

Ἰωαν. Θεοφιλίου
Ἰωαν. Θεοφιλίου
Ἰωαν. Θεοφιλίου
Ἰωαν. Θεοφιλίου
Ἰωαν. Θεοφιλίου

ΙV-
ΙΕ-

οV
ζα-
η-

μετά-
σεις).

4255

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ
(ΕΚΛΟΓΑΙ)

ΚΕΙΜΕΝΟΝ—ΕΙΣΑΓΩΓΗ—ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

Μετὰ πολλῶν εἰκόνων καὶ ἱστορικοῦ χάρτου
Ἐπεξεργασίας Π. Καρολίδου
(ἐν παραρτήματι)

ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. 32.60

Βιβλιόσημον	Δρ.	8.60	Ὑπουργ. ἀποφ.	57462
Ἀναγκ. Δάν.	»	2.60		25-9-1930
		11.20		

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α. Ε.
4 - ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - 4
1930

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

1. Ἀρριανού Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις Βιβλ. Α', Β'. Στερεότυποι ἐκδόσεις ἀρχαίων Ἑλλ. συγγραφέων Δημητράκου. Ἐγκεκριμένον.
2. Ἀρριανού Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις. (Κείμενον—εἰσαγωγή—λεξιλόγιον—εἰσὴν—ιστορ. χάριτος). Ἐγκεκριμένον.
3. Ἀρριανού Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις. Τεύχη Α', Β' (κείμενον—φυσικὴ καὶ συντακτ. σειρά τῶν λέξεων—μετάφρασις κατὰ λέξιν—ἐλευθέρᾳ μετάφρασις—πραγματικαὶ παρατηρήσεις).
4. Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων Πολιτεία (Κείμενον—εἰσαγωγή—λεξιλόγιον—εἰκόνες). Ἐγκεκριμένον.
5. Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων Πολιτεία (Κείμενον—φυσικὴ καὶ συντακτικὴ σειρά τῶν λέξεων—μετάφρασις κατὰ λέξιν—ἐλευθέρᾳ μετάφρασις—πραγματικαὶ παρατηρήσεις).
6. Δημοσθένους Λόγοι (Α', Β', Γ' Ὀλυμπιακοὶ—Α', Β', Γ', Δ' κατὰ Φιλίππου—περὶ τῆς εἰρήνης—περὶ Ἀλοννήσου—περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ). Στερεότυποι ἐκδόσεις ἀρχαίων Ἑλλ. συγγραφέων Δημητράκου. Ἐγκεκριμένον.
7. Δημοσθένους Λόγοι. Λεξιλόγιον τῶν Α', Β', Γ' Ὀλυμπιακῶν.
8. Δημοσθένους Λόγοι. Λεξιλόγιον τῶν Α' καὶ Β' κατὰ Φιλίππου καὶ τοῦ περὶ εἰρήνης.
9. Δημοσθένους Λόγοι (Α', Β', Γ' Ὀλυμπιακοὶ : κείμενον—φυσικὴ καὶ συντακτικὴ σειρά τῶν λέξεων—μετάφρασις κατὰ λέξιν—ἐλευθέρᾳ μετάφρασις—πραγματικαὶ παρατηρήσεις).
10. Δημοσθένους Λόγοι (Περὶ τοῦ στεφάνου). Στερεότυποι ἐκδόσεις ἀρχαίων Ἑλλ. συγγραφέων Δημητράκου. Ἐγκεκριμένον.
11. Ἡροδότου τὰ κατὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους. (Κείμενον—εἰκόνες—ιστορ. χάριτος). Ἐγκεκριμένον.
12. Ἡροδότου τὰ κατὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους. Λεξιλόγιον.
13. Ἡροδότου τὰ κατὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους. Τεύχη Α', Β', Γ' (κείμενον—φυσικὴ καὶ συντακτ. σειρά τῶν λέξεων—μετάφρασις κατὰ λέξιν—ἐλευθέρᾳ μετάφρασις—πραγματικαὶ παρατηρήσεις).
14. Θουκυδίδου Βιβλ. Α' (ἐκλογαὶ κειμένου—εἰκόνες—ιστορ. χάριτος). Ἐγκεκριμένον.
15. Θουκυδίδου Βιβλ. Α' Λεξιλόγιον.
16. Θουκυδίδου Βιβλ. Α' (Κείμενον—φυσικὴ καὶ συντακτ. σειρά τῶν λέξεων—μετάφρασις κατὰ λέξιν—ἐλευθέρᾳ μετάφρασις—πραγματικαὶ παρατηρήσεις).
17. Λυσίου Λόγοι. Στερεότυποι ἐκδόσεις ἀρχαίων Ἑλλ. συγγραφέων Δημητράκου. Ἐγκεκριμένον.
18. Λυσίου Λόγοι. Λεξιλόγιον.
19. Λυσίου Λόγοι (Κείμενον—φυσικὴ καὶ συντακτ. σειρά τῶν λέξεων—μετάφρασις κατὰ λέξιν—ἐλευθέρᾳ μετάφρασις—πραγματικαὶ παρατηρήσεις).
20. Ξενοφώντος Ἀπομνημονεύματα (Κείμενον). Ἐγκεκριμένον.
21. Ξενοφώντος Ἀπομνημονεύματα. Λεξιλόγιον.
22. Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον καὶ Τραπεζικὸς (Κείμενον—φυσικὴ καὶ συντακτ. σειρά τῶν λέξεων—μετάφρασις κατὰ λέξιν—ἐλευθέρᾳ μετάφρασις—πραγματικαὶ παρατηρήσεις).

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

2366.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ

(ΕΚΛΟΓΑΙ)

ΚΕΙΜΕΝΟΝ — ΕΙΣΑΓΩΓΗ — ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

Μετὰ πολλῶν εἰκόνων καὶ ἱστορικοῦ χάρτου

ἐπεξεργασίας Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

ΤΙΜΗΣ ἘΝΕΚΕΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.

4 - ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - ΑΘΗΝΑΙ
PRINTED IN GREECE 1930
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ - ΑΘΗΝΑΙ

1930

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως.

Εὐσταθίου

PRINTED IN GREECE 1930
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ-ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗ ΙΕΡΑ ΣΚΙΑ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΜΟΥ

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΤΗ ΙΕΡΑ ΣΚΑ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΜΟΥ

ΤΙΜΟΤ ΕΝΚΕΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΡΑΓΙΩΖΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

1)	Προοίμιον.....	σελ.	1
2)	Βιβλ. Α΄	»	2-15
3)	» Β΄	»	16-35
4)	» Γ΄	»	36-56
5)	» ΣΤ΄	»	58-65
6)	» Ζ΄	»	66-78
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	»	79-85
	ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ	»	86-138
	ΕΙΚΟΝΕΣ	»	139-148
	ΧΑΡΤΗΣ		

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ι. ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Πηγαὶ τῆς συγγραφῆς.

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβούλου, ὅσα μὲν ταῦτά ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου ξυνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ ὡς πάντῃ ἀληθῆ ἀναγράφω, ὅσα δὲ οὐ ταῦτά, τούτων τὰ πιστότερα ἐμοὶ φαινόμενα καὶ ἅμα ἀξιαφηγητότερα ἐπιλεξάμενος. ἄλλοι μὲν δὴ ἄλλα ὑπὲρ 2 Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψαν, οὐδ' ἔστιν, ὑπὲρ ὅτου πλείονες ἢ ἀξυμφωνότεροι ἐς ἀλλήλους· ἀλλ' ἐμοὶ Πτολεμαῖός τε καὶ Ἀριστόβουλος πιστότεροι ἔδοξαν ἐς τὴν ἀφήγησιν, ὁ μὲν, ὅτι ξυνεστράτευσεν βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ, Ἀριστόβουλος, Πτολεμαῖος δὲ πρὸς τῷ ξυστρατεῦσαι, ὅτι καὶ αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι αἰσχρότερον ἢ τῷ ἄλλῳ ψεύσασθαι ἦν ἄμφω δέ, ὅτι, τετελευτηκότος ἤδη Ἀλεξάνδρου, ξυγγράφουσιν αὐτοῖς ἢ τε ἀνάγκη καὶ ὁ μισθὸς τοῦ ἄλλως τι, ἢ ὡς ξυνηχθῆ, ξυγγράφαι ἀπῆν. ἔστι δὲ ἂ καὶ πρὸς ἄλλων ξυγγεγραμμένα, 3 ὅτι καὶ αὐτὰ ἀξιαφήγητά τέ μοι ἔδοξε καὶ οὐ πάντῃ ἄπιστα, ὡς λεγόμενα μόνον ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέ-

γραφα. ὅστις δὲ θαυμάσεται, ἀνθ' ὅτου ἐπὶ τοσοῖσδε ξυγγραφεῦσι καὶ ἐμοὶ ἐπὶ νοῦν ἦλθεν ἡδε ἢ ξυγγραφή, τὰ τε ἐκείνων πάντα τις ἀναλεξάμενος, καὶ τοῖσδε τοῖς ἡμετέροις ἐντυχόν, οὕτω θαυμάζετω.

II. Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΩ

- 336 1. Λέγεται δὴ Φίλιππος μὲν τελευτῆσαι ἐπὶ ἄρχοντος Πυθοδήμου Ἀθήνησι παραλαβόντα δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρον, παῖδα ὄντα Φιλίππου, ἐς Πελοπόννησον παρελθεῖν· εἶναι δὲ τότε
- 2 ἀμφὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη Ἀλέξανδρον. ἐνταῦθα ξυναγαρόντα τοὺς Ἕλληνας, ὅσοι ἐντὸς Πελοποννήσου ἦσαν, αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρατιᾶς, ἦντινα Φιλίππῳ ἤδη
- 337 ἔδοσαν· καὶ αἰτήσαντα λαβεῖν παρ' ἐκάστων πλήν Λακεδαιμονίων Λακεδαιμονίους δὲ ἀποκρίνασθαι μὴ εἶναι σφισι πάτριον ἀκολουθεῖν ἄλλοις, ἀλλ' αὐτοὺς ἄλλων ἐξηγεῖσθαι, νεωτερίσαι δὲ ἅττα
- 3 καὶ τῶν Ἀθηναίων τὴν πόλιν ἀλλὰ Ἀθηναίους γε, τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντας, καὶ πλείονα ἔτι τῶν Φιλίππῳ δοθέντων Ἀλεξάνδρῳ εἰς τιμὴν ξυγχωρῆσαι. ἐπανελθόντα δὲ ἐς Μακεδονίαν ἐν παρασκευῇ εἶναι τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου.

[Ὁ Ἀλέξανδρος πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν μεγάλην κατὰ τῶν Περσῶν ἐκστρατείαν τοῦ ἀποφασίζεи καὶ κατορθῶνει ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος (336—335 π. Χ.) τὴν καθυπόταξιν τῶν περὶ τῆς Μακεδονίας οἰκούντων Θρακῶν, Τριβαλλῶν, Γετῶν καὶ Ἰλλυριῶν, καὶ τοῦτο διὰ τὸ μὴ διατρέχειν κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ κανένα κίνδυνον ἐκ μέρους τῶν ἢ Μακεδονία. Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῷ μεταξὺ ἐπανεστάτησαν οἱ Θηβαῖοι ἐκ τινος φήμης, ὅτι

ἐφονεύθη μαχόμενος πρὸς τοὺς Ἰλλυριοὺς, ἐπέρχεται καὶ κατ' αὐτῶν καὶ κατεδαφίζει τὴν πόλιν των. Εὐθὺς μετὰ τὸ πάθημα τῶν Θηβαίων οἱ Ἀρχάδες, οἱ Ἡλεῖοι, οἱ Αἰτωλοί, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι σπεύδουσι δι' ἀποστολῆς πρεσβειῶν νὰ ἐξιλεωθῶσι διὰ τὰς μέχρι τοῦδε κακὰς πρὸς αὐτὸν διαθέσεις των δηλοῦντες φιλίαν καὶ συμμαχίαν. Οὕτω ἤσυχος διὰ τὰ ἐν Μακεδονίᾳ συνεχίζει τὰς διὰ τὴν ἐκστρατεῖαν ἐτοιμασίας του].

III. ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ Μ. ΑΣΙΑΣ (334 π. Χ.)

1. Ὁ Ἀλέξανδρος διαπεραιοῦται διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου εἰς Μ. Ἀσίαν καὶ ἐπισκέπτεται τὰ πεδία τῶν μαχῶν τοῦ Τρωικοῦ πολέμου. Ὁ Ἀρριανὸς ἐκφέρει τὴν γνώμην του περὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου.

11. Ἀμα δὲ τῷ ἦρι ἀρχομένῳ ἐξελαύνει ἐφ' Ἑλ- 3 334
λησπόντου, τὰ μὲν κατὰ Μακεδονίαν τε καὶ τοὺς Ἑλληνας Ἀντιπάτρῳ ἐπιτρέψας, αὐτὸς δὲ ἄγων πεζοὺς μὲν ξὺν ψιλοῖς τε καὶ τοξόταις οὐ πολλῶ πλείους τῶν τρισμυρίων, ἱππέας δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους. ἦν δὲ αὐτῷ ὁ στόλος παρὰ τὴν λίμνην τὴν Κερκινῆτιν ὡς ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς. διαβάς δὲ τὸν 4
Στρυμόνα παρήμειβε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὡς ἐπ' Ἀβδηρα καὶ Μαρώνειαν, πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσση ὤκισμένας. ἔνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Ἐβρον ποταμὸν ἀφικόμενος, διαβαίνει καὶ τὸν Ἐβρον εὐπετῶς. ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς Παιτικῆς ἐπὶ τὸν Μέ- 5
λανα ποταμὸν ἔρχεται. διαβάς δὲ καὶ τὸν Μέλανα ἐς Σηστόν ἀφικνεῖται ἐν εἴκοσι ταῖς πάσαις ἡμέραις ἀπὸ τῆς οἴκοθεν ἐξορμήσεως. ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐλαιοῦντα θύει Πρωτεσιλάῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτεσιλάου, ὅτι καὶ Πρωτεσίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκβῆναι ἐς τὴν Ἀσίαν τῶν Ἑλλήνων, τῶν

ἄμα Ἀγαμέμνονι ἐς Ἴλιον στρατευσάντων. καὶ ὁ
νοῦς τῆς θυσίας ἦν ἐπιτυχεστέραν οἷ γενέσθαι ἢ
Πρωτεσιλάῳ τὴν ἀπόβασιν.

- 6 Παρμενίων μὲν δὴ τῶν τε πεζῶν τοὺς πολ-
λοὺς καὶ τὴν ἵππον διαβιβάσαι ἐτάχθη ἐκ Ση-
στοῦ ἐς Ἀβυδον καὶ διέβησαν τριήρεσι μὲν ἐ-
κατὸν καὶ ἐξήκοντα, πλοίοις δὲ ἄλλοις πολλοῖς
στρογγύλοις. Ἀλέξανδρον δὲ ἐξ Ἐλαιοῦντος ἐς
τὸν Ἀχαιοῶν λιμένα κατᾶραι ὁ πλείων λόγος κατ-
έχει, καὶ αὐτὸν τε κυβερνῶντα τὴν στρατηγίδα
ναῦν διαβάλλειν καί, ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πό-
ρον τοῦ Ἐλλησπόντου ἐγένετο, σφάζαντα ταῦρον
τῷ Ποσειδῶνι καὶ Νηρηῖσι σπένδειν ἐκ χρυ-
7 σῆς φιάλης ἐς τὸν πόντον. λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον
ἐκ τῆς νεῶς ξὺν τοῖς ὅπλοις ἐκβῆναι αὐτὸν ἐς τὴν
γῆν τὴν Ἀσίαν, καὶ βωμοὺς ιδρύσασθαι, ὅθεν τε
ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης, καὶ ὅπου ἐξέβη τῆς Ἀ-
σίας, Διὸς ἀποβατηρίου καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρα-
κλέους. ἀνελθόντα δὲ ἐς Ἴλιον τῇ τε Ἀθηνᾶ θῦ-
σαι τῇ Ἰλιάδι, καὶ τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ ἀνα-
θεῖναι ἐς τὸν νεῶν, καὶ καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν
ἱερῶν τινα ὅπλων, ἔτι ἐκ τοῦ Τρωικοῦ ἔργου σω-
8 ζόμενα. καὶ ταῦτα λέγουσιν ὅτι οἱ ὑπασπισταὶ
ἔφερον πρὸ αὐτοῦ ἐς τὰς μάχας. θῦσαι δὲ αὐτὸν
καὶ Πριάμῳ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἐρκειοῦ
λόγος κατέχει, μῆνιν Πριάμου παραιτούμενον
τῷ Νεοπτολέμου γένει, ὃ δὴ ἐς αὐτὸν καθῆκεν.

12. Ἀνιόντα δ' αὐτὸν ἐς Ἴλιον Μενοίτιός τε
ὁ κυβερνήτης χρυσῷ στεφάνῳ ἐστεφάνωσε, καὶ
ἐπὶ τούτῳ Χάρης ὁ Ἀθηναῖος, ἐκ Σιγείου ἐλθὼν,
καὶ τινες καὶ ἄλλοι, οἱ μὲν Ἕλληνες, οἱ δὲ ἐπιχώ-

ριοι οἱ δέ, ὅτι καὶ αὐτὸς τὸν Ἀχιλλέως ἄρα τά-
 φον ἐστεφάνωσεν· Ἡφαιστίωνα δὲ λέγουσιν, ὅτι
 τοῦ Πατρόκλου τὸν τάφον ἐστεφάνωσε· καὶ εὐδαι-
 μόνισεν ἄρα, ὡς λόγος, Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα,
 ὅτι Ὀμήρου κήρυκος ἐς τὴν ἔπειτα μνήμην ἔτυ-
 χε. καὶ μέντοι καὶ ἦν Ἀλεξάνδρῳ οὐχ ἥμισυ 2
 τούτου ἔνεκα εὐδαιμονιστέος Ἀχιλλεύς, ὅτι αὐτῷ
 γε Ἀλεξάνδρῳ, οὐ κατὰ τὴν ἄλλην ἐπιτυχίαν, τὸ
 χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη, οὐδὲ ἐξηγέθη ἐς
 ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἐπαξίως· οὐτ'
 οὖν καταλογάδην, οὔτε τις ἐν μέτρῳ ἐποίησεν,
 ἀλλ' οὐδὲ ἐν μέλει ἤσθη Ἀλέξανδρος, ἐν ὅτῳ Ἱ-
 ἔρων τε καὶ Γέλων καὶ Θήρων καὶ πολλοὶ ἄλλοι,
 οὐδέν τι Ἀλεξάνδρῳ ἐπεικότες, ὥστε πολὺ μείον
 γινώσκεται τὰ Ἀλεξάνδρου ἢ τὰ φαυλότατα τῶν
 πάλαι ἔργων· ὁπότε καὶ ἡ τῶν μυρίων ξὺν Κύρῳ 3
 ἄνοδος ἐπὶ βασιλέα Ἀρταξέρξην, καὶ τὰ Κλεάρχου
 τε καὶ τῶν ἄμα αὐτῷ ἀλόντων παθήματα, καὶ ἡ
 κατάβασις αὐτῶν ἐκείνων, ἦν Ξενοφῶν αὐτοὺς κατή-
 γαγε, πολὺ τι ἐπιφανέστερα ἐς ἀνθρώπους Ξενο-
 φῶντος ἔνεκά ἐστιν, ἢ Ἀλέξανδρός τε καὶ τὰ
 Ἀλεξάνδρου ἔργα. καίτοι Ἀλέξανδρος οὔτε ξὺν 4
 ἄλλῳ ἐστράτευσεν, οὔτε φεύγων μέγαν βασιλέα
 τοὺς τῆ καθόδῳ τῆ ἐπὶ θάλασσαν ἐμποδῶν γιγνο-
 μένους ἐκράτησεν· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὅστις ἄλλος εἰς
 ἀνὴρ τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα ἔργα κατὰ πλῆθος ἢ
 μέγεθος ἐν Ἑλλησιν ἢ βαρβάροις ἀπεδείξατο.
 ἔνθεν καὶ αὐτὸς ὀρμηθῆναί φημι ἐς τήνδε τὴν
 ξυγγραφὴν, οὐκ ἀπαξιώσας ἑμαυτὸν φανερὰ κα-
 ταστήσιν ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα.
 ὅστις δὲ ὦν ταῦτα ὑπὲρ ἑμαυτοῦ γινώσκω, τὸ 5

μὲν ὄνομα οὐδὲν δέομαι ἀναγράψαι, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄγνωστον ἐς ἀνθρώπους ἐστίν, οὐδὲ πατρίδα, ἥτις μοί ἐστιν, οὐδὲ γένος τὸ ἐμόν, οὐδέ, εἰ δὴ τινα ἀρχὴν ἐν τῇ ἐμαυτοῦ ἤρξα· ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναγράφω, ὅτι ἐμοὶ πατρίς τε καὶ γένος καὶ ἀρχαὶ οἶδε οἱ λόγοι εἰσὶ τε καὶ ἀπὸ νέου ἔτι ἐγένοντο. καὶ ἐπὶ τῶδε οὐκ ἀπαξιῶ ἐμαυτὸν τῶν πρώτων ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι, εἶπερ οὖν καὶ Ἀλέξανδρος τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις.

2. Οἱ Πέρσαι στρατηγοὶ συσκέπτονται περὶ τοῦ πρακτέου.

- 6 Ἐξ Ἰλίου δὲ ἐς Ἀρίσβην ἦκεν, οὗ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῷ διαβεβηκυῖα τὸν Ἑλλήσποντον ἐστρατοπεδεύκει, καὶ τῇ ὑστεραία ἐς Περκώτην τῇ δὲ ἄλλῃ Λάμψακον παραμείψας πρὸς τῷ Πρακτίῳ ποταμῷ ἐστρατοπέδευσεν, ὃς ῥέων ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν Ἰδαίων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν, τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλησπόντου τε καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου· ἐνθεν δὲ ἐς Ἑρμῶν ἀφίκετο, Κολωνὰς πό-
- 7 λιν παραμείψας. σκοποὶ δὲ αὐτῷ ἐπέμποντο πρὸ τοῦ στρατεύματος καὶ τούτων ἡγεμῶν ἦν Ἀμύντας ὁ Ἀρραβαίου, ἔχων τῶν τε ἐταίρων τὴν ἴλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας, ἧς ἱλάρχης ἦν Σωκράτης ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρόμων καλουμένων Ἰλας τέσσαρας. κατὰ δὲ τὴν πάροδον Πρίαπον πόλιν, ἐνδοθεῖσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων, τοὺς παραληφόμενους ἀπέστειλε σὺν Πανηγόρῳ τῷ Λυκαγόρου, ἐνὶ τῶν ἐτρίων.
- 8 Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης καὶ Πετήνης καὶ Νιφάτης, καὶ ζῶν-

τούτοις Σπιθριδάτης, ὁ Λυδίας καὶ Ἰωνίας σα-
 τράπης, καὶ Ἀρσίτης, ὁ τῆς πρὸς Ἑλλησπόν-
 τω Φρυγίας ὑπαρχος. οὗτοι δὲ πρὸς Ζελεία πόλει
 κατεστρατοπεδευκότες ἦσαν ξὺν τῇ ἵππῳ τε
 τῇ βαρβαρικῇ καὶ τοῖς Ἑλλησι τοῖς μισθοφό-
 ροις. βουλευομένοις δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν παρόντων, 9
 ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος διαβεβηκῶς ἠγγέλλετο, Μέ-
 μνων ὁ Ῥόδιος παρῆνει μὴ διὰ κινδύνου ἰέναι πρὸς
 τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε πεζῷ πολὺ περιόντας σφῶν,
 καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου παρόντος, αὐτοῖς δὲ ἀ-
 πόντος Δαρείου προΐοντας δὲ τὸν τε χιλὸν ἀφα-
 νίζειν, καταπατοῦντας τῇ ἵππῳ, καὶ τὸν ἐν τῇ
 γῆ καρπὸν ἐμπιπράναι, μηδὲ τῶν πόλεων αὐτῶν
 φειδομένους. οὐ γὰρ μενεῖν ἐν τῇ χώρᾳ Ἀλέξαν-
 δρον ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων. Ἀρσίτην δὲ λέγεται 10
 εἰπεῖν ἐν τῷ συλλόγῳ τῶν Περσῶν, ὅτι οὐκ ἂν
 περιίδοι μίαν οἰκίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑπὸ οἱ
 τεταγμένων ἀνθρώπων· καὶ τοὺς Πέρσας Ἀρ-
 σίτη προσθέσθαι, ὅτι καὶ ὑποπτόν τι αὐτοῖς ἦν
 ἐς τὸν Μέμνονα, τριβάς ἐμποιεῖν ἐκόντα τῷ πο-
 λέμῳ τῆς ἐκ βασιλέως τιμῆς οὐνεκα.

3. Ἡ παρὰ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν μάχη (334 π. Χ.).

α) Παράταξι ἀμφοτέρων τῶν στρατευμάτων.

13. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος προυχῶρει ἐπὶ
 τὸν Γρανικὸν ποταμὸν ξυντεταγμένῳ τῷ στρατῷ,
 διπλῆν μὲν τὴν φάλαγγα τῶν ὀπλιτῶν τάξας,
 τοὺς δὲ ἵππεας κατὰ τὰ κέρατα ἀγαγών, τὰ σκευ-
 οφόρα δὲ κατόπιν ἐπιτάξας ἔπεσθαι· τοὺς δὲ
 προκατασχεψομένους τὰ τῶν πολεμίων ἤγεν αὐ-

τῷ Ἡγέλογος, ἰππέας μὲν ἔχων τοὺς σαρισσοφό-
 2 ρους, τῶν δὲ ψιλῶν ἕς πεντακοσίους. καὶ Ἀλέ-
 ξανδρός τε οὐ πολὺ ἀπέιχε τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γρα-
 νικοῦ, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῆ ἑλαύ-
 νοντες ἀπήγγελλον ἐπὶ τῷ Γρανικῷ πέραν τοὺς
 Πέρσας ἐφεστάναι τεταγμένους ὡς ἕς μάχην.
 ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος μὲν τὴν στρατιάν πᾶσαν
 συνέταττεν ὡς μαχουμένους Παρμενίων δὲ προσ-
 ελθῶν λέγει Ἀλεξάνδρῳ τάδε.

3 Ἄ'Εμοὶ δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ
 παρόντι καταστρατοπεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ
 τῇ ὄχθῃ, ὡς ἔχομεν. τοὺς γὰρ πολεμίους οὐ δο-
 κῶ τολμήσειν, πολὺ τῷ πεζῷ λειπομένους, πλη-
 σίον ἡμῶν ἀδυσθῆναι, καὶ ταύτῃ παρέξειν ἕω-
 4 θεν εὐπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πόρον.
 ὑποφθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες, πρὶν ἐκεί-
 νους ἕς τάξιν καθίστασθαι. νῦν δὲ οὐκ ἀκινδύ-
 νως μοι δοκοῦμεν ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι
 οὐχ οἷόν τε ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄγειν
 τὸν στρατόν. πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὄραται βα-
 5 θέα, αἱ δὲ ὄχθαι αὐταὶ ὄρας ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ
 κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν ἀτάκτως τε οὖν καὶ
 κατὰ κέρασ, ἥπερ ἀσθενέστατον, ἐκβαίνουσιν ἐπι-
 κείσονται ἕς φάλαγγα ζυντεταγμένοι τῶν πο-
 λεμίων οἱ ἰππεῖς καὶ τὸ πρῶτον σφάλμα ἕς τε
 τὰ παρόντα χαλεπόν, καὶ ἕς τὴν ὑπὲρ παντὸς τοῦ
 πολέμου κρίσιν σφαλερόν».

6 Ἀλέξανδρος δέ, «Ταῦτα μὲν», ἔφη, «ὧ Παρ-
 μενίων, γινώσκω αἰσχύνομαι δέ, εἰ τὸν μὲν
 Ἑλλήσποντον διέβην εὐπετῶς, τοῦτο δέ, σμι-
 κρόν ρεῦμα,—οὕτω τῷ ὀνόματι τὸν Γρανικὸν ἐκ-

φαυλίσας,—εἴρξει ἡμᾶς τοῦ μὴ οὐ διαβῆναι, ὡς
 ἔχομεν καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς 7
 δόξης οὔτε πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους ὀξύ-
 τητος ποιοῦμαι ἀναθαρρήσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρ-
 σας ὡς ἀξιομάχους Μακεδόσιν ὄντας, ὅτι οὐδὲν
 ἄξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῷ παραυτίκα ἔπαθον».

14. Ταῦτα εἰπὼν Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐ-
 ὄνυμον κέρας πέμπει ἠγγησόμενον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ
 τὸ δεξιὸν παρῆγε. προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ
 μὲν δεξιοῦ Φιλώτας ὁ Παρμενίωνος, ἔχων τοὺς
 ἐταίρους τοὺς ἰππέας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς
 Ἄγριανας τοὺς ἀκοντιστάς· Ἀμύντας δὲ ὁ Ἄρ-
 ραβαίου τοὺς τε σαρισσοφόρους ἰππέας ἔχων Φι-
 λώτα ἐπετάχθη καὶ τοὺς Παίονας καὶ τὴν ἴλην
 τὴν Σωκράτους. ἐχόμενοι δὲ τούτων ἐτάχθησαν 2
 οἱ ὑπκλισταὶ τῶν ἐταίρων, ὧν ἠγεῖτο Νικάνωρ
 ὁ Παρμενίωνος ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ Περδίκκου τοῦ
 Ὀρόντου φάλαγξ· ἐπὶ δὲ ἡ Κοίνου τοῦ Πολεμο-
 κράτους· ἐπὶ δὲ ἡ Κρατέρου τοῦ Ἀλεξάνδρου
 ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους· ἐπὶ δέ, ὧν
 Φίλιππος ὁ Ἀμύντου ἦρχε. τοῦ δὲ εὐωνύμου πρῶ- 3
 τοι μὲν οἱ Θετταλοὶ ἰππεῖς ἐτάχθησαν, ὧν ἠγεῖτο
 Κάλας ὁ Ἀρπάλου· ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ ζύμμαχοι
 ἰππεῖς, ὧν ἦρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου· ἐπὶ δὲ τού-
 τοις οἱ Θραῖκες, ὧν ἦρχεν ὁ Ἀγάθων· ἐχόμενοι
 δὲ τούτων πεζοὶ ἢ τε Κρατέρου φάλαγξ καὶ ἡ
 Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς
 ζυμπάσης τάξεως.

Περσῶν δὲ ἰππεῖς μὲν ἦσαν ἐς δισμυρίους, 4
 ξένοι δὲ πεζοὶ μισθοφόροι ὀλίγον ἀποδέοντες δις-
 μυρίων ἐτάχθησαν δὲ τὴν μὲν ἵππον παρατεί-

ναντες τῷ ποταμῷ κατὰ τὴν ὄχθην ἐπὶ φάλαγγα μακράν, τοὺς δὲ πεζοὺς κατόπιν τῶν ἰππέων· καὶ γὰρ ὑπερδέξια ἦν τὰ ὑπὲρ τὴν ὄχθην χωρία. ἦ δὲ Ἀλέξανδρον αὐτὸν καθεώρων—δῆλος γὰρ ἦν τῶν τε ὕπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῇ ξύν ἐκπλήξει θεραπείᾳ—, κατὰ τὸ εὐώνυμον σφῶν ἐπέχοντα, ταύτῃ πυκνάς ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ τὰς ἕλας τῶν ἰππέων.

- 5 Χρόνον μὲν δὴ ἀμφοτέρωθεν τὰ στρατεύματα, ἐπ' ἄκρου τοῦ ποταμοῦ ἐφεστῶτες, ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν ἡσυχίαν ἤγον, καὶ σιγὴ ἦν πολλὴ ἀφ' ἑκατέρων. οἱ γὰρ Πέρσαι προσέμενον τοὺς Μακεδόνας, ὅποτε ἐσβήσονται ἐς τὸν πόρον, ὡς
- 6 ἐπικεισόμενοι ἐκβαίνουσιν· Ἀλέξανδρος δέ, ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκλεισάμενος ἔπεσθαι τε καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι, τοὺς μὲν προδρόμους ἰππέας ἐσήμηνε καὶ τοὺς Παίονας προεμβαλεῖν ἐς τὸν ποταμὸν ἔχοντα Ἀμύνταν τὸν Ἀρραβαίου καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους Ἴλην Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα, ἣ δὴ καὶ ἐτύγγανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἰππικοῦ παντὸς ἔχου-
- 7 σα ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ· αὐτὸς δὲ ἄγων τὸ δεξιὸν κέρας, ὑπὸ σαλπύγγων τε καὶ τῷ Ἐνωαλίῳ ἀλαλάζοντας, ἐμβαίνει ἐς τὸν πόρον, λοξὴν αἰεὶ παρατείνων τὴν τάξιν, ἣ παρεῖλκε τὸ ρεῦμα, ἵνα δὴ μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατὰ κέρας προσπίπτοιεν, ἀλλὰ καὶ αὐτός, ὡς ἀνυστόν, τῇ φάλαγγι προσμείξῃ αὐτοῖς.

β) Περιγραφή τῆς μάχης.

15. Οἱ δὲ Πέρσαι, ἧ πρώτοι οἱ ἀμφὶ Ἀμύν-
 ταν καὶ Σωκράτην προσέσχον τῇ ὄχθῃ, ταύτη καὶ
 αὐτοὶ ἄνωθεν ἔβαλλον, οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὄ-
 χθης ἐξ ὑπερδεξίου ἐς τὸν ποταμὸν ἐσακοντίζοντες,
 οἱ δὲ κατὰ τὰ χθαμαλότερα αὐτῆς ἔστε ἐπὶ τὸ
 ὕδωρ καταβαίνοντες. καὶ ἦν τῶν τε ἰπέων ὠ- 2
 θισμός, τῶν μὲν ἐκβαίνειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τῶν
 δ' εἶργειν τὴν ἐκβασιν, καὶ παλτῶν ἀπὸ μὲν τῶν
 Περσῶν πολλὴ ἄφεςις, οἱ Μακεδόνες δὲ ζῦν τοῖς
 δόρασιν ἐμάχοντο. ἀλλὰ τῷ τε πλήθει πολὺ ἐ-
 λαττούμενοι οἱ Μακεδόνες ἐκακοπάθουν ἐν τῇ πρώ-
 τη προσβολῇ, καὶ αὐτοὶ ἐξ οὐ βεβαίου τε καὶ ἅμα
 κάτωθεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀμυνόμενοι, οἱ δὲ Πέρσαι
 ἐξ ὑπερδεξίου τῆς ὄχθης ἄλλως τε καὶ τὸ κράτι-
 στον τῆς Περσικῆς ἵππου ταύτη ἐπετέκτατο, οἱ
 τε Μέμνονος παῖδες καὶ αὐτὸς ὁ Μέμνων μετὰ
 τούτων ἐκινδύνευε. καὶ οἱ μὲν πρώτοι τῶν Μακε- 3
 δόνων, ζυμμείζαντες τοῖς Πέρσαις, κατεκόπη-
 σαν πρὸς αὐτῶν, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, ὅσοι
 γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν
 αὐτῶν. Ἀλέξανδρος γὰρ ἤδη πλησίον ἦν, ἅμα οἱ
 ἄγων τὸ κέρας τὸ δεξιόν, καὶ ἐμβάλλει ἐς τοὺς
 Πέρσας πρῶτος, ἵνα τὸ πᾶν στίφος τῆς ἵππου καὶ
 αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν τεταγμένοι ἦσαν.
 καὶ περὶ αὐτὸν ζυνειστήκει μάχη καρτερὰ καὶ ἐν 4
 τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων τοῖς Μα-
 κεδόσι διέβαινον οὐ χαλεπῶς ἤδη. καὶ ἦν μὲν ἀπὸ
 τῶν ἵππων ἡ μάχη, πεζομαχίᾳ δὲ μᾶλλον τι
 ἐόκει. ζυνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις καὶ ἄν-

- δρες ἀνδράσιν ἠγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῶσαι εἰς ἅπαν ἀπὸ τῆς ὄχθης καὶ ἐς τὸ πεδῖον βιάσασθαι τοὺς Πέρσας, οἱ Μακεδόνες, οἱ δὲ εἰρξάι τε αὐτῶν τὴν ἐκβασιν, οἱ Πέρσαι, καὶ ἐς τὸν ποταμὸν
- 5 αὖθις ἀπώσασθαι. καὶ ἐκ τούτου ἐπλεονέκτου ἤδη οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ τῇ τε ἄλλῃ ῥώμῃ καὶ ἐμπειρίᾳ, καὶ ὅτι ξυστοῖς κρανεῖνοις πρὸς παλτὰ ἐμάχοντο.
- 6 Ἐνθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυντρίβεται τὸ δόρυ ἐν τῇ μάχῃ· ὁ δὲ Ἄρετιν ἤτει δόρυ ἕτερον, ἀναβολέα τῶν βασιλικῶν τῷ δὲ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ ξυντετριμμένον τὸ δόρυ ἦν, ὁ δὲ τῷ ἡμίσει κεκλασμένου τοῦ δόρατος οὐκ ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δείξας Ἀλεξάνδρῳ ἄλλον αἰτεῖν ἐκέλευε· Δημάρατος δέ, ἀνὴρ Κορίνθιος, τῶν ἀμφ’
- 7 αὐτὸν ἐταίρων, δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὐτοῦ δόρυ. καὶ ὅς, ἀναλαβὼν καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην, τὸν Δαρείου γαμβρόν, πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων προῖππεύοντα, καὶ ἐπάγοντα ἅμα οἷ ὥσπερ ἐμβολον τῶν ἰππέων, ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων, καὶ παίσας ἐς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι καταβάλλει τὸν Μιθριδάτην. ἐν δὲ τούτῳ Ῥοισάκης μὲν ἐπελαύνει τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κεφα-
- 8 λὴν τῇ κοπίδι· καὶ τοῦ μὲν κράνουσ τι ἀπέθραυσε, τὴν πληγὴν δὲ ἔσχε τὸ κράνος. καὶ καταβάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέξανδρος παίσας τῷ ξυστῷ διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στέρνον. Σπιθριδάτης δὲ ἀνετέτατο μὲν ἤδη ἐπ’ Ἀλέξανδρον ὀπισθεν τὴν κοπίδα, ὑποφθάσας δὲ αὐτὸν Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου παίει κατὰ τοῦ ὤμου, καὶ ἀποκόπτει τὸν ὄμον τοῦ Σπιθριδάτου ξὺν τῇ κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ ἐπειβαί-

νοντες ἀεὶ τῶν ἰππέων, ὅσοις προυχώρει, κατὰ τὸν ποταμόν, προσεγίγνοντο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον.

γ) Ἐκβασις τῆς μάχης.

16. Καὶ οἱ Πέρσαι, παιόμενοι τε πανταχόθεν ἤδη ἐς τὰ πρόσωπα αὐτοί τε καὶ οἱ ἵπποι τοῖς ζυστοῖς, καὶ πρὸς τῶν ἰππέων ἐξωθούμενοι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν ψιλῶν ἀναμειγμένων τοῖς ἰππεῦσι βλαπτόμενοι, ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρῶτον, ἣ Ἀλέξανδρος προεκινδύνευεν. ὡς δὲ τὸ μέσον ἐνεδεδώκει αὐτοῖς, παρερρήγνυτο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἵππου, καὶ ἦν δὴ φυγὴ καρτερά. τῶν μὲν δὴ ἰππέων τῶν Περσῶν ἀπέθανον ἐς χιλίους. οὐ γὰρ πολλὴ ἡ δίωξις ἐγένετο, ὅτι ἐξετράπη 2 Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους ὧν τὸ στίφος, ἣ τὸ πρῶτον ἐτάχθη, ἐκπλήξει μᾶλλον τι τοῦ παραλόγου ἢ λογισμῶ βεβαίῳ ἔμενε. καὶ τούτοις τὴν τε φάλαγγα ἐπαγαγῶν, καὶ τοὺς ἰππέας πάντῃ προσπεσεῖν κελεύσας, ἐν μέσῳ δι' ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς, ὥστε διέφυγε μὲν οὐδεὶς, ὅτι μὴ διέλαθέ τις ἐν τοῖς νεκροῖς, ἐξωγρήθησαν δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους. ἔπεσον δὲ καὶ 3 ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, Νιφάτης τε καὶ Πετήνης, καὶ Σπιθριδάτης, ὁ Λυδίας σατράπης, καὶ ὁ τῶν Καππαδοκῶν ὑπαρχος Μιθροβουζάνης, καὶ Μιθριδάτης ὁ Δαρείου γαμβρός, καὶ Ἀρβουπάλης, ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξου παῖς, καὶ Φαρνάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς Δαρείου γυναικός, καὶ ὁ τῶν ξένων ἡγεμῶν Ὠμάρης. Ἀρσίτης δὲ ἐκ μὲν τῆς

μάχης φεύγει ἐς Φρυγίην, ἐκεῖ δὲ ἀποθνήσκει αὐ-
τὸς πρὸς αὐτοῦ, ὡς λόγος, ὅτι αἴτιος ἐδόκει Πέρ-
σαις γενέσθαι τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσματος.

- 4 Μακεδόνων δὲ τῶν μὲν ἑταίρων ἀμφὶ τοὺς
εἴκοσι καὶ πέντε ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ
ἀπέθανον καὶ τούτων χαλκαῖ εἰκόνες ἐν Δίῳ
ἑστᾶσιν, Ἀλεξάνδρου κελεύσαντος Λύσιππον ποι-
ῆσαι, ὅσπερ καὶ Ἀλέξανδρον μόνος προκριθεὶς
ἐποίει τῶν δὲ ἄλλων ἰππέων ὑπὲρ τοὺς ἐξήκοντα,
5 πεζοὶ δὲ ἐς τοὺς τριάκοντα. καὶ τούτους τῇ ὕστε-
ραίᾳ ἔθαψεν Ἀλέξανδρος ζῦν τοῖς ὅπλοις καὶ ἄλλῳ
κόσμῳ γονεῦσι δὲ αὐτῶν καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ
τὴν χώραν ἀτέλειαν ἔδωκε, καὶ ὅσαι ἄλλαι ἢ τῷ
σώματι λειτουργίαι ἢ κατὰ τὰς κτήσεις ἐκάστων
εἰσφοραί. καὶ τῶν τετρωμένων δὲ πολλὴν πρόνοιαν
ἔσχεν, ἐπελθὼν τε αὐτὸς ἐκάστους καὶ τὰ τραύ-
ματα ἰδὼν, καὶ ὅπως τις ἐτρώθη ἐρόμενος, καὶ ὅτι
πράττων εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύσασθαί οἱ παρα-
6 σγών. ὁ δὲ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς ἡγεμόνας ἔ-
θαψεν ἔθαψε δὲ καὶ τοὺς μισθοφόρους Ἕλληνας,
οἱ ζῦν τοῖς πολεμίοις στρατεύοντες ἀπέθανον ὅ-
σους δὲ αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβε, τούτους δὲ
δήσας ἐν πέδαις εἰς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν ἐρ-
γάζεσθαι, ὅτι παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἕλλη-
σιν, Ἕλληνες ὄντες, ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ὑπὲρ
7 τῶν βαρβάρων ἐμάχοντο. ἀποπέμπει δὲ καὶ εἰς
Ἀθήνας τριακοσίας πανοπλίας Περσικὰς ἀνάθημα
εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ ἐν πόλει καὶ ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆ-
ναι ἐκέλευσε τόδε· Ἀ λ έ ξ α ν δ ρ ο ς Φ ι λ ί π-
π ο υ καὶ οἱ Ἕ λ λ η ν ε ς π λ ῆ ν Λ α κ ε-

δαίμονίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων
τῶν τῆν Ἀσίαν κατοικοῦντων.

[Ἀκολούθως καταλαμβάνει τὰς Σάρδεις, τὴν Ἔφεσον, τὴν Μαγνησίαν καὶ τὰς Τράλλεις, παραδοθείσας εἰς αὐτὸν ἐκουσίως, κατόπιν δὲ στενῆς πολιορκίας καὶ αἱματηρῶν μαχῶν γίνεται κύριος τῆς Μιλήτου καὶ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ. Μετὰ ταῦτα προχωρῶν διὰ μέσου τῆς Λυκίας, Πάμφυλίας καὶ Πισιδίας φθάνει εἰς Γόρδιον τῆς Φρυγίας].

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

I. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΩΣ ΤΗΣ Μ. ΑΣΙΑΣ
(434—433 Π. Χ)

1. Ὁ Ἀλέξανδρος λύει τὸν Γόρδιον δεσμόν.

3. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρῆλθε, πό-
θος λαμβάνει αὐτὸν ἀνελθόντα ἐς τὴν ἄκραν, ἵνα
καὶ τὰ βασίλεια ἦν τὰ Γορδίου καὶ τοῦ παιδὸς
αὐτοῦ Μίδου, τὴν ἄμαξαν ἰδεῖν τὴν Γορδίου καὶ
2 τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν. λόγος δὲ περὶ
τῆς ἀμάξης ἐκείνης παρὰ τοῖς προσχώροις πολὺς
κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν ἄνδρα
πένητα, καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργάζεσθαι
καὶ ζεύγη βοῶν δύο καὶ τῷ μὲν ἀροτριᾶν, τῷ δὲ
3 ἀμαξεύειν τὸν Γόρδιον. καὶ ποτε, ἀροῦντος αὐ-
τοῦ, ἐπιπτῆναι ἐπὶ τὸν ζυγὸν ἀετόν, καὶ ἐπιμεῖναι
ἔστε ἐπὶ βουλυτὸν καθήμενον τὸν δὲ ἐκπλαγέντα
τῇ ὄψει ἰέναι, κοινώσοντα ὑπὲρ τοῦ θεοῦ, παρὰ
τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάντις εἶναι γὰρ τοὺς
Τελμισσέας σοφοὺς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι, καὶ σφισιν
ἀπὸ γένους δεδῶσθαι αὐτοῖς καὶ γυναίξῃ καὶ παισὶ
4 τὴν μαντείαν. προσάγοντα δὲ κώμη τινὶ τῶν Τελ-
μισσέων ἐντυχεῖν παρθένῳ ὑδρευομένη, καὶ πρὸς
ταύτην εἰπεῖν, ὅπως οἱ τὸ τοῦ ἀετοῦ ἔσχε τὴν
δέ (εἶναι γὰρ καὶ αὐτὴν τοῦ μαντικοῦ γένους)
θύειν κελεῦσαι τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ, ἐπανελθόντα
ἐς τὸν τόπον αὐτόν. καί, δεηθῆναι γὰρ αὐτῆς
Γόρδιον τὴν θυσίαν ζυνεπισπομένην οἱ αὐτὴν

ἐξηγήσασθαι, θῦσαι τε, ὅπως ἐκείνη ὑπετίθετο,
 τὸν Γόρδιον, καὶ ζυγγενέσθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδί,
 καὶ γενέσθαι αὐτοῖν παῖδα Μίδακ ὄνομα. ἤδη τε 5
 ἄνδρα εἶναι τὸν Μίδακ καλὸν καὶ γενναῖον, καὶ ἐν
 τούτῳ στάσει πιέζεσθαι ἐν σφίσι τοὺς Φρύγας,
 καὶ γενέσθαι αὐτοῖς χρησμόν, ὅτι ἅμαξα ἄξει αὐ-
 τοῖς βασιλέα, καὶ ὅτι οὗτος αὐτοῖς καταπαύ-
 σει τὴν στάσιν. ἔτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων βουλευ-
 ομένοις ἐλθεῖν τὸν Μίδακ ὁμοῦ τῷ πατρὶ καὶ τῇ
 μητρί, καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἀμάξῃ.
 τοὺς δὲ, ζυμβαλόντας τὸ μαντεῖον, τοῦτον ἐκείνον 6
 γνῶναι ὄντα, ὄντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφραζεν, ὅτι
 ἄξει ἡ ἅμαξα καὶ καταστήσει μὲν αὐτοὺς βασι-
 λέα τὸν Μίδακ, Μίδακ δὲ αὐτοῖς τὴν στάσιν κατα-
 παῦσαι, καὶ τὴν ἅμαξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἄκρᾳ
 ἀναθεῖναι χαριστήρια τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοῦ
 ἀετοῦ τῇ πομπῇ. πρὸς δὲ δὴ τούτοις καὶ τότε περὶ
 τῆς ἀμάξης ἐμυθεύετο, ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ
 τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν, τοῦτον χρῆναι ἄρξαι τῆς
 Ἀσίας. ἦν δὲ ὁ δεσμὸς ἐκ φλοιοῦ κρανεῖας, καὶ τού- 7
 του οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέξανδρος
 δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ,
 ἄλυτον δὲ περιδεῖν οὐκ ἤθελε, μὴ τινα καὶ τοῦτο
 ἐς τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσῃται, οἱ μὲν λέγου-
 σιν, ὅτι πάσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν καὶ
 λελύσθαι ἔφη Ἀριστόβουλος δὲ λέγει, ἐξελόντα
 τὸν ἔστορα τοῦ ῥυμοῦ, ὃς ἦν τύλος διαβεβλημέ-
 νος διὰ τοῦ ῥυμοῦ διαμπάξ, ξυνέχων τὸν δεσμόν,
 ἐξελκύσαι ἔξω τοῦ ῥυμοῦ τὸν ζυγόν. ὅπως μὲν δὴ 8
 ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ Ἀλεξάνδρῳ
 οὐκ ἔχω ἰσχυρίσασθαι. ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς

ἀμάξης αὐτός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν, ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυε τῇ ὑστεραία Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

[Μετὰ ταῦτα ὑποτάσσει τὴν Καππαδοκίαν καὶ εἰσβαλὼν εἰς τὴν Κιλικίαν φθάνει εἰς τὴν πόλιν αὐτῆς Ταρσόν.]

2. Ὁ ἰατρός Φίλιππος θεραπεύει τὸν Ἀλέξανδρον ἀπὸ βαρεῖαν νόσον.

4. Ἀλέξανδρος δέ, ὡς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέ-
7 λεκται, ὑπὸ καμάτου ἐνόσησεν οἱ δὲ εἰς τὸν Κύ-
δνον ποταμὸν λέγουσι ῥίψαντα νήξασθαι, ἐπι-
θυμήσαντα τοῦ ὕδατος, ἰδρῶντα καὶ καύματι ἐ-
χόμενον. ὁ δὲ Κύδνος ρεῖ διὰ μέσης τῆς πόλεως
οἷα δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους τῶν πηγῶν οἱ ἀνισχου-
σῶν, καὶ διὰ χώρου καθαροῦ ῥέων, ψυχρός τέ
8 ἔστι καὶ τὸ ὕδωρ καθαρὸς σπασμῶ τε οὖν ἔχεσθαι
Ἀλέξανδρον καὶ θέρμαις ἰσχυρῆς καὶ ἀγρυπνία
ξυνεχεῖ καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἰατροὺς οὐκ οἶεσθαι εἶναι
βιώσιμον, Φίλιππον δὲ Ἀκαρνᾶνα, ἰατρόν, ξυνόντα
Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τά τε ἄμφι ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλιστα
πιστευόμενον καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ
στρατῷ ὄντα, καθῆραι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον φαρ-
9 μάκῳ καὶ τὸν κελεύειν καθῆραι. τὸν μὲν δὴ πα-
ρασκευάζειν τὴν κύλικα, ἐν τούτῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ
δοθῆναι ἐπιστολὴν παρὰ Παρμενίωνος φυλάξασθαι
Φίλιππον ἀκοῦειν γὰρ διεφθάρθαι ὑπὸ Δαρείου
χρήμασιν, ὥστε φαρμάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀλέξαν-

δρον. τὸν δέ, ἀναγνόντα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἔτι μετὰ χειρὰς ἔχοντα, κῦτὸν μὲν λαβεῖν τὴν κύλικα, ἐν ἧ ἦν τὸ φάρμακον, τὴν ἐπιστολὴν δὲ τῷ Φιλίππῳ δοῦναι ἀναγνῶναι. καὶ ὁμοῦ τὸν τε Ἀλέξανδρον 10 πίνειν καὶ τὸν Φίλιππον ἀναγινώσκειν τὰ παρὰ τοῦ Παρμενίωνος. Φίλιππον δὲ εὐθύς ἐνδηλον γενέσθαι, ὅτι καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ φαρμάκου· οὐ γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ τοσόνδε μόνον παρακαλέσαι Ἀλέξανδρον, καὶ ἐς τὰ ἄλλα οἱ πείθεσθαι, ὅσα ἐπαγγέλλοιτο σωθήσεσθαι γὰρ πειθόμενον. καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναι τε καὶ βαι- 11 σαι αὐτῷ τὸ νόσημα, Φιλίππῳ δὲ ἐπιδειῖξαι, ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ τοῖς ἀμφ' αὐτόν, ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις βέβαιος εἰς τὸ ἀνύποπτον τυγχάνει ὢν καὶ πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ἔρρωμένος.

[Ἐκινήσας μετὰ τὴν ἀνάρρωσίν του ἐκ Ταρσοῦ ὁ Ἀλ. φθάνει εἰς τὴν Ἀγχιάλον τῆς Κιλικίας καὶ κατόπιν εἰς Σόλους, καὶ Μαλλόν, καὶ Μυριάδρον. Ὁ Δαρεῖος κινεῖται κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου.]

3. Ἡ παρὰ τὴν Ἴσσον μάχη (333 π. Χ.).

α) Ὁ Ἀλέξανδρος ὁμιλεῖ πρὸς τὸν στρατὸν του.

7. Ὑπερβαλὼν δὴ τὸ ὄρος Δαρεῖος τὸ κατὰ τὰς πύλας τὰς Ἀμανικὰς καλουμένας ὡς ἐπὶ Ἴσσον προῆγε· καὶ ἐγένετο κατόπιν Ἀλεξάνδρου λαθῶν. τὴν δὲ Ἴσσον κητασχῶν, ὅσους διὰ νόσον ὑπολελειμμένους αὐτοῦ τῶν Μακεδόνων κατέλαβε, τούτους χαλεπῶς αἰκισάμενος ἀπέκτεινεν· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν προυχώρει ἐπὶ τὸν ποταμὸν

- 2 τὸν Πίναρον. καὶ Ἀλέξανδρος, ὡς ἤκουσεν ἐν τῷ ὀπισθεν αὐτοῦ ὄντα Δαρεῖον, ἐπεὶ οὐ πιστὸς αὐτῷ ὁ λόγος ἐφαίνετο, ἀναβιβάσας ἐς τριακόντορον τῶν ἐταίρων τινάς, ἀποπέμπει ὀπίσω ἐπὶ Ἴσσόν, κατασκεψομένους, εἰ τὰ ὄντα ἐξαγγέλλεται. οἱ δέ, ἀναπλευσάντες τῇ τριακοντόρῳ, ὅτι κολπώδης ἦν ἡ ταύτη θάλασσα, μᾶλλον τι εὐπετῶς κατέμαθον αὐτοῦ στρατοπεδεύοντας τοὺς Πέρσας· καὶ ἀπαγγέλλουσιν Ἀλεξάνδρῳ ἐν χερσὶν εἶναι Δαρεῖον.
- 3 Ὁ δέ, συγκαλέσας στρατηγούς τε καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν ζυμμάχων τοὺς ἡγεμόνας, παρεκάλει θαρρεῖν μὲν ἐκ τῶν ἤδη σφίσι καλῶς κινδυνευμένων, καὶ ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν αὐτοῖς ἔσται, καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρατηγεῖ ἄμεινον, ἐπὶ νοῦν Δαρείῳ ἀγαγὼν καθεῖρξαι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα, ἵνα σφίσι μὲν ζύμμετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα, τοῖς δὲ ἀχρεῖον τὸ πλῆθος ἔσται τῇ μάχῃ, οὔτε τὰ σώματα οὔτε τὰς γνώμας
- 4 παραπλησίους. Μακεδόνας τε γὰρ Πέρσαις καὶ Μήδοις, ἐκ πάνυ πολλοῦ τρυφῶσιν, αὐτοὺς ἐν τοῖς πόνοις τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη μετὰ κινδύνων ἀσκουμένους, ἄλλως τε καὶ δούλοις ἀνθρώποις ἐλευθέρους, ἐς χεῖρας ἤξειν ὅσοι τε Ἕλληνας Ἕλλησιν, οὐχ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν μαχεῖσθαι, ἀλλὰ τοὺς μὲν ξὺν Δαρείῳ ἐπὶ μισθῷ, καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ, κινδυνεύοντας, τοὺς δὲ ξὺν σφίσιν ὑπὲρ
- 5 τῆς Ἑλλάδος ἐκόντας ἀμυνομένους βαρβάρων τε αὖ Θραῦκας καὶ Παίονας καὶ Ἰλλυριοὺς καὶ Ἀγριᾶνας, τοὺς εὐρωστοτάτους τε τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ μαχιμωτάτους, πρὸς τὰ ἀπονότατα

τε καὶ μαλακώτατα γένη τῆς Ἀσίας ἀντιτά-
 ζεσθαι ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δα-
 ρεῖω. ταῦτα μὲν οὖν ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος 6
 ἐπεξῆει. τὰ δὲ ἄλλα ὅτι μέγала ἔσται σφίσι τοῦ
 κινδύνου ἐπεδείκνυεν. οὐ γὰρ τοὺς σατράπας τοὺς
 Δαρείου ἐν τῷ τότε κρατήσαιν, οὐδὲ τὴν ἵππον
 τὴν ἐπὶ Γρανικῷ ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισμυρίους
 ξένους τοὺς μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὅτι περ
 ὄφελος καὶ Μήδων, καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρσαις καὶ
 Μήδοις ὑπήκοα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν, καὶ αὐτὸν
 μέγαν βασιλέα παρόντα, καὶ ὡς οὐδὲν ὑπολειφθή-
 σεταί σφισιν ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι, ὅτι μὴ κρατεῖν
 τῆς Ἀσίας ξυμπάσης, καὶ πέρασ τοῖς πολλοῖς
 πόνοις ἐπιθεῖναι. ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν τε ἐς τὸ 7
 κοινὸν ξὺν λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπε-
 μίμνησκε καὶ εἰ δὴ τῷ ἰδίῳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος
 τετολμημένον, ὀνομαστὶ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ
 ἀνακαλῶν. καὶ τὸ αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς
 μάχαις ὡς ἀνεπαχθέστατα ἐπεξῆει. λέγεται δὲ 8
 καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἅμα Ξενοφῶντι μυρίων
 ἐς μνήμην ἐλθεῖν, ὡς οὐδὲν τι οὔτε κατὰ πλη-
 θος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσι ἐπει-
 κότες, οὐδὲ ἱπέων αὐτοῖς παρόντων Θεσσαλῶν,
 οὐδὲ Βοιωτῶν ἢ Πελοποννησιῶν, οὐδὲ Μακεδό-
 νων ἢ Θρακῶν, οὐδὲ ὅση ἄλλη σφίσι ἵππος συν-
 τέτακται, οὐδὲ τοξοτῶν ἢ σφενδονητῶν, ὅτι μὴ
 Κρητῶν ἢ Ῥοδιῶν ὀλίγων, καὶ τούτων ἐν τῷ κιν-
 δύνῳ ὑπὸ Ξενοφῶντος αὐτοσχεδιασθέντων, οἱ δὲ 9
 βασιλέα τε ξὺν πάσῃ τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶ-
 νι αὐτῇ ἐτρέψαντο, καὶ ἔθνη, ὅσα κατιόντων ἐς
 τὸν Εὐξείνου πόντον καθ' ὁδὸν σφίσι ἐπεγένετο,

νικῶντες ἐπῆλθον ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῷδε πρὸ τῶν κινδύνων ἐς παράκλησιν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ ἀγαθοῦ ἡγεμόνος παραινεῖσθαι εἰκός. οἱ δὲ ἄλλος ἄλλοθεν δεξιούμενοί τε τὸν βασιλέα καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες, ἄγειν ἤδη ἐκέλευον.

β) Οἱ δύο στρατοὶ παρατάσσονται πρὸς μάχην.

8. Ὁ δὲ τότε μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλλει, προπέμπει δὲ ὡς ἐπὶ τὰς πύλας τῶν τε ἰππέων ὀλίγους καὶ τῶν τοξοτῶν, προκατασκεψομένους τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν ἦει, ὡς
 2 κατασχεῖν αὖθις τὰς πύλας. ὡς δὲ ἀμφὶ μέσας νύκτας ἐκράτησεν αὖθις τῶν παρόδων, ἀνέπαυε τὴν στρατιὰν τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πετρῶν, προφυλακὰς ἀκριβεῖς καταστησάμενος. ὑπὸ δὲ τὴν ἔω κατῆει ἀπὸ τῶν πυλῶν κατὰ τὴν ὁδὸν καὶ ἕως μὲν πάντη στενόπορα ἦν τὰ χωρία, ἐπὶ κέρως ἦγεν, ὡς δὲ διεχώρει ἐς πλάτος, ἀνέπτυσσεν αἰὲ τὸ κέρασ ἐς φάλαγγα, ἄλλην καὶ ἄλλην τῶν ὀπλιτῶν τάξιν παράγων, τῇ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐν ἀριστερᾷ δὲ ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν.
 3 οἱ δὲ ἰππεῖς αὐτῷ τέως μὲν κατόπιν τῶν πεζῶν τεταγμένοι ἦσαν, ὡς δὲ ἐς τὴν εὐρυχωρίαν προήεσαν, συνέτασσεν ἤδη τὴν στρατιὰν ὡς ἐς μάχην, πρῶτους μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸς τῷ ὄρει τῶν πεζῶν τό τε ἄγημα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, ὧν ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος, ἐχομένην δὲ τούτων τὴν Κοίνου τάξιν, ἐπὶ δὲ τούτοις τὴν Περδίκχου. οὗτοι μὲν ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῶν ὀ-

πλιτῶν, ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ἀρξαμένοι, τεταγμένοι ἦσαν. ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου πρώτη μὲν ἡ Ἀμύντου 4
τάξις ἦν, ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου, ἐχομένη δὲ ταύτης ἡ Μελεάγρου. τοῦ δὲ εὐωνύμου τοῖς πεζοῖς μὲν Κράτερος ἐπετέκτατο ἄρχειν, τοῦ δὲ ζύμπαντος εὐωνύμου Παρμενίων ἠγεῖτο· καὶ παρήγγελτο αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν τὴν θάλασσαν, ὡς μὴ κυκλωθεῖεν ἐκ τῶν βαρβάρων, ὅτι πάντη ὑπερφαλαγγήσειν αὐτῶν διὰ πλῆθος ἡμελλον.

Δαρεῖος δέ, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος ὡς ἐς μάχην, τῶν μὲν ἰππέων 5
διαβιβάζει πέραν τοῦ ποταμοῦ τοῦ Πινάρου ἐς τρισμυρίους μάλιστα τὸν ἀριθμὸν καὶ μετὰ τούτων τῶν ψιλῶν ἐς δισμυρίους, ὅπως τὴν λοιπὴν δύναμιν καθ' ἡσυχίαν συντάξει· καὶ πρώτους μὲν 6
τοῦ ὀπλιτικοῦ τοὺς Ἑλληνας τοὺς μισθοφόρους ἔταξεν ἐς τρισμυρίους κατὰ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων· ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν Καρδάκων καλουμένων ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐς ἑξακισμυρίους ὀπλιτὰς δὲ ἦσαν καὶ οὗτοι. τοσοῦτους γὰρ ἐπὶ φάλαγγος ἀπλῆς ἐδέχετο τὸ χωρίον, ἵνα ἐτάσσοντο. ἐπέταξε 7
δὲ καὶ τῷ ὄρει τῷ ἐν ἀριστερᾷ σφῶν, κατὰ τὸ Ἀλεξάνδρου δεξιόν, ἐς δισμυρίους· καὶ τούτων ἔστιν οἱ κατὰ νότου ἐγένοντο τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς. τὸ γὰρ ὄρος, ἵνα ἐπετάχθησαν, πῆ μὲν διεχώρει ἐς βάθος, καὶ κολπῶδες τι αὐτοῦ ὥσπερ ἐν θαλάσῃ ἐγίγνετο, ἔπειτα ἐς ἐπικαμπὴν προῖον τοὺς ἐπὶ ταῖς ὑπωρείαις τεταγμένους κατόπιν τοῦ δεξιοῦ κέρως τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐποίει. τὸ δὲ ἄλλο 8
πλῆθος αὐτοῦ ψιλῶν τε καὶ ὀπλιτῶν, κατὰ ἔθνη συντεταγμένον ἐς βάθος οὐκ ὠφέλιμον, ὅπισθεν

ἦν τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων καὶ τοῦ ἐπὶ φάλαγγος τεταγμένου βαρβαρικοῦ. ἐλέγετο γὰρ ἢ πᾶσα ζῦν Δαρείῳ στρατιὰ μάλιστα ἐς ἐξήκοντα μυριάδας μαχίμους εἶναι.

- 9 Ἀλέξανδρος δέ, ὡς αὐτῷ πρόσω ἰόντι τὸ χωρίον διέσχεν ὀλίγον ἐς πλάτος, παρήγαγε τοὺς ἱππέας, τοὺς τε ἑταίρους καλουμένους καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς καὶ τοὺς Μακεδόνας. καὶ τούτους μὲν ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα ἅμα οἱ ἔταξε, τοὺς δ' ἐκ Πελοποννήσου καὶ τὸ ἄλλο τὸ συμμαχικὸν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πέμπει ὡς Παρμενίωνα.
- 10 Δαρεῖος δέ, ὡς συντεταγμένη ἤδη ἦν αὐτῷ ἢ φάλαγξ, τοὺς ἱππέας, οὐστιας πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τῷδε προτετάχει, ὅπως ἀσφαλῶς αὐτῷ ἢ ἔκταξις τῆς στρατιᾶς γένοιτο, ἀνεκάλεσεν ἀπὸ ζυγνθήματος. καὶ τούτων τοὺς μὲν πολλοὺς ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρατι πρὸς τῇ θαλάσῃ κατὰ Παρμενίωνα ἔταξεν, ὅτι ταύτη μᾶλλον τι ἱππάσιμα ἦν, μέρος δέ τι αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πρὸς τὰ
- 11 ὕρη παρήγαγεν. ὡς δὲ ἀχρεῖοι ἐνταῦθα διὰ στενότητα τῶν χωρίων ἐφαίνοντο, καὶ τούτων τοὺς πολλοὺς παριππεῦσαι ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρασ σφῶν ἐκέλευσεν. αὐτὸς δὲ Δαρεῖος τὸ μέσον τῆς πάσης τάξεως ἐπεῖχε, καθάπερ νόμος τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι τετάχθαι· καὶ τὸν νοῦν τῆς τάξεως ταύτης Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γρύλλου ἀναγέγραφεν.

9. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος, κατιδὼν ὀλίγου πᾶσαν τὴν τῶν Περσῶν ἵππον μετακεχωρηκυῖαν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τὸ ἑαυτοῦ ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν, αὐτῷ δὲ τοὺς Πελοποννησίους μόνους καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ζυμμάχων ἱππέας ταύτη τεταγμέ-

νους, πέμπει κατὰ τάχος τοὺς Θεσσαλοὺς ἰππέας ἐπὶ τὸ εὐώνυμον, κελεύσας μὴ πρὸ τοῦ μετώπου τῆς πάσης τάξεως παριππεῦσαι, τοῦ μὴ καταφανεῖς τοῖς πολεμίοις γενέσθαι μεταχωροῦντας, ἀλλὰ κα-
 2 τόπιν τῆς φάλαγγος ἀφανῶς διελθεῖν. προέταξε δὲ τῶν μὲν ἰππέων κατὰ τὸ δεξιὸν τοὺς προδρόμους, ὧν ἠγεῖτο Πρωτόμαχος, καὶ τοὺς Παίονας, ὧν ἠγεῖτο Ἀρίστων, τῶν δὲ πεζῶν τοὺς τοξότας, ὧν ἤρχεν Ἀντίοχος. τοὺς δὲ Ἀγριαῖνας, ὧν ἤρχεν Ἀτταλος, καὶ τῶν ἰππέων τινὰς καὶ τῶν τοξοτῶν ἐς ἐπικαμπὴν πρὸς τὸ ὄρος τὸ κατὰ νότου ἔταξεν, ὥστε κατὰ τὸ δεξιὸν αὐτῶ τὴν φάλαγγα ἐς δύο κέρα-
 3 τα διέχουσιν τετάχθαι, τὸ μὲν ὡς πρὸς Δαρειῶν τε καὶ τοὺς πέραν τοῦ ποταμοῦ τοὺς πάντας Πέρσας, τὸ δὲ ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ τῷ ὄρει κατὰ νότου σφῶν
 4 τεταγμένους. τοῦ δὲ εὐωνύμου προετάχθησαν τῶν μὲν πεζῶν οἱ τε Κρηῖτες τοξόται καὶ οἱ Θραῖκες, ὧν ἠγεῖτο Σιτάλκης, πρὸ τούτων δὲ ἡ ἵππος ἡ κατὰ τὸ εὐώνυμον. οἱ δὲ μισθοφόροι ξένοι πᾶσιν ἐπετάχθησαν. ἐπεὶ δὲ οὔτε πυκνὴ αὐτῶ ἡ φά-
 λαγξ κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ ἐαυτοῦ ἐφαίνετο, πολὺ τε ταύτῃ ὑπερφαλαγγήσειν οἱ Πέρσαι ἐδόκουν, ἐκ τοῦ μέσου ἐκέλευσε δύο Ἴλας τῶν ἐταίρων, τὴν Ἀνθεμουσίαν, ἧς ἰλάρχης ἦν Περοΐδας ὁ Μενε-
 σθέως, καὶ τὴν Λευγαίαν καλουμένην, ἧς ἠγεῖτο Παντῆρδανος ὁ Κλεάνδρου, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἀφανῶς
 4 παρελθεῖν. καὶ τοὺς τοξότας δὲ καὶ τὸ μέρος τῶν Ἀγριαίων καὶ τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἔστιν οὐς κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ ἐπὶ μετώπου παραγα-
 γών, ἐξέτεινεν ὑπὲρ τὸ τῶν Περσῶν κέρασ τὴν φάλαγγα. ἐπεὶ γὰρ οἱ ὑπὲρ τοῦ ὄρους τεταγμένοι

οὔτε κατήεσαν, ἐκδρομῆς τε ἐπ' αὐτοὺς τῶν Ἀγρι-
 ἄνων καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγων κατὰ πρόσταξιν
 Ἀλεξάνδρου γενομένης, ῥαδίως ἀπὸ τῆς ὑπωρείας
 ἀνασταλέντες, ἐς τὸ ἄκρον ἀνέφυγον, ἔγνω καὶ
 τοῖς κατ' αὐτοὺς τεταγμένοις δυνατὸν ὄν χρήσασθαι
 ἐς ἀναπλήρωσιν τῆς φάλαγγος· ἐκείνοις δὲ ἰπ-
 πέας τριακοσίους ἐπιτάξαι ἐξήρκεσεν.

γ) Διεξαγωγή τῆς μάχης· ὁ Δαρεῖος τρέπεται εἰς φυγὴν,
 οἱ Πέρσαι ἠττῶνται.

10. Οὕτω δὴ τεταγμένους χρόνον μὲν τινα
 προῆγεν ἀναπαύων, ὥστε καὶ πάνυ ἔδοξε σχο-
 λαία γενέσθαι αὐτῶν ἢ πρόσοδος· τοὺς γὰρ βαρ-
 βάρους, ὅπως τὰ πρῶτα ἐτάχθησαν, οὐκέτι ἀν-
 τεπῆγε Δαρεῖος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ταῖς ὄχθαις,
 πολλαχῆ μὲν ἀποκρήμνους οὔσαις, ἔστι δὲ ὅπου
 καὶ χάρακα παρατείνας αὐταῖς, ἵνα εὐεφοδώτερα
 ἐφαίνετο, οὕτως ἔμενε· καὶ ταύτῃ εὐθύς δῆλος
 ἐγένετο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον τῇ γνώμῃ δεδου-
 2 λωμένος. ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν τὰ στρατόπεδα,
 ἐνταῦθα παριππεύων πάντῃ Ἀλέξανδρος παρεκάλει
 ἄνδρας ἀγαθοὺς γίγνεσθαι, οὐ τῶν ἠγεμόνων
 μόνον τὰ ὀνόματα ζῦν τῶν πρέποντι κόσμῳ ἀνακαλῶν,
 ἀλλὰ καὶ ἰλάρχας καὶ λοχαγοὺς ὀνομαστί καὶ τῶν
 ξένων τῶν μισθοφόρων, ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἢ τινα
 ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν· καὶ αὐτῶν πανταχόθεν
 βοή ἐγίγνετο μὴ διατρίβειν, ἀλλὰ ἐσβάλλειν ἐς
 3 τοὺς πολεμίους. ὁ δὲ ἦγεν ἐν τάξει ἔτι, τὰ μὲν
 πρῶτα, καίπερ ἐν ἀπόπτῳ ἤδη ἔχων τὴν Δαρεῖου
 δύναμιν, βάδην, τοῦ μὴ διασπασθῆναί τι ἐν τῇ ζυ-

τονωτέρα πορεία κυμήναν τῆς φάλαγγος· ὡς δ' ἐντὸς βέλους ἐγίνοντο, πρῶτοι δὴ οἱ κατὰ Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος, ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένος, δρόμῳ ἐς τὸν ποταμὸν ἐνέβαλον, ὡς τῇ τε ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλήξαι τοὺς Πέρσας, καὶ τοῦ θάσσον ἐς χεῖρας ἐλθόντας ὀλίγα πρὸς τῶν τοξοτῶν βλάβεσθαι. καὶ ζυνέβη, ὅπως εἶκασεν Ἀλέξανδρος. εὐθύς γὰρ ὡς ἐν χερσὶν ἦ μάχη ἐγένετο, 4
 τρέπονται τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος οἱ τῷ ἀριστερῷ κέρα ἐπιτεταγμένοι καὶ ταύτη μὲν λαμπρῶς ἐνίκα Ἀλέξανδρός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν. οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι οἱ ζὺν Δαρεῖω, ἧ διέσχε τῶν Μακεδόνων ἡ φάλαγγ, ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρασ παραρραγεῖσα, ὅτι Ἀλέξανδρος μὲν σπουδῇ ἐς τὸν ποταμὸν ἐμβαλὼν, καὶ ἐν χερσὶ τὴν μάχην ποιήσας, ἐξώθει ἤδη τοὺς ταύτη τεταγμένους τῶν Περσῶν, οἱ δὲ κατὰ μέσον τῶν Μακεδόνων οὔτε τῇ ἴσῃ σπουδῇ ἤψαντο τοῦ ἔργου, καὶ πολλαχῆ κρημνώδεσι ταῖς ὄχθαις ἐντυγχάνοντες τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος οὐ δυνατοὶ ἐγένοντο ἐν τῇ αὐτῇ τάξει διασώσασθαι,—ταύτη ἐμβάλλουσιν οἱ Ἕλληνες τοῖς Μακεδόσιν, ἧ μάλιστα διεσπασμένην αὐτοῖς τὴν φάλαγγα κατεῖδον. καὶ τὸ ἔργον ἐνταῦθα καρτερόν ἦν, τῶν μὲν ἐς τὸν ποταμὸν ἀπώσασθαι τοὺς Μακεδόνας, καὶ τὴν νίκην τοῖς ἤδη φεύγουσι σφῶν ἀνασώσασθαι, τῶν Μακεδόνων δὲ τῆς τε Ἀλεξάνδρου ἤδη φαινομένης εὐπραγίας μὴ λειφθῆναι καὶ τὴν δόξαν τῆς φάλαγγος, ὡς ἀμάχου δὴ ἐς τὸ τότε διαβεβοημένης, μὴ ἀφανίσαι. καὶ τι καὶ τοῖς γένεσι τῷ τε Ἑλληνικῷ 7
 καὶ τῷ Μακεδονικῷ φιλοτιμίας ἐνέπεσεν ἐς ἀλ-

λήλους. καὶ ἐνταῦθα πίπτει Πτολεμαῖός τε ὁ Σελεύκου, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ἄλλοι ἐς εἴκοσι μάλιστα καὶ ἑκατὸν τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων.

11. Ἐν τούτῳ δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τάξεις, τετραμμένους ἤδη τοὺς κατὰ σφᾶς τῶν Περσῶν ὀρώντες, ἐπὶ τοὺς ξένους τε τοὺς μισθοφόρους τοῦ Δαρείου καὶ τὸ πονούμενον σφῶν ἐπικάμψκντες, ἀπὸ τε τοῦ ποταμοῦ ἀπώσαντο αὐτούς, καὶ κατὰ τὸ παρερρωγὸς τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος ὑπερφαλγγήσαντες, ἐς τὰ πλάγια
- 2 ἐμβεβληκότες ἤδη, ἔκοπτον τοὺς ξένους· καὶ οἱ ἱππεῖς δὲ οἱ τῶν Περσῶν κατὰ τοὺς Θεσσαλοὺς τεταγμένοι οὐκ ἔμειναν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, ἀλλ' ἐπιδιαβάντες εὐρώστως ἐνέβαλλον ἐς τὰς ἴλας τῶν Θεσσαλῶν. καὶ ταύτῃ ξυνέστη ἱππομαχία καρτερά, οὐδὲ πρόσθεν ἐνέκλιναν οἱ Πέρσαι, πρὶν Δαρεῖόν τε πεφευγότα ἦσθοντο καὶ πρὶν ἀπορραγῆναι σφῶν τοὺς μισθο-
- 3 φόρους ζυγκοπέντας ὑπὸ τῆς φάλαγγος. τότε δὲ ἤδη λαμπρά τε καὶ ἐκ πάντων ἡ φυγὴ ἐγίγνετο· καὶ οἱ τε τῶν Περσῶν ἵπποι ἐν τῇ ἀναχωρήσει ἑκακοπάθουν, βαρέως ὀπλισμένους τοὺς ἀμβάτας σφῶν φέροντες, καὶ αὐτοὶ οἱ ἱππεῖς, κατὰ στενάς ὁδοὺς πλήθει τε πολλοὶ καὶ πεφοβημένως ξὺν ἀταξία ἀποχωροῦντες, οὐ μείων ὑπ' ἀλλήλων καταπατούμενοι ἢ πρὸς τῶν διωκόντων πολεμίων ἐβλάπτοντο. καὶ οἱ Θεσσαλοὶ εὐρώστως αὐτοῖς ἐπέκειντο, ὥστε οὐ μείων ἢ τῶν πεζῶν φόνος ἐν τῇ φυγῇ τῶν ἱπέων ἐγίγνετο.
- 4 Δαρεῖος δὲ, ὡς αὐτῷ τὸ πρῶτον ὑπ' Ἀλε-

ζάνδρου ἐφοβήθη τὸ κέρας τὸ εὐώνυμον, καὶ ταύ-
τη ἀπορρηγνύμενον κατεΐδε τοῦ ἄλλου στρατο-
πέδου, εὐθύς, ὡς εἶχεν, ἐπὶ τοῦ ἄρματος ζὺν τοῖς
πρώτοις ἔφευγε. καὶ ἔστε μὲν ὀμαλοῖς χωρίοις 5
ἐν τῇ φυγῇ ἐνετύγχανεν, ἐπὶ τοῦ ἄρματος διεσφύ-
ζετο, ὡς δὲ φάραγξί τε καὶ ἄλλαις δυσχωρίαις
ἐνέκυρσε, τὸ μὲν ἄρμα ἀπολείπει αὐτοῦ καὶ τὴν
ἀσπίδα καὶ τὸν κἀνδυν ἐκδύς· ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον
ἀπολείπει ἐπὶ τοῦ ἄρματος· αὐτὸς δὲ ἵππου ἐπιβάς
ἔφευγε· καὶ ἡ νύξ οὐ διὰ μακροῦ ἐπιγενομένη,
ἀφείλετο αὐτὸν τὸ πρὸς Ἀλεξάνδρου ἀλῶναι. Ἀ- 6
λέξανδρος γὰρ ἔστε μὲν φάος ἦν, ἀνά κράτος ἐ-
δίωκεν, ὡς δὲ ζυνεσκόταζέ τε ἤδη καὶ τὰ πρὸ
ποδῶν ἀφανῆ ἦν, ἐς τὸ ἔμπαλιν ἀπετρέπετο ὡς
ἐπὶ τὸ στρατόπεδον· τὸ μὲντοι ἄρμα τοῦ Δαρείου
ἔλαβε καὶ τὴν ἀσπίδα ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸν κἀνδυν
καὶ τὸ τόξον. καὶ γὰρ καὶ ἡ δίωξις βραδυτέρα 7
αὐτῷ ἐγεγόνει, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ παραρρήξει τῆς
φάλαγγος ἐπιστρέξας καὶ αὐτὸς οὐ πρόσθεν ἐς
τὸ διώκειν ἐτρέπετο, πρὶν τοὺς τε μισθοφόρους
τοὺς ξένους καὶ τὸ τῶν Περσῶν ἵππικὸν ἀπὸ τοῦ
ποταμοῦ ἀπωσθέντας κατεΐδε.

Τῶν δὲ Περσῶν ἀπέθανον Ἀρσάμης μὲν καὶ 8
Ῥεομίθρης καὶ Ἀτιζύης τῶν ἐπὶ Γρανικῷ ἠγῆ-
σαμένων τοῦ ἵππικοῦ· ἀποθνήσκει δὲ καὶ Σαβά-
κης ὁ Αἰγύπτου σατράπης, καὶ Βουβάκης τῶν ἐν-
τίμων Περσῶν· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος εἰς δέκα μά-
λιστα μυριάδας, καὶ ἐν τούτοις ἵππεῖς ὑπὲρ τοὺς
μυρίους, ὥστε λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ζυ-
νεπισπόμενος τότε Ἀλεξάνδρῳ, τοὺς μετὰ σφῶν
διώκοντας Δαρεῖον, ὡς ἐπὶ φάραγγί τι ἐν τῇ

- διώξει ἐγένοντο, ἐπὶ τῶν νεκρῶν διαβῆναι τὴν
 9 φάραγγα. τὸ τε στρατόπεδον τὸ Δαρείου εὐθὺς
 ἐξ ἐφόδου ἐάλω καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ γυνή, αὐτὴ δὲ
 καὶ ἀδελφὴ Δαρείου, καὶ υἱὸς Δαρείου νήπιος καὶ
 θυγατέρες δύο ἐάλωσαν, καὶ ἄλλοι ἀμφ' αὐτάς Περ-
 σῶν τῶν ὁμοτίμων γυναῖκες οὐ πολλαί. οἱ γὰρ
 ἄλλοι Πέρσαι τὰς γυναῖκας σφῶν ζῆν τῇ ἄλλῃ
 10 κατασκευῇ ἐς Δαμασκὸν ἔτυχον ἐσταλκότες ἐπεὶ
 καὶ Δαρεῖος τῶν τε χρημάτων τὰ πολλά, καὶ ὅσα
 ἄλλα μεγάλῳ βασιλεῖ ἐς πολυτελεῖ δίαιταν καὶ
 στρατευομένῳ ὅμως συνέπεται, πεπόμφει ἐς Δα-
 μασκὸν, ὥστε ἐν τῷ στρατεύματι οὐ πλείονα ἢ
 τρισχίλια τάλαντα ἐάλω. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Δαμασκῷ
 χρήματα ὀλίγον ὕστερον ἐάλω ὑπὸ Παρμενίωνος,
 ἐπ' αὐτὸ τοῦτο σταλέντος. τοῦτο τὸ τέλος τῆ
 μάχῃ ἐκείνῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίους
 333 Νικοκράτους, μηνὸς Μαιμακτηριῶνος.

δ) Ὁ Ἀλέξανδρος θάπτει μεγαλοπρεπῶς τοὺς νεκροὺς του,
 ἀμείβει ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς τοὺς ἀνδραγαθήσαιτας ἐκ τῶν
 πολεμιστῶν του, συμπεριφέρεται δὲ εὐγενῶς πρὸς τὴν αἰ-
 χμάλωτον οἰκογένειαν τοῦ Δαρείου.

12. Τῇ δὲ ὕστεραία, καίπερ τετρωμένος τὸν
 μηρὸν ξίφει Ἀλέξανδρος, ὁ δὲ τοὺς τραυματίας
 ἐπῆλθε, καὶ τοὺς νεκροὺς ξυναγαγὼν ἔθαψε με-
 γαλοπρεπῶς ζῆν τῇ δυνάμει πάσῃ ἐκτεταγμένη
 λαμπρότατα ὡς ἐς πόλεμον καὶ λόγῳ τ' ἐπεκό-
 σμησεν, ὅσοις τι δικπρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μάχῃ ἢ
 αὐτὸς ξυνέγνω εἰργασμένον, ἢ ἀκοῆ συμφωνού-
 μενον ἔμαθε, καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὡς ἐκά-
 12 στους ζῆν τῇ ἀξία ἐτίμησε. καὶ Κιλικίας μὲν
 ἀποδεικνύει σατράπην Βάλακρον τὸν Νικάνορος,

ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν, ἀντί δὲ τούτου ἐς τοὺς σωματοφύλακας κατέλεξε Μένητα τὸν Διονυσίου ἀντί δὲ Πτολεμαίου τοῦ Σελεύκου, τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ, Πολυσπέρχοντα τὸν Σιμμίου ἄρχειν ἀπέδειξε τῆς ἐκείνου τάξεως.

Ὁ δὲ οὐδὲ τῆς μητρὸς τῆς Δαρείου, οὐδὲ 3
τῆς γυναικὸς ἢ τῶν παιδῶν ἠμέλησεν. ἀλλὰ λέγουσί τινες τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραψάντων, τῆς νυκτὸς αὐτῆς, ἣ ἀπὸ τῆς διώξεως τῆς Δαρείου ἐπανῆκεν, ἐς τὴν σκηνὴν παρελθόντα αὐτὸν τὴν Δαρείου, ἣτις αὐτῷ ἐξηρημένη ἦν, ἀκοῦσαι γυναικῶν οἰμωγὴν καὶ ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον οὐ πόρρω τῆς σκηνῆς πυθέσθαι οὖν, αἵτινες αἱ γυ- 4
ναῖκες, καὶ ἀνθ' ὅτου οὕτως ἐγγύς παρασκηνοῦσι καὶ τινα ἐξαγγεῖλαι, ὅτι ὦ βασιλεῦ, ἡ μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου καὶ οἱ παῖδες, ὡς ἐξηγγέλθη αὐταῖς, ὅτι τὸ τόξον τε τὸ Δαρείου ἔχεις καὶ τὸν κἀνδυν τὸν βασιλικόν, καὶ ἡ ἀσπίς ὅτι κεκόμισται ὀπίσω ἡ Δαρείου, ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι Δαρεῖω ἀνοιμώζουσι. ταῦτα ἀκούσαντα Ἀ- 5
λέξανδρον πέμψαι πρὸς αὐτὰς Λεοννάτον, ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐντειλάμενον φράσαι, ὅτι ζῆ Δαρεῖος, τὰ δὲ ὄπλα καὶ τὸν κἀνδυν ὅτι φεύγων ἀπέλιπεν ἐπὶ τῷ ἄρματι, καὶ ταῦτα ὅτι μόνον ἔχει Ἀλέξανδρος. καὶ Λεοννάτον, παρελθόντα ἐς τὴν σκηνὴν, τὰ τε περὶ Δαρείου εἶπεῖν, καὶ ὅτι τὴν θεραπείαν αὐταῖς ξυγχωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν βασιλικὴν καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ καλεῖσθαι βασιλίσσας, ἐπεὶ οὐδὲ κατὰ ἔχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόλεμον πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀσίας

- 6 διαπεπολεμηῆσθαι ἐννόμως. ταῦτα μὲν Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος λέγουσι λόγος δ' ἔχει καὶ αὐτὸν Ἀλέξανδρον τῇ ὑστεραίᾳ ἐλθεῖν εἴσω ζῆν Ἐφαιστίωνι μόνῳ τῶν ἐταίρων καὶ τὴν μητέρα τὴν Δαρείου, ἀμφιγνοήσασαν, ὅστις ὁ βασιλεὺς εἶη αὐτοῖν, ἐστάλθαι γὰρ ἄμφω τῷ αὐτῷ κόσμῳ, τὴν δὲ Ἐφαιστίωνι προσελθεῖν καὶ προσκυνῆσαι, ὅτι μείζων αὐτῇ ἐφάνη ἐκεῖνος. ὡς δὲ ὁ Ἐφαιστίων τε ὀπίσω ὑπεχώρησε καὶ τις τῶν ἀμφ' αὐτὴν, τὸν Ἀλέξανδρον δείξας, ἐκεῖνον ἔφη εἶναι Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν καταιδεσθεῖσαν τῇ διαμαρτυρίᾳ ὑποχωρεῖν, Ἀλέξανδρον δὲ οὐ φάναι αὐτὴν ἀμαρτεῖν· καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνον εἶναι Ἀλέξανδρον. καὶ ταῦτα ἐγὼ οὐθ' ὡς ἀληθῆ οὔτε ὡς πάντῃ ἄπιστα ἀνέγραψα. ἀλλ' εἴτε οὕτως ἐπράχθη, ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον τῆς τε ἐς τὰς γυναῖκας κατοικτίσεως καὶ τῆς ἐς τὸν ἐταῖρον πίστεως καὶ τιμῆς· εἴτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς συγγράψασιν Ἀλέξανδρος, ὡς καὶ ταῦτα ἂν πράξας καὶ εἰπὼν, καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον.

[Μετὰ τὴν ἐν Ἰσοῦ μάχην ὁ μὲν Δαρεῖος μὲ τὰ λείψανα τοῦ στρατοῦ του φεύγει πρὸς τὸν Εὐφράτην, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἰσβάλλει εἰς τὴν Φοινίκην].

4. Τί γράφει ὁ Δαρεῖος πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τί ἀπαντᾷ οὗτος πρὸς ἐκεῖνον.

14. Ἐτι δ' ἐν Μαράθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος, ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις, ἐπιστολὴν τε κομίζοντες Δαρείου καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι ἀφεῖναι Δαρείῳ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας. ἐδήλου δὲ ἡ ἐπιστολή,

ὅτι Φιλίππῳ τε πρὸς Ἀρταξέρξην φιλία καὶ ζυμμαχία ἐγένετο καί, ἐπειδὴ Ἄρσης ὁ υἱὸς Ἀρταξέρξου ἐβασίλευσεν, ὅτι Φίλιππος ἀδικίας πρῶτος ἐς βασιλέα Ἄρσιν ἤρξεν, οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθῶν. ἐξ οὗ δὲ αὐτὸς βασιλεύει Περσῶν, οὔτε πέμψαι τινὰ Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ἐς βεβαίωσιν τῆς πάλαι οὔσης φιλίας τε καὶ ζυμμαχίας, διαβῆναί τε ξὺν στρατιᾷ ἐς τὴν Ἀσίαν καὶ πολλὰ κακὰ ἐργάσασθαι Πέρσας. τούτου ἕνεκα 3 καταβῆναι αὐτὸς τῇ χώρᾳ ἀμυνῶν, καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν πατρῴαν ἀνασῶσων. καὶ τὴν μὲν δὴ μάχην, ὡς θεῶν τῷ ἔδοξεν, οὕτω κριθῆναι, αὐτὸς δὲ βασιλεὺς παρὰ βασιλέως γυναικῶν τε τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ μητέρα καὶ παῖδας τοὺς ἀλόντας, καὶ φιλίαν ἐθέλειν ποιήσασθαι πρὸς Ἀλέξανδρον, καὶ ζύμμαχος εἶναι Ἀλεξάνδρῳ καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν ἠξίου Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ξὺν Μενίσκῳ τε καὶ Ἀρσίμῳ τοῖς ἀγγέλοις, τοῖς ἐκ Περσῶν ἠκουσι, τοὺς τὰ πιστὰ ληψομένους τε καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου δώσοντας.

Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέξανδρος, καὶ 4 ζυμπέμπει τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέρσιππον, παρχγγείλας τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρείῳ, αὐτὸν δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ μηδενός. ἡ δὲ ἐπιστολή ἢ Ἀλεξάνδρου ἔχει ὧδε· Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι, ἐλθόντες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς, οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμῶν κατασταθεῖς, καὶ τιμωρήσασθαι βουλόμενος Πέρσας, διέβην ἐς τὴν Ἀσίαν, ὑπαρξάντων ὑμῶν. καὶ γὰρ 5 Περινηθίοις ἐβοηθήσατε, οἱ τὸν ἐμὸν πατέρα ἡ-

336

δίκουν, καὶ εἰς Θράκην, ἧς ἡμεῖς ἤρχομεν, δύ-
 ναμιν ἔπεμψεν Ὀχος. τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόντος
 ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων, οὓς ὑμεῖς συνετάξατε,
 ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἅπαντας ἐκομ-
 πάσατε, καὶ Ἄρσην ἀποκτείναντός σου μετὰ Βα-
 γώου, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος οὐ δικαίως οὐδὲ
 κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδικοῦντος Πέρσας,
 καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας γράμματα οὐκ
 6 ἐπιτήδεια διαπέμποντος, ὅπως πρὸς με πολεμῶσι,
 καὶ χρήματα ἀποστέλλοντος πρὸς Λακεδαιμονί-
 οους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν
 ἄλλων πόλεων μηδεμιᾶς δεχομένης, Λακεδαι-
 μονίων δὲ λαβόντων, καὶ τῶν παρὰ σοῦ πεμφθέν-
 των τοὺς ἐμοὺς φίλους διαφθειράντων, καὶ τὴν
 εἰρήνην, ἣν τοῖς Ἕλλησι κατεσκευάσα, διαλύειν
 ἐπιχειροῦντων, ἐστράτευσα ἐπὶ σέ, ὑπάρξαντος σοῦ
 7 τῆς ἔχθρας. ἐπεὶ δὲ μάχῃ νενίκηκα πρότερον μὲν
 τοὺς σοὺς στρατηγούς καὶ σατράπας, νῦν δὲ σέ
 καὶ τὴν μετὰ σοῦ δύναμιν, καὶ τὴν χώραν ἔχω,
 τῶν θεῶν μοι δόντων, ὅσοι τῶν μετὰ σοῦ παρατα-
 ξαμένων μὴ ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ παρ' ἐμέ
 κχτέφυγον, τούτων ἐπιμέλομαι καὶ οὐκ ἄκοντες
 παρ' ἐμοί εἰσιν, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐκόντες ξυστρατεύ-
 8 ονται μετ' ἐμοῦ. ὡς οὖν ἐμοῦ τῆς Ἀσίας ἀπάσης
 κυρίου ὄντος, ἤκε πρὸς ἐμέ, εἰ δὲ φοβῆ, μὴ ἐλθῶν
 πάθῃς τι ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινὰς τῶν φίλων
 τὰ πιστὰ ληψομένους. ἐλθῶν δὲ πρὸς με, τὴν μη-
 τέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας, καὶ εἰ
 ἄλλο τι ἐθέλεις, αἴτει καὶ λάμβανε. ὅτι γὰρ ἂν
 9 πείθῃς ἐμέ, ἔσται σοι. καὶ τοῦ λοιποῦ, ὅταν πέμ-
 πῃς παρ' ἐμέ, ὡς πρὸς βασιλέα τῆς Ἀσίας πέμπε,

μηδ' ἐξ ἴσου ἐπίστελλε, ἀλλ' ὡς κυρίῳ ὄντι πάντων τῶν σῶν φράζε, εἴ του δέη· εἰ δὲ μή, ἐγὼ βουλευσομαι περὶ σοῦ ὡς ἀδικοῦντος. εἰ δ' ἀντιλέγεις περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας ἔτι ἀγωνισαί περὶ αὐτῆς, καὶ μὴ φεῦγε, ὡς ἐγὼ ἐπὶ σὲ πορεύσομαι, οὗ ἂν ᾔης.

[Ὁ Ἀλέξανδρος ἀποστέλλει τὸν Παρμενίωνα εἰς Δαμασκὸν πρὸς παραλαβὴν καὶ φύλαξιν τῶν ἐκεῖ εὕρισκομένων θησαυρῶν τοῦ Δαρείου. Ἐν Δαμασκῷ συνελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Παρμενίωνος καὶ τινες ἀπεσταλμένοι πρὸς Δαρεῖον ἐκ μέρους τῶν Ἀθηναίων, Θεσσαλῶν, Θηβαίων καὶ Σπαρτιατῶν, οἵτινες ὅμως ἀφέθησαν ἐλεύθεροι ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου γενναιοφρονέστατα φερομένου. Συνεχίζει ἔπειτα τὴν καθυπόταξιν τῶν πόλεων τῆς Φοινίκης, καθ' ἣν μόνον πρὸ τῆς Τύρου συνήντησε μεγίστην ἀντίστασιν, καμφθεῖσαν μόλις μετὰ ἐπτάμηνον ἐπίμονον καὶ πλήρη θυσιῶν πολιορκίαν. Ἀπορρίπτει ἀκολούθως προτάσεις εἰρήνης, διαβιβασθεῖσας αὐτῷ παρὰ τοῦ Δαρείου, καὶ ἀποφασίζει νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς Αἴγυπτον. Τὰ πάντα εἶναι ἤδη ὑποτεταγμένα καὶ μόνον ἡ ὄχυρά Γάζα ἀρνεῖται νὰ τῷ ἀνοίξῃ τὰς πύλας της. Διὰ ὀρητικῆς ἐφόδου, κατὰ τὴν ὁποίαν μάλιστα ὁ Ἀλέξανδρος ἐτραυματίσθη, ἡ Γάζα ἐκυριεύθη, οἱ δὲ κάτοικοί της ἐφονεύθησαν ἢ ἐξηνδραποδίσθησαν ἅπαντες.]

BIBLION TRITON

I. Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ (332 π. Χ.).

1. Κτίσις Ἀλεξανδρείας.

1. Ἀλέξανδρος δ' ἐπ' Αἰγύπτου, ἵνα περ τὸ πρῶτον ὠρμήθη, ἐστέλλετο, καὶ ἐβδόμη ἡμέρα ἀπὸ τῆς Γάζης ἐλαύνων ἦκεν ἐς Πηλούσιον τῆς Αἰγύπτου. ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς παρέπλει αὐτῷ ἐκ Φοινίκης ὡς ἐπ' Αἴγυπτον καὶ καταλαμβάνει τὰς ναῦς ἐν Πηλουσίῳ ὀρμούσας.

2 Μαζάκης δὲ ὁ Πέρσης, ὃς ἦν σατράπης Αἰγύπτου ἐκ Δαρείου καθεστηκώς, τὴν τ' ἐν Ἴσσω μάχην, ὅπως ξυνέβη, πεπυσμένος καὶ Δαρεῖον, ὅτι αἰσχροῦ φυγῆ ἔφυγε, καὶ Φοινίκην τε καὶ Συρίαν καὶ τῆς Ἀραβίας τὰ πολλὰ ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐχόμενα, αὐτῷ τ' οὐκ οὔσης δυνάμεως Περσικῆς, ἐδέχετο ταῖς τε πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον.

3 Ὁ δ' ἐς μὲν Πηλούσιον φυλακὴν εἰσήγαγε, τοὺς δ' ἐπὶ τῶν νεῶν ἀναπλεῖν κατὰ τὸν ποταμὸν κελεύσας ἔστ' ἐπὶ Μέμφιν πόλιν αὐτὸς ἐφ' Ἡλιούπολεως ἦει, ἐν δεξιᾷ ἔχων τὸν ποταμὸν τὸν Νεῖλον, καὶ ὅσα καθ' ὁδὸν χωρία ἐνδιδόντων τῶν ἐνοικούντων κατασχῶν διὰ τῆς ἐρήμου ἀφίκετο ἐς Ἡλιούπολιν.

4 Ἐκεῖθεν δὲ διαβάς τὸν πόρον ἦκεν ἐς Μέμφιν καὶ θύει ἐκεῖ τοῖς τ' ἄλλοις θεοῖς καὶ τῷ Ἀπιδι, καὶ ἀγῶνα ἐποίησε γυμνικόν τε καὶ μουσι-

κόν· ἦκον δ' αὐτῷ οἱ ἀμφὶ ταῦτα τεχνῖται ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ δοκιμώτατοι. ἐκ δὲ Μέμφιος κατέπλει κατὰ τὸν ποταμὸν ὡς ἐπὶ θάλασσαν τοὺς τε ὑπασπιστάς λαβὼν καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἰππέων τὴν βασιλικὴν ἴλην τὴν τῶν ἑταίρων. ἐλθὼν δ' ἐς Κάνωβον καὶ κατὰ τὴν λί- 5 μνην τὴν Μαρίαν περιπλεύσας ἀποβαίνει, ὅπου νῦν Ἀλεξάνδρεια πόλις ὄχισται, Ἀλεξάνδρου ἐπώνυμος. καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὁ χῶρος κάλλιστος κτίσαι ἐν αὐτῷ πόλιν, καὶ γενέσθαι ἂν εὐδαίμονα τὴν πόλιν. πόθος οὖν λαμβάνει αὐτὸν τοῦ ἔργου, καὶ αὐτὸς τὰ σημεῖα τῇ πόλει ἔθηκεν, ἵνα τ' ἀγορὰν ἐν αὐτῇ δεῖμασθαι ἔδει καὶ ἱερὰ ὅσα καὶ θεῶν ὄντινων, τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, Ἴσιδος δ' Αἰγυπτίας, καὶ τὸ τεῖχος ἦ περιβεβλησθαι. καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο, καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἐφαίνετο.

[Ὁ Ἀλέξανδρος ἐπισκέπτεται τὸ μαντεῖον τοῦ Διὸς Ἀμμωνος ἐν τῇ Λιβυκῇ ἐρήμῳ, ἐρωτᾷ τὸν θεὸν καὶ λαβὼν εὐνοϊκὴν ἀπάντησιν ἐπανέρχεται εἰς Μέμφιν. Ἐκεῖ ἐπιδίδεται εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς διοικήσεως τῆς Αἰγύπτου, καὶ μετὰ τοῦτο ἐπανέρχεται εἰς τὴν Φοινίκην.]

II. Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΡΪΙΑΝ ΤΟΥ ΠΕΡΣΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (331).

1. Ὁ Ἀλέξανδρος διαβαίνει τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγρητα.

β. Ἀλέξανδρος δὲ ἅμα τῷ ἦρι ὑποφαίνονται ἐκ Μέμφιος ἦει ἐπὶ Φοινίκης καὶ ἐγεφυρώθη αὐτῷ ὁ τε κατὰ Μέμφιν πόρος τοῦ Νείλου καὶ αἱ διώρυχες αὐτοῦ πᾶσαι. ὡς δ' ἀφίκετο ἐς Τύρον, καταλαμβάνει ἐνταῦθα ἦκον αὐτῷ ἤδη καὶ

331

τὸ ναυτικόν. ἐν Τύρῳ δ' αὖθις θύει τῷ Ἡρακλεῖ καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν.

- 4 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἄνω ὤρματο ὡς ἐπὶ Θάψακόν τε καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ἐν Φοινίκη μὲν ἐπὶ τῶν φόρων τῇ ξυλλογῇ καταστήσας Κοίρανον Βεροιαῖον, Φιλόξενον δὲ τῆς Ἀσίας τὰ ἐπὶ τάδε τοῦ Ταύρου ἐκλέγειν. τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημάτων τὴν φυλακὴν ἀντὶ τούτων ἐπέτρεψεν Ἀρπάλῳ τῷ Μαχάτα ἄρτι ἐκ τῆς φυγῆς
- 7 ἦκοντι. ἐς Λυδίαν δὲ σατράπην Μένανδρον ἐκπέμπει τῶν ἐταίρων· ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις, ὧν ἠγεῖτο Μένανδρος, Κλέαρχος αὐτῷ ἐτάχθη. ἀντὶ δ' Ἀρίμμα σατράπην Συρίας Ἀσκληπιόδωρον τὸν Εὐνίκου ἀπέδειξεν, ὅτι Ἀρίμμας βλακεῦσαι ἐδόκει αὐτῷ ἐν τῇ παρασκευῇ, ἦντινα ἐτάχθη παρασκευάσαι τῇ στρατιᾷ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄνω.

- 331 7. Καὶ ἀφίκετο ἐς Θάψακον Ἀλέξανδρος μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους καὶ καταλαμβάνει δυοῖν γεφύραιν ἐζευγμένον τὸν πόρον. καὶ γὰρ καὶ Μαζαῖος, ὅτῳ ἡ φυλακὴ τοῦ ποταμοῦ ἐκ Δαρείου ἐπέτετραπτο, ἰππέας μὲν ἔχων περὶ τρισχιλίους, πεζοὺς δ' ἴσους καὶ τούτων Ἑλληνας μισθοφόρους δισχιλίους, τέως μὲν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐ-
- 2 φύλασσε, καὶ ἐπὶ τῷδε οὐ ξυνεχῆς ἡ γέφυρα ἐζευγμένη ἦν ἔστ' ἐπὶ τὴν ἀντιπέρας ὄχθην τοῖς Μακεδόσι, δειμαίνουσι, μὴ ἐπιθοῖντο οἱ ἀμφὶ Μαζαῖον τῇ γεφύρᾳ, ἵνα ἐπαύετο· Μαζαῖος δέ, ὡς ἤκουσεν ἤδη προσάγοντα Ἀλέξανδρον, ὄχθετο φεύγων ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ. καὶ εὐθὺς ὡς ἔφυγε Μαζαῖος, ἐπεβλήθησαν αἱ γέφυραι τῇ ὄχθῃ τῇ

πέραν, καὶ διέβη ἐπ' αὐτῶν ξὺν τῇ στρατιᾷ Ἀλέξανδρος.

Ἐνθεν δ' ἐχώρει ἄνω, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὸν 3
 Εὐφράτην ποταμὸν καὶ τῆς Ἀρμενίας τὰ ὄρη,
 διὰ τῆς Μεσοποταμίας καλουμένης χώρας. οὐκ
 εὐθεΐαν δ' ἐπὶ Βαβυλῶνος ἤγεν ἀπὸ τοῦ Εὐφρά-
 του ὄρμηθεις, ὅτι τὴν ἑτέραν ἰόντι εὐπορώτερα
 τὰ ξύμπαντα τῷ στρατῷ ἦν, καὶ χιλὸς τοῖς ἵπ-
 ποῖς καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν,
 καὶ τὸ καῦμα οὐχ ὡσαύτως ἐπιφλέγον. ἀλόντες 4
 δέ τινες κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν ἀπὸ τοῦ Δαρείου στρα-
 τεύματος κατασκοπῆς ἔνεκα ἀπεσκευασμένων ἐξήγ-
 γειλαν, ὅτι Δαρεῖος ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ
 κάθηται ἐγνωκῶς εἶργειν Ἀλέξανδρον, εἰ δια-
 βαίνοι καὶ εἶναι αὐτῷ στρατιάν πολὺ μείζονα
 ἢ ξὺν ἧ ἐν Κιλικίᾳ ἐμάχετο. ταῦτα ἀκούσας Ἀ- 5
 λέξανδρος ἦει σπουδῆ ὡς ἐπὶ τὸν Τίγρητα. ὡς δ'
 ἀφίκετο, οὔτε αὐτὸν Δαρεῖον καταλαμβάνει οὔτε
 τὴν φυλακὴν, ἦντινα ἀπολελοίπει Δαρεῖος, ἀλλὰ
 διαβαίνει τὸν πόρον, χαλεπῶς μὲν δι' ὀξύτητα
 τοῦ ῥοῦ, οὐδενὸς δ' εἶργοντος.

Ἐνταῦθα ἀναπαύει τὸν στρατὸν καὶ τῆς σε- 6
 λήνης τὸ πολὺ ἐκλιπὲς ἐγένετο· καὶ Ἀλέξανδρος
 ἔθυσε τῇ τε σελήνῃ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ γῆ, ὅτων
 τὸ ἔργον τοῦτο λόγος εἶναι κατέχει. καὶ ἐδόκει
 Ἀριστάνδρῳ πρὸς Μακεδόνων καὶ Ἀλεξάνδρου
 εἶναι τῆς σελήνης τὸ πάθημα, καὶ ἐκείνου τοῦ μηνὸς
 ἕσσεσθαι ἢ μάχη, καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν νίκην σημαί-
 νεσθαι Ἀλεξάνδρῳ. ἄρας δ' ἀπὸ τοῦ Τίγρητος 7
 ἦει διὰ τῆς Ἀσσυρίας χώρας, ἐν ἀριστερᾷ μὲν
 ἔχων τὰ Γορδυηνῶν ὄρη, ἐν δεξιᾷ δ' αὐτὸν τὸν

Τίγρητα. τετάρτη δὲ ἡμέρα ἀπὸ τῆς διαβάσεως οἱ πρόδρομοι αὐτῶ ἐξαγγέλλουσιν, ὅτι ἵππεῖς πολέμιοι ἀνὰ τὸ πεδίον φαίνονται, ὅσοι δέ, οὐκ ἔχειν εἰκάσαι. ζυντάξας οὖν τὴν στρατιὰν προῦχώρει ὡς ἐς μάχην· καὶ ἄλλοι αὖ τῶν προδρόμων προσελάσαντες ἀκριβέστερον οὗτοι κατιδόντες ἔφασκον δοκεῖν εἶναι σφισιν οὐ πλείους ἢ χιλίους τοὺς ἵππέας.

2. Μάχη παρὰ τὰ Γαυγάμηλα καὶ Ἄρβηλα (331 π. Χ.).

α) Τὰ πρὸ τῆς μάχης: Δυνάμεις καὶ θέσεις τοῦ Δαρείου, σύγκρουσις πρὸς τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν τῶν Περσῶν· πολεμικὸν συμβούλιον τῶν Μακεδόνων, λόγοι τοῦ Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς του· ἀπόκρουσις γνώμης τοῦ Παρμενίωνος.

8. Ἀναλαβὼν οὖν τὴν τε βασιλικὴν ἴλην καὶ τῶν ἐταίρων μίαν καὶ τῶν προδρόμων τοὺς Παίονας ἤλαυσε σπουδῆ, τὴν δ' ἄλλην στρατιὰν βάδην ἔπεσθαι ἐκέλευσεν. οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἵππεῖς κατιδόντες τοὺς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ὀξέως ἐπάγοντας ἔφευγον ἀνὰ κράτος. καὶ Ἀλέξανδρος δι-
2 ὠκων ἐνέκειτο· καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἀπέφυγον, τοὺς δὲ τινας καὶ ἀπέκτειναν, ὅσοις οἱ ἵπποι ἐν τῇ φυγῇ ἔκαμον, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αὐτοῖς ἵπποις ἔλαβον καὶ παρὰ τούτων ἔμαθον, ὅτι οὐ πόρρω εἶη Δαρεῖος ζῆν δυνάμει πολλῇ.

3 Βεβοηθήκεσαν γὰρ Δαρείῳ Ἰνδῶν τε, ὅσοι Βακτρίας ὄμοροι, καὶ αὐτοὶ Βάκτριοι καὶ Σογδιανοί· τούτων μὲν πάντων ἠγεῖτο Βῆσσος, ὁ τῆς Βακτριῶν χώρας σατράπης. εἶποντο δ' αὐτοῖς καὶ Σάκαι—Σκυθικὸν τοῦτο τὸ γένος τῶν

τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων Σκυθῶν—, οὐχ ὑπήκοοι οὖ-
 τοι Βήσσου, ἀλλὰ κατὰ ξυμμαχίαν τὴν Δαρείου.
 ἤγεῖτο δ' αὐτῶν Μαυάκης· αὐτοὶ δὲ ἵπποτοξόται
 ἦσαν. Βαρσαέντης δὲ Ἀραχωτῶν σατράπης Ἀρα- 4
 χωτούς τ' ἤγε καὶ τοὺς ὀρείους Ἰνδοὺς καλου-
 μένους. Σατιβαρζάνης δὲ ὁ Ἀρείων σατράπης
 Ἀρείους ἤγε. Παρθυαίους δὲ καὶ Ὑρκανίους καὶ
 Ταπούρους, τοὺς πάντας ἱππέας, Φραταφέρνης
 ἤγε. Μήδων δὲ ἤγεῖτο Ἀτροπάτης· ξυνετάττοντο
 δὲ Μήδοις Καδοῦσιοί τε καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Σα-
 κεσίται. τοὺς δὲ προσοίκους τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ 5
 Ὀροντοβάτης καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ Ὀρξίνης
 ἐκόσμου. Οὐξιοὶ δὲ καὶ Σουσιανοὶ ἡγεμόνα
 παρείχοντο Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου. Βουπάρης
 δὲ Βαβυλωνίων ἤγεῖτο. οἱ δ' ἀνάσπαστοι Κᾶρες
 καὶ Σιττακηνοὶ ξὺν Βαβυλωνίοις ἐτετάχατο. Ἀρ-
 μενίων δ' Ὀρόντης καὶ Μιθραύστης ἤρχεν, καὶ
 Ἀριάκης Καππαδοκῶν. Σύρους δὲ τοὺς τ' ἐκ 6
 τῆς κοίλης καὶ ὅσοι τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν
 Συρίας Μαζαῖος ἤγεν. ἐλέγετο δὲ ἡ πᾶσα στρατιὰ
 ἢ Δαρείου ἱππεῖς μὲν ἐς τετρακισμυρίους, πεζοὶ
 δ' ἐς ἑκατὸν μυριάδας, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα
 διακύσια, ἐλέφαντες δ' οὐ πολλοί, ἀλλ' ἐς πεντε-
 καίδεκα μάλιστα Ἰνδοῖς τοῖς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ
 ἦσαν.

Ἐν ταύτῃ τῇ δυνάμει ἐστρατοπεδεύκει Δα- 7
 ρεῖος ἐν Γαυγαμήλοις πρὸς ποταμῶ Βουμήλω,
 ἀπέχων Ἀρβήλων τῆς πόλεως ὅσον ἑξακοσίους
 σταδίους, ἐν χώρῳ ὀμαλῶ πάντῃ. καὶ γὰρ καὶ
 ὅσα ἀνώμαλα αὐτοῦ ἐς ἱππασίαν, ταῦτα δ' ἐκ
 πολλοῦ οἱ Πέρσαι τοῖς τε ἄρμασιν ἐπελύνειν

εὔπετῇ πεποιήκεσαν καὶ τῇ ἵππῳ ἱππάσιμα. ἦσαν γὰρ οἱ ἀνέπειθον Δαρεῖον ὑπὲρ τῆς πρὸς Ἴσση γενομένης μάχης, ὅτι ἄρα ἐμειονέκτησε τῶν χωρίων τῇ στενότητι καὶ Δαρεῖος οὐ χαλεπῶς ἐπίθετο.

9. Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τῶν κατασκόπων τῶν Περσῶν, ὅσοι ἐάλωσαν, ἔμεινεν αὐτοῦ, ἵνα ἐξηγγέλθη, ἡμέρας τέσσαρας καὶ τὴν στρατιὰν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνέπαυσε, τὸ δὲ στρατόπεδον τάφρῳ τε καὶ χάρακι ἐτείχισεν. ἔγνω γὰρ τὰ μὲν σκευοφόρα ἀπολείπειν καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν, αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς μαχίμοις, οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὄπλα φέρουσιν, ἰέναι

2 ἐς τὸν ἀγῶνα. ἀναλαβὼν οὖν τὴν δύναμιν νυκτὸς ἤγεν ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν μάλιστα, ὡς ἅμ' ἡμέρα προσμεῖξαι τοῖς βαρβάροις. Δαρεῖος δέ, ὡς προσηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος, ἐλτάσσει τὴν στρατιὰν ὡς ἐς μάχην καὶ Ἀλέξανδρος ἤγεν ὡσαύτως τεταγμένους. καὶ ἀπέιχε μὲν ἀλλήλων τὰ στρατόπεδα ὅσον ἐξήκοντα σταδίους, οὐ μὴν πω καθεώρων ἀλλήλους· γήλοφοι γὰρ ἐν μέσῳ ἐπίπροσθεν ἀμφοῖν ἦσαν.

3 Ὡς δ' ἀπέιχεν Ἀλέξανδρος ὅσον ἐς τριάκοντα σταδίους, καὶ κατ' αὐτῶν ἤδη τῶν γηλόφων ἦει αὐτῷ ὁ στρατὸς, ἐνταῦθα, ὡς εἶδε τοὺς βαρβάρους, ἔστησε τὴν αὐτοῦ φάλαγγα καὶ ζυγκάλεσας αὐ τοὺς τε ἐταίρους καὶ στρατηγούς καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν συμμάχων τε καὶ μισθοφόρων ξένων τοὺς ἡγεμόνας ἐβουλεύετο, εἰ αὐτόθεν ἐπάγοι ἤδη τὴν φάλαγγα, ὡς οἱ πλεῖστοι ἄγειν ἐκέλευον, ἢ καθάπερ Παρμενίωνι ἐδόκει, τότε μὲν

αὐτοῦ καταστρατοπεδεύειν, κατασκέψασθαι δὲ τόν τε χώρον ξύμπαντα, εἰ δὴ τι ὑποπτον αὐτοῦ ἢ ἄπορον, ἢ εἴ πη τάφροι ἢ σκόλοπες καταπεπη- 4 γότες ἀφανεῖς, καὶ τὰς τάξεις τῶν πολεμίων ἀκριβέστερον κατιδεῖν. καὶ νικᾷ Παρμενίων τῇ γνώμῃ, καὶ καταστρατοπεδεύουσιν αὐτοῦ, ὅπως τεταγμένοι ἐμελλον ἵνα εἰς τὴν μάχην.

Ἄλεξανδρος δ' ἀναλαβὼν τοὺς φίλους καὶ τῶν 5 ἰππέων τοὺς ἐταίρους περιήει ἐν κύκλῳ σκοπῶν τὴν χώραν πᾶσαν, ἵνα τὸ ἔργον αὐτῷ ἔσσεσθαι ἐμελλεν. ἐπανελθὼν δὲ καὶ ζυγκαλέσας αὐθις τοὺς αὐτοὺς ἡγεμόνας, αὐτοὺς μὲν οὐκ ἔφη χρῆναι παρακαλεῖσθαι πρὸς οὗ εἰς τὸν ἀγῶνα· πάλαι γὰρ εἶναι δι' ἀρετὴν τε τὴν σφῶν παρακεκλημένους καὶ ὑπὸ τῶν πολλάκις ἤδη καλῶν ἔργων ἀποδεδειγμένων. τοὺς κατὰ σφᾶς δὲ ἐκάστους 6 ἐξορμᾶν ἡξίου, λοχαγόν τε λοχίτας καὶ ἰλάρχη τὴν ἴλην τὴν αὐτοῦ ἕκαστον καὶ ταξιάρχους τὰς τάξεις, τοὺς τε ἡγεμόνας τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα ἕκαστον τὴν οἱ ἐπιτετραμμένην, ὡς ἐν τῇδε τῇ μάχῃ οὐχ ὑπὲρ Κοίλης Συρίας ἢ Φοινίκης, οὐδὲ ὑπὲρ Αἰγύπτου, ὡς πρόσθεν, μαχουμένους, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ξυμπάσης Ἀσίας, οὐστὶνας χρῆ ἄρχειν, ἐν τῷ τότε κριθησόμενον. οὐκ οὖν τὴν εἰς τὰ καλὰ 7 ἐξόρμησιν διὰ πολλῶν ἀναγκαίαν αὐτοῖς εἶναι οἴκοθεν τοῦτο ἔχουσιν, ἀλλὰ κόσμου τε ἐν τῷ κινδύνῳ ὅπως τις καθ' αὐτὸν ἐπιμελήσεται καὶ σιγῆς ἀκριβοῦς, ὅποτε σιγῶντας ἐπιέναι δέοι, καὶ αὐτὸν λαμπρᾶς τῆς βοῆς, ἵνα ἐμβοῆσαι καλόν, καὶ ἀλαλαγμοῦ ὡς φοβερωτάτου, ὅποτε ἐπαλαλάξαι καιρός, αὐτοὶ τε ὅπως ὀξέως κατακούοιεν τῶν παρ- 8

αγγελλομένων, καὶ παρ' αὐτῶν αὖ ὅπως ἐς τὰς τάξεις ὀξέως παραδιδῶνται τὰ παραγγέλματα ἐν τε τῷ καθ' αὐτὸν ἕκαστον καὶ τὸ πᾶν μεμνήσθαι ζυγκινδυνεύόν τε ἀμελουμένῳ καὶ δι' ἐπιμελείας ἐκπονουμένῳ ζυνορθούμενον.

10. Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐ πολλὰ παρακαλέσας τε καὶ ἀντιπαρακληθεὶς πρὸς τῶν ἡγεμόνων θαρρεῖν ἐπὶ σφίσιν, δειπνοποιεῖσθαι τε καὶ ἀνυπαύεσθαι ἐκέλευσε τὸν στρατόν. Παρμενίων δὲ λέγουσιν ὅτι, ἀφικόμενος παρ' αὐτὸν ἐπὶ τὴν σκηπὴν, νύκτωρ παρήγει ἐπιθέσθαι τοῖς Πέρσαις ἀπροσδοκῆτοις τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις καὶ
- 2 ἅμ' ἐν νυκτὶ φοβερωτέροις ἐπιθήσεσθαι. ὁ δ' ἐκείνῳ μὲν ἀποκρίνεται (ὅτι καὶ ἄλλοι κατήκουον τῶν λόγων) αἰσχρὸν εἶναι κλέψαι τὴν νίκην, ἀλλὰ φανερώς καὶ ἄνευ σοφίσματος χρῆναι νικῆσαι Ἀλέξανδρον. καὶ τὸ μεγαλήγορον αὐτοῦ τοῦτο οὐχ ὑπέρογκον μᾶλλον τι ἢ εὐθαρσὲς ἐν τοῖς κινδύνοις ἐφαίνετο· δοκεῖν δ' ἔμοιγε, καὶ λογισμῶ
- 3 ἀκριβεῖ ἐχρήσατο ἐν τῷ τοιῶδε· ἐν νυκτὶ γὰρ τοῖς τ' ἀποχρώντως καὶ τοῖς ἐνδεῶς πρὸς τὰς μάχας παρεσκευασμένοις πολλὰ ἐκ τοῦ παραλόγου ζυμβάντα τοὺς μὲν ἔσφηλε, τοὺς κρείσσονας, τοῖς χείροσι δὲ παρὰ τὰ ἐξ ἀμφοῖν ἐλπισθέντα τὴν νίκην παρέδωκεν. αὐτῷ τε κινδυνεύοντι τὸ πολὺ ἐν ταῖς μάχαις σφαλερὰ ἢ νύξ κατεφαίνετο, καὶ ἅμα ἠσσηθέντι τ' αὖθις Δαρείῳ τὴν ζυγχώρησιν τοῦ χείροσι ὄντι χειρόνων ἡγεῖσθαι ἢ λαθραῖα τε καὶ νυκτερινὴ ἐκ σφῶν ἐπίθεσις ἀφηρεῖτο,
- 4 εἴ τέ τι ἐκ τοῦ παραλόγου πταῖσμα σφίσι ζυμπέσοι, τοῖς μὲν πολεμίοις τὰ κύκλω φίλια καὶ αὐτοὶ τῆς

χώρας ἔμπειροι, σφεῖς δ' ἄπειροι ἐν πολεμίοις τοῖς πᾶσιν, ὧν οὐ μικρὰ μοῖρα οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν, ξυνεπιθησόμενοι ἐν νυκτὶ μὴ ὅτι πταίσασιν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ παρὰ πολὺ νικῶντες φαίνονται. τούτων τε τῶν λογισμῶν ἕνεκα ἐπκινῶ Ἀλέξανδρον καὶ τοῦ ἐς τὸ φανερόν ὑπερόγκου οὐ μεῖον.

β) Παράταξις τῶν δύο στρατῶν.

11. Δαρεῖος δὲ καὶ ὁ ξὺν Δαρείῳ στρατὸς οὕτως, ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐτάξαντο, ἔμειναν τῆς νυκτὸς ξυντεταγμένοι, ὅτι οὔτε στρατόπεδον αὐτοῖς περιεβέβλητο ἀκριβὲς καὶ ἅμ' ἐφοβοῦντο, μὴ σφίσι νύκτωρ ἐπιθοῦντο οἱ πολέμιοι. καὶ εἴπερ τι ἄλλο καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοῖς Πέρσαις ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα, ἢ στάσις ἢ πολλή ἢ ξὺν τοῖς ὅπλοις καὶ τὸ δέος, ὅ τι περ φιλεῖ πρὸ τῶν μεγάλων κινδύνων γίγνεσθαι, οὐκ ἐκ τοῦ παραυτίκα σχεδιασθέν, ἀλλ' ἐν πολλῷ χρόνῳ μελετηθέν τε καὶ τὰς γνώμας αὐτοῖς δουλωσάμενον.

Ἐτάχθη δ' αὐτῷ ἡ στρατιὰ ὧδε (ἐάλω γὰρ ὕστερον ἢ τάξις, ἦντινα ἔταξε Δαρεῖος, γεγραμμένη, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος)· τὸ μὲν εὐώνυμον αὐτῷ κέρας οἷ τε Βάκτριοι ἰππεῖς εἶχον καὶ ξὺν τούτοις Δάαι καὶ Ἀραχωτοί· ἐπὶ δὲ τούτοις Πέρσαις ἐτετάχατο, ἰππεῖς τε ὁμοῦ καὶ πεζοὶ ἀναμειγμένοι, καὶ Σούσιοι ἐπὶ Πέρσαις, ἐπὶ δὲ Σουσίοις Καδούσιοι. αὕτη μὲν ἡ τοῦ εὐωνύμου κέρως ἔστ' ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πάσης φάλαγγος τάξις ἦν κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν οἷ τε ἐκ Κοίλης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ἐτετάχατο, καὶ Μῆδοι ἔτι κατὰ τὸ δεξιόν, ἐπὶ δὲ Παρθυαῖοι καὶ Σάκαι.

- ἐπὶ δὲ Τάπουροι καὶ Ὑρκάνιοι, ἐπὶ δ' Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσῖναι· οὗτοι μὲν ἔστ' ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πά-
- 5 σης φάλαγγος. κατὰ τὸ μέσον δέ, ἵνα ἦν βασιλεὺς Δαρεῖος, οἳ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως ἐτετάχατο καὶ οἱ μηλοφόροι Πέρσαι καὶ Ἰνδοὶ καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι καλούμενοι καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται· Οὐξιοὶ δὲ καὶ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ πρὸς τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ Σιττακηνοὶ ἐς βάθος ἐπιτεταγμένοι
- 6 ἦσαν. προετετάχατο δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ εὐωνύμου κατὰ τὸ δεξιὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἳ τε Σκίθαι ἵππεῖς καὶ τῶν Βακτριανῶν ἐς χιλίους καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα ἑκατόν. οἳ δ' ἐλέφαντες ἔστησαν κατὰ τὴν Δαρείου ἕλην τὴν βασιλικὴν καὶ ἄρματα
- 7 ἐς πενήκοντα. τοῦ δὲ δεξιοῦ οἳ τ' Ἀρμενίων καὶ Καππαδοκῶν ἵππεῖς προετετάχατο καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα πενήκοντα. οἳ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι παρὰ Δαρεῖόν τ' αὐτὸν ἑκατέρωθεν καὶ τοὺς ἅμα αὐτῷ Πέρσας κατὰ τὴν φάλαγγα αὐτὴν τῶν Μακεδόνων ὡς μόνοι δὴ ἀντίρροποι τῇ φάλαγγι ἐτάχθησαν.
- 8 Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἡ στρατιὰ ἐκοσμήθη ὧδε. τὸ μὲν δεξιὸν αὐτῷ εἶχον τῶν ἵππέων οἱ ἑταῖροι, ὧν προετέτακτο ἡ ἕλη ἡ βασιλική, ἧς Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου ἱάρχης ἦν, ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἡ Γλαυκίου ἕλη, ἐχομένη δ' αὐτῆς ἡ Ἀρίστωνος, ἐπὶ δὲ ἡ Σωπόλιδος τοῦ Ἑρμοδώρου, ἐπὶ δὲ ἡ Ἡρακλείδου τοῦ Ἀντιόχου, ἐπὶ ταύτῃ δὲ ἡ Δημητρίου τοῦ Ἀλθαιμένου, ταύτης δ' ἐχομένη ἡ Μελεάγρου, τελευταία δὲ τῶν ἑταιρικῶν ἰλῶν, ἧς Ἡγέλοχος ὁ Ἴπποστράτου ἱάρχης ἦν. Συμπάσης δὲ τῆς ἵππου τῶν ἑταίρων Φιλώτας ἦρχεν

ὁ Παρμενίωνος. τῆς δὲ φάλαγγος τῶν Μακεδόνων 9
 ἐχόμενον τῶν ἰππέων πρῶτον τὸ ἄγγμα ἐτέτακτο
 τῶν ὑπασπιστῶν καὶ ἐπὶ τούτῳ οἱ ἄλλοι ὑκασπι-
 σταί ἤγεῖτο δ' αὐτῶν Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος,
 τούτων δ' ἐχομένη ἡ Κοίνου τοῦ Πολεμοκράτους
 τάξις ἦν, μετὰ δὲ τούτους ἡ Περδικίου τοῦ Ὀ-
 ρόντου, ἔπειτα ἡ Μελεάγρου τοῦ Νεοπτολέμου,
 ἐπὶ δὲ ἡ Πολυσπέρχοντος τοῦ Σιμμίου, ἐπὶ δὲ
 ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους ταύτης δὲ ἤγεῖ-
 το Σιμμίας, ὅτι Ἀμύντας ἐπὶ Μακεδονίας ἐς ξυλ-
 λογὴν στρατιᾶς ἐσταλμένος ἦν. τὸ δ' εὐώνυμον 10
 τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων ἡ Κρατεροῦ τοῦ
 Ἀλεξάνδρου τάξις εἶχε, καὶ αὐτὸς Κρατερός
 ἐξῆρχε τοῦ εὐωνύμου τῶν πεζῶν καὶ ἰππεῖς ἐ-
 χόμενοι αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι, ὧν ἤγεῖτο Ἐριγύτιος
 ὁ Λαρίχου τούτων δ' ἐχόμενοι ὡς ἐπὶ τὸ εὐώνυ-
 μον κέρας οἱ Θεσσαλοὶ ἰππεῖς, ὧν ἤρχε Φίλιππος
 ὁ Μενελάου. ξύμπαν δὲ τὸ εὐώνυμον ἤγε Παρμε-
 νίων ὁ Φιλῶτα, καὶ ἀμφ' αὐτὸν οἱ τῶν Φαρσαλί-
 ων ἰππεῖς οἱ κράτιστοί τε καὶ πλεῖστοι τῆς Θεσ-
 σαλικῆς ἵππου ἀνεστρέφοντο.

12. Ἡ μὲν ἐπὶ μετώπου τάξις Ἀλεξάνδρῳ
 ὧδε κεκόσμητο· ἐπέταξε δὲ καὶ δευτέραν τάξιν,
 ὡς εἶναι τὴν φάλαγγα ἀμφίστομον. καὶ παρηγ-
 γέλλετο τοῖς ἡγεμόσι τῶν ἐπιτεταγμένων, εἰ κυ-
 κλουμένους τοὺς σφῶν πρὸς τοῦ Περσικοῦ στρα-
 τεύματος κατίδοιεν, ἐπιστρέψαντας ἐς τὸ ἔμπαλιν
 δέχεσθαι τοὺς βαρβάρους· ἐς ἐπικαμπὴν δέ, εἴ 2
 που ἀνάγκη καταλαμβάνοι ἢ ἀναπτύξαι ἢ ξυγ-
 κλεῖσαι τὴν φάλαγγα, κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας
 ἐχόμενοι τῆς βασιλικῆς ἴλης τῶν Ἀγριάνων ἐ-

- τάχθησαν οἱ ἡμίσεες, ὧν ἠγεῖτο Ἄτταλος, καὶ μετὰ τούτων οἱ Μακεδόνες οἱ τοξόται, ὧν Βρίσων ἦρχεν, ἐχόμενοι δὲ τῶν τοξοτῶν οἱ ἀρχαῖοι καλούμενοι ξένοι καὶ ἄρχων τούτων Κλέανδρος.
- 3 προετάχθησαν δὲ τῶν τ' Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ τε πρόδρομοι ἵππεῖς καὶ οἱ Παῖονες, ὧν Ἄρετις καὶ Ἀρίστων ἠγοῦντο. ζυμπάντων δὲ προτεταγμένοι ἦσαν οἱ μισθοφόροι ἵππεῖς, ὧν Μενίδας ἦρχεν. τῆς δὲ βασιλικῆς ἴλης καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων προτεταγμένοι ἦσαν τῶν τ' Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ ἡμίσεες, καὶ οἱ Βαλάκρου ἀκοντισταί· οὗτοι κατὰ τὰ ἄρματα τὰ δρε-
- 4 πανηφόρα ἐτετάχατο. Μενίδα δὲ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν παρήγγελο, εἰ περιῖππεύοιεν οἱ πολέμιοι τὸ κέρας σφῶν, ἐς πλαγίους ἐμβάλλειν αὐτοὺς ἐπικάμπαντας. τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως οὕτως ἐτέτακτο Ἀλεξάνδρῳ· κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον ἐς ἐπικαμπὴν οἱ τε Θραῖκες ἐτετάχατο, ὧν ἠγεῖτο Σιτάλκης, καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ ζύμμαχοι ἵππεῖς, ὧν ἦρχε Κάρανος, ἐπὶ δὲ οἱ Ὀδρῦσαι ἵπ-
- 5 πεῖς, ὧν ἠγεῖτο Ἀγάθων ὁ Τυρίμμα. ζυμπάντων δὲ ταύτῃ προετάχθη ἡ ξενικὴ ἵππος ἢ τῶν μισθοφόρων, ὧν Ἀνδρόμαχος ὁ Ἰέρωνος ἦρχεν. ἐπὶ δὲ τοῖς σκευοφόροις οἱ ἀπὸ Θράκης πεζοὶ ἐς φυλακὴν ἐτάχθησαν. ἦν δὲ ἡ πᾶσα στρατιὰ Ἀλεξάνδρου ἵππεῖς μὲν ἐς ἑπτακισχιλίους, πεζοὶ δ' ἀμφὶ τὰς τέσσαρας μυριάδας.

γ) Ἡ μάχη: Ἀνδραγαθία τῶν Βακτριῶν ἰππέων ἢ δρεπαι-
 σις τῶν δρεπαιηφόρων ἀρμάτων ὁ Δαρεῖος τρέπεται εἰς
 φνυγὴν συυπαρασύρων εἰς ταύτην καὶ τὸ ἀριστερὸν κέρας
 τῶν στρατευμάτων του· ὁ Ἀλέξανδρος νικᾷ καὶ τὸ δεξιὸν
 κέρας τῶν Περσῶν καὶ διώκει τὸν Δαρεῖον μέχρις Ἀρβήλων.

13. Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη τὰ στρατόπεδα ἐτίγνετο,
 ὦφθη Δαρεῖός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν, οἳ τε μηλο-
 φόροι Πέρσαι καὶ Ἴνδοι καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Κᾶ-
 ρες οἱ ἀνάσπαστοι καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται, κατ'
 αὐτὸν Ἀλέξανδρον τεταγμένοι καὶ τὴν ἔλην τὴν
 βασιλικήν. ἤγε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ Ἀ-
 λέξανδρος μᾶλλον, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρῆγον,
 ὑπερφαλαγγοῦντες πολὺ ἐπὶ τῷ σφῶν εὐωνύμῳ.
 ἤδη τε οἱ τῶν Σκύθων ἰππεῖς παριππεύοντες ἤ- 2
 πτοντο τῶν προτεταγμένων τῆς Ἀλεξάνδρου τά-
 ξεως, καὶ Ἀλέξανδρος ἔτι ὅμως ἤγεν ἐπὶ δό-
 ρυ, καὶ ἐγγύς ἦν τοῦ ἐξαλλάσσειν τὸν ὠδοποιοη-
 μένον πρὸς τῶν Περσῶν χῶρον. ἔνθα δὴ δείσας
 Δαρεῖος, μὴ προχωρησάντων ἐς τὰ οὐχ ὀμαλά
 τῶν Μακεδόνων ἀχρεῖά σφισι γένηται τὰ ἄρματα,
 κελεύει τοὺς προτεταγμένους τοῦ εὐωνύμου πε-
 ριῖππεύειν τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἧ Ἀλέξανδρος
 ἤγε, τοῦ μηκέτι προσωτέρω αὐτοὺς ἐξάγειν τὸ
 κέρας. τούτου δὲ γενομένου, Ἀλέξανδρος ἐμβάλ- 3
 λειν κελεύει ἐς αὐτοὺς τοὺς μισθοφόρους ἰππέας,
 ὧν Μενίδας ἠγεῖτο. ἀντεκδραμόντες δ' ἐπ' αὐ-
 τοὺς οἳ τε Σκύθαι ἰππεῖς καὶ τῶν Βακτριῶν οἱ
 ξυντεταγμένοι τοῖς Σκύθαις τρέπουσιν ὀλίγους
 ὄντας πολλῶ πλείονες. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς περὶ
 Ἀρετίν τε, τοὺς Παίονας, καὶ τοὺς ξένους ἐμ-
 Ἀρριανοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις

βαλεῖν τοῖς Σκύθαις ἐκέλευσε· καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι. Βάκτριοι δὲ οἱ ἄλλοι πελάσαντες τοῖς Παίοσί τε καὶ ξένοις τοὺς τε σφῶν φεύγοντας ἤδη ἀνέστρεψαν ἐς τὴν μάχην καὶ τὴν ἵππομαχίαν ζυστῆναι ἐποίησαν. καὶ ἐπιπτον μὲν πλείονες τῶν Ἀλεξάνδρου, τῷ τε πλήθει τῶν βαρβάρων βιαζόμενοι καὶ ὅτι αὐτοὶ τε οἱ Σκύθαι καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῖς ἀκριβέστερον ἐς ἀλκὴν πεφραγμένοι ἦσαν. ἀλλὰ καὶ ὡς τὰς τε προσβολὰς αὐτῶν ἐδέχοντο οἱ Μακεδόνες καὶ βία κατ' ἱλας προσπίπτοντες ἐξώθουν ἐκ τῆς τάξεως.

5 Καὶ ἐν τούτῳ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα ἀφῆκαν οἱ βάρβαροι κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον, ὡς ἀναταράξοντες αὐτῷ τὴν φάλαγγα. καὶ ταύτη μάλιστα ἐψεύσθησαν· τὰ μὲν γὰρ εὐθύς, ὡς προσεφέρετο, κατηκόντισαν αἱ τ' Ἀγριᾶνες καὶ οἱ ξὺν Βαλάκρῳ ἀκοντισταὶ οἱ προτεταγμένοι τῆς ἵππου τῶν ἐταίρων· τὰ δὲ τῶν ρυτήρων ἀντιλαμβανόμενοι τοὺς τ' ἀναβάτας κατέσπων καὶ τοὺς
6 ἵππους περιϊστάμενοι ἔκοπτον. ἔστι δὲ ἃ καὶ διεξέπεσε διὰ τῶν τάξεων· διέσχον γὰρ, ὥσπερ παρήγγελλτο αὐτοῖς, ἵνα προσέπιπτε τὰ ἄρματα· καὶ ταύτη μάλιστα ξυνέβη αὐτὰ τε σῶα καὶ οἷς ἐπηλάθῃ ἀβλαβῶς διελθεῖν· ἀλλὰ καὶ τούτων οἱ τε ἵπποκόμοι τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς καὶ οἱ ὑπασπισταὶ οἱ βασιλικοὶ ἐκράτησαν.

14. Ὡς δὲ Δαρεῖος ἐπῆγεν ἤδη τὴν φάλαγγα πᾶσαν, ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος Ἀρετιν μὲν κελεύει ἐμβαλεῖν τοῖς περιϊππεύουσι τὸ κέρασ σφῶν τὸ 2 δεξιὸν ὡς ἐς κύκλωσιν· αὐτὸς δὲ τέως μὲν ἐπὶ κέρως τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἤγε, τῶν δ' ἐκβοηθησάντων

ἰπέων τοῖς κυκλουμένοις τὸ κέρασ τὸ δεξιὸν
 παραρρηξάντων τι τῆς πρώτης φάλαγγος τῶν βαρ-
 βάρων, ἐπιστρέψας κατὰ τὸ διέχον καὶ ὥσπερ
 ἔμβολον ποιήσας τῆς τε ἵππου τῆς ἐταιρικῆς καὶ
 τῆς φάλαγγος τῆς ταύτη τεταγμένης ἤγε δρό-
 μω τε καὶ ἀλαλαγμῶ ὡς ἐπ' αὐτὸν Δαρεῖον. καὶ 3
 χρόνον μὲν τινα ὀλίγον ἐν χερσὶν ἢ μάχη ἐγέ-
 νετο ὡς δὲ οἱ τε ἰππεῖς οἱ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον
 καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος εὐρώστως ἐνέκειντο ὠ-
 θισμοῖς τε χρώμενοι καὶ τοῖς ζυστοῖς τὰ πρό-
 σωπα τῶν Περσῶν κόπτοντες, ἢ τε φάλαγξ ἢ Μα-
 κεδονικὴ πυκνὴ καὶ ταῖς σαρίσσαις πεφρικυῖα
 ἐμβεβλήκει ἤδη αὐτοῖς, καὶ πάντα ὁμοῦ τὰ δει-
 νὰ καὶ πάλαι ἤδη φοβεροῦ ὄντι Δαρεῖω ἐφαίνετο,
 πρῶτος αὐτὸς ἐπιστρέψας ἔφευγεν· ἐφοβήθησαν
 δὲ καὶ οἱ περιῖππεύοντες τῶν Περσῶν τὸ κέρασ,
 ἐμβαλόντων ἐς αὐτοὺς εὐρώστως τῶν ἀμφ' Ἀ-
 ρετιν.

Ταύτη μὲν δὴ τῶν Περσῶν φυγὴ καρτερὰ ἦν, 4
 καὶ οἱ Μακεδόνες ἐφεπόμενοι ἐφόνευον τοὺς φεύγον-
 τας. οἱ δ' ἀμφὶ Σιμμίαν οὐκέτι ζυνεξορμηῆσαι Ἀ-
 λεξάνδρῳ δυνατοὶ ἐγένοντο ἐς τὴν δίωξιν, ἀλλ'
 ἐπιστήσαντες τὴν φάλαγγα αὐτοῦ ἠγωνίζοντο, ὅτι
 τὸ εὐώνυμον τῶν Μακεδόνων πονεῖσθαι ἠγγέλ-
 λετο. καὶ ταύτη παραρραγείσης αὐτοῖς τῆς τά- 5
 ξεως, κατὰ τὸ διέχον διεκπαίουςι τῶν τ' Ἰνδῶν
 τινες καὶ τῆς Περσικῆς ἵππου ὡς ἐπὶ τὰ σκευο-
 φόρα τῶν Μακεδόνων· καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖ καρ-
 τερόν ἐγίγνετο. οἱ τε γὰρ Πέρσαι θρασέως προσέ-
 κειντο ἀνόπλοις τοῖς πολλοῖς καὶ οὐ προσδο-
 κήσασιν ἐπὶ σφᾶς διεκπεσεῖσθαι τινας διακώψαντας

διπλῆν τὴν φάλαγγα, καὶ οἱ αἰχμάλωτοι βάρβαροι ἐμβαλόντων τῶν Περσῶν ξυνεπέθεντο καὶ αὐτοὶ
 6 τοῖς Μακεδόσιν ἐν τῷ ἔργῳ. τῶν δ' ἐπιτεταγμένων τῇ πρώτῃ φάλαγγι οἱ ἡγεμόνες ὀξέως μαθόντες τὸ γιγνόμενον μεταβαλόντες, ἥπερ παρήγγελο αὐτοῖς, τὴν τάξιν ἐπιγίγνονται κατὰ νότου τοῖς Πέρσαις, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν αὐτοῦ ἀμφὶ τοῖς σκευοφόροις ξυνεχομένους ἀπέκτειναν, οἱ δ' αὐτῶν ἐγκλίναντες ἔφρουγον. οἱ δ' ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν Περσῶν, οὐπω τῆς φυγῆς τῆς Δαρείου ἦσθημένοι, περιῖππεύσαντες τὸ 'Αλεξάνδρου εὐώνυμον κατὰ κέρας τοῖς ἀμφὶ τὸν Παρμενίωνα ἐνέβαλλον.

15. Καὶ ἐν τούτῳ ἀμφιβόλων τὰ πρῶτα γενομένων τῶν Μακεδόνων, πέμπει Παρμενίων παρ' 'Αλέξανδρον σπουδῆ ἀγγελοῦντα, ὅτι ἐν ἀγῶνι ξενέχεται τὸ κατὰ σφᾶς καὶ βοηθεῖν δεῖ. ταῦτα ὡς ἐξηγγέθη 'Αλεξάνδρῳ, τοῦ μὲν διώκειν ἔτι ἀπετράπετο, ἐπιστρέψας δὲ ζὺν τῇ ἵππῳ τῶν ἐταίρων ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τῶν βαρβάρων ἤγε δρόμῳ. καὶ πρῶτα μὲν τοῖς φεύγουσι τῶν πολεμίων ἵππεῦσι, τοῖς τε Παρθουαίοις καὶ τῶν 'Ινδῶν ἔστιν οἷς καὶ Πέρσαις τοῖς πλείστοις καὶ κρατίστοις,
 2 ἐμβάλλει. καὶ ἵππομαχία αὕτη καρτερωτάτη τοῦ παντός ἔργου ξυνέστη. ἐς βάθος τε γάρ, οἷα δὴ ἰληδὸν τεταγμένοι, ἀνέστρεφον οἱ βάρβαροι καὶ ἀντιμέτωποι τοῖς ἀμφ' 'Αλέξανδρον ξυμπεσόντες οὔτ' ἀκοντισμῷ ἔτι οὔτ' ἐξελιγμοῖς τῶν ἵππων, ἥπερ ἵππομαχίας δίκη, ἐχρῶντο, ἀλλὰ διεκπαῖσαι πᾶς τις τὸ καθ' αὐτόν, ὡς μόνην ταύτην σωτηρίαν σφίσιν οὔσαν, ἐπειγόμενοι ἔκοπτόν τε καὶ ἐκόπτοντο

ἀφειδῶς, οἷα δὴ οὐχ ὑπὲρ νίκης ἀλλοτρίας ἔτι, ἀλλ' ὑπὲρ σωτηρίας οἰκείας ἀγωνιζόμενοι. καὶ ἐνταῦθα πίπτουσι μὲν ἀμφὶ ἐξήκοντα τῶν ἑταίρων τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ τιτρώσκεται Ἡφαιστίων τ' αὐτὸς καὶ Κοῖνος καὶ Μενίδας· ἀλλὰ ἐκράτησε καὶ τούτων Ἀλέξανδρος.

Καὶ τούτων μὲν ὅσοι διεξέπεσον διὰ τῶν ἀμφ' 3
Ἀλέξανδρον ἔφευγον ἀνά κράτος· Ἀλέξανδρος δ' ἐγγύς ἦν προσμεῖξαι ἤδη τῷ δεξιῷ κέρατι τῶν πολεμίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ Θεσσαλοὶ ἵππεῖς λαμπρῶς ἀγωνισάμενοι οὐχ ὑπελείποντο Ἀλεξάνδρῳ τοῦ ἔργου· ἔφευγον γὰρ ἤδη οἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν βαρβάρων, ὅπότε Ἀλέξανδρος αὐτοῖς ξυνέμειξεν, ὥστε ἀποτραπόμενος Ἀλέξανδρος ἐς 4
τὸ διώκειν αὖθις Δαρεῖον ἐξώρμησε. καὶ ἐδίωξεν, ἔστε φάος ἦ· καὶ οἱ ἀμφὶ Παρμενίωνα τὸ καθ' αὐτοὺς διώκοντες εἶποντο. ἀλλ' Ἀλέξανδρος μὲν διαβάς τὸν ποταμὸν τὸν Λύκον κατεστρατοπέδευσε αὐτοῦ, ὡς ἀναπαῦσαι ὀλίγον τοὺς τ' ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους Παρμενίων δὲ τὸ τε στρατόπεδον τῶν βαρβάρων εἶλε καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ τὰς καμήλους.

Ἀλέξανδρος δ' ἀναπαύσας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν 5
ἵππεας ἔστ' ἐπὶ μέσας νύκτας προυχώρει αὖθις κατὰ σπουδὴν ἐπ' Ἀρβηλα, ὡς Δαρεῖόν τε αἰρήσων ἐκεῖ καὶ τὰ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. καὶ ἀφίκετο ἐς Ἀρβηλα τῇ ὑστεραίᾳ διώξας τοὺς πάντας ἐκ τῆς μάχης σταδίους μάλιστα ἐς ἑξακοσίους. καὶ Δαρεῖον μὲν οὐ καταλαμβάνει ἐν Ἀρβήλοις, ἀλλ' ἔφευγεν οὐδέν τι ἐλινύσας Δαρεῖος· τὰ χρήματα δ' ἐγκατε-

λήφθη καὶ ἡ κατασκευὴ πᾶσα, καὶ τὸ ἄρμα τὸ Δαρείου αὖθις ἐγκατελήφθη, καὶ ἡ ἀσπίς αὖθις καὶ τὰ τόξα ἐάλω.

- 6 Ἀπέθανον δὲ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἄνδρες μὲν ἔς ἑκατὸν μάλιστα, ἵπποι δ' ἕκ τε τῶν τραυμάτων καὶ τῆς κακοπαθείας τῆς ἐν τῇ διώξει ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ τούτων τῆς ἐταιρικῆς ἵππου σχεδὸν τι οἱ ἡμίσεες. τῶν βαρβάρων δὲ νεκρῶν μὲν ἐλέγοντο ἔς τριάκοντα μυριάδας, ἐάλωσαν δὲ πολὺ πλείονες τῶν ἀποθανόντων καὶ οἱ ἐλέφαντες καὶ τῶν ἄρμάτων ὅσα μὴ κατεκόπη ἐν τῇ μάχῃ.

331 Τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφάνους μηνὸς Πυανεψιδῶνος καὶ Ἀριστάνδρῳ ξυνέβη ἡ μαντεία ἐν τῷ αὐτῷ μηνί, ἐν ᾧ τῷ ἡ σελήνῃ ἐκλιπῆς ἐφάνη, τὴν τε μάχην Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὴν νίκην γενέσθαι.

δ) Τὰ μετὰ τὴν μάχην : Ὁ Δαρεῖος φεύγει πρὸς τὴν Μηδίαν, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος προχωρεῖ πρὸς τὴν Βαβυλῶνα καὶ τὰ Σοῦσα.

16. Δαρεῖος μὲν δὴ εὐθύς ἐκ τῆς μάχης παρὰ τὰ ὄρη τὰ Ἀρμενίων ἤλαυνεν ἐπὶ Μηδίας, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ τε Βάκτριοι ἵππεις, ὡς τότε ἐν τῇ μάχῃ ξυνετάχθησαν, ἔφευγον καὶ Περσῶν οἱ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως καὶ τῶν μηλοφόρων κα-
2 λουμένων οὐ πολλοί. προσεγένοντο δ' αὐτῷ κατὰ τὴν φυγὴν καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ἔς δισχίλιους, οὓς Πάτρων τε ὁ Φωκεὺς καὶ Γλαῦκος ὁ Αἰτωλὸς ἤγον. ταύτῃ δ' αὐτῷ ἡ φυγὴ ἐπὶ Μηδίας ἐγένετο, ὅτι ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων τε καὶ Βαβυλῶνος ἤξειν Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς μάχης, ὅτι

οίκουμένη τ' ἐκείνη πᾶσα ἦν καὶ ὁδὸς τοῖς σκευοφόροις οὐ χαλεπή, καὶ ἅμα τοῦ πολέμου τὸ ἄθλον ἢ Βαβυλῶν καὶ τὰ Σοῦσα ἐφάνητο· ἢ δ' ἐπὶ Μηδίας μεγάλῳ στρατεύματι οὐκ εὐπορος.

Καὶ οὐκ ἐψεύσθη Δαρεῖος. Ἀλέξανδρος γὰρ 3
ἐξ Ἀρβήλων ὄρμηθεις τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος εὐθὺς
προυχώρει. ἤδη τ' οὐ πόρρω Βαβυλῶνος ἦν καὶ
τὴν δύναμιν ξυντεταγμένην ὡς ἐς μάχην ἤγε,
καὶ οἱ Βαβυλώνιοι πανδημεὶ ἀπήντων αὐτῷ ξὺν
ιερεῦσί τε σφῶν καὶ ἄρχουσι, δῶρά τε ὡς ἕκα-
στοι φέροντες καὶ τὴν πόλιν ἐνδιδόντες καὶ τὴν
ἄκραν καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ παρελ- 4
θὼν ἐς τὴν Βαβυλῶνα τὰ ἱερά, ἃ Εἰρξῆς καθεῖ-
λεν, ἀνοικοδομεῖν προσέταξε Βαβυλωνίους, τὰ τ' ἄλ-
λα καὶ τοῦ Βήλου τὸ ἱερόν, ὃν μάλιστα θεῶν τι-
μῶσι Βαβυλώνιοι. ἔνθα δὴ καὶ τοῖς Χαλδαίοις
ἐνέτυχε, καὶ ὅσα ἐδόκει Χαλδαίοις ἀμφὶ τὰ ἱερά
τὰ ἐν Βαβυλῶνι ἔπραξε τὰ τ' ἄλλα καὶ τῷ Βήλῳ,
καθ' ἃ ἐκεῖνοι ἐξηγοῦντο, ἔθυσεν.

479

Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σούσων ἐστέλλετο καὶ ἐντυγχά- 5
νει αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν ὃ τε παῖς τοῦ Σουσίῳν
σατράπου καὶ παρὰ Φιλοξένου ἐπιστολεύς. Φι-
λόξενον γὰρ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης ἐπὶ Σούσων ἐ-
στάλκει Ἀλέξανδρος. τῇ δ' ἐπιστολῇ τῇ παρὰ
Φιλοξένου ἐνεγέγραπτο, ὅτι τὴν τε πόλιν οἱ Σού-
σιοι παραδεδώκασιν καὶ τὰ χρήματα πάντα σῶα
ἐστὶν Ἀλεξάνδρῳ. ἀφίκετο δ' ἐς Σοῦσα Ἀλέ- 6
ξανδρος ἐκ Βαβυλῶνος ἐν ἡμέραις εἴκοσι. καὶ
παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν τὰ τε χρήματα παρέλαβεν
ὄντα ἀργυρίου τάλαντα ἐς πεντακισμύρια καὶ τὴν
ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. πολλὰ δὲ καὶ

ἄλλα κατελήφθη αὐτοῦ, ὅσα Ξέρξης ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἄγων ἦλθε, τὰ τ' ἄλλα καὶ Ἀρμυδίου καὶ
 7 Ἀριστογείτονος χαλκαῖ εἰκόνες. καὶ ταύτας Ἀθηναίοις ὀπίσω πέμπει Ἀλέξανδρος, καὶ νῦν κεῖνται Ἀθήνησιν ἐν Κεραμεικῷ αἱ εἰκόνες, ἧ ἄνιμεν ἐς πόλιν, καταντικρὺ μάλιστα τοῦ Μητροφου.

[Ἀκολουθῶς ὁ Ἀλέξανδρος ὑποτάσσει τοὺς Οὐξίους, εἰσβάλλει εἰς τὴν Περσίαν, εἰσέρχεται εἰς τὴν ἱεράν αὐτῆς πόλιν Περσέπολιν, καὶ συνεχίζων τὴν καταδίωξιν τοῦ Δαρείου εἰσβάλλει εἰς τὴν Μηδίαν καὶ τὴν Παρθίαν. Διαβάς εἶτα τὰς Κασπίας πύλας εἰσβάλλει εἰς τὰς ἀνατολικὰς καὶ βορειοανατολικὰς ἐπαρχίας τοῦ Περσικοῦ κράτους, ἀρχίζων ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Ῥαγῶν, ὅπου εὐρισκόμενος μανθάνει, ὅτι ὁ σατράπης τῶν Βακτρίων Βῆσσος εἶχεν αἰχμαλωτίσει τὸν Δαρεῖον. Κατόπιν συντονωτάτης διώξεως κατορθώνει νὰ προφθάσῃ τὸν φεύγοντα Βῆσσον, οὐχὶ ὁμως καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Δαρεῖον, διότι οἱ ἀπάγοντες αὐτὸν τὸν ἐδολοφόνησαν, ὅταν ἐπέσθησαν ὅτι θὰ ἐπιπτον εἰς χεῖρας τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ εἶτα διέφυγον. Ἀποστέλλει λοιπὸν τὸ πτώμα τοῦ Δαρείου εἰς Περσίαν μὲ τὴν διαταγὴν νὰ ταφῆ ὅπου καὶ ὅπως οἱ προγενέστεροι βασιλεῖς τῆς Περσίας, καὶ προχωρεῖ πρὸς τὴν Ὑρκανίαν, τὴν Παρθυαίαν, καὶ εἶτα πρὸς τὴν χώραν τῶν Μάρδων. Ἀκολουθῶς εἰσβάλλει εἰς τὴν Ἀρείαν χώραν καὶ τὴν χώραν τῶν Δραγγῶν. Ἐκεῖ θανατώνεται κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου ὁ στρατηγὸς Φιλώτας, υἱὸς τοῦ Παρμενίωνος, διότι εἶχε λάβει γνῶσιν συνωμοσίας τινὸς κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ βασιλέως καὶ δὲν εἶχε καταστήσει τοῦτο γνωστὸν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, θανατώνεται δὲ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Παρμενίων, ἧ διότι ἤτο συνένοχος τοῦ υἱοῦ του ἧ καὶ διότι θὰ ἤτο πάντως ὑποπτος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του. Ἐξακολουθῶν τὴν καταδίωξιν τοῦ Βῆσσου, ὅστις εἶχεν ἀνακηρύξει ἑαυτὸν βασιλέα τῆς Ἀσίας, καθυποτάσσει τὴν Δραγγιανήν, τὴν Ἀραχωσίαν καὶ τὴν Βακτρίαν. Εἶτα διαβαίνει τὸν Ὠξον καὶ προαποστέλλει τὸν στρατηγὸν Πτολεμαῖον τὸν Λάγου μετὰ μικρᾶς δυνάμεως πρὸς ταχυτέραν καταδίωξιν τοῦ Βῆσσου, τοῦ ὁποῦ τοῦ τέλους ἐπιτυγχάνεται ἡ σύλληψις καὶ ἡ θανάτωσις. Μετὰ ταῦτα φθάνει

καὶ διαβαίνει τὸν Τάναϊν ποταμὸν (τὸν ἄλλως καὶ Ἰαζάρτην λεγόμενον), ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔκτισε τὴν πόλιν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ὑποτάσσει τοὺς Σκύθας. Τότε ἐφόνευσε κατὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς συμποσίου καὶ τὸν στρατηγὸν Κλεῖτον, ὅστις περιελθὼν εἰς κατάστασιν μέθης ὠμίλησε μετὰ πολλῆς ἀθαδεΐας πρὸς αὐτόν, μεθυσμένον ὄντα ἐπίσης. Μετὰ τὴν καθυπόταξιν τῶν Σκυθῶν ἐπανάρχεται εἰς τὴν Σογδιανὴν καὶ εἶτα εἰς τὴν Βακτριαν, διαβάς δὲ τὸν ποταμὸν Παροπάμισον βαδίζει πρὸς τὴν χώραν τῶν Ἰνδῶν, τὴν ὁποίαν καὶ καθυποτάσσει νικήσας μετὰ ξύλων τὸν βασιλέα Πῶρον. Προχωρεῖ μέχρι τοῦ ποταμοῦ Ὑφάσιος, ἀντιληφθεὶς ὅμως τὴν ἐκ τῆς κοπώσεως δυσθυμίαν τῶν στρατιωτῶν τοῦ ἀποφασίζει νὰ στραφῆ πρὸς τὰ ὀπίσω. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του διέρχεται διὰ τῆς χώρας τῶν πολεμικῶν Μαλλῶν, πρὸς οὓς συνάπτει πολλὰς μάχας, κατὰ τινὰ δ' ἐξ αὐτῶν τραυματίζεται καὶ ὁ ἴδιος βαρύντατα. Ἡ ἀνάρρωσις του ἀπῆτησε πολλὰς ἡμέρας, ὅση δὲ ἦτο ἢ ἀπελπισία, ἣτις κατέλαβε τοὺς Μακεδόνας, ὅταν, ἄγνωστον πῶς, διεδόθη ὅτι ὁ βασιλεὺς εἶχεν ἀποθάνει, τόση ἦτο ἢ χαρά των, ὅταν τὸν εἶδον νὰ βαδίζῃ καὶ νὰ ἱππεύῃ. Μετὰ τὴν τελείαν καθυπόταξιν τῶν Μαλλῶν συνεχίζει τὴν ἐπάνοδόν του διὰ τῆς Γαδρωσίας χώρας.]

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ι. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΟΔΟΥ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ

1. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐξακολουθεῖ διερχόμενος διὰ τῆς Γαδρωσίας χώρας.

24. Αὐτὸς δὲ προυχώρει ὡς ἐς τὰ βασίλεια τῶν Γαδρωσῶν, ὁ δὲ χῶρος Ποῦρα ὀνομάζεται, ἵναπερ ἀφίκετο ἐξ Ὠρων ὀρμηθεὶς ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις ἐξήκοντα· καὶ λέγουσιν οἱ πολλοὶ τῶν συγγραψάντων τὰ ἀμφ' Ἀλέξανδρον οὐδὲ τὰ ξύμπαντα, ὅσα ἐταλαιπώρησεν αὐτῷ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἢ στρατιά, ξυμβληθῆναι ἄξια εἶναι τοῖς
- 2 τῆδε πονηθεῖσι πόναις. οὐ μὴν ἀγνοήσαντα Ἀλέξανδρον τῆς ὁδοῦ τὴν χαλεπότητα ταύτη ἐλθεῖν, τοῦτο μὲν μόνος Νέαρχος λέγει ὧδε, ἀλλὰ ἀκούσαντα γάρ, ὅτι οὐπω τις πρόσθεν διελθὼν ταύτη ξὺν στρατιᾷ ἀπεσώθη, ὅτι μὴ Σεμίραμις ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε. καὶ ταύτην δ' ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι ξὺν εἴκοσι μόνοις τῆς στρατιᾶς ἀποσωθῆναι, Κῦρον δὲ τὸν Καμβύσου ξὺν ἑπτὰ μόνοις καὶ τοῦτον.
- 3 ἐλθεῖν γὰρ δὴ καὶ Κῦρον ἐς τοὺς χώρους τούτους ὡς ἐσβαλοῦντα ἐς τὴν Ἰνδῶν γῆν, φθάσαι δὲ ὑπὸ τῆς ἐρημίας τε καὶ ἀπορίας τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀπόλεσαντα τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς. καὶ ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐξαγγελλόμενα ἔριν ἐμβαλεῖν πρὸς Κῦρον καὶ Σεμίραμιν. τούτων τ' οὖν ἕνεκα καὶ ἅμα ὡς τῷ ναυτικῷ ἐγγύθεν ἐκπορίζεσθαι τὰ ἀναγκαῖα,
- 4 λέγει Νέαρχος ταύτην τραπήναι Ἀλέξανδρον. τὸ τ' οὖν καῦμα ἐπιφλέγον καὶ τοῦ ὕδατος τὴν ἀπο-

ρίαν πολλήν τῆς στρατιᾶς δικφθεῖραι καὶ μάλιστα δὴ τὰ ὑποζύγια· ταῦτα μὲν πρὸς τοῦ βάθους τε τῆς ψάμμου καὶ τῆς θέρμης, ὅτι κεκαυμένη ἦν, τὰ πολλὰ δὲ καὶ δίψει ἀπόλλυσθαι· καὶ γὰρ καὶ γηλόφοις ἐπιτυγχάνειν ὑψηλοῖς ψάμμου βαθείας, οὐ νεναγμένης, ἀλλ' οἷας δέχεσθαι καθάπερ ἐς πηλὸν ἢ ἔτι μᾶλλον ἐς χιόνα ἀπάτητον ἐπιβαίνοντας. καὶ ἅμα ⁵ ἐν ταῖς προσβάσεσί τε καὶ καταβαίνοντας τοὺς τε ἵππους καὶ τοὺς ἡμιόνους ἔτι μᾶλλον κακοπαθεῖν τῷ ἀνωμάλῳ τῆς ὁδοῦ καὶ ἅμα οὐ βεβχίῳ, τῶν τε σταθμῶν τὰ μήκη πιέσαι οὐχ ἥκιστα τὴν στρατιάν· ἀπορία γὰρ ὕδατος οὐ ξυμμέτρους μᾶλλον τι ἦγε πρὸς ἀνάγκην τὰς πορείας ποιεῖσθαι. ὁπότε μὲν ⁷ δὴ τῆς νυκτὸς ἐπελθόντες τὴν ὁδόν, ἦντινα ἀνύσαι ἐχρῆν, ἔωθεν πρὸς ὕδωρ ἔλθοιεν, οὐ πάντη ἔταλαιπωροῦντο· προχωρούσης δὲ τῆς ἡμέρας ὑπὸ μήκους τῆς ὁδοῦ, εἰ ὁδοιποροῦντες ἔτι ἐγκαταληφθεῖεν, ἐνταῦθα ἂν ἔταλαιπώρουν πρὸς τοῦ καύματός τε καὶ ἅμα δίψει ἀπαύστῳ ξυνεχόμενοι.

25. Τῶν δὲ δὴ ὑποζυγίων πολλὸς ὁ φθόρος καὶ ἐκούσιος τῇ στρατιᾷ ἐγίγνετο· ξυνιόντες γάρ, ὁπότε ἐπιλίποι σφᾶς τὰ σιτία, καὶ τῶν ἵπων τοὺς πολλοὺς ἀποσφάζοντες καὶ τῶν ἡμιόνων τὰ κρέα, ἐσιτοῦντο καὶ ἔλεγον δίψει ἀποθινεῖν αὐτοὺς ἢ ὑπὸ καμάτου ἐκλιπόντας· καὶ ὁ τὴν ἀτρέκειαν τοῦ ἔργου ἐξελέγξων ὑπὸ τε τοῦ πόνου οὐδείς ἦν, καὶ ὅτι ξύμπαντες τὰ αὐτὰ ἡμάρτανον. καὶ Ἀλέξανδρον μὲν οὐκ ἐλελήθει τὰ γινόμενα, ² ἴασι δὲ τῶν παρόντων ἑώρα τὴν τῆς ἀγνοίας προσποίησιν μᾶλλον τι ἢ τὴν ὡς γινωσκομένων ἐπιχώρησιν. οὐκ οὐδὲ τοὺς νόσῳ κάμνοντας

- τῆς στρατιᾶς οὐδὲ τοὺς διὰ κάματον ὑπολειπο-
 μένους ἐν ταῖς ὁδοῖς ἄγειν ἔτι ἦν εὐμαρῶς ἀπορία
 τε τῶν ὑποζυγίων καὶ ὅτι τὰς ἀμάξας αὐτοὶ κατ-
 ἔκοπτον, ἀπόρους οὖσας αὐτοῖς ὑπὸ βάρους τῆς
 ψάμμου ἄγεσθαι, καὶ ὅτι ἐν τοῖς πρώτοις στα-
 θμοῖς διὰ ταῦτα ἐξηναγκάζοντο οὐ τὰς βραχυτάτας
 ἰέναι τῶν ὁδῶν, ἀλλὰ τὰς εὐπορωτάτας τοῖς ζεύ-
 3 γεσι. καὶ οὕτως οἱ μὲν νόσῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑπε-
 λείποντο, οἱ δὲ ὑπὸ καμάτου ἢ καύματος ἢ τῷ
 δίψει οὐκ ἀντέχοντες, καὶ οὔτε οἱ ἄξοντες ἦσαν
 οὔτε οἱ μένοντες θεραπεύσαντες· σπουδῇ γὰρ
 πολλῇ ἐγίγνετο ὁ στόλος, καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ
 παντὸς προθύμῳ τὸ καθ' ἑκάστους ζῆν ἀνάγκη
 ἡμελεῖτο· οἱ δὲ καὶ ὑπὸν κάτοχοι κατὰ τὰς ὁδοὺς
 γενόμενοι, οἷα δὴ νυκτὸς τὸ πολὺ τὰς πορείας ποι-
 ούμενοι, ἔπειτα ἐξαναστάντες, οἷς μὲν δύναιμις
 ἔτι ἦν κατὰ τὰ ἴχνη τῆς στρατιᾶς ἐφομαρτήσαντες
 ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν ἐσώθησαν, οἱ πολλοὶ δὲ ὥσπερ
 ἐν πελάγει ἐκπεσόντες ἐν τῇ ψάμμῳ ἀπόλλυντο.
- 4 Εὐνηγέχθη δὲ τῇ στρατιᾷ καὶ ἄλλο πάθημα,
 ὃ δὴ οὐχ ἡκιστα ἐπίσεν αὐτούς τε καὶ τοὺς ἵππους
 καὶ τὰ ὑποζύγια. ἕεται γὰρ ἡ Γαδρωσίων γῆ ὑπ'
 ἀνέμων τῶν ἐτησίων, καθάπερ οὖν καὶ ἡ Ἰνδῶν
 γῆ, οὐ τὰ πεδία τῶν Γαδρωσίων, ἀλλὰ τὰ ὄρη,
 ἵναπερ προσφέρονται τε αἱ νεφέλαι ἐκ τοῦ πνεύ-
 ματος καὶ ἀναχέονται οὐχ ὑπερβάλλουσαι τῶν
- 5 ὄρων τὰς κορυφάς. ὥς δ' ἠυλίσθη ἡ στρατιὰ
 πρὸς χειμάρρῳ ὀλίγου ὕδατος, αὐτοῦ δὴ ἕνεκα
 τοῦ ὕδατος, ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς
 ἐμπλησθεῖς ὑπὸ τῶν ὄμβρων ὁ χειμάρρους ὁ ταύτη
 ῥέων, ἀφανῶν τῇ στρατιᾷ γεγενημένων τῶν ὄμ-

βρων, τοσούτω ἐπῆλθε τῷ ὕδατι, ὡς γύναια καὶ παιδάρια τὰ πολλὰ τῶν ἐπομένων τῇ στρατιᾷ διαφθεῖραι καὶ τὴν κατασκευὴν τὴν βασιλικὴν ξύμπασαν ἀφανίσαι καὶ τῶν ὑποζυγίων, ὅσα ἀπελείπετο, αὐτοὺς δὲ μόλις καὶ χαλεπῶς ζῆν τοῖς ὀπλοῖς οὐδὲ τούτοις πᾶσιν ἀποσωθῆναι. οἱ πολλοὶ 6 δὲ καὶ πίνοντες, ὅποτε ἐκ καύματός τε καὶ δίψους ὕδατι ἀθρόω ἐπιτύχοιεν, πρὸς αὐτοῦ τοῦ ἀπαύστου ποτοῦ ἀπόλλυντο. καὶ τούτων ἕνεκα Ἀλέξανδρος τὰς στρατοπεδείας οὐ πρὸς τοῖς ὕδασι αὐτοῖς τὸ πολὺ ἐποιεῖτο, ἀλλὰ ἀπέχων ὅσον εἴκοσι σταδίους μάλιστα, ὡς μὴ ἀθρόους ἐμπίπτοντας τῷ ὕδατι αὐτοὺς τε καὶ κτήνη ἀπόλλυσθαι καὶ ἅμα τοὺς μάλιστα ἀκράτορας σφῶν ἐπεμβαίνοντας ἐς τὰς πηγὰς ἢ τὰ ρεύματα διαφθεῖρειν καὶ τῇ ἄλλῃ στρατιᾷ τὸ ὕδωρ.

26. Ἐνθα δὲ ἔργον καλὸν εἶπερ τι ἄλλο τῶν Ἀλεξάνδρου οὐκ ἔδοξέ μοι ἀφανίσαι, ἢ ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ πραχθὲν ἢ ἔτι ἔμπροσθεν ἐν Παραπαμισάδαις, ὡς μετεξέτεροι ἀνέγραψαν. ἰέναι μὲν τὴν στρατιάν διὰ ψάμμου τε καὶ τοῦ καύματος ἤδη ἐπιφλέγοντος, ὅτι πρὸς ὕδωρ ἐχρῆν ἐξανύσαι· τὸ δ' ἦν πρόσθεν τῆς ὁδοῦ· καὶ αὐτόν τ' Ἀλέξανδρον δίψει κατεχόμενον μόλις μὲν καὶ χαλεπῶς, πεζὸν δὲ ὅμως ἠγεῖσθαι, ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας, οἵάπερ φιλεῖ ἐν τῷ τοιαῦδε, κουφοτέρως φέρειν τοὺς πόνους ἐν ἰσότητι τῆς ταλαιπωρήσεως. ἐν δὲ τούτῳ τῶν ψιλῶν τι 2 νας κατὰ ζήτησιν ὕδατος ἀποτραπέντας ἀπὸ τῆς στρατιᾶς εὔρειν ὕδωρ ξυλλελεγμένον ἐν τινι χαράδρᾳ οὐ βαθείᾳ, ὀλίγην καὶ φαύλην πίδακα· καὶ

- τοῦτο οὖν χαλεπῶς ξυλλέξαντας σπουδῇ ἰέναι παρ' Ἀλέξανδρον, ὡς μέγα δὴ τι ἀγαθὸν φέροντας· ὡς δ' ἐπέλαζον ἤδη, ἐμβαλόντας ἐς κράνος τὸ ὕδωρ
- 3 προσενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ. τὸν δὲ λαβεῖν μὲν καὶ ἐπαινέσαι τοὺς κομίσαντας, λαβόντα δ' ἐν ὄψει πάντων ἐκχέαι· καὶ ἐπὶ τῷδε τῷ ἔργῳ ἐς τοσόνδε ἐπιρρωσθῆναι τὴν στρατιάν ξύμπασαν, ὥστε εἰκάσαι ἂν τινα πότον γενέσθαι πᾶσιν ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ τὸ πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐκχυθέν. τοῦτο ἐγὼ εἶπερ τι ἄλλο, τὸ ἔργον ἐς καρτερίαν τε καὶ ἅμα στρατηγίαν ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου.
- 4 Εὐνηνέχθη δέ τι καὶ τοιόνδε τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ γῆ ἐκεῖνῃ. οἱ γὰρ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ τελευτῶντες οὐκέτι μεμνηῆσθαι ἔφρασκον τὴν ὁδόν, ἀλλ' ἀφανισθῆναι τὰ σημεῖα αὐτῆς πρὸς τοῦ ἀνέμου ἐπιπνεύσαντος· καὶ—οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ ψάμμῳ πολλῇ τε καὶ ὁμοίᾳ πάντῃ νενημένη, ὅτῳ τεκμηριώσονται τὴν ὁδόν, οὔτ' οὖν δένδρα ξυνήθη παρ' αὐτὴν πεφυκότα, οὔτε τινὰ γήλοφον βέβαιον ἀνεστηκότα· οὐδὲ πρὸς τὰ ἄστρα ἐν νυκτὶ ἢ μεθ' ἡμέραν πρὸς τὸν ἥλιον μεμελετηῆσθαί σφισι τὰς πορείας, καθάπερ τοῖς ναύταις πρὸς τῶν ἄρκτων τὴν μὲν Φοίνικιν, τὴν ὀλίγην, τὴν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, τὴν μεῖζονα—ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρον ξυέντα, ὅτι ἐν ἀριστερᾷ δεῖ ἀποκλίναντα ἄγειν, ἀναλαβόντα ὀλίγους ἅμα οἱ ἵππεας προχωρῆσαι· ὡς δὲ καὶ τούτων οἱ ἵπποι ἐξέκαμνον ὑπὸ τοῦ καύματος, ἀπολιπεῖν καὶ τούτων τοὺς πολλοὺς, αὐτὸν δὲ ξὺν πέντε τοῖς πᾶσιν ἀφιππάσασθαι καὶ εὔρειν τὴν θάλασσαν, διαμησάμενον τ' αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τὸν κάχληκα ἐπιτυχεῖν ὕδατι γλυκεῖ
- 5

καὶ καθαρῶ καὶ οὕτω μετελθεῖν τὴν στρατιάν
 πᾶσαν καὶ ἐς ἑπτὰ ἡμέρας ἰέναι παρὰ τὴν θάλασσαν
 ὑδρευομένους ἐκ τῆς ἡϊόνας. ἔνθεν δέ, ἤδη γάρ
 γιγνώσκειν τὴν ὁδὸν τοὺς ἡγεμόνας, ἐπὶ τῆς με-
 σογαίας ποιεῖσθαι τὸν στόλον.

[Μετὰ πολλῶν ἀπωλειῶν φθάνει εἰς Καρμανίαν, ὅπου κα-
 ταφθάνει καὶ ὁ Νέαρχος μετὰ τοῦ στόλου. Ἐντεῦθεν τὸν μὲν Ἡ-
 φαιστίωνα μετὰ τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τοῦ στρατοῦ στέλλει
 εἰς Περσίδα, ὁ ἴδιος δὲ μετὰ τοῦ ὑπολοίπου προχωρεῖ πρὸς Πα-
 σαργάδας, θέλων νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν ἐκεῖ εὕρισκόμενον τάφον τοῦ
 Μεγάλου Κύρου.]

2. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐπισκέπτεται τὸν τάφον τοῦ μεγά- λου Κύρου καὶ ἐπισκευάζει αὐτόν.

29. Ἐλύπησε δ' Ἀλέξανδρον ἡ παρανομία ἢ ἐς 4
 τὸν Κύρου τοῦ Καμβύσου τάφον, ὅτι διορωρυ-
 γμένον τε καὶ σεσυλημένον κατέλαβε τοῦ Κύρου
 τὸν τάφον, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. εἶναι γὰρ
 ἐν Πασαργάδαις ἐν τῷ παραδείσῳ τῷ βασιλικῷ
 Κύρου ἐκείνου τάφον καὶ περὶ αὐτὸν ἄλλος πε-
 φυτεῦσθαι δένδρων παντοίων καὶ ὕδατι εἶναι
 κατάρρυτον καὶ πῶαν βαθεῖαν πεφυκέναι ἐν τῷ
 λειμῶνι, καὶ αὐτὸν δὲ τὸν τάφον τὰ κάτω λίθου 5
 τετραπέδου ἐς τετράγωνον σχῆμα πεποιῆσθαι, ἄ-
 νωθεν δὲ οἶκημα ἐπεῖναι λίθινον ἐστεγασμένον,
 θυρίδα ἔχον φέρουσαν εἴσω στενήν, ὡς μόλις ἂν
 εἶναι ἐνὶ ἀνδρὶ οὐ μεγάλῳ πολλὰ κακοπαθοῦντι
 παρελθεῖν. ἐν δὲ τῷ οἰκῆματι πύελον χρυσοῦν
 κεῖσθαι, ἵνα τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐτέθαπτο, καὶ
 κλίνην παρὰ τῇ πύελῳ πόδας δὲ εἶναι τῇ κλίνῃ
 χρυσοῦς σφυρηλάτους καὶ τάπητα ἐπίβλημα τῶν
 Βαβυλωνίων καὶ καυνάκας πορφυροῦς ὑποστρώ-

- 6 ματα. ἐπεῖναι δὲ καὶ κάνδυσ καὶ ἄλλους χιτῶνας τῆς Βαβυλωνίου ἐργασίας. καὶ ἀναξυρίδες Μηδικαὶ καὶ στολαὶ ὑακινθινοβαφεῖς λέγει ὅτι ἔκειντο, αἱ δὲ πορφύρας αἱ δὲ ἄλλης καὶ ἄλλης χροῆας, καὶ στρεπτοὶ καὶ ἀκινάκαι καὶ ἐνώτια χρυσοῦ τε καὶ λίθων κολλητά, καὶ τράπεζα ἔκειτο. ἐν μέσῳ δὲ τῆς κλίνης ἢ πύελος ἔκειτο ἢ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἔχουσα.
- 7 εἶναι δὲ ἐντὸς τοῦ περιβόλου πρὸς τῇ ἀναβάσει τῇ ἐπὶ τὸν τάφον φερούσῃ οἴκημα σμικρὸν τοῖς Μάγοις πεποιημένον, οἱ δὲ ἐφύλασσαν τὸν Κύρου τάφον ἔτι ἀπὸ Καμβύσου τοῦ Κύρου, παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεχόμενος τὴν φυλακὴν. καὶ τούτοις πρόβατόν τε ἐς ἡμέραν ἐδίδοτο ἐκ βασιλέως καὶ ἀλεύρων τε καὶ οἴνου τεταγμένα καὶ ἵππος
- 8 κατὰ μῆνα ἐς θυσίαν τῷ Κύρῳ. ἐπεγέγραπτο δὲ ὁ τάφος Περσικοῖς γράμμασι καὶ ἐδήλου Περσιστὶ τάδε· ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κύρος εἰμι ὁ Καμβύσου, ὁ τὴν ἀρχὴν Πέρσαις καταστησάμενος καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεύσας. μὴ οὖν φθονήσης μοι τοῦ μνήματος.
- 9 Ἀλέξανδρος δὲ (ἐπιμελὲς γὰρ ἦν αὐτῷ, ὅποτε ἔλοι Πέρσας, παριέναι ἐς τοῦ Κύρου τὸν τάφον) τὰ μὲν ἄλλα καταλαμβάνει ἐκπεφορημένα πλὴν τῆς πύελου καὶ τῆς κλίνης· οἱ δὲ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐλωβήσαντο ἀφελόντες τὸ πῶμα τῆς πύελου καὶ τὸν νεκρὸν ἐξέβαλον αὐτὴν δὲ τὴν πύελον ἐπειρῶντο εὐογκόν σφισι ποιήσασθαι καὶ ταύτῃ εὐφορον, τὰ μὲν παρακόπτοντες τὰ δὲ ζυθλῶντες αὐτῆς. ὥς δὲ οὐ προυχῶρει αὐτοῖς τοῦτο τὸ ἔργον, οὕτω δὲ ἐάσαντες τὴν πύελον ἀπῆλθον.

καὶ λέγει Ἀριστόβουλος αὐτὸς ταχθῆναι πρὸς Ἀ- 10
 λεξάνδρου κοσμηῆσαι ἐξ ὑπαρχῆς τῷ Κύρῳ τὸν
 τάφον. καὶ τοῦ μὲν σώματος ὅσαπερ ἔτι σῶα ἦν,
 καταθεῖναι ἐς τὴν πύελον καὶ τὸ πῶμα ἐπιθεῖ-
 ναι, ὅσα δὲ λελώβητο αὐτῆς, κατορθῶσαι· καὶ τὴν
 κλίνην ἐντεῖναι ταινίαις καὶ τᾶλλα, ὅσα ἐς κό-
 σμον ἔκειτο, κατὰ ἀριθμὸν τε καὶ τοῖς πάλαι ὁ-
 μοια ἀποθεῖναι καὶ τὴν θυρίδα δὲ ἀφανίσαι, τὰ
 μὲν αὐτῆς λίθῳ ἐνοικοδομήσαντα τὰ δὲ πηλῶ
 ἐμπλάσαντα, καὶ ἐπιβαλεῖν τῷ πηλῶ τὸ σημεῖον
 τὸ βασιλικόν. Ἀλέξανδρος δὲ ξυλλαβὼν τοὺς 11
 Μάγους τοὺς φύλακας τοῦ τάφου ἐστρέβλωσεν,
 ὡς κατεπειῖν τοὺς δράσαντας· οἱ δὲ οὐδὲν οὔτε
 σφῶν οὔτε ἄλλου κατεῖπον στρεβλούμενοι, οὐδὲ
 ἄλλη πη ἐξηλέγχοντο ξυνειδότες τῷ ἔργῳ· καὶ ἐπὶ
 τῷδε ἀφείθησαν ἐξ Ἀλεξάνδρου.

[Ἐκ Πασαργαδῶν ὁ Ἀλέξανδρος φθάνει εἰς τὰ Σοῦσα (324 π.Χ.). Ἐνταῦθα νυμφεύει πολλοὺς ἐπισήμους Μακεδόνας μετὰ ἐπιφανῶν Περσίδων, ἀφ' οὗ ἔδωκεν ὁ ἴδιος τὸ παράδειγμα νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα τοῦ Δαρείου. Κατατάσσει εἰς τὸν στρατὸν τοῦ πολλὰς χιλιάδας νεανιῶν Περσῶν (30 χιλ.), ὀνομάζει δ' αὐτοὺς Ἐπιγόνους. Αἱ πράξεις του αὐταὶ προκαλοῦν μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς Μακεδόνας, οἵτινες μετὰ πολλῆς πικρίας ἔβλεπον ἤδη ἀπὸ τινος χρόνου τὸν Ἀλέξανδρον νὰ ἀποκτᾷ Περσικὰς συνηθείας καὶ νὰ τηρῇ Περσικὰ ἔθιμα. Ἐκ Σούσων διαβαίνει τὸν Τίγρητα καὶ φθάνει εἰς τὴν Ὀπιν.]

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

I. Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ (324 π. Χ.)

1. Ἐν μέτρον τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸ ὁποῖον ἐπιφέρει ἀναβρασμὸν μεταξύ τοῦ στρατοῦ.

8. Ὡς δ' ἐς τὴν Ὀπιν ἀφίκετο, ξυναγαγὼν τοὺς Μακεδόνας προεῖπεν, ὅτι τοὺς ὑπὸ γήρωσ ἢ πηρώσεως τοῦ σώματος ἀχρεῖους ἐς τὰ πολέμια ὄντας παραλύει μὲν τῆς στρατιᾶς, ἀποπέμπει δὲ ἐς τὰ σφέτερα ἦθη, ἐπιδώσει δ' ἀπιοῦσιν, ὅσα αὐτοὺς τε ζηλωτοτέρους ποιήσει τοῖς οἴκοι, καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας ἐξορμήσει ἐς τὸ ἐθέλειν τῶν αὐτῶν

2 κινδύνων τε καὶ πόνων μετέχειν. Ἀλέξανδρος μὲν ὡς χαριούμενος δῆθεν τοῖς Μακεδόσιν ταῦτα ἔλεγεν· οἱ δὲ ὡς ὑπερορώμενοί τε ἤδη πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ ἀχρεῖοι πάντη ἐς τὰ πολέμια νομιζόμενοι οὐκ ἀλόγως αὖ τῷ λόγῳ ἠχθέσθησαν τῷ πρὸς Ἀλεξάνδρου λεχθέντι, κατὰ τὴν στρατιὰν ταύτην πᾶσαν πολλοῖς καὶ ἄλλοις ἀχθεσθέντες, ὅτι πολλάκις ἤδη ἐλύπει αὐτοὺς ἢ τε ἐσθῆς ἢ Περσικῆ ἐς τοῦτο φέρουσα καὶ τῶν Ἐπιγόνων τῶν βαρβάρων ἢ ἐς τὰ Μακεδονικὰ ἦθη κόσμησις καὶ ἀνάμειξις τῶν ἀλλοφύλων ἱπέων ἐς τὰς τῶν ἐ-

3 ταίρων τάξεις. οὐκουν σιγῇ ἔχοντες ἐκαρτέρησαν, ἀλλὰ πάντας γὰρ ἀπαλλάσσειν στρατιᾶς ἐκέλευον, αὐτὸν δὲ μετὰ τοῦ πατρὸς στρατεύεσθαι, τὸν Ἄμμωνα δὲ τῷ λόγῳ ἐπικερτομοῦντες. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος (ἦν γὰρ δὴ ὀξύτερός τε ἐν τῷ τότε καὶ ἀπὸ τῆς βαρβαρικῆς θεραπείας οὐκέτι

ὡς πάλαι ἐπιεικῆς ἐς τοὺς Μακεδόνας) καταπη-
 δήσας ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἡγεμόσιν ἀπὸ τοῦ βή-
 ματος ξυλλαβεῖν τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ταρα-
 ξάντων τὸ πλῆθος κελεύει, αὐτὸς τῇ χειρὶ ἐπιδει-
 κνύων τοῖς ὑπασπισταῖς, οὔστινας χρῆ ξυλλαμβά-
 νειν· καὶ ἐγένοντο οὗτοι ἐς τρισκαίδεκα. τούτους
 μὲν δὴ ἀπάγειν κελεύει τὴν ἐπὶ θανάτῳ. ὡς δὲ κατ-
 εσιώπησαν οἱ ἄλλοι ἐκπλαγέντες, ἀναβάς αὔθις
 ἐπὶ τὸ βῆμα ἔλεξεν ὧδε.

2. Λόγος τοῦ Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατιώτας του.

9. «Οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι ὑμῶν, ὦ Μακε-
 δόνες, τὴν οἴκαδε ὁρμὴν λεχθήσεται μοι ὧδε ὁ
 λόγος, ἔξεστι γὰρ ὑμῖν ἀπιέναι, ὅποι βούλεσθε,
 ἐμοῦ γε ἔνεκα, ἀλλὰ ὡς γινῶναι ὑμᾶς, πρὸς ὁποῖους 359
 τινὰς ἡμᾶς ὄντας ὁποῖοί τινες αὐτοὶ γενόμενοι
 ἀπαλλάσσεσθε. καὶ πρῶτά γε ἀπὸ Φιλίππου τοῦ 2
 πατρός, ἥπερ καὶ εἰκός, τοῦ λόγου ἄρξομαι. Φί-
 λιππος γὰρ παραλαβὼν ὑμᾶς πλανήτας καὶ ἀπόρους,
 ἐν διφθέραις τοὺς πολλοὺς νέμοντας ἀνὰ τὰ ὄρη
 πρόβατα ὀλίγα καὶ ὑπὲρ τούτων κακῶς μαχομένους
 Ἰλλυριοῖς καὶ Τριβαλλοῖς καὶ τοῖς ὁμόροις Θραξίν,
 χλαμύδας μὲν ὑμῖν ἀντὶ τῶν διφθερῶν φορεῖν ἔ-
 δωκε, κατήγαγε δ' ἐκ τῶν ὄρων ἐς τὰ πεδία, ἀξιο-
 μάχους καταστήσας τοῖς προσχώροις τῶν βαρ-
 βάρων, ὡς μὴ χωρίων ἔτι ὀχυρότητι πιστεύοντας
 μᾶλλον ἢ τῇ οἰκείᾳ ἀρετῇ σώζεσθαι πόλεων τ'
 οἰκλήτορας ἀπέφηνε καὶ νόμοις καὶ ἔθεσι χρηστοῖς
 ἐκόσμησεν. αὐτῶν δ' ἐκείνων τῶν βαρβάρων, ὑφ' 3
 ὧν πρόσθεν ἤγεσθε καὶ ἐφέρεσθε αὐτοὶ τε καὶ τὰ

- ὑμέτερα, ἡγεμόνας κατέστησαν ἐν δούλων καὶ
 ὑπηκόων, καὶ τῆς Θράκης τὰ πολλὰ τῇ Μακεδο-
 νίᾳ προσέθηκε, καὶ τῶν ἐπὶ θλάσση χωρίων τὰ
 ἐπικαιρότατα καταλαβόμενος τὴν ἐμπορίαν τῇ
 357 4 σίαν ἀνεπέτασε, καὶ τῶν μετάλλων τὴν ἐργα-
 οὺς πάλαι ἐτεθνήκειτε τῷ δέει, ἀπέφηνε, καὶ τὸ
 346 Φωκέων ἔθνος ταπεινώσας τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα
 πάροδον πλκτεῖαν καὶ εὐπορον ἀντὶ στεινῆς τε
 καὶ ἀπόρου ἐποίησεν Ἀθηναίους τε καὶ Θηβαί-
 ους, ἐφεδρεύοντας αἰεὶ τῇ Μακεδονίᾳ, ἐς τοσόνδε
 ἐταπεινώσεν, ἥδη ταῦτά γε καὶ ἡμῶν αὐτῷ ζυμ-
 πονούντων, ὡς ἀντὶ τοῦ φόρου τελεῖν Ἀθηναίοις
 καὶ ὑπακούειν Θηβαίων, παρ' ἡμῶν ἐν τῷ μέρει
 5 ἐκείνους τὴν ἀσφάλειάν σφι πορίζεσθαι. ἐς Πελο-
 πόννησον δὲ πκρελθὼν τὰ ἐλεῖ αὐτὸν ἐκόσμησε καὶ
 ἡγεμῶν αὐτοκράτωρ ζυμπάσης τῆς ἄλλης Ἑλλάδος
 ἀποδειχθεὶς τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην στρατιᾶς οὐχ
 ἑαυτῷ μᾶλλον τι τὴν δόξαν τήνδε ἢ τῷ κοινῷ
 τῶν Μακεδόνων προσέθηκε.
- 6 Ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐς
 ὑμᾶς ὑπεργμένα, ὡς μὲν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκέ-
 ψασθαι μεγάλα, μικρὰ δὲ ὡς γε δὴ πρὸς τὰ ἡμέτε-
 ρα ζυμβαλεῖν. ὅς παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς
 χρυσῶ μὲν καὶ ἀργυρῶ ἐκπώματα ὀλίγα, τάλαντα
 δ' οὐδὲ ἐξήκοντα ἐν τοῖς θησαυροῖς, χρεῶν δ' ὀ-
 φειλόμενα ὑπὸ Φιλίππου ἐς πεντακόσια τάλαντα,
 δανειοάμενος ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ἄλλα ὀκτακό-
 σια, ὄρμηθεὶς ἐκ τῆς χώρας τῆς γε οὐδὲ ὑμᾶς
 αὐτοὺς βοσκοῦσης καλῶς εὐθὺς μὲν τοῦ Ἑλλησ-
 πόντου ὑμῖν τὸν πόρον θαλασσοκρατούντων ἐν

τῷ τότε Περσῶν ἀνεπέτασα κρατήσας δὲ τῇ ἑπ-
 πῶ τοὺς σατράπας τοὺς Δαρείου τήν τε Ἰωνίαν
 πᾶσαν τῇ ἡμετέρα ἀρχῇ προσέθηκα καὶ τὴν Αἰ-
 ολίδα πᾶσαν καὶ Φρύγας ἀμφοτέρους καὶ Λυδοὺς,
 καὶ Μίλητον εἶλον πολιορκίᾳ· τὰ δὲ ἄλλα πάντα
 προσχωρήσαντα λαβὼν ὑμῖν καρποῦσθαι ἔδωκα
 καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης ἀγαθὰ, ὅσα ἀ- 8
 μαχεὶ ἐκτησάμην, ὑμῖν ἔρχεται, ἢ τε κοίλη Συρία
 καὶ ἡ Παλαιστίνη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν ὑ-
 μέτερον κτῆμά εἰσιν, καὶ Βαβυλῶν καὶ Βάκτρα
 καὶ Σοῦσα ὑμέτερα· καὶ ὁ Λυδῶν πλοῦτος καὶ οἱ
 Περσῶν θησαυροὶ καὶ τὰ Ἰνδῶν ἀγαθὰ καὶ ἡ ἕξω
 θάλασσα ὑμέτερα· ὑμεῖς σατράπαι, ὑμεῖς στρα- 9
 τηγοί, ὑμεῖς ταξιάρχαι. ὡς ἔμοιγε αὐτῷ τί περί-
 εστιν ἀπὸ τούτων τῶν πόνων ὅτι μὴ αὕτη ἢ πορ-
 φύρα καὶ τὸ διάδημα τοῦτο; κέκτημαι δ' ἰδίᾳ
 οὐδέν, οὐδ' ἔχει τις ἀποδειξάει θησαυροὺς ἐμοὺς
 ὅτι μὴ ταῦτα τὰ ὑμέτερα κτήματα, ἢ ὅσα ἔνεκα
 ὑμῶν φυλάσσεται. ἐπεὶ οὐδὲ ἔστιν ἰδίᾳ μοι, ἐς
 ὅ τι φυλάξω αὐτοὺς, σιτουμένῳ τε τὰ αὐτὰ ὑμῖν
 σιτία καὶ ὕπνον τὸν αὐτὸν αἴρουμένῳ· καίτοι οὐδὲ
 σιτία ἐμοὶ δοκῶ τὰ αὐτὰ τοῖς τρουφῶσιν ὑμῶν σι-
 τεῖσθαι· προαγρυπνῶν δὲ ὑμῶν οἶδα, ὡς καθεύδειν
 ἔχοιτε ὑμεῖς.

10. Ἀλλὰ ταῦτα γὰρ ὑμῶν πονούντων καὶ τα-
 λαιπώρουμένων ἐκτησάμην αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀ-
 ταλαιπώρως ἐξηγούμενος. καὶ τίς ὑμῶν πονήσας
 οἶδε ὑπὲρ ἐμοῦ μᾶλλον ἢ ἐγὼ ὑπὲρ ἐκείνου; ἄγε
 δὴ, καὶ ὅτῳ τραύματα ὑμῶν ἔστιν, γυμνώσας
 αὐτὰ ἐπιδειξάτω, καὶ ἐγὼ τὰ ἐμὰ ἐπιδειξῶ ἐν
 μέρει· ὡς ἔμοιγε οὐκ ἔστιν, ὅ τι τοῦ σώματος τῶν 2

- γε δὴ ἔμπροσθεν μερῶν ἄτρωτον ὑπολέλειπται· οὐδὲ ὄπλον τι ἔστιν ἢ ἐκ χειρὸς ἢ τῶν ἀφιεμένων, οὐ γὰρ οὐκ ἔχνη ἐν ἑμαυτῷ φέρω· ἀλλὰ καὶ ξίφει ἐκ χειρὸς τέτρωμαι καὶ τετόξευμαι ἤδη καὶ ἀπὸ μηχανῆς βέβλημαι, καὶ λίθοις πολλὰ καὶ ξύλοις παιόμενος ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας δόξης καὶ τοῦ ὑμετέρου πλοῦτου νικῶντας ὑμᾶς ἄγω διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάσσης καὶ πάντων ποταμῶν καὶ ὄρων καὶ πεδίων πάντων, γάμους τε ὑμῖν τοὺς αὐτοὺς γεγάμηκα, καὶ πολλῶν ὑμῶν οἱ παῖδες
- 3 ζυγγενεῖς ἔσονται τοῖς παισὶ τοῖς ἑμοῖς. ἔτι δὲ ὧν χρέα ἦν, οὐ πολυπραγμονήσας, ἐφ' ὅτῳ ἐγένετο, τσαῦτα μὲν μισθοφορῶντων, τσαῦτα δὲ ἀρπαζόντων, ὅποτε ἐκ πολιορκίας ἀρπαγὴ γίγνοιτο, διαλέλυμαι πάντα. στέφανοί τε χρυσοῖ τοῖς πλείστοις ὑμῶν εἰσι μνημεῖχ τῆς τε ἀρετῆς τῆς ὑμετέρας
- 4 καὶ τῆς ἐξ ἑμοῦ τιμῆς ἀθάνατα. ὅστις δὲ δὴ καὶ ἀπέθανεν, εὐκλεῆς μὲν αὐτῷ ἢ τελευτῇ ἐγένετο, περιφανῆς δὲ ὁ τάφος, χαλκαῖ δὲ αἱ εἰκόνες τῶν πλείστων οἴκοι ἑστᾶσιν, οἱ γονεῖς δ' ἔντιμοι εἰσιν, λειτουργίας τε ζυμπάσης καὶ ἐσφορᾶς ἀπηλλαγμένοι· οὐ γὰρ τίς γε φεύγων ὑμῶν ἐτελεύτα ἑμοῦ ἄγοντος.
- 5 Καὶ νῦν τοὺς ἀπολέμους ὑμῶν ζηλωτοὺς τοῖς οἴκοι ἀποπέμψειν ἡμελλον· ἀλλ' ἐπειδὴ πάντες ἀπιέναι βούλεσθε, ἅπιτε πάντες, καὶ ἀπελθόντες οἴκοι ἀπαγγείλατε, ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν Ἀλεξάνδρον, νικῶντα μὲν Πέρσας καὶ Μήδους καὶ
- 6 Βακτρίους καὶ Σάκας, καταστρεψάμενον δ' Οὐξίους τε καὶ Ἀραχωτοὺς καὶ Δράγγας, κεκτημένον δὲ καὶ Παρθυαίους καὶ Χορασμίους καὶ Ὑρκα-

νίους ἔστ' ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν, ὑπερ-
βάντα δὲ τὸν Καύκασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας,
καὶ περάσαντα Ὅξον τε ποταμὸν καὶ Τάναϊν,
ἔτι δὲ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, οὐδενὶ ἄλλω ὅτι μὴ
Διονύσῳ περαθέντα, καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ τὸν 7
Ἄκεσίνην καὶ τὸν Ὑδραώτην, καὶ τὸν Ὑφασιν
διαπεράσαντα ἄν, εἰ μὴ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε, καὶ ἐς
τὴν μεγάλην θάλασσαν κατ' ἀμφοτέρα τοῦ Ἰν-
δοῦ τὰ στόματα ἐμβαλόντα, καὶ διὰ τῆς Γαδρω-
σίας τῆς ἐρήμου ἐλθόντα, ἧ οὐδεὶς πω πρόσθεν
ξὺν στρατιᾷ ἦλθε, καὶ Καρμανίαν ἐν παρόδῳ
προσκιτησάμενον καὶ τὴν Ὠρειτῶν γῆν, περιπε-
πλευκός τε δὲ ἤδη αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν
γῆς ἐς Πέρσας θάλασσαν, ὡς ἐς Σοῦσα ἐπανηγά-
γετε, ἀπολιπόντες οἴχεσθε, παραδόντες φυλάσσειν
τοῖς νενικημένοις βαρβάροις. ταῦτα ὑμῖν καὶ πρὸς
ἀνθρώπων ἴσως εὐκλεᾶ καὶ πρὸς θεῶν ὅσια δῆπου
ἔσται ἀπαγγελθέντα. ἄπιτε».

3. Οἱ Μακεδόνες μετανοοῦσι καὶ ἐκδηλοῦσι τὴν μετα- νοιάν των.

11. Ταῦτα εἰπὼν κατεπήδησέ τε ἀπὸ τοῦ βή-
ματος ὀξέως καὶ ἐς τὰ βασίλεια παρελθὼν οὐτ'
ἐθεράπευσε τὸ σῶμα οὔτε τῷ ὄφθῃ τῶν ἐταίρων.
ἀλλ' οὐδ' ἐς τὴν ὑστεραίαν ὄφθῃ, τῇ τρίτῃ δὲ
καλέσχης εἰσω τῶν Περσῶν τοὺς ἐπιλέκτους τὰς
τε ἡγεμονίας αὐτοῖς τῶν τάξεων διένειμε, καὶ
ὅσους ζυγγενεῖς ἀπέφηνε, τούτοις δὲ νόμιμον
ἐποίησε φιλεῖν αὐτὸν μόνοις. οἱ δὲ Μακεδόνες 2
ἐν τε τῷ παραυτίκα ἀκούσαντες τῶν λόγων ἐκπε-
πληγμένοι σιγῇ ἔμενον αὐτοῦ πρὸς τῷ βήματι,

οὐδέ τις ἠκολούθησε τῷ βασιλεῖ ἀπαλλασσομένῳ ὅτι μὴ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροί τε καὶ οἱ σωματοφύλακες, οἱ δὲ πολλοὶ οὔτε μένοντες ὅ τι πράττωσιν ἢ λέγωσιν εἶχον, οὔτε ἀπαλλάσσεσθαι ἤθελον. ὡς δὲ τὰ Περσῶν τε καὶ Μήδων αὐτοῖς ἐξηγγέλλετο, αἶ τε ἡγεμονίαι Πέρσαις διδόμεναι καὶ ἡ στρατιὰ ἡ βαρβαρική ἐς λόγους τε καταλεγομένη καὶ τὰ Μακεδονικὰ ὀνόματα ἄγχημά τι Περσικὸν καλούμενον καὶ πεζέταιροι Πέρσαι καὶ ἀργυρασπίδων τάξις Περσική καὶ ἡ τῶν ἑ-
 4 ταίρων ἵππος καὶ ταύτης ἄλλο ἄγχημα βασιλικόν, οὐκέτι καρτεροὶ σφῶν ἦσαν, ἀλλὰ ξυνδραμόντες ὡς πρὸς τὰ βασίλεια τὰ μὲν ὅπλα αὐτοῦ πρὸ τῶν θυρῶν ἐρρίπτουν, ἰκετηρίας ταύτας τῷ βασιλεῖ, αὐτοὶ δ' ἐβόων πρὸ τῶν θυρῶν ἐστηκότες δεόμενοι πικρῶς εἶσω τοὺς τ' αἰτίους τῆς ἐν τῷ τότε ταραχῆς καὶ τοὺς ἄρξαντας τῆς βοῆς ἐκδιδόναι ἐθέλειν οὐκ οὐκ ἀπαλλαγῆσεσθαι τῶν θυρῶν οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτός, εἰ μὴ τινα οἶκτον σφῶν ἔξει Ἀλέξανδρος.

5 Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλλετο αὐτῷ, ὁ δὲ σπουδῆ ἐξέρχεται, καὶ ἰδὼν τε ταπεινῶς διακειμένους καὶ ἀκούσας ξὺν οἰμωγῇ τῶν πολλῶν βοώντων καὶ αὐτῷ προχεῖται δάκρυα. καὶ ὁ μὲν ἀνήγετο
 6 ὡς τι ἐρῶν, οἱ δ' ἔμενον λιπαροῦντες. καὶ τις αὐτῶν καθ' ἡλικίαν τε καὶ ἵππαρχίαν τῆς ἵππου τῆς ἑταιρικῆς οὐκ ἀφανῆς, Καλλίνης ὄνομα, τοιαῦτα εἶπεν «ὦ βασιλεῦ, τὰ λυποῦντά ἐστι Μακεδόνας, ὅτι σὺ Περσῶν μὲν τινὰς ἤδη πεποίησαι σαυτῷ ξυγγενεῖς καὶ καλοῦνται Πέρσαι ξυγγενεῖς Ἀλεξάνδρου καὶ φιλοῦσί σε Μακεδόνων δ' οὐπω

τις γέγευται ταύτης τῆς τιμῆς». ἔνθα δὴ ὑπολαβὼν 7
 Ἄλέξανδρος, «Ἄλλ' ὑμᾶς τε», ἔφη, «ξύμπαντας
 ἐμαυτῷ τίθεμαι ζυγγενεῖς καὶ τό γ' ἀπὸ τούτου
 οὕτως καλέσω». ταῦτα εἰπόντα προσελθὼν ὁ
 Καλλίνης τ' ἐφίλησε καὶ ὅστις ἄλλος φιλῆσαι
 ἠθέλησε. καὶ οὕτω δὴ ἀναλαβόντες τὰ ὄπλα βο-
 ῶντές τε καὶ παιανίζοντες ἐς τὸ στρατόπεδον
 ἀπήεσαν. Ἄλέξανδρος δ' ἐπὶ τούτοις θυσίαν τε 8
 θύει τρεῖς θεοῖς, οἷς αὐτῷ νόμος, καὶ θοίνην δημο-
 τελεῖ ἐποίητε, καθήμενός τ' αὐτὸς καὶ πάντων κα-
 θημένων, ἀμφ' αὐτὸν μὲν Μακεδόνων, ἐν δὲ τῷ
 ἐφεξῆς τούτων Περσῶν, ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν ἄλ-
 λων ἐθνῶν, ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἢ τινα ἄλλην ἀρετὴν
 πρεσβευόμενοι, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐ-
 τός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἀρῶμενοι ἔσπενδον τὰς
 αὐτὰς σπονδάς, καταρχομένων τῶν τε Ἑλλήνων
 μάντεων καὶ τῶν Μάγων. εὐχετο δὲ τὰ τε ἄλλα 9
 ἀγαθὰ καὶ ὁμόνοιάν τε καὶ κοινωνίαν τῆς ἀρχῆς
 Μακεδόσι καὶ Πέρσαις. εἶναι δὲ κατέχει λόγος
 τοὺς μετασχόντας τῆς θοίνης ἐννεακισχιλίου, καὶ
 τούτους πάντας μίαν τε σπονδὴν σπεῖσαι καὶ ἐπ'
 αὐτῇ παιανίσαι.

4. Δεκακισχίλιοι Μακεδόνες ἀποστέλλονται εἰς Μακε- δονίαν.

12. Ἐνθα δὴ ἐθελονταὶ ἤδη αὐτῷ ἀπήεσαν τῶν
 Μακεδόνων, ὅσοι διὰ γῆρας ἢ τινα ἄλλην ξυμφο-
 ρὰν ἀπόλεμοι ἦσαν καὶ οὗτοι αὐτῷ ἐγένοντο ἐς
 τοὺς μυρίους. τούτοις δὲ τὴν τε μισθοφορὰν οὐ
 τοῦ ἐξήκοντος ἤδη χρόνου ἔδωκεν Ἄλέξανδρος
 μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐς τὴν ἀπρονόστησιν τὴν οἰ-

- 2 καδε ξυμβαίνοντος. ἐπέδωκε δὲ καὶ τάλαντον ἐκάστῳ ὑπὲρ τὴν μισθοφορὰν παῖδες δὲ εἴ τῳ ἦσαν ἐκ τῶν 'Ασιανῶν γυναικῶν, παρὰ οἱ καταλιπεῖν ἐκέλευσε μηδὲ στάσιν κατάγειν ἐς Μακεδονίαν ἀλλοφύλους τε καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων γυναικῶν παῖδας τοῖς οἴκοι ὑπολειμμένοις παισί τε καὶ μητράσιν αὐτῶν αὐτὸς δ' ἐπιμελήσεσθαι, ὡς ἐκτρέφοντο Μακεδονικῶς τά τ' ἄλλα καὶ ἐς τὰ πολέμια κοσμούμενοι· γενομένους δ' ἄνδρας ἄξειν αὐτὸς ἐς Μακεδονίαν καὶ παραδώσειν τοῖς
- 3 πατράσι. ταῦτά τ' ἀπαλλασσομένοις ἀστάθμητα καὶ ἀτέκμαρτα ἐπηγγέλλετο, καὶ ὅπως ἔχει φιλίας τε καὶ πόθου ἐς αὐτούς τὸ ἀτρεκέστατον τεκμήριον ἐκεῖνο ποιεῖσθαι ἠξίου, ὅτι τὸν πιστότατόν τε αὐτῶ καὶ ὅγτινα ἴσον τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ ἄγει, Κρατερόν, ξυμπέμπει αὐτοῖς φύλακά τε καὶ ἡγεμόνα τοῦ στόλου· οὕτω δὲ ἀσπασάμενος ξύμπαντας αὐτὸς τε δακρύων καὶ δακρύοντας ἐκεί-
- 4 νους ἀφ' οὗ ἀπήλλαξε. Κρατερῷ δὲ τούτους τ' ἄγειν ἐκέλευσε καὶ ἀπαγαγόντι Μακεδονίας τε καὶ Θράκης καὶ Θεσσαλῶν ἐξηγεῖσθαι καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐλευθερίας· Ἀντίπατρον δὲ διαδόχους τοῖς ἀποπεμπομένοις ἄγειν Μακεδόνας τῶν ἀκμαζόντων ἐκέλευσεν. ἔστειλε δὲ καὶ Πολυσπέρχοντα ὁμοῦ τῷ Κρατερῷ, δεύτερον δ' ἀπὸ Κρατεροῦ ἡγεμόνα, ὡς, εἴ τι κατὰ πορείαν Κρατερῷ ξυμπίπτοι, ὅτι καὶ μαλακῶς τὸ σῶμα ἔχοντα ἀπέπεμπεν αὐτόν, μὴ ποθῆσαι στρατηγὸν τοὺς ἰόντας.

[Τὸν χειμῶνα τοῦ ἔτους 323 π.Χ. ὁ Ἀλέξανδρος εὐρίσκειται εἰς Ἐκβάτανα, ὅπου χάνει τὸν στενώτερόν του φίλον τὸν Ἡφαιστίωνα, τὸν ὁποῖον ἐθρήνησε μεγάλως καὶ ἔθαψε μετὰ μεγίστων

τιμῶν. Ἐκ τῶν Ἐκβατάνων πορεύεται εἰς Βαβυλῶνα, ὅπου ἀσχο-
λεῖται μὲ τὴν ναυπήγησιν μεγάλου στόλου, διὰ τοῦ ὁποίου σκοπεύει
νὰ ἐρευνήσῃ τὴν Κασπίαν Θάλασσαν καὶ νὰ περιπλεύσῃ τὴν Ἀ-
ραβίαν. Δὲν κατορθώνει ὅμως νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὰ σχέδιά του
ταῦτα, διότι μετὰ τινα εὐωχίαν ἠσθένητε καταληφθεὶς ὑπὸ ἰ-
σχυροῦ πυρετοῦ, ἐξ οὗ καὶ ἀπέθανε τὸν Ἰούνιον τοῦ 323 π.Χ.]

II. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

28. Ἐτελεύτα μὲν δὴ Ἀλέξανδρος τῇ τετάρ-
τη καὶ δεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ Ὀλυμπιάδι ἐφ'
Ἡγησίου ἄρχοντος Ἀθήνησιν ἐβίω δὲ δύο καὶ
τριάκοντα ἔτη καὶ τοῦ τρίτου μῆνας ἐπέλαβεν
ὀκτώ, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος ἐβασίλευσε δὲ
δώδεκα ἔτη καὶ τοὺς ὀκτώ τούτους μῆνας, τό τε
σῶμα κάλλιστος καὶ φιλοπονώτατος καὶ δξύτα-
τος τὴν γνώμην γενόμενος καὶ ἀνδρειότατος καὶ
φιλοτιμότατος καὶ φιλοκινδυνότατος καὶ τοῦ θείου
ἐπιμελέστατος ἠδονῶν δὲ τῶν μὲν τοῦ σώματος 2
ἐγκρατέστατος, τῶν δὲ τῆς γνώμης ἐπαίνου μόνου
ἀπληστότατος ζυνιδεῖν δὲ τὸ δέον ἔτι ἐν τῷ ἀφανεῖ
ὄν δεινότατος, καὶ ἐκ τῶν φαινομένων τὸ εἶκος
ζυμβαλεῖν ἐπιτυχέστατος, καὶ τάξαι στρατιὰν
καὶ ὀπλίσαι τε καὶ κοσμηῆσαι δαημονέστχτος καὶ
τὸν θυμὸν τοῖς στρατιώταις ἐπαῖραι καὶ ἐλπίδων
ἀγαθῶν ἐμπλήσαι καὶ τὸ δεῖμα ἐν τοῖς κινδύνοις
τῷ ἀδεεῖ τῷ αὐτοῦ ἀφανίσαι, ζύμπαντα ταῦτα
γενναιότατος, καὶ οὖν καὶ ὅσα ἐν τῷ ἐμφανεῖ πρᾶ- 3
ξαι, ζὺν μεγίστῳ θάρσει ἔπραξεν ὅσα τε φθάσας
ὑφαρπάσαι τῶν πολεμίων, πρὶν καὶ δεῖσαί τινα
αὐτὰ ὡς ἐσόμενα, προλαβεῖν δεινότατος καὶ τὰ
μὲν ζυντεθέντα ἢ ὁμολογηθέντα φυλάξαι βεβαι-
ότατος, πρὸς δὲ τῶν ἐξαπατώντων μὴ ἀλῶναι.

ἀσφαλέστατος χρημάτων τ' ἐς μὲν ἡδονὰς τὰς αὐτοῦ φειδωλότατος, ἐς δ' εὐποιίαν τῶν πέλας ἀφθονώτατος.

29. Εἰ δέ τι ἐπλημμελήθη Ἀλεξάνδρῳ δι' ὀξύτητα ἢ ὑπ' ὀργῆς, ἢ εἴ τι ἐς τὸ ὑπερογκότερον προήχθη βαρβαρίσαι, οὐ μέγала τίθεμαι ἔγωγε, εἰ τὴν νεότητά τέ τις τὴν Ἀλεξάνδρου μὴ ἀνεπιεικῶς ἐνθυμηθεῖη καὶ τὸ διηγεκὲς τῆς εὐτυχίας καὶ τοὺς πρὸς ἡδονήν, οὐκ ἐπὶ τῷ βετίστῳ, τοῖς βασιλεῦσι ζυνόντας τε καὶ ἐπὶ κακῶ ζυνεσομένους ἀλλὰ μεταγνῶναί γε, ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησεν, μόνῳ οἶδα τῶν πάλοι βασιλέων
- 2 Ἀλεξάνδρῳ ὑπάρξαν ὑπὸ γενναιότητος. οἱ δὲ πολλοί, εἰ καὶ τι ἔγνωσαν πλημμελήσαντες, οἱ δὲ τῷ προηγορεῖν αὐτοῦ, ὡς κελῶς δὴ πραχθέντος, ἐπικρύψειν οἴονται τὴν ἁμαρτίαν, κακῶς γιγνώσκοντες. μόνῃ γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ ἴσασις ἁμαρτίας ὁμολογεῖν τε ἁμαρτόντα καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ μεταγιγνώσκοντα, ὡς τοῖς παθοῦσί τι ἄχαρι οὐ πάντῃ χαλεπὰ τὰ παθήματα φαινόμενα, εἰ ὁ δράσας αὐτὰ ζυγχωροῖη, ὅτι οὐ καλὰ ἔδρασεν, αὐτῷ τέ τι ἐς τὸ μέλλον ταύτην ἐλπίδα ἀγαθὴν ὑπολειπομένην, μὴ ποτε ἂν παραπλήσιόν τι ἁμαρτεῖν, εἰ τοῖς πρόσθεν πλημμεληθεῖσιν
- 3 ἀχθόμενος φαίνοιτο. ὅτι δ' ἐς θεὸν τὴν γένεσιν τὴν αὐτοῦ ἀνέφερον, οὐδὲ τοῦτο ἐμοὶ δοκεῖ μέγα εἶναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα, εἰ μὴ καὶ σόφισμα ἦν τυχὸν ἐς τοὺς ὑπηκόους τοῦ σεμνοῦ ἕνεκα. οὐκ οὐν δοκεῖ ἔμοιγε ἢ Μίνωος γενέσθαι βασιλεὺς ἀφανέστερος ἢ Αἰακοῦ ἢ Ῥαδαμάνθους οἷς δὴ ἐς Δία ἀνενεχθεῖσα ἢ γένεσις πρὸς τῶν πάλοι

ἀνθρώπων οὐδεμιᾶ αὐτῶν ὕβρει προστίθεται· οὐδὲ
 Θησέως τοῦ Ποσειδῶνος οὐδὲ Ἴωνος τοῦ Ἀπόλ-
 λωνος. ὡς ἔμοιγε καὶ ἡ Περσικὴ σκευὴ σοφισμα **4**
 δοκεῖ εἶναι πρὸς τε τοὺς βαρβάρους, ὡς μὴ πάντη
 ἀλλότριον αὐτῶν φαίνεσθαι τὸν βασιλέα, καὶ πρὸς
 τοὺς Μακεδόνας, ὡς ἀποστροφὴν τινα εἶναι αὐτῶ·
 ἀπὸ τῆς ὀξύτητός τε καὶ ὕβρεως τῆς Μακεδονικῆς
 ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ ἐγκαταμεῖξαί μοι δοκεῖ ταῖς τά-
 ξεσιν αὐτῶν τοὺς Πέρσας τοὺς μηλοφόρους καὶ
 τοῖς ἀγήμασι τοὺς ὁμοτίμους. καὶ οἱ πότοι δέ,
 ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, οὐ τοῦ οἴνου ἕνεκα μα-
 κροὶ αὐτῷ ἐγίνοντο (οὐ γὰρ πίνειν πολὺν οἴ-
 νον Ἀλέξανδρον), ἀλλὰ φιλοφροσύνης τῆς ἐς
 τοὺς ἐταίρους.

30. Ὅστις δὲ κακίζει Ἀλέξανδρον, μὴ μόνον,
 ὅσα ἄξια κακίζεσθαι ἐστίν, προφερόμενος κχι-
 ζέτω, ἀλλὰ ζῦμπάντα τὰ Ἀλεξάνδρου ἐς ἐν χω-
 ρίον ξυναγαγὼν οὕτω δὴ ἐλλογιζέσθω, ὅστις τ'
 ὧν αὐτὸς καὶ ὁποῖα τύχη κεχρημένος, ὄντινα γε-
 νόμενον ἐκεῖνον καὶ ἐς ὅσον εὐτυχίας τῆς ἀνθρω-
 πίνης ἐλθόντα, βασιλέα τ' ἀμφοῖν τοῖν ἡπεί-
 ροιν ἀναμφιλογώτατα γενόμενον καὶ ἐπὶ πᾶν
 ἐξικόμενον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι, κακίζει, σμικρό-
 τερός τε ὧν αὐτὸς καὶ ἐπὶ σμικροῖς πονούμενος
 καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐν κόσμῳ τιθέμενος. ὡς ἔγωγε **2**
 δοκῶ, ὅτι οὔτε τι ἔθνος ἀνθρώπων οὔτε τις πόλις
 ἐν τῷ τότε ἦν οὔτε τις εἷς ἄνθρωπος, ἐς ὃν οὐ
 πεφοιτήκει τὸ Ἀλεξάνδρου ὄνομα. οὐκ οὐκ οὐδ'
 ἐμοὶ ἔξω τοῦ θείου φῦναι ἂν δοκεῖ ἀνὴρ οὐδενὶ
 ἄλλῳ ἀνθρώπων ἐοικώς. καὶ ταῦτα χρησμοὶ τ' ἐ-
 πισημῆναι ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῇ Ἀλεξάνδρου λέγονται.

καὶ φάσματα ἄλλα ἄλλοις γενόμενα καὶ ἐνύπνια φανέντα ἄλλα ἄλλοις καὶ ἡ ἐς τοῦτο ἐξ ἀνθρώπων τιμὴ τ' αὐτοῦ καὶ μνήμη οὐκ ἀνθρωπίνη οὔσα, καὶ νῦν δὲ διὰ τοσοῦτου ἄλλοι χρησιμοὶ ἐπὶ τῇ τιμῇ αὐτοῦ τῷ ἔθνει τῷ Μακεδόνων χρησθέντες. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐμεμψάμην ἔστιν ἃ ἐν τῇ ξυγγραφῇ τῶν 'Αλεξάνδρου ἔργων, ἀλλὰ αὐτόν γ' 'Αλέξανδρον οὐκ αἰσχύνομαι θαυμάζων· τὰ δ' ἔργα ἐκεῖνα ἐκάκισσα ἀληθείας τε ἔνεκα τῆς ἐμῆς καὶ ἅμα ὠφελείας τῆς ἐς τοὺς ἀνθρώπους· ἐρ' ὅτω ὠρμήθην οὐδ' αὐτὸς ἄνευ θεοῦ ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφὴν.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος τοῦ Ἀρριανοῦ.

Ὁ Φλάβιος Ἀρριανὸς κατήγετο ἐξ ἐπιφανοῦς οἰκογενείας τῆς Νικομηδείας, πρωτεύουσας τῆς ἐν τῇ ΒΔ. Μικρᾷ Ἀσίᾳ Βιθυνίας· ὁ πατὴρ του πιθανώτατα εἶχεν ἀποκτήσει δικαιώματα Ρωμαίου πολίτου. Διὰ τὴν ζωὴν του δὲν γνωρίζομεν καὶ πολλὰ πράγματα, διότι τὸ μόνον βιβλίον, ἐν τῷ ὁποίῳ περιεῖχε σαφεῖς πληροφορίες περὶ τῆς ζωῆς του καὶ τῆς μορφώσεώς του (καλούμενον Βιθυνικαὶ Ἱστορίαι) δὲν διεσώθη μέχρις ἡμῶν. Ἡ γέννησίς του ὑπολογίζεται ὅτι συμπίπτει μὲ τὸ τέλος περίπου τοῦ 1ου μ.Χ. αἰῶνος. Κατὰ τὴν νεανικὴν του ἡλικίαν ἐγκατέλειψε τὴν ἰδιαιτέραν του πατρίδα, ἠτύχησε δὲ νὰ γίνῃ μαθητὴς καὶ φίλος τοῦ Στωικοῦ φιλοσόφου Ἐπικτήτου, διδάσκοντος τότε ἐν Νικοπόλει τῆς Ἠπείρου.

Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς (117—138 μ.Χ.), φίλος καὶ θαυμαστῆς καὶ αὐτὸς τοῦ Ἐπικτήτου, κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι διαμονὴν του ἐγνώρισε τὸν Ἀρριανόν, ὅστις ὠθούμενος διαρκῶς ἔκτοτε ὑπὸ τῆς εὐνοίας τοῦ αὐτοκράτορος κατάρθρωσε νὰ σταδιοδρομήσῃ ὡς κρατικὸς ὑπάλληλος κατὰ τὸν λαμπρότερον τρόπον. Ὡς ἀξιωματικὸς καὶ ὡς διοικητικὸς ὑπάλληλος ἐγνώρισε πλείστας χώρας τῆς αὐτοκρατορίας. Ἡ πρὸς αὐτὸν εὐνοια τοῦ αὐτοκράτορος, ἀναφανδὸν ὑποστηρίζοντος τοὺς ἀσχολουμένους εἰς τὰς ἐπιστήμας, ἠῤῥξανεν ὁσημέραι· οὕτω κατὰ τὸ 130 ἐγένινεν ὑπατος ὑποκατάστατος (consul suffectus), μετὰ δὲ ταῦτα ἐχρημάτισεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν διοικητὴς τῆς Καππαδοκίας. Τῷ 147 μ.Χ. περιεβλήθη τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπωνύμου ἀρχοντος ἐν Ἀθήναις, καὶ κατὰ τὸ 171 μ.Χ. τὸν εὐρίσκομεν ἀκόμη ἐν Ἀθήναις ὡς Πρύτανιν τῆς Πανδιονίδος Φυλῆς. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀδριανοῦ ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὴν κρατικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ρώμης καὶ ἠγόρασε πολιτικὰ δικαιώματα Ἀθηναίου πολίτου ἐκλέξας τὰς Ἀθήνας ὡς δευτέραν του πατρίδα, ἴσως διὰ νὰ ἐξομοιωθῇ καὶ κατὰ τοῦτο πρὸς τὸν Ξενοφῶντα, τὸν ὁποῖον εἶχεν ὡς ὑπόδειγμα εἰς τὴν ζωὴν του.

Πιθανώτατα ἀπέθανε περὶ τὸ 180 μ.Χ. ἐν Νικομηδείᾳ, τῇ γενετείρᾳ του δηλ., ὅπου εἶχεν ἐπανέλθει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του, τιμηθεὶς μάλιστα καὶ διὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ ἱερέως τῆς Δήμητρας καὶ Περσεφόνης.

2. Συγγράμματα τοῦ Ἄρριανου.

Ὡς συγγραφεὺς ὑπῆρξεν εἰς ἓκ τῶν γονιμωτέρων τῆς ἐποχῆς του ἀσχοληθεὶς ἐπιτυχῶς μὲ τοὺς πλέον ποικίλους κλάδους τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως· ἡ συγγραφικὴ του δραῖσις εἶναι τόσον πολὺπλευρος ὅσον καὶ ἡ τοῦ Ξενοφῶντος, τὸν ὁποῖον ἐμιμεῖτο καὶ ἡγάπα τόσον, ὥστε καὶ ὁ ἴδιος ἀνόμαζε τὸν ἑαυτόν του Ξενοφῶντα νεώτερον καὶ ὑπ' ἄλλων ἀπεκαλεῖτο Ξενοφῶν (ὅπως π.χ. ὑπὸ τοῦ Λουκιανοῦ). Ἐγραψεν ἔργα φιλοσοφικά, ἱστορικά, γεωγραφικά κ.ἄ.

Ἐκ τῶν φιλοσοφικῶν του ἔργων τὸ σπουδαιότερον εἶναι αἱ «Ἐπικτήτου διατριβαί» εἰς 8 βιβλία, ἐκ τῶν ὁποίων δυστυχῶς μόνον τὰ 4 πρῶτα διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν. Τοῦ μεγάλου τούτου ἔργου ἔχομεν καὶ ἐπιτομὴν «Ἐγγχειρίδιον Ἐπικτήτου» εἰς 52 κεφάλαια.

Ἐκ τῶν ἱστορικῶν του ἔργων σπουδαιότατον εἶναι ἡ «Ἀνάβασις Ἀλεξάνδρου» εἰς 7 βιβλία, ἀπομίμησις τῆς Κύρου Ἀναβάσεως τοῦ Ξενοφῶντος, τόσον κατὰ τὸν τίτλον ὅσον καὶ κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἐξιστορήσεως. Συμπλήρωμα τῆς ἀναβάσεως εἶναι ἡ «Ἰνδική» ἡ περιλαμβάνουσα ποικίλας εἰδήσεις περὶ τῶν Ἰνδιῶν· τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι γεγραμμένον εἰς Ἰωνικὴν διάλεκτον.

Ἐκ τῶν Γεωγραφικῶν του ἔργων διεσώθη ὁ «Περίπλους Πόντου Εὐξείνου», ἀφιερωμένος εἰς τὸν Αὐτοκράτορα Ἀδριανόν, ἐν ᾧ περιγράφει ταξίδιον, τὸ ὁποῖον ὁ ἴδιος ὁ Ἄρριανὸς ἐπεχείρησεν ἀνά τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου.

Ἐκτὸς τούτων ἔγραψε «τέχνην τακτικὴν» καὶ «κυνηγετικόν», συμπλήρωμα τοῦ ὁμωνύμου ἔργου τοῦ Ξενοφῶντος.

Πάντα τὰ ἄλλα συγγράμματα τοῦ Ἄρριανου, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπῆρχε καὶ ἱστορία τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἱστορία τῶν Πάρθων, περίπλους τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, δυστυχῶς ἀπωλέσθησαν.

3. Ὁ Ἀρριανὸς ὡς ἱστορικός.

Περὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς δράσεώς του ἔγραψαν πολλοὶ συγγραφεῖς, τὰ ἔργα ὅμως τῶν συγχρόνων του ἢ τῶν εὐ-
θὺς μετ' ἐκεῖνον γραψάντων ἀπωλέσθησαν ἅπαντα, φαίνεται δὲ
ὅτι ταῦτα κατὰ τὸ πλεῖστον ὁμοίαζον μᾶλλον πρὸς μυθιστο-
ρήματα παρὰ πρὸς Ἱστορικά ἔργα. Τὸ κυριώτερον ὅλων αὐτῶν τῶν
ἔργων, διασωθὲν εὐτυχῶς ὀλόκληρον, εἶναι ἡ ἀνὰ χεῖρας, «Ἀ-
νάβασις Ἀλεξάνδρου», ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Ἀρριανὸς ἐξιστορεῖ τὰς
ἐκστρατείας τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου.

Ὁ Ἀρριανὸς δὲν ἐμιμήθη μόνον τὴν ἀπλότητα τοῦ Ξενο-
φῶντος, ἀλλ' ἐν τῇ Ἀλεξάνδρου Ἀναβάσει ἐχειρίσθη τὸ ὑλι-
κόν του κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Ἀναβάσεως τοῦ Ξενοφῶντος.
Ὅπως ἡ κάθοδος τῶν μυρίων ἐκτίθεται ὑπὸ μορφήν ἡμερολογίου,
οὕτω καὶ ὁ Ἀρριανὸς ἐχρησιμοποίησεν ὡς πηγὰς τῆς Ἱστορίας
τοῦ ἡμερολόγια καὶ ἀπομνημονεύματα. Κατὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν
πηγῶν τούτων ἀπέδειξε κρίσιν ὑγιᾶ, ἡ ὁποία μαρτυρεῖ τὸν ἔμπει-
ρον στρατιωτικὸν καὶ τὸν δεδοκιμασμένον διοικητικὸν ὑπάλ-
ληλον.

Τὸ ἔργον του ἐθεωρήθη ἀνέκαθεν ὡς τὸ ἀκριβέστερον διὰ τὰ
κατὰ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον. Ἡ μεγάλη ἀγάπη καὶ ὁ ἀπροκά-
λυπτος θαυμασμός του πρὸς τὸν ἥρωά του δὲν τὸν ἐμποδίζου-
ν εἰς τὸ ἱστορικὸν του ἔργον· δὲν ἀποφεύγει νὰ καυτηριάζῃ τὰ σφάλ-
ματα τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅπου καὶ ὁσάκις διεπράχθησαν τοιαῦτα.

4. Ἡ γλῶσσα τοῦ Ἀρριανοῦ.

Ὡς πρὸς τὸ λεκτικὸν ὁ Ἀρριανὸς ἀκολουθεῖ τὴν τάσιν τῶν
πεπαιδευμένων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς του, οὔτινες ἀπέφευγον τὴν
τότε ἐπικρατοῦσαν κοινὴν διάλεκτον καὶ ἐπέδιωκον νὰ γράφουν
τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον. Ἐν τῇ προσπάθειά του ταύτῃ ὁ Ἀρριανὸς
ἐπλησίασεν, ὡς πρὸς τὰς λέξεις καὶ τὸ τυπικόν, μᾶλλον πρὸς τὸν
Ἡρόδοτον καὶ τὸν Θουκυδίδην παρὰ πρὸς τὸν Ξενοφῶντα. Δὲν
κατώρθωσε νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐπίδρασιν τῆς συγχρόνου του γλώσσης.

5. Στρατιωτικὴ ὀργάνωσις τῶν Μακεδόνων.

Ἡ στρατιά, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Ἀλέξανδρος ἐπεχείρησε τὴν
κατάκτησιν τῆς Ἀσίας, ἀπετελεῖτο ἀπὸ Μακεδόνας, Ἑλληνας,
Ἀρριανοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις

Θεσσαλούς κ.ά. ἐν τμήμα τοῦ στρατοῦ ἀπετελεῖτο καὶ ἐκ μισθοφόρων. Περὶ τῆς Ἀριθμητικῆς δυνάμεως τῆς στρατιᾶς αὐτῆς δὲν γνωρίζομεν τι τὸ θετικόν· κατὰ τὰ δεδομένα ἐκυμαίνετο μεταξύ 30—43 χιλιάδων πεζῶν καὶ 3.500—5.000 ἵππέων. Ἡ ἀστάθεια αὐτῆ τῶν ἀριθμῶν δὲν εἶναι παράδοξος, διότι πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι πολλοὶ ἐφρονεῦοντο ἢ καθίσταντο ἄχρηστοι κατὰ τὰς μάχας· ὅτι πολλοὶ ἀπεστέλλοντο εἰς Μακεδονίαν, ὁπόθεν πάλιν ἄλλοι ἤρχοντο εἰς Ἀσίαν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν κενῶν· ὅτι ἐκ τῶν ἐκάστοτε καταλαμβανομένων χωρῶν ἐστρατολογοῦντο οἱ ἄγοντες ἡλικίαν κατάλληλον πρὸς στρατεύσιν· ὅτι τέλος μέγα μέρος τοῦ στρατοῦ διετίθετο πρὸς φρούρησιν τῶν ὑποτασσομένων χωρῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ γίνεταί διάκρισις μεταξύ στρατοῦ κατοχῆς καὶ στρατοῦ ἐπιθέσεως.

α' Πεζικόν.

Οἱ Μακεδόνες ἀπετέλουν τὸ ἕκτον περίπου τοῦ ὅλου στρατοῦ. Τὸν πυρῆνά των ἀπετέλει ἡ ἐκ Μακεδόνων χωρικῶν ἀποτελουμένη Μακεδονικὴ φάλαγξ. (βλ. ἐν λεξιλογίῳ λ. φάλαγξ). Ἐκτὸς τῶν Μακεδόνων ὀπλιτῶν ὑπῆρχον καὶ Ἕλληνες ὁ π λ ῖ τ α ι ὡς μισθοφόροι, ὀπλισμένοι μὲ μεγάλην ἀσπίδα καὶ βραχὺ δόρυ.

Ὡς τακτικὸν ἐλαφρὸν σῶμα ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ σῶμα τῶν ὑ π α σ π ι σ τ ῶ ν (βλέπε τὴν λ. ἐν τῷ λεξιλογίῳ)· λόγῳ τοῦ ἐλαφροῦ των ὀπλισμοῦ ἐχρησιμοποιοῦντο εἰς ὅσας ἐπιχειρήσεις ἡ δυσκίνητος φάλαγξ ἐθεωρεῖτο ἀκατάλληλος. Οἱ ὑπασπιστοὶ οὗτοι κατὰ τὰς ἐκστρατείας κατενέμοντο εἰς τέσσαρας χιλιαρχίας. Τμήμα ἐπιλέκτων ὑπασπιστῶν ἀπετέλει τὴν πεζὴν σωματοφυλακὴν τοῦ βασιλέως καὶ ὠνομάζετο ἄ γ η μ α τ ῶ ν ὑ π ᾶ σ π ι σ τ ῶ ν ἢ ὑ π α σ π ι σ τ α ἰ οἱ β α σ ι λ ι κ οἱ.

Εἰς τὰς πεζικὰς δυνάμεις ἀνῆκον τέλος εἶδη τινὰ ἐλαφρῶς ὀπλισμένων στρατιωτῶν, οἱ λεγόμενοι ψ ι λ οἱ ἢ γ υ μ ν ῆ τ ε ς (γυμνοὶ δηλ., διότι ψιλὸς=γυμνός), οἱ ὅποιοι διεκρίνοντο, ἀναλόγως τοῦ ὅπλου μὲ τὸ ὅποῖον ἦσαν κυρίως ἐφωδιασμένοι, εἰς π ε λ τ α σ τ ᾶ ς, τ ο ξ ὅ τ α ς, ἀ κ ο ν τ ι σ τ ᾶ ς καὶ σ φ ε ν δ ο ν ῆ τ α ς.

Οἱ ὑ π α σ π ι σ τ α ἰ ἀπετέλουν τρόπον τινὰ μετάβασιν

ἀπὸ τῆς βαρέως ὠπλισμένης φάλαγγος εἰς τοὺς ἐλαφρότατα ὠπλισμένους ψιλοὺς.

β' Ἴππικόν.

Ἐπίσης καὶ τὸ ἱππικόν, στρατολογούμενον ἐκ τῶν εὐγενῶν Μακεδόνων, διηρεῖτο εἰς βαρὺ καὶ ἐλαφρὸν καὶ οἱ μὲν τοῦ βαρέως ἱππικοῦ ὠνομάζοντο τιμητικῶς ἑταῖροι (οἱ ἑταῖροι ἱππεῖς, ἢ ἑππος ἢ ἑταιρικὴ, ἢ τῶν ἑταίρων ἑππος). Ἡ κατανομὴ τῆς ἑταιρικῆς ταύτης ἵππου εἰς τμήματα ἦτο διαφορητικὴ κατὰ τὰς διαφοροὺς ἐποχάς· κατ' ἀρχὰς διηρεῖτο μόνον εἰς ἑλας (15 τὸν ἀριθμὸν), ἐκάστη τῶν ὁποίων ἀπετελεῖτο ἐκ δυνάμεως 150—300 ἀνδρῶν· βραδύτερον ἐκάστη ἕλη διηρέθη εἰς δύο λόχους, καὶ τέλος βλέπομεν ἀναφερομένης ἱππαρχίας ὑποδιαιρουμένης εἰς ἑλας καὶ ἐκατοστάς. Ἰδιαιτέρα ἕλη (ἀναφερομένη ὡς 16η), ἢ ἀρίστη βεβαίως, ἐκαλεῖτο ἕλη ἢ βασιλικὴ, ἄγχηματῶν ἑταίρων, καὶ ἀπετέλει τὴν ἔφιππον σωματοφυλακὴν τοῦ βασιλέως, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας ἐπετίθετο κατὰ κανόνα ὁ Ἀλέξανδρος. Πιθανώτατα καὶ ἡ Βασιλικὴ ἕλη ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοὺς κατωτέρω μνημονευομένους «βασιλικοὺς παῖδας». Τὴν στολὴν τῶν ἑταίρων ἱππέων ἔφερε καὶ ὁ βασιλεὺς, συνίστατο δ' αὕτη ἀπὸ θώρακα, περικεφαλαίαν, ξίφος, μακρὰν ἀσπίδα, καὶ τὸ λεγόμενον ξυστόν, ἦτοι δόρυ ἐκ σκληροτάτου ξύλου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐκτύπων ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἢ ἠκόντιζον μακρόθεν.

Τὸ δὲ ἐλαφρὸν ἱππικόν ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοὺς σαρισσοφόρους, ὀνομασθέντας οὕτω ἐκ τῆς μακρᾶς λόγχης, καλουμένης σαρίσσης, ἣν ἔφερον ἀντὶ τοῦ ξυστοῦ τῶν ἑταίρων. Οὗτοι ἵππευον χωρὶς νὰ χρησιμοποιοῦν ἀναβολεῖς.

Τὸ στενωτέρον περιβάλλον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀπετελεῖτο καὶ ἀπὸ ἄλλους ἑταίρους ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων. Ὁ βασιλεὺς Φίλιππος, ὁ πατὴρ τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἶχεν ἤδη ὁ ἴδιος σχηματίσει ἐκ νεαρῶν εὐγενῶν Μακεδόνων ἰδιαιτέρον σῶμα, καλούμενον οἱ βασιλικοὶ παῖδες. Ἐκ τούτων τοὺς ἱκανοὺς πρὸς ἐκστρατεῖν ὁ Ἀλέξανδρος παρέλαβε μαζί του εἰς Ἀσίαν, ὅπου ὠνομάζοντο σωματοφύλακες ἢ καὶ ὑπασπισταὶ οἱ βασιλικοὶ· ὄφειλον δὲ κατὰ τὴν

διάρκειαν τῆς μάχης νὰ εὐρίσκωνται περὶ τὸν βασιλέα προσφέροντες εἰς αὐτὸν τὰς προσωπικὰς τῶν ὑπηρεσίας. Ἐκλεκταὶ μεταξὺ αὐτῶν προσωπικότητες, 7 μὲν κατ' ἀρχάς 8 δὲ βραδύτερον, σωματοφύλακες καὶ αὐτοὶ ὀνομαζόμενοι, ἀπετέλουν τὸ στενώτατον περιβάλλον τοῦ βασιλέως, τὸ ἰδιαιτέρον του ἐπιτελεῖον, ἀντιστοιχοῦντες πρὸς τοὺς σημερινοὺς γενικούς ὑπασπιστὰς τῶν βασιλέων. Οὗτοι ἐχρησίμευον καὶ ὡς σύμβουλοι τοῦ βασιλέως, καθὼς καὶ ὡς διαβιβασταὶ τῶν διαταγῶν του.

Κατὰ τὰς πολιορκίας, καὶ σπανίως κατὰ τὰς μάχας, ἐχρησιμοποιοῦντο πυροβόλα, ἑλαφρὰ βεβαίως, ἀφ' οὗ ἐτοποθετοῦντο ἐπάνω εἰς ὑψηλὰ προχώματα ἢ εἰς πατώματα τῶν πολυωρόφων πολιορκητικῶν πύργων, προωρίζοντο δὲ μᾶλλον πρὸς βομβαρδισμόν τῆς ἐπὶ τῶν ἐχθρικῶν τειχῶν εὐρισκομένης φρουρᾶς παρὰ πρὸς διάρρηξιν αὐτῶν τούτων τῶν τειχῶν. Διὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον σκοπὸν ἐχρησιμοποιοῦντο εἰδικαὶ μηχαναὶ (κριοὶ) ἢ ὑπερῦσσοντο τὰ τεῖχη δι' ὑπονόμων. Πολλάκις οἱ πολιορκηταὶ ἐπεχείρουν βιαιάν ἀνάβασιν ἐπὶ τῶν τειχῶν τῆς πολιορκουμένης πόλεως χρησιμοποιοῦντες κινητὰς κλίμακας ἢ κινητὰς γεφύρας, τὰς ὁποίας κατεβίβαζον ἀπὸ τοὺς ὀρόφους τῶν πολιορκητικῶν πύργων.

Τὸ στράτευμα συνωδεύετο ὑπὸ ὑπηρετῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλοι μὲν περιεποιοῦντο τοὺς στρατιώτας ἄλλοι δὲ τοὺς ἵππους, καθὼς καὶ ὑπὸ τῶν συζύγων καὶ τῶν τέκνων τῶν στρατιωτῶν. Ὅλα τὰ σκεύη τοῦ στρατοπέδου, τ.ἔ. καλύμματα, στῦλοι, πάσσαλοι σκηνῶν, τὰ μαγειρικὰ σκεύη, καὶ γενικῶς πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀπαραίτητον εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν τῶν στρατιωτῶν, ἠκολούθουν τὸ στράτευμα φορτωμένα ἐπὶ ἀμαξῶν καὶ ὑποζυγίων, διὰ τὴν τοιαύτην δὲ μεταφορὰν ἀπητοῦντο ἐπίσης ἀμαξηλάται καὶ ἐλάται. Μὲ ὅλα αὐτὰ τὰ μέσα ἡ ἀνακούφισις τῶν πολεμιστῶν ἦτο ἀρκετὰ σημαντικὴ. Διὰ τὴν διατροφήν τῶν ἀνδρῶν δὲν διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν πληροφορίαι, ἀλλὰ βεβαίως θὰ ἦτο καὶ αὕτη καλή.

γ' Στόλος.

Ὁ στόλος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ στρατός του διεκομίσθησαν εἰς Ἑλλάσποντον, ἀπετελεῖτο ἐξ 160—182 πε-

ρίπου τριήρων, ἐξ ὧν αἱ περισσότεραι εἶχον δοθῆ εἰς τὸν Ἀλέξανδρον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Περσικὸς στόλος ἦτο σχεδὸν διπλάσιος τοῦ Μακεδονικοῦ, ὑπερεῖχε δὲ πιθανώτατα καὶ ὡς πρὸς τὴν ἰκανότητα τῶν πληρωμάτων, ὁ Ἀλέξανδρος ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ διαλύσῃ τὸν στόλον του. Ἐσκέφθη, φαίνεται, ὅτι ἡ κατάκτησις τῆς Ἀσίας ἀπῆται κυρίως ἐπιχειρήσεις κατὰ ξηρὰν, ἐὰν δέ ποτε τοῦ ἐχρειάζετο καὶ στόλος, ἡδύνατο εὐκολώτατα νὰ τὸν ναυπηγήσῃ, ὅπως ἄλλως τε καὶ συνέβη. Ἀλλὰ καὶ αἱ ναυτικαὶ δυνάμεις τῶν ὑποτασσομένων παραλίω χωρῶν ἦσαν εἰς τὴν διάθεσίν του. Διὰ τῶν μέσων αὐτῶν συνεκέντρωσε κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς πόλεως Τύρου διακόσια περίπου πλοῖα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

A

Ἄβδηρα, τὰ ἀρχαία παράλιος πόλις τῆς Θράκης παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νέστου ποταμοῦ ἀντικρὺ τῆς νήσου Θάσου, πλησίον τῆς πόλεως Μαρωνείας (βλ. Μαρώνεια). Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Βυζαντινῶν ἡ πόλις αὕτη ὠνομάσθη Π ο λ Ὑ σ τ υ λ ο ν καὶ φέρει ἔκτοτε τὸ ὄνομα τοῦτο. Ἐξ Ἀβδήρων κατήγοντο ὁ φιλόσοφος Ἀναξαγόρας, ὁ σοφιστὴς Πρωταγόρας, καὶ ἄλλοι περίφημοι ἄνδρες τῆς ἀρχαιότητος, γενικῶς δὲ οἱ Ἀβδηρίται ἐφημίζοντο διὰ τὴν ἀγάπην των πρὸς τὴν μουσικὴν καὶ τὰ γράμματα, μολοντί ἐθεωροῦντο καὶ ὀλίγον μωροὶ (ἄβδηρίτης ἀνήρ).

Ἄβυδος, ἡ ἀρχαία πόλις τῆς Τρωάδος, ἐπὶ τῆς Ἀσιατικῆς ἀκτῆς τοῦ Ἑλλησπόντου, ἀπέναντι τῆς Σηστοῦ, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀπέχει μόνον 7—8 στάδια· μεταξὺ Σηστοῦ καὶ Ἀβύδου ὁ Ἑλλησποντος ἔχει τὸ μικρότερόν του πλάτος (βλ. χάρτην), διὸ καὶ ὁ Ξέρξης τὸ μέρος ἐλεῖνο ἔζευξε πρὸς διάβασιν τῶν στρατευμάτων του· περὶ τὰς δύο πόλεις πλέκεται καὶ ὁ μῦθος τῆς Ἡροῦς καὶ τοῦ Λεάνδρου.

Ἀγαμέμνων, ὁ βασιλεὺς τῶν πολυχρύσων Μυκηθῶν, ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Μενελάου καὶ ἀρχιστράτηγος τῶν κατὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ἀγωνισθέντων ἐν Ἀσίᾳ Ἑλλήνων.

Ἀγριᾶνες, οἱ ἀρχαῖοι Θρακομακεδονικοὶ λαὸς κατοικῶν μεταξὺ Αἴμου καὶ Ροδόπης καθὼς καὶ περὶ τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ Στρυμόνος.

ἄγω ἐπὶ νοῦν τι = ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος.

ἀγών, ὁ ἐν Γ 1,4 ἀναφέρεται γ υ μ ν ι κ ὸ ς ἀ γ ῶ ν, ὅστις ἦτο τὸ πένταθλον (ἄλμα δηλ., δρόμος, δίσκος, ἀκόντιον καὶ πάλη) καὶ μ ο υ σ ι κ ὸ ς ἀ γ ῶ ν (ἀπαγγελία δηλ. ποιημάτων, ἄσματα κ.λ.π.)

ἀδόκιμος (ἐπίθ. 2, στερ. ἀ+δόκιμος, ἀντίθ: εὐδόκιμος, δόκιμος)=μὴ εὐδόκιμος, μὴ εὐπόληπτος.

ἀεὶ (ἐπίρ. χρον.)=1) πάντοτε, διαρκῶς· 2) ἐκάστοτε, βαθμηδόν· (ἐνίοτε καί: αἰεὶ).

αἰκίζομαι τινά = κακομεταχειρίζομαι τινά, βασανίζω τινά· χαλεπῶς αἰκίζομαί τινά=σκληρῶς βασανίζω τινά· αἰκισμὸς=κακοποίησις.

αἰροῦμαι (-έομαι). 1) Ὡς μέσον τοῦ ρ. αἰρέω-ῶ (ὅ βλ. κατωτέρω): αἰροῦμαί τι=αἰρῶ τι ἐμαυτῷ =λαμβάνω τι δι' ἐμαυτόν, ἐκλέγω τι· ἐντεῦθεν προκύπτει καὶ ἡ σημασία τοῦ: λαμβάνω τι κατὰ προτίμησιν ἀπὸ ἄλλο, προτιμῶ τί τις.—2) Ὡς παθητικόν: αἰροῦμαι ὑπό τινος λαμβάνεται ἢ ὡς παθητ. τοῦ μέσ. αἰροῦμαι καὶ σημαίνει: ἐκλέγομαι ὑπό τινος (τοῦτο δὲ εἶναι καὶ τὸ συνηθέστερον), ἢ ὡς παθητ. τοῦ ἐνεργ. αἰρῶ καὶ σημαίνει: κυριεύομαι ὑπό τινος (τοῦτο ὅμως εἶναι σπανιώτατον, διότι συνήθως ὡς παθητικόν τοῦ αἰρῶ λαμβάνεται τὸ ἀλίσκομαι, (βλ. καὶ τὰς λ. αἰρῶ καὶ ἀλίσκομαι).

αἰρῶ (—έω) 1) λαμβάνω, συλλαμβάνω· 2) καταλαμβάνω, κυριεύω. Ὡς παθητικόν τοῦ αἰρῶ τούτου λαμβάνεται συνηθέστατα μὲν τὸ ρ. ἀλίσκομαι (ἀλίσκομαι ὑπό τινος=κυριεύομαι, συλλαμβάνομαι, ὑπό τινος), σπανιώτατα δὲ τὸ παθητ. αἰροῦμαι ὑπό τινος=κυριεύομαι ὑπό τινος. Περὶ τοῦ μέσου αἰροῦμαι βλ. ἄνωτέρω.

αἰσθάνομαι=1) ἀντιλαμβάνομαι (διὰ τῶν αἰσθήσεων καὶ ἰδίᾳ τῆς ἀκοῆς καὶ τῆς ὀράσεως), παρατηρῶ· 2) καταλαμβάνω, ἐννοῶ. Συντάσσεται κατὰ δύο τρόπους: μετὰ γενικῆς καὶ μετὰ αἰτιατικῆς: αἰσθάνομαί τινος καὶ αἰσθάνομαί τινά (ἢ τι)· συντάσσεται ἀκόμη καὶ μετὰ κατηγορηματικῆς μετοχῆς, διότι εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν αἰσθήσεως σημαντικὸν ρῆμα· καὶ ἐπὶ μὲν ἀμέσου ἀντιλήψεως (αἰσθάνομαι=ἀντιλαμβάνομαι μὲ τὰς ἰδίας μου αἰσθήσεις) συντάσσεται μετὰ γενικῆς προσ. καὶ κατηγορ. μετοχῆς (ἡσθάνθηεν τοῦ φίλου πεσόντος ἐν πῆμαχῆ), ἐπὶ δὲ ἐμμέσου ἀντιλήψεως (αἰσθάνομαι=μανθάνω, πληροφοροῦμαι, παρ' ἄλλου) συντάσσεται μετὰ αἰτ. προσ. καὶ κατηγορ. μετοχῆς ἢ εἰδικοῦ ἀπαρ.

ἢ εἰδικῆς προτάσεως (: αἰ σ θ ἄ ν ο μ α ι α ὑ τ ὸ ν μ ἔ γ α ν ὕ ν τ α—μ ἔ γ α ν εἶ ν α ι—ὡ ς μ ἔ γ α ς ἔ σ τ ι ν). "Ὅπως ἀκριβῶς δηλ. συμβαίνει μετὰ τὸ ῥ. ἀ κ ο ὄ ω, ὁ βλ.

αἰτῶ (—έω)=ζητῶ· συντάσσεται μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς αἰ τ ῶ τ ι ν ἄ τ ι=ζητῶ τι ἀπό τινα.

Ἀκεσίνης, ὁ· ποταμὸς τῆς Ἰνδικῆς, ὅστις δεχόμενος κατὰ τὸν ῥοῦν του τὰ ὕδατα τῶν ποταμῶν Ἰθάσπου, Ἰδραῶτου, καὶ Ἰφάσιος (Ἰθάσπης, Ἰδραῶτης, Ἰφασίς) ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν (βλ. Ἰδραῶτης, Ἰφασίς)· εἶναι εἰς ἐκ τῶν πέντε ποταμῶν, ἐξ ὧν ὠνομάσθη ἡ Ἰνδική Πενταποταμία. Ἐχει μῆκος 1,210 χλμ. περίπου.

ἀκινάκης, ὁ (λέξις Περσική)· μικρὸν ξίφος ἔχον σχῆμα ἐγγχειριδίου καὶ φερόμενον κυρίως ὑπὸ τῶν Περσῶν, Μήδων καὶ Σκυθῶν· ἐκρέματο ἀπὸ τοῦ ζωστήρος καὶ ἐξετείνετο κατὰ μῆκος τοῦ μηροῦ.

ἀκίνδυνον, τὸ· (οὐδέτ. ἐπιθ. ἐπέχον θέσιν οὐσιαστ.)· ἐν Β 7,7: τὸ α ὑ τ ο ὕ ο ὐ κ ἀ κί ν δ υ ν ο ν ἐ ν τ α ῖ ς μ ἄ χ α ι ς ὡ ς ἄ ν ε π α χ θ ἔ σ τ α τ α ἐ π ε ξ ῆ ε ι=τὴν ιδιότητά του νὰ ῥίψοκινδυνεύῃ κατὰ τὰς μάχας (τὴν ἀφοβίαν του κατὰ τὰς μάχας) διηγεῖτο χωρὶς καθόλου νὰ γίνεταί ὀχληρὸς (ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον μετριοφρόνως).

ἀκοντιστής, ὁ· βλ. ψ ι λ ο ῖ.

ἀκούω· 1) ἐπὶ ἀμέσου ἀντιλήψεως (ἐπὶ αὐτηχοῦσας δηλ.) συντάσσεται μετὰ γενικῆς προσώπου καὶ κατηγορ. μετοχῆς: ἀ κ ο ὄ ω τ ι ν ὅ ς δ η μ η γ ο ρ ο ὕ ν τ ο ς=μὲ τὰ ἴδιά μου ὄτα (ὁ ἴδιος) ἀκούω τινὰ νὰ δημηγορῇ· (πολλάκις τὸ ἀκουόμενον ἀκολουθεῖ κατὰ αἰτίατ.: ἀ κ ο ὄ ω τ ι ν ὅ ς τ ι=ἀκούω παρά τινός τι).

2) Ἐπὶ ἐμμέσου ἀντιλήψεως (ὅταν δηλ. σημαίνει: ἀκούω παρ' ἄλλων, πληροφοροῦμαι, μανθάνω) συντάσσεται μετὰ αἰτιατικῆς προσώπου καὶ κατηγορ. μετοχῆς ἢ ἀπαρεμφάτου (εἰδικοῦ) ἢ εἰδικῆς προτάσεως (ἀ κ ο ὄ ω τ ο ὕ τ ο ν θ α ν ὄ ν τ α—ἀ κ ο ὄ ω α ὑ τ ὸ ν θ α ν εἶ ν—ἀ κ ο ὄ ω ὡ ς ο ὕ τ ο ς ἔ θ α ν ε=πληροφοροῦμαι ὅτι οὗτος ἀπέθανε...). Τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν συντάξεων τοῦ ῥ. αἰ σ θ ἄ ν ο μ α ι, ὁ βλ.

ἄκρα, ἡ =1) κορυφή· 2) ἀκρόπολις.

ἀκράτωρ, ὁ· (πρβλ. κρατῶ)=ἀκρατής (ἀντίθ. ἐ γ κ ρ α τ ῆ ς).

ἀκριβής (ἐπιθ. 2)=1) σωστός, ἀκριβής· 2) ἐντελής, τέλειος· 3) φειδωλός, οικονομολόγος, ἀκριβός (δηλ. τσιγγούνης)-
ἀλαζονεύομαι = ὑπερηφανεύομαι.

ἀλαλάζω τῷ Ἐνυαλίῳ = φωνάζω ἀλαλά· πρὸς τιμὴν τοῦ Ἐνυαλίου (τοῦ θεοῦ δηλ. τοῦ πολέμου)· ἀ λ α λ ἄ δὲ ἦτο κραυγή, ζητωκραυγή, χρησιμοποιουμένη κατὰ τὰς πολεμικὰς ἐφόδους, ἐπιφώνημα πολεμικόν (λεγόμενον ἄλλως καί: ἐ λ ε λ ε ὦ, ἐξ οὗ τὸ ῥ. ἐ λ ε λ ί ζ ω)· ταῦτα εἶναι ἀντίστοιχα πρὸς τὰ σημερινά: ζήτω...! ἀέρα...! βλ. καὶ ἐ ν υ ἄ λ ι ο ς.

Ἀλβανοί, οἱ· λαὸς κατοικῶν μέρος τοῦ ἀνατολικοῦ Καυκάσου κατὰ τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Κασπίας θαλάσσης.

ἀλίσκομαι = συλλαμβάνομαι, κυριεύομαι (ἀποθετικὸν λαμβανόμενον ὡς παθητικὸν τοῦ ἀ ἱ ρ ὦ, ὅ βλ.).

ἀλκή, ἡ· =1) ἄμυνα, ἀπόκρουσις· 2) δύναμις, ἀνδρεία, μαχητικὴ ἰκανότης· ἐξ αὐτοῦ τά: ἄ λ κ ι μ ο ς (καὶ τὸ ἀντίθετόν του ἄ ν α λ κ ι ς), ἔ π α λ ξ ι ς.

ἄλσος, τὸ=δάσος ἱερόν.

Ἀμανικαί (αἱ) **πύλαι**· πύλαι (στεναὶ δηλ. δίοδοι) μεταξὺ Κιλικίας καὶ βορείου Συρίας, ὀνομασθεῖσαι οὕτω ὡς εὐρίσχομεναι ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἀμανοῦ, τὸ ὅποιον ἐξετείνετο μεταξὺ Καππαδοκίας, Κιλικίας καὶ Συρίας (βλ. χάρτην).

ἀμαξεύω=ζευγνύω τὴν ἄμαξαν.

ἄμαρτία, ἡ·=τὸ σφάλμα (πρβλ. ἄμαρτάνω=σφάλλομαι, ἀποτυγχάνω).

ἀμ-βάτης, ὁ· = ἀνα-βάτης (ἐκ τοῦ ἀ μ-β α ἰ ν ω, ὃ εἶναι ἰωνικὸς καὶ ἐπικὸς τοῦ ἀ ν α-β α ἰ ν ω.)

Ἄμμων, ὁ· Αἰγυπτιακὴ θεότης εἰσαχθεῖσα καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα (Ζ ε ὕ ς Ἄ μ μ ω ν). Ὁ ναὸς τοῦ Ἄμμωνος (τὸ Ἄ μ μ ὠ ν ι ο ν ἱ ε ρ ὸ ν) εὐρίσκετο ἐν τῇ Λιβυκῇ ἐρήμῳ, κατέστη δὲ περίφημος ἀφ' ὅτου τὸν ἐπεσκέφθη ὁ Ἀλέξανδρος. Ἐν αὐτῷ ὑπῆρχε καὶ μαντεῖον.

ἀμύνω· 1) ἀ μ ὦ ν ω τ ι ν ἄ ἡ τ ι =ἀποκρούω, ἀποσοβῶ, ἀπομακρύνω, τινὰ ἡ τ ι (ἀπό τινος)· 2) ἀ μ ὦ ν ω τ ι ν ἰ =βοηθῶ, ὑπερασπίζω, τινὰ ἡ τ ι.—Ἄ μ ὦ ν ο μ α ἰ (μέσον)= ἀ μ ὦ ν ω ἐ μ α υ τ ῶ =ὑπερασπίζω ἑμαυτόν, ὑπερασπίζομαι· ἀ μ ὦ ν ο μ α ἰ τ ι ν α=ἀ μ ὦ ν ω τ ι ν ἄ ἐ μ α υ τ ῶ=ἀ-

ποκροῦν τινὰ ὑπερασπίζων τὸν ἑαυτὸν μου (χάριν ἑμαυτοῦ δηλ.)· ὅθεν: ἀμύνομαί τινά ἰσοῦται καὶ τῷ: ἀμύνω ἑμαυτῷ κατὰ τινος=ὑπερασπίζω ἑμαυτὸν ἐναντίον τινός, μάχομαι κατὰ τινος. Τέλος κατήντησε: ἀμύνομαί τινά=ἀποκροῦν τινά.

ἀμφι+ἀριθμητ.=περίπου· εἰ μὶ ἀμφὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη=εἶμαι περίπου εἴκοσιν ἔτων.

ἀμφι-βολος (ἐπίθ. 2, πρβλ. ἀμφι-βάλλομαι) = πανταχόθεν βαλλόμενος· τριγύρω περικυκλωμένος, πολιορκημένος· 2) ἀβέβαιος, διαφορούμενος.

ἀμφι-γνοῶ (—έω, πρβλ. ἀμφι-γιγνώσκω, ὅπως ἀγνοῶ=στερ. ἀ+γιγνώσκω)=ἔχω ἀμφιβολίας, δὲν εἶμαι βέβαιος.

Ἀμφι-πολις, ἡ ἀρχαία πόλις τῆς Μακεδονίας ἐπὶ τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου καὶ οὐχὶ μακρὰν τῶν ἐκβολῶν τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ, παρὰ τὸ σημερινὸν Γενίκοι ἢ Νιόχωρι.

ἀμφι-στομος (ἐπίθ. 2, πρβλ. στόμα)=ὁ ἔχων διπλοῦν στόμα ἢ στόμιον· ἀμφίστομος φάλαγξ=φάλαγξ (παράταξις δηλ. στρατεύματος) ἔχουσα διπλοῦν μέτωπον. Ἄπετελεῖτο δηλ. ἡ φάλαγξ ἐκ δύο γραμμῶν (τῆς μιᾶς ὀπισθεν τῆς ἄλλης), ἐκ τῶν ὁποίων ἡ δευτέρα, ἐν ἣ μὲν περιπτώσει ὁ ἐχθρὸς ἐπετίθετο καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν, θὰ ἔκαμνε μεταβολὴν καὶ θὰ ἀπετέλει δεύτερον μέτωπον, ἐν ἣ δὲ περιπτώσει ὁ ἐχθρὸς ἐπετίθετο καὶ ἐκ τῶν πλαγίων, αὕτη (ἡ δευτέρα δηλ. γραμμὴ) θὰ ἔκαμνε τοιαύτας κινήσεις, ὥστε θὰ ἀπετέλει γωνίαν μετὰ τῆς πρώτης.

ἀμφω=ἀμφοτέρω=καὶ οἱ δύο (συγγεν. πρὸς τὴν λ. ἀμφί).

ἀνά-βασις, (ἀναβαίνω)=ἀνοδος, ἀνύψωσις. Ἐνίοτε σημαίνει καί: κλίμαξ (σκάλα).

ἀνα-βολεύς, ὁ (ἐκ τοῦ: ἀναβάλλω) =ὁ βοηθῶν τινὰ νὰ ἀναβῆ ἐπὶ τοῦ ἵππου (οἱ σημερινοὶ ἀναβολεῖς, οἱ κρεμάμενοι ἀπὸ τοῦ ἐφιππίου, δὲν ὑπῆρχον τότε, ὠνομάσθησαν δ' οὕτω, διότι ἀκριβῶς βοηθοῦσι τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἵππεύσωσιν).

ἀνα-θαρρῶ (—έω)=ἀναλαμβάνω θάρρος.

ἀνά-θημα, τὸ (βλ. ἀνατίθημι)=ἀφιέρωμα.

ἀνα-καλῶ (—έω)=φωνάζω δυνατὰ, ὀνομάζω· ἀνακαλῶ τινά=1) καλῶ τινά ὀπίσω, τὸν ἀνακαλῶ· 2) προσφωνῶ τινά.

ἀνα-λέγομαί τι = ἀναγινώσκω τι.

ἀν-αμφι-λόγως (ἐπίρ.) = ἀναμφισβητήτως (ἐκ τοῦ : ἀναμ-φίλογος = ἀναμφισβήτητος).

ἀναξυρίδες, αἱ (λέξις περσικὴ) = μακρὰι περισκελίδες τῶν Περσῶν, κατεσκευασμένοι ἐκ δέρματος (κατὰ τὸν Ἡρόδοτον).

ἀνα-πείθω τινά = 1) καταπείθω τινά· 2) μεταπείθω τινά.

ἀνα-πλέω = 1) πλέω πρὸς τὰ ἄνω· 2) πλέω ὀπίσω.—³Αναπλέω κατὰ τὸν ποταμὸν = πλέω ἀντιθέτως πρὸς τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ (ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν δηλ. πρὸς τὰς πηγάς), ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας τό: καταπλέω κατὰ τὸν ποταμὸν = πλέω κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ρεύματος τοῦ ποταμοῦ (ἦτοι ἐκ τῶν πηγῶν πρὸς τὰς ἐκβολάς).

ἀνα-πλήρωσις, ἡ = συμπλήρωσις.

ἀνα-στέλλομαι (ὑπό τινος, ὡς παθητ.) = ἀπωθοῦμαι ὑπό τινος.

ἀνα-σφάζω τι = σφάζω τι ἐκ τῆς ἀπωλείας, ξανααποκτῶ τι.

³Ανασφάζομαί τι (μέσον) = ἀνασφάζω τι ἐμαυτοῦ = ξανααποκτῶ τι.

ἀνα-τείνομαί τι = ἀνυψώνω τι.

ἀνα-τίθημι = τίθημι (θέτω) ἄνω· ἀνατίθημί τινί τι = ἀναθέτω, ἀφιερώνω, τι εἰς τινα.

ἀνα-φεύγω = φεύγω ἄνω (πρὸς τὰ ἄνω)· ἀναφεύγω εἰς τὸ ἄκρον = καταφεύγω ἐπάνω εἰς τὴν κορυφήν.

ἀνα-χέομαι = ἐκκενοῦμαι, ἐξαπλοῦμαι.

ἀνα-χώρησις, ἡ = ὑποχώρησις.

ἀν-εν-δεής (ἐπίθ. 2, ἐκ τοῦ στερ. ἀ+ἐνδεής, ὕπερ ἐκ τοῦ δέω = ἔχω ἀνάγκην) = 1) ὁ μὴ ἔχων ἀνάγκην· 2) ἀνελλιπής, διαρκής· ἄφθονος.

ἀν-ίσχω = ἀνέρχομαι, ἀνατέλλω (ἕτερος τύπος τοῦ ἀνέχω)· ἐν Β. 4, 7: οἷα τῶν πηγῶν ἀνισχουσῶν οἱ ἐκ τοῦ Ταύρου = ἐπειδὴ αἱ πηγαὶ τοῦ ἀναβλύζουσιν ἐκ τοῦ Ταύρου (ἐπειδὴ πηγάζει ἐκ τοῦ Ταύρου).

ἀν-οιμώζω = οἰμώζω δυνατά.

ἀντ-επ-άγω τινά = ὀδηγῶ τινα ἐναντίον τινός· (ἡ ἔννοια τῆς ἐχθρότητος ἐνυπάρχει εἰς τὰς προθ. ἀντὶ καὶ ἐπί).

ἀντί+γενικῆ· σημαίνει ἐνίοτε: ἔνεκά τινος (ὡς ἐν Προοιμίῳ: ἀνθ' ὅτου=τίνος ἔνεκα).

ἀντι-γράφω (ἀπολύτως, ἄνευ δηλ. ἀντικειμ.)=ἀπαντῶ διὰ γράμματος.

ἀντι-λαμβάνομαί τινος (πράγμ.) = πιάνομαι ἀπό τι· ἀντιλαμβάνομαί τί τινος =πιάνω τι ἀπό τι (π.χ. ἀντιλαμβάνομαί τὸ ἄρμα τῶν ῥυτήρων=πιάνω τὸ ἄρμα ἀπὸ τοῦ χαλινού).

ἀντι-παρ-άγω =ἀντιπαρακολουθῶ, ἀκολουθῶ παραλλήλως.

Ἀντίπατρος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰόλλα, φίλος τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Φιλίππου. Τοποτηρητῆς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου κατὰ τὸ διάστημα τῆς εἰς Ἀσίαν ἐκστρατείας ἐκείνου.

ἀνυστός (ἐπίθ. 2)=δυνατός, κατορθωτός (ἐκ τοῦ ἀνύω, ἀνύτω ἢ ἀνύτω=τελειώνω, φέρω εἰς πέρας)· ἐν Α 14,7: ὡς ἀνυστόν (ἐνν. ἦν ἀύτῳ)=ὅσον ἦτο δυνατὸν εἰς αὐτόν.

ἄξι-αφήγητος (ἐπίθ. 2, πρβλ. ἀφηγοῦμαι)=ὁ ἄξιος ἀφηγήσεως (διηγήσεως).

ἄξιό-μαχος (ἐπίθ. 2), =ἄξιος, ἰκανός, νὰ μάχηται (νὰ πολεμῇ)· ἀξιόμαχος ἐστίν=ικανὸς νὰ πολεμῇ πρὸς τινα.

ἄξιωσις, ἡ (ἀξιώω-ω)=1) ἄξια (ὡς ἐν Β 7,8 καὶ ἀλαχοῦ)· 2) ἀπαίτησις.

ἀπ-αγγέλλω=ἀναγγέλλω.

ἀπ-αλλάσσομαι (ἀπό τινος)=ἀπομακρύνομαι ἀπό τινος.

ἄπ-ειμι (ἀπό+εἶμι)=εἶμαι ἀπὸν (ἐν ᾧ: ἄπειμι, ἀπό+εἶμι=ἀπέρχομαι).

Ἄπις, ὁ ἱερὸς ταῦρος τῆς Μέμφιδος ἀφιερωμένος εἰς τὸν ἀνώτατον θεὸν τοῦ Ἡλίου Φθᾶ, καὶ διὰ τοῦτο τιμώμενος ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ὡς θεός.

ἀπο-βατήριος (πρβλ. ἀπο-βαίνω = ἀποβιβάζομαι)· **Ζεὺς**· οὕτω ὠνομάζετο ὁ Ζεὺς ὡς προστάτης τῆς ἀποβάσεως (ἀποβιβάσεως).

ἀπο-δείκνυμί τινα ἄρχοντα = καθίστημί (διορίζω) τινα ἄρχοντα.

ἀπο-δέω =ὕπολείπομαι· ἐν Α 14,4: ὀλίγον ἀπο-

δέοντες δισμυρίων=ὀλίγον ὑπολειπόμενοι τῶν 20 χιλιάδων, σχεδὸν εἰκοσακισχίλιοι.

ἀπο-θνήσκω =φονεύομαι (ὑπό τινος)· εἶναι παθητικὸν τοῦ ἀποκτείνω=φονεύω, ὡς τὸ ἀπλοῦν θνήσκω εἶναι παθητ. τοῦ ἀπλοῦ κτείνω. Ἀποθνήσκω αὐτὸς πρὸς ἑμαυτοῦ=αὐτοκτονῶ· ἀποθνήσκω τινὰ τῷ θεῷ=ὑπερβολικῶς φοβοῦμαι τινα, πεθαίνω ἀπὸ τὸν φόβον μου πρὸς τινα. (βλ. ἀποκτείνω).

ἀπ-οκνῶ (-έω)=ἀποδειλιῶ.

ἀπο-κλίνω πρὸς τινά=καταφεύγω πρὸς τινά.

ἀπο-κτείνω τινά=κτείνω τινά=φονεύω τινά (ἐνεργ. τοῦ ἀποθνήσκω, ὁ βλ.).

ἀπόλεμος (ἐπίθ. 2)=ἀνίκανος, ἄχρηστος, πρὸς πόλεμον.

Ἀπολλωνία, ἡ ἀρχαία πόλις κειμένη ἐν τῇ Μακεδονικῇ χώρᾳ Μυγδονία, βορείως τῆς Χαλκιδικῆς, παρὰ τὴν Βόλβην λίμνην.

ἀπό-μαχος (ἐπίθ. 2) ὁ ἄχρηστος διὰ μάχην, ὁ ἀνίκανος πρὸς μάχην.

ἄπονος (ἐπίθ. 2) ὁ μὴ κοπιάζων, ἀργός, ἀδρανής, ὀκνηρός.

ἀπο-ρρήγνυμι τι=ἀποσπῶ τι· ἀπορρήγνυμαι=ἀποσπῶμαι.

ἀπορία, ἡ (ἄπορος)=ἔλλειψις πόρων, ἔλλειψις μέσων, ἔλλειψις.

ἀπόρως (ἐπίρ. ἐκ τοῦ ἄπορος)· ἀπόρως ἔχω=εὐρίσκομαι ἐν ἀπορία, ἀπορῶ, ἀδυνατῶ.

ἀπο-σκεδάννυμαι=διασκορπίζομαι.

ἀπο-τρέπομαι (ὡς μέσον=ἀποτρέπω ἑμαυτόν) =γυρίζω ὀπίσω.

ἀπο-φραίνω τινά τι=ἀποδεικνύω, καθιστῶ, τινά τι φῶς τι).

ἀπο-φεύγω (ὡς ἀμετάβ.)=σφίζομαι, γλιτώνω.

ἀπο-χρώντως=ἀρχούντως, ἀρκετὰ (ἐπίρ. ἐκ τῆς μετοχ. ἀποχρῶν τοῦ ῥ. ἀπόχρη).

ἀπο-χωρῶ (-έω)=ὑποχωρῶ.

ἄπτομαι τινος=ἐγγίζω τι, ἀρχίζω τι (μέσον τοῦ ἄπτω =προσδένω, συνάπτω, στερεώνω).

ἀπ-ωθῶ (-έω)=ώθῶ, σπρώχνω. Ἄ π ω θ ο ὤ μ α ί τ ι ν α (μέσον)=ἀπωθῶ τινα (χάριν ἑμαυτοῦ, ἢ διὰ τῶν ἰδίων μου δυνάμεων).

ἄρα (σύνδ.)=1) κατόπιν, ἀκολούθως, ἔπειτα, ὕστερον, τότε· 2) λοιπόν, καὶ λοιπόν, ὅθεν, ἐπομένως· 3) δηλαδὴ, δηλονότι.

Ἄραχωτοί, οἱ· κάτοικοι τῆς Ἄραχωσίας, χώρας κειμένης δυτικῶς τοῦ ποταμοῦ Ἰνδοῦ.

Ἄρβηλα, τὰ· ἀρχαία πόλις τῆς Ἀσσυρίας κειμένης Ν. Α. τῶν Γαυγαμήλων.

ἀργυρ-άσπιδες, οἱ=οἱ ἀργυρᾶς (ἐπηργυρωμένας) ἀσπίδας φέροντες· τάξις ὑπασπιστῶν τιμηθέντων δι' ἀργυρᾶς ἀσπίδος διὰ τὴν ἀνδρείαν, τὴν ὅποιαν εἶχον δείξει κατὰ τὴν ἐναντίον τῶν Ἰνδῶν ἐκστρατείαν.

Ἄρειοι, οἱ· κάτοικοι τῆς Ἀρείας, χώρας κειμένης ἐν τῇ ἀνατολικῇ Περσίᾳ, ὅπου τὸ σημερ. Ἐ ρ ἄ τ.

Ἄρισβη, ἡ· ἀρχαία πόλις τῆς Τρωάδος κειμένη πλησίον τῆς Ἀβύδου.

Ἄριстанδρος, ὁ· μάντις ἐκ Τελμισσοῦ τῆς Καρίας, θεωρούμενος ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὡς ἀλάνθαστος.

Ἄριστογείτων, ὁ· βλ. Ἀ ρ μ ὀ δ ι ο ς.

Ἄρμένιοι, οἱ· κάτοικοι τῆς Ἀρμενίας, χώρας κειμένης νοτίως τοῦ Καυκάσου. Ἐκ τῆς Ἀρμενίας πηγάζουσιν οἱ ποταμοὶ Τίγρης καὶ Εὐφράτης.

Ἄρμόδιος καὶ Ἄριστογείτων· Ἀθηναῖοι, φίλοι μεταξὺ τῶν, ἀποκληθέντες τυραννοκτόνοι, διότι τῷ 514 π.Χ. ἐφόνευσαν τὸν υἱὸν τοῦ Πεισιστράτου Ἰππαρχον, ὅστις μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰππίου διεδέχθη τὸν πατέρα εἰς τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων. Οἱ τυραννοκτόνοι ἐλατρεύοντο ὡς ἐλευθερωταὶ τῆς πόλεως, διὸ καὶ ἐτιμήθησαν διὰ χαλκῶν ἀνδριάντων.

Ἄρπαλος, ὁ· ταμίας τῶν χρημάτων τοῦ βασιλέως. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Ἰσσοῦ μάχης ἐδραπέτευσεν εἰς Μέγαρα συνοικομίζων καὶ ποσότητα χρημάτων· ὁ Ἀλέξανδρος ὅμως τὸν συνεχώρησε καὶ τὸν ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν προτέραν του θέσιν.

Ἄρταξέρξης, ὁ· ἐπικαλούμενος καὶ Ὀχρος (ἦτοι σκληρός), βασιλεύσας ἀπὸ τοῦ 362—339 π. Χ. διὰ δολοφονίας τῶν μεγαλυτέρων ἀδελφῶν του καὶ θανατώσεως 80 συγγενῶν

του. Ἀπέθανε δηλητηριασθεὶς ὑπὸ τοῦ εὐνούχου Βαγῶν (βλ. Βαγῶας).

ἀρχήν, τὴν (ὡς ἐπίρ.)=κατ' ἀρχάς, ἀρχικῶς.

ἄρχων, ὁ ἄρχων ἐν Ἀθήναις ἐκαλεῖτο κυρίως ὁ πρῶτος ἐκ τῶν ἀνωτάτων 9 ἀρχόντων· ἐπειδὴ δὲ οὗτος ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ πρὸς καθορισμὸν ἐκάστου ἔτους, ἐκαλεῖτο καὶ ἐπώνυμος. Ἐκ τῶν ὑπολοίπων ἀρχόντων ὁ δεῦτερος ὠνομάζετο βασιλεύς, ὁ τρίτος πολέμαρχος (ὡς ἀσχολούμενος περὶ τὰ πολεμικὰ) καὶ οἱ ὑπόλοιποι ἐξθεσμοθέται.

ἀρῶ (-όω)=ἀροτριῶ.

ἀστάθμητος (ἐπίθ. 2, πρβλ. στάθμη, σταθμῶμαι) =1) ἀζύγιστος· 2) ἀόριστος, ἀβέβαιος· 3) ἀσταθής, ἄστατος.

ἀτέκμαρτος (ἐπίθ. 2, πρβλ. τέκμαρ. τεκμαίρομαι, τεκμήριον)=ἀσυμπέραστος, ἀνυπολόγιστος, ἀπροσδιόριστος, ἀβέβαιος.

ἀτέλεια, ἡ (ἐκ τοῦ: ἀτελής, στερ. ἀ+τέλος=φόρος)=ἀπαλλαγὴ φόρου· Α 16, 5: ἀτέλεια τῶν κατὰ τὴν χῶραν (ἐν ν. γιγνόμενων)=ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τοῦ φόρου τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

ἀτρέκεια, ἡ (ἐκ τοῦ: ἀτρεκής, ὁ βλ.)=ἀλήθεια, πραγματικότης.

ἀτρεκής (ἐπίθ. 2, παραγόμενον ἴσως ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ῥ. τρέπω)=πραγματικός, ἀληθής, βέβαιος.

ἄττα· ἕτερος τύπος τοῦ οὐδετέρου (καὶ πληθ. ἀριθ.) τῆς ἀορ. ἀνωτ. τινά· (ἐν ῥ: ἄττα=ἄτινα).

αὐλίζομαι=στρατοπεδεύω.

αὐτο-κράτωρ (ἐπίθ. 2)=(ὁ κρατῶν ἑαυτοῦ), ὁ κύριος ἑαυτοῦ, αὐτεξούσιος, ἀνεξάρτητος, δικτάτωρ, ἀπόλυτος μονάρχης.

αὐτο-σχεδιάζω τι=παρασκευάζω τι ἐκ τοῦ προχείρου.

ἄφ-εσις, ἡ (ἀφίημι=ρίπτω) = τὸ ρίψιμον.

ἄφ-ικνοῦμαι(-έομαι)=ἔρχομαι, φθάνω.

ἄφ-ιππάζομαι=ἀπέρχομαι ἔφιππος (λεγόμενον καί: ἀφιππέω).

Ἀχαιῶν λιμὴν· μικρὸς κόλπος τῆς Τρωικῆς παραλίας,

οὐ μακρὰν τοῦ ἀκρωτηρίου Σιγείου, ὀνομασθεὶς οὕτω ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Τρωικοῦ πολέμου. Εἰς αὐτὸν ἐκβάλλει ὁ Σκάμανδρος ποταμὸς.

ἄ-χαρις (ὁ, ἡ) — τὸ ἄχαρι (στερ. ἀ+χάρις· ἀντίθ. χαρίεις) = δυσάρεστος, κακός.

ἄχθομαί τινι (πράγμ.) = λυποῦμαι, δυσαρεστοῦμαι, διὰ τι.

Ἄχιλλεύς, ὁ υἱὸς τοῦ Πηλέως, τοῦ βασιλέως τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φθίας, καὶ τῆς θεᾶς Θέτιδος· ὑπῆρξεν ὁ ἀνδρείτερος τῶν ἐν Τροίᾳ ἀγωνισθέντων Ἑλλήνων.

ἄχρειος (ἐπίθ. 3 καὶ 2. σ τ έ ρ. ἀ+χρ ε ί α) = 1) ἄχρηστος, ἀνωφελής· 2) ἀσήμαντος.

B

Βαβυλών, ἡ ἀρχαιοτάτη πρωτεύουσα τοῦ παλαιοῦ Βαβυλωνιακοῦ κράτους, πρὸς Ν. τῆς σημερινῆς Βαγδάτης, ἐκτισμένη ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ.

Βαγῶας, ὁ χιλιάρχος, ὅστις ἐδηλητηρίασε τὸν Ἄρταξέρξην τὸν Ὀχον (βλ. Ἄρταξέρξης) καὶ ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον τὸν υἱὸν ἐκείνου Ἄρσην, δολοφονήσας δὲ καὶ αὐτὸν βραδύτερον ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον τὸν φίλον του διοικητὴν τῆς Ἀρμενίας Δαρεῖον, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἕμως ἠναγκάσθη νὰ πῆ δηλητήριον.

Βάκτριοι, οἱ κάτοικοι τῆς Βακτρίας, χώρας κειμένης ἐν τῇ ΒΑ. Περσίᾳ καὶ περιλαμβανούσης τὴν εὐφορον κοιλάδα τοῦ ποταμοῦ Ὠξου.

βάλλω = 1) ῥίπτω βέλη (μακρόθεν)· 2) κτυπῶ μακρόθεν· 3) κτυπῶ καὶ ἐπιτυγχάνω· 4) ῥίπτω ἔξω.—Τὸ βάλλω, ὅταν μὲν σημαίνει: κτυπῶ, ἔχει παθητικὸν τό: βάλλομαι, ὅταν δὲ σημαίνει: ῥίπτω (ἔξω), ἔχει παθητικὸν τό: πίπτω.

βαρβαρίζω = 1) ὀμιλῶ βαρβαρικῶς· 2) μιμοῦμαι τὰ ἔθιμα τῶν βαρβάρων· 3) εἶμαι μὲ τὸ μέρος τῶν βαρβάρων· [ἐκ λ. βάρβαρος (ἥτις εἶναι λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ βαρ-βαρ τῶν τραυλιζόντων) = 1) ὁ τραυλίζων, ὁ ψευδός· 2) ὁ ἀκατάληπτα λέγων· 3) ξένος· 4) ἄγριος, βάνουσος. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγον: «Πᾶς μὴ Ἕλλην βάρβαρος»].

βασιλεία, τά = τὰ ἀνάκτορα (κυρ. ἡ λ. βασίλεια ἦτο ἐπίθετον, τὸ δὲ πλῆρες ἦτο: τὰ βασίλεια δώματα,

Ἄρριανου Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις

κατήντησε δὲ οὐσιαστικόν, διότι κατὰ μικρὸν παρελείφθη τὸ οὐσ.
δ ὠ μ α τ α).

βέβαιος (ἐπίθ. 2 καὶ 3) = σταθερός, ἀκλόνητος· ἐν Β 4,
11: βέβαιος εἰς τὸ ἀνύποπτον = ἀκλόνητος εἰς τὸ
νὰ μὴ αἰσθάνηται οὐδεμίαν ὑποψίαν.

Βῆλος ὁ· (καὶ Βάαλ)· ὁ ὕψιστος παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις
θεὸς τοῦ ἡλίου, τοῦ ὁποίου ὁ ναὸς εἶχεν ὕψος 192 μ., ἀπετελεῖτο
δὲ ἐκ μεγίστης βάσεως καὶ ἑπτὰ ἐπικειμένων ἀλλήλοις πύργων.

βιάζομαι 1) ὡς μέσον: βιάζομαί τινα = ἐκ-
βιάζω τινά, στενοχωρῶ τινά· βιάζομαί τινα ἐς τὸ
πεδίον = βιαίως ἐξωθῶ τινά εἰς τὴν πεδιάδα· 2) ὡς παθητ.
βιάζομαι ὑπό τινος = ἐκβιάζομαι, στενοχωροῦμαι,
ὑπό τινος.

βιώσιμος (ἐπίθ. 2, πρβλ. βίος—βιώω-ῶ) = ὁ δυνάμενος
νὰ ζῆση.

βλακεύω = εἶμαι βλάξ, δεικνύομαι βλάξ (γίνεται ἐκ λ.
β. λ. ἄξ = χαῦνος, μωρός, ἥτις ἔχει τὴν αὐτὴν ρίζαν μὲ τὰς
λ. μαλακός, μαλθακός).

βουλεύομαι, (πρβλ. βούλομαι, βουλή = ἐπιθυμία, ἀπό-
φασις, σκέψις, συνέλευσις) = σκέπτομαι, ἔχω κατὰ νοῦν, συλλογί-
ζομαι. Εἶναι μέσον τοῦ ῥ. βουλεύω τὸ ὁποῖον σημαίνει ἐνίο-
τε, ὅ,τι καὶ τὸ μέσον (δηλ. σχεδιάζω, σκέπτομαι), ὁπότε λέγεται:
βουλεύω τι ἢ περὶ τίνος, παρ' Ἀττικοῖς ὅμως ση-
μαίνει συνήθως: εἶμαι βουλευτής.

βουλυτός, ὁ· (βοῦς + λύω) = ἡ ὥρα, καθ' ἣν λύουσι τοὺς
βοῦς ἀπὸ τὸ ἄροτρον, τὸ ἀπόγευμα, ἡ ἑσπέρα.

Βούμηλος ὁ· ποταμὸς τῆς Ἀσσυρίας, ΝΑ. τῶν Γαυ-
γαμήλων, χυνόμενος εἰς τὸν Τίγρητα· ἀπαντᾷ καὶ ὡς Βού-
μωδος.

Γ

Γάζα, ἡ· πόλις ὀχυρὰ ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς νοτίου Πα-
λαιστίνης.

Γαυγάμηλα, τά· πόλις καὶ χώρα τῆς Ἀσσυρίας πρὸς
Α. τοῦ ποταμοῦ Τίγρητος, ἔνθα συνήφθη τῷ 331 π.Χ. ἡ περί-
φημος μάχη μεταξύ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ Δαρείου.

Γέλων, ὁ· τύραννος καὶ κατοπιν βασιλεὺς τῶν Συρακουσῶν, ἀποθανὼν τῷ 478 π.Χ.

γένος, τὸ· (γίγνομαι)=ἡ γενεά, ἡ καταγωγὴ, φυλὴ, οἰκογένεια.

γίγνομαι ἀνὴρ ἀγαθός=δεικνύομαι ἀνὴρ γενναῖος. **Γίγνομαι κατὰ τινά** (τόπον)=φθάνω εἰς τι μέρος.

γινώσκω+κατηγ. μετ.=κρίνω ὅτι, ἐννοῶ ὅτι..., καταλαμβάνω ὅτι...

γνώμη, ἡ (γινώσκω)=σκέψις, ιδέα, φρόνημα, κρίσις, ἀπόφασις.

γνώριμος (ἐπίθ. 2, πρβλ. γνωρίζω, γινώσκω)=γνωστός, διάσημος.

Γόρδιον, τὸ· παλαιὰ πρωτεύουσα τῆς Μεγάλης Φρυγίας, κειμένη παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Σαγγαρίου, περίφημος διὰ τὸν «Γόρδιον δεσμόν»· βραδύτερον ὠνομάσθη Ἰουλιούπολις.

Γόρδιος, ὁ· βασιλεὺς τῆς Φρυγίας καὶ ἰδρυτὴς τῆς πόλεως Γορδίου.

Γορδυηνῶν ὄρη, τὰ· ὄροσειρὰ τῆς Ἀρμενίας· (παρὰ Ξενοφῶντι ἀναφέρονται ὡς **Καρδούχεια ὄρη**).

Γρανικός, ὁ· ποταμὸς τῆς Τρωάδος πηγάζων ἐκ τῆς Ἰδης καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Προποντίδα (σήμερον ὀνομάζεται **μπιγά-τσάι**).

Δ

Δάαι, οἱ· Σκυθικὸς λαὸς κατοικῶν τὰ ἀνατολ. παράλια τῆς Κασπίας θαλάσσης.

δαήμων (ἐπίθ. 2)=ἐμπειρος, εἰδήμων (τὸ ἀντίθ. ἀδαής).

Δαμασκός, ἡ· περίφημος παλαιὰ πρωτεύουσα τῆς Κοίλης Συρίας κειμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ **Χρυσορρόα** (νῦν **Βαράδη**) πλησίον τῶν ὀρίων τῆς Παλαιστίνης.

δεῖμα, τὸ=φόβος (πρβλ. **δεῖδω**, ἐξ οὗ: **δέδοικα**, **δέος** κλπ.).

δαιμάινω=φοβοῦμαι (πρβλ. **δεῖμα**).

δειπνο-ποιοῦμαι (δειπνον-ποιοῦμαι)=δειπνῶ, γευματίζω.

δέμω=οἰκοδομῶ, κτίζω.

δεξιόμαι (-όμαι) τινά=χαιρετίζω τινά λαμβάνων τὴν δεξιάν του· λαμβάνω τὴν δεξιάν τινος.

δέομαι τινος=ἔχω ἀνάγκην τινός (πράγματος)· **δέομαι τινος** (προσ.)=ἔχω ἀνάγκην τινός, παρακαλῶ τινά. **Δέομαι ἀπὸ γλώσσης**=παρακαλῶ προφορικῶς.

δέος, τὸ=ὁ φόβος (πρβλ. **δεῖδω**=φοβοῦμαι, ἐξ οὗ καὶ τὸ **δέδοικα**).

δεσμός, ὁ (ἐν Β 3, 1)=ἰμάς (λωρίον), διὰ τοῦ ὁποίου συνεδέοντο ὁ ζυγὸς μετὰ τοῦ ῥυμοῦ (πρβλ. **δέω-ῶ**=**δένω**).

δη=βεβαίως, ὡς γνωστόν, λοιπόν, ὡς ἦτο ἐπόμενον.

δηλος-δήλη-δηλον=φανερὸς.

δημο-τελής (ἐπίθ. 2, **δῆμος**+**τέλος**)=πάγκοινος.

δήσας=δέσας (τοῦ **ῥ.** **δέω-ῶ**=**δένω**).

δια-βάλλω (ἀμεταβάτως, ἄνευ δηλ. ἀντικ.)=διαπεραιούμαι, διαβαίνω. **Διαβάλλω τὸν πόρον** (μεταβατικῶς)=διαβαίνω, διαπερῶ, τὸν ποταμόν· (ἄλλοτε σημαίνει: **συκοφαντῶ**).

διά-δημα, τό (πρβλ. **δέω-ῶ**=**δένω**)· κυανόλευκος ταινία περιδεδεμένη περὶ τὸν πλατύγυρον πῖλον.

δια-κόπτω τι=κόπτω τι πέρα-πέρα· **διασχίζω τι**.

δια-λανθάνω ἐν τοῖς νεκροῖς=κρύπτομαι (διαφεύγω τὴν προσοχὴν ὄλων εὐρισκόμενος) μεταξὺ τῶν νεκρῶν.

δι-αμαρτία, ἡ (διαμαρτάνω)=ἀποτυχία, λάθος.

δι-αμπάξ=πέρα-πέρα.

δι-αμῶμαι (-άομαι) τι=ἀνασκαλεύω τι.

δια-πολεμῶ (-έω)=διεξάγω πόλεμον, πολεμῶ μέχρι τέλους. **Διαπολεμεῖται** (ὡς ἀπροσ.)=πόλεμος διεξάγεται.

δια-πρεπής (ἐπίθ. 2, πρβλ. **διαπρέπω**)=ὑπέροχος, ἔξοχος.

δια-τρίβω (ἐνν. τὸν **χρόνον**)=χρονοτριβῶ, ἀργοπορῶ.

δια-φθείρω τινά=καταστρέφω τινά· **διαφθείρω τινά χρήμασι**=καταστρέφω τινά διὰ χρημάτων, δεκάζω τινά. **Διαφθείρομαι χρήμασι**=δεκάζομαι, δωροδοκοῦμαι, λαμβάνω χρήματα πρὸς κακόν τι.

δια-χωρῶ (-έω) ἐς πλάτος (Β 8, 2)=εὐρύνομαι, πλατύνομαι (κυρ. διαχωρίζομαι εἰς πλάτος, ἀπομακρύνομαι κατὰ πλάτος).

δι-εκ-παίω=ἐξορμῶ διὰ μέσου τινός.

δι-εκ-πίπτω διὰ τινος=διέρχομαι διὰ μέσου τινός.

δι-έχω εἰς πλάτος (ὡς ἀμετάβ.)=διαχωρίζομαι, δίσταμαι, εἰς πλάτος· εὐρύνομαι.

δίκη, ἡ=1) ἔθιμον, καθιερωμένη συνήθεια· 2) δικαία κρίσις, δικαιοσύνη· 3) κρισολογία, δίκη· 4) ἱκανοποιήσις, ἀποζημίωσις, τιμωρία, καταδίκη.

Δίον, τὸ (καὶ Δῖον)· πόλις τῆς Μακεδονίας παρὰ τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον καὶ ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν προπόδων τοῦ Ὀλύμπου. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἴσταντο καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν βασιλέων τῆς Μακεδονίας.

δι-ορύσσω τι=ορύσσω ἀνοίγω τι, ἀνασκάπτω τι. Δι ο ρ ω ρ υ γ μ ἔ ν ο ς τ ἄ φ ο ς=διερρηγμένους, ἀνοιγμένους, τάφος.

διπλῆ φάλαγξ· βλ. φ ἄ λ α γ ξ.

δισ-μύριοι=εἰκοσαχισχίλιοι (βλ. μύριοι).

δίψος, τὸ=ἡ δίψα.

διφθέρα, ἡ=δέρμα κατειργασμένον.

δοκεῖ μοι=φαίνεται μοι (εἴτε ἀπολ. εἴτε μετὰ εἰδ. ἀπαρ.)
δ ο κ ε ῖ μ ο ι +τελ. ἀπαρ. =μοῦ φαίνεται καλὸν νά...

δόρυ, τὸ (γεν. τοῦ δόρατος)· 1) ξύλον· ἐπειτα τὸ ἐκ ξύλου κατεσκευασμένον κοντάρι· 2) δόρυ, κοντάρι, ἀκόντιον ἐπιθετικὸν ὄπλον μήκους 2—2,30 μ., μὲ τὸ ὅποῖον οἱ ὀπλίται ἀπώθουν ὀρμητικῶς τοὺς ἀντιπάλους των ἢ τοὺς ἐπλήγωνον ῥίπτοντες αὐτὸ (σπανιώτερον τὸ δεύτερον). Τὸ δόρυ ἀπετελεῖτο α) ἀπὸ τὸ κυρίως κοντάριον (ὃ ἐκαλεῖτο στέλεχος, καλός, κορμὸς) ἐκ ξύλου μελίας ἢ κρανείας· β) ἀπὸ τὴν αἰχμήν, ἐκ σιδήρου ἢ ὀρειχάλκου· αὕτη εἶχε συνήθως σχῆμα φύλλου καὶ ἦτο ἀμφίστομος, μήκους 14—17 ἑκατοστῶν τοῦ μ. πλάτους 5 ἑκατοστομέτρων ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἦτο στερεωμένη ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τοῦ καυλοῦ διὰ σωληνίσκου, εἰς ὃν ἀπέληγε κατὰ τὸ ἄνω ἄκρον· καὶ γ) ἀπὸ τὸν σαυρωτῆρα, μετάλλινον ἐπίσης, ὃ ὅποῖος ἐχρησίμευεν ἀφ' ἑνὸς διὰ νὰ στερεώνεται τὸ δόρυ ὀρθιον ἐντὸς τῆς γῆς κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως (ὥστε νὰ μὴ κουράζεται ὁ ὀπλίτης), καὶ ἀφ' ἐτέρου διὰ νὰ ἐπιτυγχάνεται ἴσον βάρος μεταξὺ τῶν δύο ἡμίσεων τοῦ δόρατος, καθ' ἣν περίπτωσιν τοῦτο ἐρρίπτετο μακρὰν. Τέλος ὁ

σαυρωτῆρ ἠδύνατο νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν αἰχμὴν, ὡσάκις αὕτη ἐθραύετο κατὰ τὴν μάχην. Ἐν τοιοῦτο δόρυ ἐζύγιζε περίπου 2 χιλιόγραμμα, ἕκαστος δ' ὀπλίτης ἔφερε δύο ἐξ αὐτῶν. Ἐν Γ 13,2 : ἐ π ῖ δ ὄ ρ υ = ἐπὶ δεξιᾷ (διότι τὸ δόρυ ἐκρατεῖτο διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός). Ὡσαύτως ἐλέγετο: ἐ π ' ἄ σ π ῖ δ α = ἐπ' ἀριστερᾷ (διότι ἡ ἀσπίς ἐκρατεῖτο διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός).

Δράγγαι (καὶ Ζαράγγαι καὶ Ζαραγγαῖοι)· λαὸς τῆς μέσης Περσίας, πρὸ Δ. τῆς Ἀραχωσίας.

δρεπανη-φόρα ἄρματα, τὰ (δρέπανον-φέρω)· ταῦτα ἦσαν δίτροχα πολεμικὰ ἄρματα τῶν Περσῶν ἐφωδιασμένα με σιδερεᾶ δρέπανα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ῥυμοῦ, εἰς τὸν ζυγὸν τῶν ἵππων, ἑκατέρωθεν τοῦ ἄξονος, ἐπὶ τῆς στεφάνης τῶν τροχῶν (ὄλα δὲ ταῦτα τὰ δρέπανα διηυθύνοντο πρὸς τὰ ἔμπροσθαι καὶ πρὸς τὰ πλάγια), καὶ ὑποκάτω τῷ δίφρου (με διευθύνουσιν πρὸς τὰ κάτω). Κατὰ τὰς μάχας τὰ ἄρματα ἔδρων ἔμπροσθαι ἀπὸ τοῦ κύριου σῶμα, διὰ νὰ διασποῦν τὰς τάξεις τῶν πολεμίων με τὴν ὀρμὴν των.

δυσ-χωρία, ἡ (πρβλ. χῶρος) = κακοτοπιᾶ.

Ε

ἔαρ, τὸ (τοῦ ἔαρος καὶ ἤρος, τῷ ἔαρι καὶ ἤρι, κ.λ.π.), ἄ μ α τ ῶ ἤ ρ ι ἄ ρ χ ο μ ἔ ν ω = συγχρόνως με τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔαρος (τῆς ἀνοίξεως).

Ἔβρος, ὁ ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Θράκης (νῦν Μαρίτσα)· ἐκβάλλει εἰς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος.

ἐγ-κειμαι—1) πιέζω, στενοχωρῶ· 2) ἐπιμένω.—**Ε γ κ ε ι μ α ι δ ι ὠ κ ω ν** = καταδιώκω ἀκαταπαύστως.

ἐγ-κελεύομαι τινι = π α ρ α κ ε λ ε ὄ μ α ῖ τ ι ν ι = προτρέπω τινά.

ἐγ-κλίνω = ὑποχωρῶ.

ἐγ-κυρέω τινί = ἐ ν τ υ γ χ ἄ ν ω τ ι ν ῖ = συναντῶ τινά ἢ τι.

εἰκάζω = συμπεραίνω.

εἰκῶν, ἡ· ἀνδριάς· τὰ ἐν Α. 16, 4 ἀναφερόμενα ἀγάλματα ἀπήχθησαν εἰς Ῥώμην ὑπὸ τοῦ Μετέλλου, μετὰ τὴν κατὰ τὸ 168 π.Χ. συντελεσθεῖσαν καθυπόταξιν τῆς Μακεδονίας.

εἶμι ἐν χερσίν = εἶμαι πλησίον.

εἶμι διὰ κινδύνου πρὸς τινα (A. 12,9)= διακινδυνεύω μαχόμενος πρὸς τινα.

εἶργω τινά=ἐμποδίζω τινά.

εἰσ-φορά, ἡ (εἰσφέρω)=συνεισφορά. **Εἰσφοραὶ κατὰ τὰς κτήσεις ἐκάστων**=συνεισφοραὶ ἀνάλογοι πρὸς τὰς περιουσίας ἐκάστων.

Ἐκατομβαιῶν, ὁ· πρῶτος μῆν τοῦ ἀττικοῦ ἔτους ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ ἀπὸ 15 Ἰουλίου - 15 Αὐγούστου διάστημα. Κατὰ τοῦτον ἐτελοῦντο τὰ Ἐκατόμβαια, καθ' ἃ ἐθυσιάζοντο ἑκατόμβαι (ἐξ ὧν καὶ ὁ μῆν ἐκλήθη Ἐκατομβαιῶν).

ἐκ-βαίνω=ἐξέρχομαι, ἀποβιβάζομαι.

Ἐκβάτανα, τὰ· ἀρχαία πόλις τῆς Μηδίας, ΝΔ. τῆς Κασπίας θαλάσσης.

ἐκ-δέχομαι τι=παραλαμβάνω τι, διαδέχομαι τι.

ἐκ-δίδωμι (ἀμεταβ. ἄνευ δηλ. ἀντικ.)=ἐκβάλλω, χύνομαι. ὁ ποταμὸς ἐκδίδωσιν εἰς θάλασσαν=ὁ ποταμὸς ἐκβάλλει, χύνεται, εἰς τὴν θάλασσαν. **Ἐκδίδωμί τινα** (μεταβατ.)=παραδίδωμί τινα.

ἐκ-δρομή, ἡ=(πρβλ. ἐκ-θέω, ἐκ-δραμοῦμαι, ἐξ-έδραμον)=ἐξόρμησις, ἐπιδρομή.

ἐκ-δύς=ἐκδυθεὶς (μετοχ. τοῦ ἀορ. β' ἐξέδυν τοῦ ῥ. ἐκ-δύομαι).

ἐκ-λέγω (χρήματα)=συλλέγω, εἰσπράττω, χρήματα.

ἐκ-λιπής (ἐπίθ. 2, πρβλ. ἐκ-λείπω)=ἐλλιπής, ἀτελής, παρημελημένος.

ἐκ-λογίζομαι=σκέπτομαι.

ἐκ-πληξίς, ἡ (ἐκ-πλήττω)=ἔκστασις, κατάπληξις, θάμβος· ἐν A 14,4: ἡ σὺν ἐκπλήξει θεραπεία=ἡ μετὰ ἀπείρου σεβασμοῦ (μετὰ ἐκστάσεως, θάμβους) πρόθυμος περιποίησις.

ἐκ-πλήσσω τινά=καταπλήσσω τινά, τρομάζω τινά.

ἐκ-πλήττομαι=καταπλήσσομαι, τρομάζω, σαστίζω.

ἐκ-πωμα, τό=ποτήριον.

ἐκ-ταξίς, ἡ (ἐκ-τάσσω)=ἡ παράταξις.

ἐκ-τρέπομαι ἐπὶ τινα=(ἀλάστων κατεύθυνσιν) στρέφομαι ἐναντίον τινός.

ἐκ-φραλίζω τι=ὑποτιμῶ, ἐξευτελίζω, τι.
ἐκ-φορῶ (—έω, πρβλ. φέρω—φορῶ)=φέρω ἔξω, ἐκβάλλω.
ἐκ-χέω τι=χύνω τι ἔξω (ἀόρ. ἐξέχεα· ἀπαρ. ἐκχέαι).

Ἐλαιους, ὁ πόλις κειμένη ἐπὶ τοῦ νοτίου ἀκρωτηρίου τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου.

ἐλαττοῦμαι (ομαι)=εἶμαι ὀλιγώτερος· ἐλάττοῦμαι
 τινος=εἶμαι ὀλιγώτερος ἀπὸ τινος.

ἐλινύω=ἀναπαύομαι ἡσυχάζω.

ἐμ-βολον (τὸ) τῶν ἱππέων· ἡ ἐμβολοειδής (σφηνοειδής, τριγωνική) παράταξις. Κατὰ ταύτην τὸ πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἐστραμμένον μέτωπον συμπυκνοῦται εἰς ὄξύ, ἐν ᾧ τὰ τελευταῖα ἄκρα τῆς παρατάξεως δίστανται. Τὴν σφηνοειδῆ ταύτην παράταξιν ἐχρησιμοποιοῦν ὡσάντις ἤθελον διὰ τοῦ ὄξεος μετώπου νὰ διασπάσῃσι τὴν ἐχθρικήν παράταξιν. Ἐν Α 15, 7: ἰδὼν Μιθριδάτην ἐπάγοντα ἅμα οἱ ὠσπερ ἐμβολον τῶν ἱππέων=ἰδὼν ὅτι ὁ Μιθριδάτης ἤγε μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ἱππεῖς τοῦ τεταγμένου ἐμβολοειδῶς (σφηνοειδῶς)· γίνεται ἐκ τοῦ ἐμβάλλω.

ἐμ-παλιν (τὸ ἐμπαλιν)=ὀπίσω, τὸ ἀνάπαλιν.—ἐν Γ 12, 1: ἐπιστρέφω εἰς τὸ ἐμπαλιν=κάμνω μεταβολὴν πρὸς τὰ ὀπίσω (πρβλ. πάλιν).

ἐμ-πειρία, ἡ=πεῖρα.

ἐμ-πίμπρημί τι=κρίνω τι.

ἐμ-πλάσσω (ἐν-πλάσσω) τι=ἐπιχρίω τι.

ἐν-δηλος (ἐπίθ. 2, πρβλ. δῆλος)=κατάδηλος, καταφανής.

ἐν-δίδωμί τι=παραχωρῶ, παραδίδω, τι ἐνδίδωμι (ἀπολ.)=ὑποχωρῶ.

ἐνθεν=ἐν τεῦθε ν=ἀπ' ἐδῶ (ἀπ' ἐκεῖ).

ἐν-νόμω=νομίμως (πρβλ. νόμος, ἔννομος).

ἐν-οικῶ (-έω)=κατοικῶ ἐντός.

ἐν-τείνω τι=περιβάλλω τι, κοσμῶ τι.

ἐν-τέλλομαί τινι=παραγγέλλω, δίδω ἐντολήν, εἰς τινος.

ἐν-τιμος (ἐπίθ. 2)=ὁ ἐν τιμῇ ὢν, εὐγενής.

ἐν τούτῳ (δηλ. τῷ χρόνῳ)=κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ἐν τῷ μεταξῦ.

έν-τυγχάνω τινί=συναντῶ τινά (ἢ τι)· έν τυ γ χ ά ν ω τ ι ν ι (βιβλίη π.χ.)=ἀναγινώσκω τι.

Ἐνυάλιος, ὁ θεὸς τοῦ πολέμου (κυρ. ένυάλιος εἶναι ἐπίθ. τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου Ἄρεως καὶ σημαίνει: πολεμικός, φιλοπόλεμος).

έν-ώτιον, τό=σκουλαρίκι (πρβλ. οὖς-ώτός).

ιζ-αγγέλλω = δίδω εἶδησιν ἕξω, ἀναγγέλλω, διηγούμαι.

ἐξ-αιρῶ (ἐξαίρῶ) τι=ἀφαιρῶ τι.

ἐξ-ἀλλάσσω τι =μεταβάλλω τι παντελῶς.

ἐξ-ανύω (έν. τ ἦ ν ὁ δ ὶ ν)=διανύω (τὴν ὁδόν).

ἐξ-ελαύνω=ἐξέρχομαι, ἐκπορεύομαι, ἐξορμῶ, ἐκκινῶ, ἐκ-στρατεύω.

ἐξ-ελέγχομαι=ἀποδεικνύομαι.

ἐξ-ελιγμός, ὁ (ἐξ-ἐλίσσω)=ἐλιγμός, περιστροφή.

ἐξ-ελκύω τι (καὶ ἐξ-ἐλκω)=ἐξάγω, σύρω, τι ἕξω.

ἐξ-ηγούμαί (-έομαι) τινος=1) προηγούμαί τινος· 2) ὀδηγῶ, διευθύνω, τινά· 3) ἐξηγηοῦμαί τι=ἀναφέρω, ἐκθέτω, ἀναπτύσσω, ἐρμηνεύω, ἐξηγῶ, τι φράσεις: ἐξηγηοῦμαι τὰ θεῖα=ἐξηγῶ τὰ θεῖα· ἐξηγηοῦμαι τὴν θυσίαν=ὑποδεικνύω τὸν τρόπον τῆς θυσίας.

ἐξ-ὀρμησις=ἐκκίνησις, ἀναχώρησις.

ἐξ-ορμῶ (άω) τινά=παρακινῶ τινά.

ἐξ-ωθῶ (-έω)=ὠθῶ, ἀπωθῶ (σπρώχνω), πρὸς τὰ ἕξω.

ἔοικα (παρακ. τοῦ ἀχρήστου εἶκω ἔχων πάντοτε σημασ. ἐνεστῶτος)=1) ὁμοιάζω, εἶμαι ὁμοιος (ἔοικα+δοτικ ἦ)· 2) φαίνομαι (ὅποτε συντάσσεται μετ' ἀπαρ.: ἔοικας με πείσειν=φαίνεσαι ὅτι θὰ με πείσης)· ἔοικε (ὡς ἀπρὸς.)=πρέπει, ταιριάζει, ὁμοιάζει, εἶναι δίκαιον, εἶναι εὐλογον.

ἐπ-αγγέλλομαί τι=ὑπόσχομαί τι.

ἐπ-άγω (ὡς ἀμετάβ.)=ἐπέρχομαι (κατὰ τινος)· ἐπάγω τινά (ὡς μεταβ.)=ὀδηγῶ τινά.

ἐπ-αίρω τινά=ἐξάπτω τινά, παρορμῶ τινά.

ἐπ-αν-ήκω=ἐπανάρχομαι (πρβλ. ἤκω).

ἐπ-εκ-βαίνω=ἐξέρχομαι κατόπιν (ἄλλου).

ἐπ-ελαύνω τινί=ἐπέρχομαι κατὰ τινος.

ἐπ-εξ-έρχομαί τι=διηγούμαί τι, ἐκθέτω τι, διεξέρχομαί τι.

ἐπ-έρχομαι τινα=ἐπισκέπτομαι τινα· ἐπέρχομαι (ὡς ἀμετάβ.) σημαίνει καί: διέρχομαι (ὡς ἐν Β. 7, 9):

ἐπ-έχω=ἔχω θέσιν, εὐρίσκομαι· ἐπέχω κατὰ τὸ εὐώνυμον κέρασ=ἔχω θέσιν ἀπέναντι τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος. Ἐπέχω τι=κατέχω τι. Δαρεῖος ἐπεῖχε τὸ μέσον τῆς πάσης τάξεως=ὁ Δαρεῖος κατεῖχε τὸ μέσον τῆς ὅλης παρατάξεως.

ἐπὶ + γενικῆ (τόπου τινός) =πρὸς + αἰτ. (π.χ. ἐπὶ Ἐλλησπόντου=πρὸς τὸν Ἐλλήσποντον). Ἐπὶ+δοτ. προσ. (:ἐπίτινι)=πλησίον τινός, κατόπιν τινός, μετὰ τινα. Ἐπίτινι (τόπῳ)=πλησίον τόπου τινός. "Ὅταν ἡ ἐπὶ κεῖται ἀπολύτως λαμβάνεται ὡς ἐπίρρημα καὶ οὐχὶ ὡς πρόθεσις, σημαίνει δέ: πρὸς τούτοις, προσέτι (π. χ. ἐν Β 7,5: ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρείῳ =πρὸς τούτοις δὲ ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος διευθύνει τὴν μάχην ὡς στρατηγὸς ἐναντίον τοῦ Δαρείου.

ἐπί-βλημα, τὸ (πρβλ. βάλλω) =ὑφασμα.

ἐπι-βουλεύω τινί=σχεδιάζω κακὰ ἐναντίον τινός, ἐπιβουλεύομαι τινα.

ἐπι-γίγνομαι τινι=ἐπιπίπτω κατὰ τινος, προσβάλλω τινά.

Ἐπίγονοι, οἱ οὕτω ἐκαλοῦντο οἱ τριακονταχιχίλιοι Πέρσαι, τοὺς ὁποίους ὁ Ἀλέξανδρος κατέταξεν εἰς τὸν στρατόν του ὀπλίσας μὲ Μακεδονικὰ ὄπλα καὶ ἀσκήσας κατὰ τὸν Μακεδονικὸν τρόπον.

ἐπί-γραμμα, τὸ (ἐπι-γράφω)=ἐπιγραφή· βλ. καί: ἀνατίθημι.

ἐπι-δια-βαίνω=διαβαίνω (μὲ πρόθεσιν νὰ ἐπιτεθῶ κατὰ τινος).

ἐπί-δοσις, ἡ (ἐπιδίδωμι)=1) ἡ ἐκ περισσοῦ προσφορά, αὐτοπροαίρετος δόσις, ἐκούσιᾶ προσφορά· 2) αὐξήσις, πρόδος, προκοπή.

ἐπι-εικής (ἐπίθ. 2)=1) μετριοπαθής, μέτριος· 2) δίκαιος (πρβλ. εἶχω-ἔοικα-εἰκόζ).

ἐπι-καμπή, ἡ=καμπυλότης· ἐς ἐπικαμπὴν τάσσω=γωνιωδῶς παρατάσσω· ὅταν δηλ. αἱ πτέρυγες τῆς ἐν μετώπῳ βαδίζουσας φάλαγγος ἐκάμπτοντο κατ' ὀρθὴν γωνίαν

πρὸς τὰ ἔσω ἢ πρὸς τὰ ἔξω (πρὸς τὰ ἐμπρὸς δηλ. ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀναλόγως τοῦ σημείου προελεύσεως τοῦ ἐπαπειλοῦντος τὰς πλευρὰς κινδύνου) διὰ τὰ ἀντιμετωπίσουν ἐχθρικὰς δυνάμεις ἐπιτιθεμένας ἐκ τῶν πλαγίων ἢ ἐπιχειρούσας ὑπερφαλάγγησιν.

ἐπι-κάμπτω ἐπί τινα—στρέφομαι πρὸς τινα.

ἐπί-κειμαί τινι—ἐπιτίθεμαι κατὰ τινος.

ἐπι-κερτομῶ (-έω) τινά—σκωπτικῶς ὑπαινίσσομαι τινα.

ἐπι-κοσμῶ (-έω) τι—στολίζω τι ἀκόμη· ἐπικοσμῶ τινά=τιμῶ τινα.

ἐπι-λέγομαί τι—ἐκλέγω τι (κάμνω ἐπιλογὴν καὶ ἐκλέγω τι).

ἐπι-πτῆναι· ἀπαρ. τοῦ ἀορ. ἐπέπτην τοῦ ῥ. ἐπιπέτομα· ἰ=πετῶν ἔρχομαι καὶ κάθημαι.

ἐπι-ρρώννυμαι—ἐνδυναμώνομαι, ἐγκαρδιώνομαι.

ἐπι-σημαίνω—ἐπιβεβαιῶ.

ἐπι-στέλλω—στέλλω ἐπιστολάς· ἐπιστέλλω τινί τι = 1) ἀγγέλω τι δι' ἐπιστολῆς εἰς τινα· 2) διατάσσω τι εἰς τινα.

ἐπι-στολεύς, ὁ=κομιστὴς ἐπιστολῆς (πρβλ. ἐπιστέλλω).

ἐπι-τάσσω ὀπλίτας χωρίῳ τινί—παρατάσσω ὀπλίτας ἐπὶ τόπου τινός (εἰς τινα τόπον). (κυρ. ἐπιτάσσω=τοποθετῶ κατόπιν, παρατάσσω ὡς ἐφεδρίαν· ἐπιτάσσω τί τινι=τάσσω τι ἐπί τινι=παρατάσσω τι πλησίον τινός· ἄλλοτε σημαίνει καί: διατάσσω).

ἐπιτήδεια, τὰ=τὰ πρὸς τροφήν ἀναγκαῖα.

ἐπι-τρέπω τινί τι—ἐμπιστεύομαί τι εἰς τινα, ἀναθέτω τι εἰς τινα.

ἐπι-χειρῶ (-έω) τινι=1) ἀρχίζω τι· 2) ἐπιτίθεμαι κατὰ τινος (κυρ. βάλλω χεῖρα ἐπάνω εἰς τινα ἢ εἰς τι).

ἐπι-χώρησις, ἡ (ἐπι-χωρῶ)=συγχώρησις, τὸ ἐπιτρέπειν.

ἐπι-χώριος (ἐπίθ. 3 καὶ 2)=ἐγχώριος, ἐντόπιος.

ἐπ-οικῶ τὴν Ἄσίαν—κατοικῶ ὡς ἔποικος τὴν Ἄσίαν, εἶμαι ἀποκατεστημένος ἐν τῇ Ἄσίᾳ.

ἐπ-ώνυμός (ἐπίθ. 2, πρβλ. ὄνομα) τινος=ὁ ἔχων ὄνομα τινος.

ἐργάζομαί τι—προξενῶ τι.

ἔρις, ἡ=φιλονικία, ἄμιλλα.

Ἑρκείος Ζεὺς· οὕτω καλεῖται ἐνίοτε ὁ Ζεὺς λόγῳ τοῦ ἐν τῇ αὐλῇ (ἔρ κ ο ς=αὐλή) ὑπάρχοντος πρὸς τιμὴν του βωμοῦ· διὰ τοῦτο ἐθεωρεῖτο καὶ προστάτης τῆς ἐστίας (δηλ. τῆς οἰκίας).

Ἑρμῶτον, τὸ· πόλις τῆς Τρωάδος κειμένη μεταξὺ Λαμψάκου καὶ Κολωνῶν.

ἐρόμενος = ἐρωτήσας (μετοχ. τοῦ μέσ. ἀορ. β' ἠρόμην τοῦ ῥ. ἐρωτῶ).

ἐρρωμένος (μετοχὴ τοῦ παρακ. ἔρρωμαι τοῦ ῥ. ῥών-νυμι) = εὐρωστος, εὐτολμος, θαρραλέος.

Ἑρυθρὰ θάλασσα, ἡ· τὸ τμήμα τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ τὸ εὐρισκόμενον Ν. τῆς Περσίας, μεταξὺ Ἀραβίας, Αἰγύπτου καὶ Ἀβησσυνίας, γνωστὸν εἰδικῶς ὡς Π ε ρ σ ι κ ὸ ς Κ ὀ λ π ο ς. Ἐχει μῆκος 2,250 χλμ. καὶ πλάτος 200—300 χλμ. Πρὸς Β. ἐνοῦται μετὰ τῆς Μεσογείου θαλάσσης διὰ τῆς διώρυγας τοῦ Σουέζ. Ὀνομάσθη Ἑ ρ υ θ ρ ἄ ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς θερμότητος, ἣτις ἐπικρατεῖ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος τῶν ἀκτῶν τῆς· ἴσως νὰ ὀνομάσθη καὶ ἐκ τινος πορφυροῦ κατὰ τὸ χρῶμα φυτοῦ, τὸ ὁποῖον καλύπτει μεγίστας ἐκτάσεις τῆς.

ἐς=εἰς (πρόθ.). ἰσοδυναμεῖ ἐνίοτε τῆ: π ρ ὸ ς, π.χ. ἀ σ υ μ φ ω ν ὄ τ ε ρ ο ι ἐ ς ἀ λ λ ἧ λ ο υ ς. Ἄλλοτε σημαίνει: κατὰ τι, ὡς πρὸς τι (τὸ κατὰ τι ἢ τὴν ἀναφορὰν) π.χ. π ι σ τ ὸ τ ε ρ ο ι ἐ ς τ ἧ ν ἀ φ ἧ γ γ η σ ι ν=ἀξιοπιστότεροι ὡς πρὸς τὴν ἀφήγησιν. ἐ ς + ἀ ρ ι θ μ η τ. =περίπου, π.χ. ἐ ς δ ι σ μ υ ρ ῖ ο υ ς=περίπου εἰκοσαχισχίλιοι.

ἐσθής, ἡ·=ἐνδυμασία (ἐκ τοῦ ῥ. ἐννυμι, ἀμφιέννυμι).

ἐστᾶσιν=ἔχουσι στηθῆ (γ' πληθ. τοῦ παρακ. ἐστηκα τοῦ ῥ. ἴσταμαι).

ἔστε (ἐπίρ)=μέχρι— ἔ σ τ ε ἐ π ἰ τ ὸ μ ἔ σ ο ν (Α 14, 3)=μέχρι τοῦ μέσου.

ἔστιν οἷ (ἦ: εἰ σ ἰ ν ο ἷ)=ἐνιοι, τινές (ἔ σ τ ι ν α ἷ, ἔ σ τ ι ν ᾶ=ἐνιαί, ἐνια).

ἔστωρ, ὁ—τοῦ ἔστορος=πασσαλίσκος.

ἔσχεν οἷ=συνέβη εἰς αὐτὸν (ἀόρ. τοῦ ἔχω· οἷ=αὐτῶ).

ἐταῖροι ἵππεῖς (ἦ: ἧ ἱ π π ο ς ἧ ἐ τ α ι ρ ι κ ῆ ἦ: ἧ

τῶν ἐταίρων (ἵππος)· οὕτω ἐκαλεῖτο τὸ βαρὺ ἵππικὸν τῶν Μακεδόνων, ἀποτελούμενον ἐκ τῶν εὐγενῶν ἵππέων τῆς Μακεδονίας, οἵτινες ἐκαλοῦντο ἐταῖροι. Τὸ ἵππικὸν τοῦτο τῶν ἐταίρων ἀπετελεῖτο ἐξ 8 ἰλῶν, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἠρίθμει 150—300 ἵππεῖς. Αἱ ἴλαι αὗται ὠνομάζοντο ἄλλοτε ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἱλάρχου των καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τὸ ὄνομα πόλεως ἢ ἐπαρχίας, εἰς ἣν ἀνῆκον οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὰς ἵππεῖς. Οἱ ἐταῖροι οὗτοι ἀνῆκον εἰς τὴν σωματοφυλακὴν τοῦ βασιλέως.

ἐτήσιοι ἄνεμοι (ἦ: οἱ ἐτησίαι)· οἱ περιοδικοὶ ἄνεμοι, οἱ καθ' ὠρισμένας ἐποχὰς τοῦ ἔτους πνέοντες. Ἐν ΣΤ'. 25,4 πρόκειται περὶ τῶν ΝΑ. Μουσσῶνων, οἵτινες πνέουσιν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου.

εὐ-δαιμονίζω τινά=μακαρίζω τινά.

εὐ-έφοδος (ἐπίθ. 2, εὐ+έφοδος)=εὐπρόσβλητος, ὁ καθ' οὗ εὐκόλως δύναται τις νὰ κάμῃ ἔφοδον.

εὐ-θαρσές, τό· (πρβλ. θάρσος)= ἡ αὐτοπεποιθήσις (Γ 10,2).

εὐ-κλεής (ἐπίθ. 2, πρβλ. κλέος)=ἐνδοξος.

εὐ-μαρῶς=εὐκόλως (πρβ. εὐμάρεια).

εὐ-ογκος (ἐπίθ. 2)=ὁ ἔχων μέτριον ὄγκον, εὐμεταχειριστος.

εὐ-πετῶς=εὐκόλως, ἄνευ κόπου, εὐχερῶς· (ἐπίρ. ἐκ τοῦ: εὐπετής, πρβλ. πέτομαι).

εὐ-ποιία, ἦ· =εὐεργεσία. (πρβλ. εὐποιῶ =εὐεργετῶ).

εὐ-πραγία, ἦ· =εὐτυχία, ἐπιτυχία. (πρβλ. εὐπράττω =εὐτυχῶ)

εὐ-φορος (ἐπίθ. 2, εὐ+φέρω)=1) ὁ εὐκολος πρὸς μεταφοράν, εὐμετακόμιστος· 2) γόνιμος, καρποφόρος.

Εὐφράτης, ὁ ὁ μέγιστος τῶν ποταμῶν τῆς Δ. Ἀσίας, ἔχων τὰς πηγὰς του ἐν Ἀρμενίᾳ καὶ σχηματιζόμενος ἐκ δύο παραποτάμων, τοῦ δυτ. Εὐφράτου καὶ τοῦ Ἀνατολ. Εὐφράτου. Ἔχει μῆκος 2,400 χλμ. περίπου.

εὐ-ώνυμον (τὸ) κέρας = τὸ ἀριστερὸν κέρασ, ὀνομασθὲν οὕτω κατ' εὐφημισμὸν (εὐώνυμοσ=ὁ ἔχων καλὸν ὄνομα, πρβλ. ὄνομα-ὄνομα), διότι κάθε τι ἀριστερὸν ἐθεωρεῖτο κακὸς οἰωνός. Βλ. κέρας.

ἐφ-εστάναι. ἐν Α 13,2: ἀπήγγελλον τοὺς Πέρσας ἐφεστάναι ἐπὶ τῷ Γρανικῷ πέραν = ἀνήγγελλον ὅτι οἱ Πέρσαι εἶχον σταθῆ ἐπὶ τῆς ἀντιπέραν ὄχθης τοῦ Γρανικοῦ.

ἐφ-εστῶτες. ἐν Α 14,5: ἐφεστῶτες ἐπ' ἄκρου τοῦ ποταμοῦ = ἰστάμενοι παρὰ τὰς ὄχθας (εἰς τὰς ὄχθας) τοῦ ποταμοῦ.

ἐφ-ίσταμαί τινι = (ἔρχομαι καὶ) ἴσταμαι πλησίον τινός, παρουσιάζομαι εἰς τινα.

ἐφ-ομαρτῶ (-έω) = παρακολουθῶ.

ἔχομαι = κατέχομαι: ἔχομαι καύματι = κατέχομαι ὑπὸ καύματος, ζέστης· ἔχομαί τινος = κρατιέμαι ἀπὸ τι, εἶμαι πλησίον τινός.

ἔχω. ὡς ἀμετάβ. ἐν τῇ περιφράσει: ὡς ἔχομεν = ὅπως εὐρισκόμεθα, ὅπως εἶμεθα καὶ εὐρισκόμεθα, τώρα ἀμέσως.

ἔωθεν (ἐπίρ. χρόνου) = ἀπὸ πρωτῆς (ἢ ἔως = ἡ πρωτῆ).

ἔως, ἡ = ἡ αὐγή.

Z

Ζέλεια, ἡ πόλις τῆς Μ. Ἀσίας, κειμένη πρὸς Α. τοῦ Γρανικοῦ, παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς Ἰδης, οὐχὶ μακρὰν τῶν νοτίων παραλίων τῆς Προποντίδος.

ζηλωτός (ἐπίθ. 3, πρβλ. ζῆλος) = ἐπίφθονος, μακάριος.

ζυγός, ὁ (ζεύγνυμι)· τὸ ξύλον τὸ σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ ῥυμοῦ προσδεδεμένον καὶ ἐφωδιασμένον μὲ ζεύγλας εἰς τὰ δύο ἄκρα, αἱ ὁποῖαι (ζεῦγλαι) συνεκράτουν τοὺς τραχήλους τῶν ζῶων τῆς ἀμάξης.

ζωγρῶ (ζωγρέω· ζῶν-ἀγρέω-ἀγρεύω, δηλ. ζωντανὸν συλλαμβάνω) = συλλαμβάνω τινὰ ζωντανόν, αἰχμαλωτίζω τινά.

H

ἦ = ὅπου (ἐπίρ. τόπου ἀναφορικὸν παραγόμενον ἐκ τῆς ἀναφορ. ἀντων. ὅς)· ἦ..... τὰ ὑτῆ..... = ὅπου..... ἐκεῖ.....

ἡγεμονία (ἡ) τοῦ ἰππικοῦ = ἡ ἀρχηγία τοῦ ἰππικοῦ (ἐπειδὴ δὲ τὸ τμημα, τὸ ὁποῖον εἶχε τὴν ἀρχηγίαν ἐτίθετο ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἄλλων τμημάτων, κατήντησεν ἡ γεμο-

νί α να σημαίνει γενικῶς τὴν πρώτην θέσιν, τὴν ὁποίαν τὰ διάφορα τμήματα τοῦ στρατοῦ κατελάμβανον διαδοχικῶς καθ' ἐκάστην ἡμέραν).

ἡγεμῶν, ὁ (πρβλ. ἡγοῦμαι)=ὁδηγός, ἀρχηγός, στρατηγός.

ἡγοῦμαι (-έομαι)=1) προηγοῦμαι, προπορεύομαι, εἶμαι ὁδηγός, εἶμαι ἀρχηγός· ἐν τῇ σημασίᾳ ταύτῃ ἢ α) κεῖται ἀπολύτως (ἄνευ δηλ. ἀντικειμ. π.χ. ὁ μὲν ἡγεῖτο, οἱ δὲ εἶποντο=αὐτὸς μὲν προεπορεύετο, ἐκεῖνοι δὲ ἠκολούθουν), ἢ β) συντάσσεται μετὰ δοτικ. τοῦ προσώπου καὶ τῆς αἰτίας: τὴν ὁδὸν (ἢ γεν.: τῆς ὁδοῦ): ἡγοῦμαί τινι τὴν ὁδὸν (ἢ: τῆς ὁδοῦ)=προπορευόμενος δεικνύω τὸν δρόμον εἰς τινα, ὁδηγῶ τινα: (ἐπὶ στρατηγοῦ=βαδίζω εὐρισκόμενος εἰς τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν, ὁδηγῶ τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν, π.χ. Χειρίσοφος ἡγεῖτο τῷ στρατεύματι. Ἐπὶ στρατιωτῶν: οἱ ἡγοῦμενοι ἢ τὸ ἡγοῦμενο=ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ, ἢ κεφαλὴ τοῦ στρατεύματος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὀπισθοφυλακὴν), ἢ γ) μετὰ ἀπλῆς γενικῆς προσώπου (καὶ συνήθως ἐπὶ ἡγητόρων), π.χ. Ἀλέξανδρος ἡγεῖτο τοῦ δεξιοῦ κέρατος=ὁ Ἀλέξ. ἦτο ἀρχηγός τοῦ δεξιοῦ κέρατος (διώκει, ἐξουσίαζε, τὸ δεξιὸν κέρασ). Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ συντάζει τὸ ἡγοῦμαι διατηρεῖ τὴν ἀρχικὴν τοῦ σημασίαν: εἶμαι ὁδηγός, προπορεύομαι κ.λ.π., κατὰ μικρὸν ὅμως ἐλήφθη καὶ τροπικῶς καὶ σημαίνει γενικῶς: εἶμαι ἄρχων, εἶμαι ἀρχηγός τινος· διοικῶ τι.—2) Νομίζω, θεωρῶ, πιστεύω, π.χ. θεοὺς ἡγοῦμαι—περὶ οὐδενὸς ἡγοῦμαί τινα ἢ τι=οὐδενὸς λόγου κρίνω ἄξιόν τινα (ἢ τι), τὸν θεωρῶ διὰ τίποτε. Ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ σημασίᾳ συντάσσεται (ὡς δοξαστικὸν) μετὰ εἰδικοῦ ἅπαρ. (τὸ ὅποιον πολλάκις παραλείπεται ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον), π.χ. ἡγοῦμαί σε ψεῦδῃ λέγειν.

ἡθος, τὸ (πρβλ. ἔθος)=1) ὁ συνήθης τόπος διαμονῆς, ἐνδιαίτημα (ἐν Z 8,1: τὰ σφέτερα ἢ θῆ=ἡ πατρίς των)· 2) συνήθεια, ἔθιμον· 3) ἡθος, χαρακτήρ (τὰ ἢ θῆ=οἱ τρόποι).

ἡϊῶν (ἡ)—τῆς ἡϊόνοσ=ἡ παραλία.

ἦκω=ἔχω ἔλθει, ἔρχομαι (ἦ κ ο ν=εἶχον ἔλθει, ἦλθον).—
Ἡ κ ω εἰς χ εῖ ρ ά ς τ ι ν ι=συμπλέκομαι πρὸς τινα.

Ἡλιοῦ-πόλις, ἡ ἀρχαία πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, ἀνατολικῶς τοῦ Δέλτα τοῦ Νείλου.

ἡμελημένος (ἀμελοῦμαι). οἱ οὐκ ἡμελημένοι =οἱ ἐπιφανεῖς.

ἦ-περ (ἐπίρ. ἀναφορ. ἐκ τῆς ἀναφορ. ἀντων. ὅ σ π ε ρ)= ὅπου ἀκριβῶς· ἐν Α 13, 5: ἦ π ε ρ ἀ σ θ ε ν έ σ τ α τ ο ν (ἐνν. ἐστίν)=ὅπου ἀκριβῶς (δηλ. ἐν τῇ κ α τ ά κ έ ρ α ς παρατάξει) ἡ παράταξις ἡμῶν εἶναι ἀσθενεστάτη.

ἦσθη (ἐν Β 12,2 εἶναι παθητ. ἀόρ τοῦ ρ. ἄ δ ο μ α ι)= ἐξυμνήθη, ἐτραγουδήθη.

Ἡφαιστίων, ὁ ἐπιστήθιος φίλος τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Θ

θαρρῶ (-έω) =ἔχω θάρρος, ἀντλῶ θάρρος· **θ α ρ ρ ῶ τ ι ν ι**=ἔχω ἐμπιστοσύνην εἰς τινα.

θαῦσσον=ταχύτερον.

θαυμάζω=1) θαυμάζω· 2) παραξενεύομαι, ἐκπλήττομαι, ἀπορῶ.

Θάψακος, ἡ πόλις τῆς Συρίας παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμόν.

θεραπεία, ἡ (θεραπεύω) = περιποίησις, φροντίς, ὑπηρεσία. Ἐν Α 14,4: ἡ ξ ὕ ν ἐ κ π λ ή ξ ε ι θ ε ρ α π ε ί α=ἡ μετὰ ἐκστάσεως (ἀπείρου σεβασμοῦ) πρόθυμος ὑπηρεσία (περιποίησις).

θέρμη ἡ=πυρετός.

Θήρων, ὁ· τύραννος τοῦ Ἀκράγαντος.

θοῖνη, ἡ=συμπόσιον, εὐωχία.

θυ-μός, ὁ· (θύω)=τὸ πολεμικὸν μένος, τὸ θάρρος.

θύω τινί=θυσιάζω (προσφέρω θυσίαν) πρὸς τιμὴν τινος· (κυρίως θ ὕ ω=μαίνομαι).

I

ἰασις, ἡ] (ἰῶμαι)=θεραπεία, τρόπος θεραπείας.

ιδρύομαί τι=ιδρύω τι ἐμαυτῷ ἢ ἐξ ἰδίων μου (μέσ. πλάγιον), κτίζω τι.

ιδρῶ (ιδρώω)=ιδρώνω.

Ἰέρων, ὁ· τύραννος τῶν Συρακουσῶν (477—467 π. Χ.).

ἰλάρχης, ὁ· (ἴλη+ἄρχω)=ὁ ἀρχηγὸς ἴλης ἱππικοῦ.

ἴλη ἢ=ὁμάς ἀνθρώπων· ἐν τῇ στρατ. γλώσσῃ=λόχος ἱππέων, ἀπόσπασμα ἱππέων, τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις ἐποικίλλεν.

Ἰλήτων ἑταίρων βλ. λ. ἑταῖροι.

Ἰλιάς Ἀθηνᾶ· ἡ Ἀθηνᾶ ἡ τιμωμένη ἐν Ἰλίφ.

Ἰλιον τό· ἡ ὑπὸ τοῦ Ἰλου κτισθεῖσα πρωτεύουσα τῆς Τροίας, ἐνίοτε δὲ Ἰλιον ὀνομάζεται καὶ ὀλόκληρος ἡ Τροία.

Ἰλλυριοί, οἱ· λαὸς συγγενῆς τῶν Θρακῶν, κατοικῶν τὰ ἀνατολ. παράλια τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους, ἀπέναντι τῆς Ἰταλίας, ὅπου σήμερον κατοικοῦσιν οἱ Κροάται, Δαλματαί, Βόσνιοι, Ἀλβανοί.

ἶνα (ἐνίοτε κεῖται ὡς τοπικὸν ἐπίρ.)=ἐκεῖ ὅπου.

Ἰνδοί, οἱ· κάτοικοι τῆς Ἰνδικῆς, χώρας κειμένης πρὸς Α. τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐχωρίζετο ἀπὸ τῆς Περσίας.

Ἰνδός, ὁ· ποταμὸς πηγάζων ἐκ τοῦ Παραπαμίσου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν. Ἀποτελεῖ τὰ ὅρια μεταξὺ Περσίας καὶ Ἰνδιῶν.

ἱπάσιμος (ἐπίθ. 2)=κατάλληλος πρὸς ἱππασίαν.

ἵππος, ἡ=τὸ ἱππικόν.

ἵππο-τοξότης ὁ=ἔφιππος τοξότης.

Ἰσις, ἡ Αἰγυπτία θεὰ τῆς σελήνης, σύζυγος τοῦ θεοῦ τοῦ ἡλίου Ὀσίριδος. Ἡ λατρεία τῶν δύο τούτων θεοτήτων ὑπερτέρησε πᾶσαν ἄλλην λατρείαν ἐν Αἰγύπτῳ. Ἡ λατρεία τῆς Ἰσιδος εἰσήχθη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ Ρώμην μετὰ τὸν Μ. Ἀλέξανδρον.

Ἰσός, ἡ· πόλις τῆς Κιλικίας, κειμένη εἰς τὸν μυχὸν τοῦ ὁμωνύμου κόλπου, μεταξὺ Συρίας καὶ Κιλικίας, κληθεῖσα καὶ Νικόπολις διὰ τὴν νίκην τοῦ Ἀλεξάνδρου.

ἰσχυρίζομαι=λέγω μετὰ βεβαιότητος, δισχυρίζομαι.

K

Καδούσιοι, οἱ· λαὸς κατοικῶν ἐν τῇ ΝΔ. γωνίᾳ τῆς Κασπίας Θαλάσσης.

καθαίρω τινά (πρβλ. καθαρός)=καθαρίζω τινά.

Ἀρριανοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις

καθ-αιρῶ (-έω πρβλ. αἰρῶ)=ρίπτω κάτω, καταβιβάζω.

καθ-είργνυμί τι (πρβλ. εἶργω-είργνυμι)=έγκλειώ τι.

καθ-εύδω (εὔδω)=κοιμοῦμαι.

καθ-ήκω (ήκω)=1) κατέρχομαι· 2) φθάνω, έκτείνομαι.

καθ-ίστημί τινά τι=διορίζω, έγκαθιστῶ, κάμνω, τινά τι (:καθίστημί τινά βασιλέα).—Καθίσταμαι (μέσον)=καθίστημι έμαυτόν· ή φράσις: καθίσταμαι εἰς τάξις=παρατάσσομαι, συντάσσομαι.

καθ-ορῶ (-άω) τινά (ή τι)=βλέπω καλῶς τινά ή τι.

κακῶ-(-όω) τινά ή τι=κακοποιῶ, κακομεταχειρίζομαι, βλάπτω, φθείρω, τινά ή τι.

καλός (έπίθ. 3)=ώραϊος.

κάματος, ό (κάμνω)=κόπος.

κάμνω=κουράζομαι, αποκάμνω.

κάνδυσ, ό· ό μανδύας τῶν Περσῶν βασιλέων και γενικῶς έπανωφόριον Μήδων με μανίκια, καφτάνι.

Κάνωβος, ή· πόλις κειμένη έπί τῶν έκβολῶν τοῦ Δυτικοῦ βραχίονος τοῦ Νείλου ποταμοῦ, ανατολικῶς τῆς Ἀλεξανδρείας.

Καππαδόκαι, οἱ· κάτοικοι τῆς Καππαδοκίας, χώρας τῆς Μ. Ἀσίας κειμένης μεταξὺ Φρυγίας και τοῦ ἄνω Εὐφράτου.

Κάρδακες, οἱ· βαρέως ὀπλισμένοι μισθοφόροι τῶν Περσῶν, ζῶντες έκ λεηλασιῶν κατά τὸ πλεῖστον· τὸ ὄνομά των παράγεται έκ τῆς λέξεως Κάρδα, σημαίνουσης παρά Πέρσαις τὸ ἀνδρῶδες και πολεμικόν.

καρτερός (έπίθ. 3, έκ τοῦ: κάρτος-κράτος)=κρατερός, ισχυρός, πεισματῶδης· φυγή και ρετρερά=γενική φυγή.

Κασπία θάλασσα ή· ή μεγίστη λίμνη τῆς γῆς (διά τοῦτο δέ και διότι εἶναι ἄλμυρά έκλήθη θάλασσα)· κεῖται εἰς τὰ σύνορα Ἀσίας και Εὐρώπης, πρὸς Α. τοῦ Εὐξείνου πόντου. Δέχεται τὰ ὕδατα τῶν ποταμῶν Βόλγα, Οὐράλη και ἄλλων, διά τοῦτο δέ εἶναι και ὀλιγότερον ἄλμυρά ἀπὸ τὸν ὠκεανόν. Ἐχει μῆκος 1,200 χλμ., πλάτος 200—600 χλμ., βάθος μέχρι 1200 μ. και έκτασιν έπιφανείας 462,968 τετρ. χλμ.

Κάσπιαι πύλαι. πρὸς Ν. τῆς Κασπίας θαλάσσης, μεταξὺ Μηδίας και Ὑρκανίας.

κατα-βάλλω τινά=ρίπτω τινά κάτω νεκρόν.

κατ-αγορεύω τι=δηλώνω τι, μαρτυρῶ τι.

κατ-αιδοῦμαι (-έομαι)=πολύ ἐντροπιάζομαι, κατεντροπιάζομαι.

κατ-αίρω (πρβλ. αἶρω)· ἐπὶ πλοίων=καταπλέω, ἀράζω, φθάνω.

κατα-κόπτομαι πρὸς τινος=κατασφάζομαι ὑπὸ τινος.

κατα-λαμβάνω τινά κατηγορ. μετοχῆ=εὐρίσκω τινά νά.

κατ-λογάδην (ἐπίρ.)=μὲ πεζὸν ὕφος, ἄνευ δηλ. μέτρου.

κατα-μανθάνω τι=παρατηρῶ τι μετὰ προσοχῆς, πληροφοροῦμαι τι, κατανοῶ τι, καταλαμβάνω τι.

κατα-πλέω-κατὰ τὸν ποταμὸν=πλέω κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ρεύματος τοῦ ποταμοῦ (ἦτοι ἐκ τῶν πηγῶν πρὸς τὰς ἐκβολάς)· τὸ ἀντίθ. : ἄ ν α π λ έ ω κ α τ ἄ τ ὸ ν π ο τ α μ ὸ ν, ὁ βλ.

κατά-ρρυτος (ἐπίθ. 2, πρβλ. ῥέω, ἔρρῦν κ.λ.π.)=καταρρέομενος, πανταχόθεν ποτιζόμενος.

κατ-ἄρχομαι=κάμνω τὰς νενομισμένας προκαταρκτικὰς ἱεροπραξίας, κάμνω ἀρχὴν τῆς θυσίας.

κατα-σκευή, ἡ (ἡ βασιλική)=αἱ ἀποσκευαὶ (τοῦ βασιλέως)· γενικῶς: κ α τ α σ κ ε υ ῆ = ἐτοιμασία, τὸ σύνολον τῶν ἀποσκευῶν.

κατα-σκοπή, ἡ=ἡ κατασκόπευσις (βλ. κατασκοπῶ).

κατα-σκοπῶ (καὶ κ α τ α σ κ ο π ο ὦ μ α ι)=κατασκοπεύω, παραφυλάττω.

κατα-σπῶ (-άω) τινά=σύρω τινά πρὸς τὰ κάτω.

κατα-στρέφομαί τινά=ὑποτάσσω τινά.

κατ-έχω τι = κ α τ έ χ ω τι, εἶμαι κάτοχος τινος, καταλαμβάνω τι (κ α τ α σ χ ὶ ν τ ῆ ν 'Ι σ σ ὸ ν=καταλαβὼν τὴν Ἴσσον.)—'Εν Α 11, 6: ὁ π λ ε ί ω ν λ ὄ γ ο ς κ α τ έ χ ε ι= ἡ κοινὴ παράδοσις ἀναφέρει (βλ. καὶ λόγος).

κατ-ιόντες, οἱ (κάτ-εἰμι, πρβλ. εἶμι)=οἱ κατερχόμενοι (οἱ ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν πατρίδα).

κατ-οἰκτισις, ἡ (κατοικίζω=κατοικίρω· πρβλ. οἶκτος)=οἶκτος, εὐσπλαγχνία.

κατόπιν (ἐπίρ.)=1) ὀπισθεν, ὀπίσω (ὡς ἐπίρ. τόπου)· 2) ὕστερον, ἔπειτα (ὡς ἐπίρ. χρόνου).

κατ-ορθῶ (-όω) τι=1) στήνω τι ὄρθιον, ἀνορθῶ τι.
2) ἰσιάζω τι, διορθῶνω τι.

Καύκασος, ὁ· 1) Σκυθικὸς Καύκασος· ὄροσειρὰ κειμένη μεταξὺ Μαύρης Θαλάσσης καὶ Κασπίας θαλάσσης· 2) Ἰνδικὸς Καύκασος (ἢ Παραπάμιος ὄρος)· ὄρος τῆς ἀνατολικῆς Περσίας, μεταξὺ Βακτρίας καὶ Ἀραχωσίας. Περὶ τοῦ δευτέρου πρόκειται ἐν Z 10,6 καὶ ἀλλαχοῦ.

καῦμα, τὸ (καίω)=καύσων, ζέστη.

καυνάκης, ὁ=χλαῖνα. Καυνάκα=γουναρικὰ ἔχοντα μαλλίον ἐπὶ μιᾶς μόνον πλευρᾶς.

κάχληξ, ὁ (τοῦ κάχληκος)=τὸ χαλίκι.

κεινδυνευμένα (τὰ) ἡδη καλῶς=οἱ μέχρι τοῦδε ἐνδόξως διεξαχθέντες ἀγῶνες (B 7, 3).

κεικλασμένος (κλάομαι-ῶμαι)=τεθραυσμένος.

κελεύω τινά=1) διατάσσω τινὰ (λεγόμενον ἐπὶ ἀνωτέρου πρὸς κατώτερον)· 2) παρακαλῶ τινά (λεγόμενον ἐπὶ κατωτέρου πρὸς ἀνώτερον)· 3) προτρέπω, παρακινῶ (λεγόμενον ἐπὶ ἴσων).

Κεραμεικός, ὁ· ὑπῆρχον δύο τμήματα τῆς πόλεως τῶν Ἀθηῶν φέροντα τὸ ὄνομα τοῦτο, ὑπῆρχον δηλ. δύο Κεραμεικοί· ὁ εἷς ἔξω τῶν τειχῶν (ὅστις ἐχρησίμευεν ὡς νεκροταφεῖον) καὶ ὁ ἄλλος ἐν τῶν τειχῶν (περὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται ἐν Γ 16,8). Ὁ ἐντὸς τῶν τειχῶν Κεραμεικὸς ἔκειτο πλησίον τῆς πύλης τοῦ Διπύλου, περιελάμβανε δὲ τὴν ἀγορὰν (τὸ κέντρον αὐτὸ τῆς ζωῆς τῶν Ἀθηῶν), καὶ ἦτο στολισμένος με ἀγάλματα, στοάς, ναοὺς κ.λ.π· ἐν αὐτῷ εὕρισκετο τὸ Μητροῦον (ναὸς τῆς μητρὸς τῶν θεῶν Ρέας Κυβέλης, χρησιμεύων ὡς ἀρχεῖον τῆς πόλεως, ἐν ᾧ ἐφυλάσσοντο τὰ ψηφίσματα, αἱ συνθηκαὶ κ.λ.π.), οἱ ἀνδριάντες τοῦ Ἀρμοδίου καὶ τοῦ Ἀριστογείτονος κ.λ.π.

κέρας, τὸ=1) πτέρυξ. Ἐκάστη παράταξις διηρεῖτο εἰς δύο ἄκρα καὶ εἰς τὸ μέσον· κέρατα ὠνομάζοντο τὰ δύο ἄκρα, αἱ δύο πτέρυγες, μιᾶς παρατάξεως, διότι ἐν στρατεύμα ἔτοιμον πρὸς μάχην ὁμοιάζει πρὸς ἀγωνιζόμενον ζῶον (ταῦρον π.χ.), τὸ ὁποῖον δεικνύει βεβαίως τὸ μέτωπόν του πρὸς τὸν ἀντίπαλον, ἀλλὰ κυρίως τὴν νίκην του στηρίζει εἰς τὰ δύο του κέρατα. 2)

κέρρας—κυρτή σάλπιγξ χρησιμοποιουμένη εἰς τὸ στρατό-
πεδον (κατὰ τὰς μάχας ἐχρησιμοποιεῖτο ἡ σάλπιγξ).—
Διὰ τὴν φράσιν: τὰ ξίς κατὰ κέρρας ἢ ἐπὶ κέρως
λ. λ. μέτωπον. Βλ. ἐπίσης καὶ λ. φάλαγξ.

Κερκινίτις, ἡ (λίμνη)· ἡ σημερινὴ λίμνη τοῦ Ἀχινοῦ,
μεταξὺ Σερρών καὶ Στρυμονικοῦ κόλπου, δεχομένη τὰ ὕδατα τοῦ
Στρυμόνος ποταμοῦ.

κινδυνεύω = 1) εὐρίσκομαι ἐν κινδύνῳ, κινδυνεύω· 2)
ἀγωνίζομαι, διακινδυνεύω μαχόμενος.

κίνησις, ἡ (κινῶ)· ἐν Β 3,7 καὶ ἀλλαχοῦ σημαίνει: ἐρεθισμός,
κακὴ ἐντύπωσις.

κοινῶ (—όω· πρβλ. κοινός)=ἀνακοινῶ, καθιστῶ κοινόν.

Κολωναί, αἱ· μικρὰ πόλις τῆς Μυσίας, πρὸς Ν. τῆς
Προποντίδος.

κομπάζω=καυχῶμαι, κομπορημονῶ.

κοπίς, ἡ· (κόπτω)=ξίφος κυρτόν.

κόσμος, ὁ=στολισμός· θάπτω τινὰ ξύν ὀ-
πλοῖς καὶ ἄλλῳ κόσμῳ=θάπτω τινὰ μετὰ τῶν ὀ-
πλων του καὶ μετὰ τῶν ἄλλων στρατιωτικῶν τιμῶν.

κοσμῶ (—έω) τινὰ (ἢ τι)=στολίζω τινὰ ἢ τι· κο-
σμῶ στρατιὰν=παρατάσσω στρατεύμα.

κράνεια (καὶ κρανέα καὶ κρανία)· εἶδος δένδρου (ἀκρανεία).

κρανέϊνος (ἐπίθ. 3 καὶ 2, βλ. κράνεια)=ἐκ ξύλου κρανείας.

κράνος, τὸ=ἡ περικεφαλαία.

κρατήρ, ὁ· μέγα καὶ εὐρὺ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ οἱ ἀρχαῖοι ἀνε-
μείγνουσιν οἶνον μεθ' ὕδατος.

κράτος, τὸ=ῥώμη, ἰσχύς, δύναμις.— Ἀνὰ κράτος
ἢ κατὰ κράτος=μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις.

κρατῶ (—έω, βλ. κράτος) τινός=ἄρχω τινός, ἐξου-
σιάζω τι, γίνομαι κύριός τινος· 2) κρατῶ τινά=νικῶ τινα.

κρίνεται ἡ μάχη=ἡ μάχη λαμβάνει ἔκβασιν.

κρίσις ἡ (κρίνω)=1) ξεχώρισμα, ξεδιάλεγμα, διά-
κρισις· 2) δίκη, διαδικασία· 3) ἔκβασις, πέρασ (π.χ. κρίσις
τοῦ πολέμου=τελικὴ ἔκβασις τοῦ πολέμου, Α 13,5).

κύλιξ, ἡ =τὸ ποτήριον.

κυμαίνω τι = ταράσσω τι· κυμαίνω (ὡς ἀμετάβ.) = κυματίζομαι, ταράσσομαι.

Κῦρος, ὁ ἐν ΣΤ. 24,2 πρόκειται περὶ τοῦ Μεγάλου Κύρου, τοῦ ἰδρυτοῦ τοῦ Περσικοῦ κράτους.

Λ

Λάμψακος, ἡ πόλις τῆς Μυσίας ἐπὶ τῶν νοτίων παραλίων τοῦ Ἑλλησπόντου. Τὰ ἐρείπιά της ὑπάρχουν παρὰ τὸ σημερ. χωρ. Λαμπάκι ἀντικρὺ τῆς Καλλιπόλεως.

λανθάνω = μένω ἀπαρατήρητος· λανθάνω τινὰ = διαφεύγω τὴν προσοχὴν τινος. Ἐν Β 7,1: ἐγένετο λαθὼν κατόπιν Ἀλεξάνδρου = ἔφθασεν εἰς τὰ νῶτα τοῦ Ἀνλεξάνδρου χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτός.

λείπομαί τινος = μένω ὀπίσω ἀπὸ τι, ὕστερῳ τινος, εἶμαι κατώτερος, ἀσθενέστερός, τινος.

λειτουργία, ἡ = δημοσία ὑπηρεσία· λειτουργία τῶ σώματι = σωματικὴ ὑπηρεσία, ἀγγαραία.

λιπαρῶ (-έω) τινὰ = παρακαλῶ τινά.

λόγιον, τὸ ὄχησμός· ἐν Β 3,8; ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκτότος = μετὴν πεποιθήσιν ὅτι ὁ διὰ τὴν λύσιν τοῦ δεσμοῦ χρησμός εἶχεν ἐκπληρωθῆ.

λόγος (ὁ) κατέχει = παράδοσις ἐπικρατεῖ.

λοξή τάξις (= παράταξις)· ἐκεῖνη, καθ' ἣν ἐν ᾧ ἡ μία πτέρυξ πλησιάζει πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ μάχεται πρὸς αὐτούς, ἡ ἄλλη ἀκολουθεῖ ἀποσυρομένη ὀπισθεν τῆς πρώτης. Ἐν Α 14,7: ἀεὶ παρτείνων τὴν τάξιν λοξὴν = προσπαθῶν πάντοτε νὰ ἐκτείνῃ τὴν παράταξιν, ὥστε νὰ γίνῃ λοξή (κατὰ λοξὴν κατεύθυνσιν). Βλ. καὶ λ. τάξις.

λοχίτης, ὁ ὄ ἀνήκων εἰς τὸν λόχον.

Λύκος, ὁ ποταμὸς τῆς Ἀσσυρίας, παραπόταμος τοῦ Τίγρητος.

Λύσιππος, ὁ ἐπιφανὴς γλύπτης τοῦ 4ου αἰ. π. Χ., καταγόμενος ἐκ Σικυῶνος, σύγχρονος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.

λωβῶμαι (-άομαι) τι = κακομεταχειρίζομαι τι.

M

Μάγοι, οἱ· οὕτως ἐκαλοῦντο οἱ ἱερεῖς τῶν ἀρχαίων Περσῶν καὶ Μήδων.

Μαιμακτηριῶν, ὁ· πέμπτος μῆν ἐν Ἀθήναις (15 Νοεμβρίου — 15 Δεκεμβρίου), κληθεὶς οὕτω, διότι κατ' αὐτὸν ἐτελοῦντο τὰ **Μαίμακτῆρια**, ἤτοι ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Διὸς τοῦ **Μαίμακτου** (ἐκ τοῦ: **μαιμάσσω**).

μαλακός (ἐπίθ. 3) = **μαλθακός**.

μαντεία, ἡ = ἡ **μαντικὴ τέχνη**.

μαντεῖον, τὸ = ὁ **χρησμός**.

Μάραθος, ὁ· πόλις τῆς Φοινίκης οὐ μακρὰν τῆς Ἀράδου.

Μάρδοι, οἱ (καὶ Ἀμαρδοί)· νομαδικὸς λαὸς κατοικῶν τὰ νότια παράλια τῆς Κασπίας θαλάσσης.

Μαρία λίμνη (καλουμένη καὶ **Μαρεῶτις** καὶ **Μαρεῖα**)· λίμνη κειμένη ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ στομίου τῶν ἐκβολῶν τοῦ Νείλου, παρὰ τὴν σημερινὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Μαρώνεια, ἡ· βλ. Ἀβδηρα.

μεγαλ-ήγορον, τό· (μεγάλα + ἄγορεύω) = ἡ πομπώδης ἐκφρασις, ἡ κομπορημοσύνη (ἐν Γ 10,2).

μείων (μικρός) = **μικρότερος**, ὀλιγώτερος.

Μέλας, ὁ· ποταμὸς τῆς Θράκης ῥέων Β. τῆς Θρακικῆς χερσονήσου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν ὀμώνυμον κόλπον (τὸν **Μέλانا**, νῦν Σάρον).

μελετῶ (-άω) τι = 1) **νοιᾶζομαι**, **φροντίζω**, **διὰ τι**· 2) **σκέπτομαι τι**· 3) **ἀσχολουμαι** **διὰ τι**.

μέλος, τὸ = 1) **μέρος** τοῦ σώματος· 2) **ᾄσμα**, **ὠδὴ**· **μουσικὸς ῥυθμός**, **μελωδία**.

Μέμωνων ὁ Ρόδιος· ἐπιφανὴς στρατηγὸς τοῦ Περσικοῦ κράτους, ἀπολαύων μεγίστης ἐκτιμήσεως ἐκ μέρους τοῦ μεγάλου βασιλέως (Δαρείου τοῦ Κοδομανοῦ).

Μέμφις, ἡ· ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου κειμένη ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Νείλου παρὰ τὸ σημερινὸν Κάιρον.

Μεσοποταμία, ἡ· χώρα κειμένη μεταξὺ τῶν ποταμῶν Εὐφράτου καὶ Τίγρητος.

μετα-χωρῶ (-έω) = **μεταστρατοπεδεύω**.

μετ-εξ-έτεροι (-αι-α)=ἄλλοι τινές.

μέτ-ωπον τό· ὅ,τι ἀκριβῶς καὶ σήμερον ἐννοοῦμεν λέγοντες: μέτωπον (ἀνθρώπου) ἢ μέτωπον ἐν ὄσ στρατοῦ.—Ἐν μετώπω ἢ ἐπὶ φάλαγγος ἢ ἐν φάλαγγι=παράταξις ἐν ἐκτεταμένῃ γραμμῇ οὕτως, ὥστε τὸ πλάτος τοῦ μετώπου νὰ εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλύτερον τοῦ βάρους. Ἀντίθετος εἶναι ἡ: ἐπὶ-κέρως ἢ κατὰ κέρως τάξις=παράταξις ἐν μακρᾷ σειρᾷ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔχη βάθος πολλῶν ἀνδρῶν καὶ μέτωπον 2—3 ἀνδρῶν μόνον.

Μῆδοι, οἱ· κάτοικοι τῆς Μηδίας, χώρας κειμένης ΝΔ. τῆς Κασπίας Θαλάσσης.

μηλο-φόροι, οἱ (φέροντες μῆλα)· σωματοφύλακες τοῦ βασιλέως ὀνομαζόμενοι οὕτω, διότι ἐπὶ τῶν δοράτων των ἀντὶ σαυρωτῆρος εἶχον μῆλα χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ.

μῆνις, ἡ = ἡ ὀργή (πρβλ. μὴνίω=ὀργίζομαι).

Μητρῶν τό· βλ. Κεραμειός.

μισθός, ὁ=ἀμοιβή, πληρωμή, ἀνταμοιβή.

μισθο-φορῶ (-έω) (μισθὸν-φέρω)=λαμβάνω μισθόν.

μνήμα, τὸ=τὸ μνημεῖον.

μνήμη, ἡ· ἀνάμνησις, μνήμη, μνεῖα, ἐνθύμησις. Ἡ ἔπειτα μνήμη Α 12,1=ἡ φήμη τοῦ μέλλοντος. Εἰς μνήμην ἔρχομαί τινος=ἀναμιμνήσκομαί τινος=ἐνθυμοῦμαί τινα ἢ τι.

μυθεύεται =λέγεται.

μύριοι-αι-α = δεκακισχίλιοι-αι-α (μυριοι—αι—α=ἄπειροι, ἀμέτρητοι).

N

νάσσομαι=σωρεύομαι, στοιβάζομαι.

Νέαρχος, ὁ ναύαρχος τοῦ στόλου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, γράφας δύο ἱστορικὰ ἔργα: «τὰ ἀμφὶ τῷ παράπλω», ὅπου ἐξιστόρει τὰς ἐρεῦνας τὰς ὁποίας ἔκαμε περιπλέων τὴν Ἰνδικήν, καὶ «Συγγραφήν ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου», Ἱστορίαν δηλ. τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τὰ ἔργα ταῦτα δὲν ἐσώθησαν μέχρις ἡμῶν, ἐχρησιμοποιήθησαν ὅμως ὑπὸ τοῦ Ἀρριανοῦ ὡς πηγαὶ τῶν ἱστορικῶν του ἔργων.

νέμω τι=1) βόσκω τι· 2) μοιράζω τι.

νέναγμαι· παρακ. τοῦ ῥ. νάσσομαι, ὁ βλ.

νενημένη ἄμμος = σεσωρευμένη ἄμμος (τοῦ ῥ. νέομαι=κλώθομαι, σωρεύομαι).

Νεοπτόλεμος ὁ· υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως.

νεώς, ὁ=ὁ ναός.

νεωτερίζω τι = καινοτομῶ ὡς πρὸς τι. νεωτερίζω (ἀπολ.)=κάμνω μεταβολάς, ἐκδηλώνω στασιαστικὰς προθέσεις, στασιάζω.

νήπιος (ἐπίθ. 3 καὶ 2, νή+ἔπος)=ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λήσῃ, ὁ νεογέννητος (τὰ νήπια=τὰ μωρά, τὰ νεογέννητα).

Νηρηίδες, αἱ· νύμφαι τῆς θαλάσσης, θυγατέρες τοῦ θαλασσίου θεοῦ Νηρέως, προστάτιδες τῶν ναυτιλλομένων, οἱ ὁποῖοι πρὸς τιμὴν των εἶχον ἰδρῦσαι βωμοὺς καὶ προσέφερον θυσίας.

νήχομαι=κολυμβῶ.

νόμος, ὁ (πρβλ. νέμω)=ἡ συνήθεια.

νοῦς, ὁ (νόος)=τὸ νόημα, ὁ σκοπός.

Ξ

Ξένος, ὁ· 1) φίλος ἐκ φιλοξενίας (καὶ ὁ φιλοξενῶν καὶ ὁ φιλοξενούμενος)· 2) ξένος, ἄλλοδαπός· 3) μισθοφόρος στρατιώτης (ιδίως κατὰ πληθ. οἱ ξένοι).

Ξυγ-γιγνώσκω=γιγνώσκω καλῶς.

Ξυγ-κόπτω τινά =κατακόπτω τινά.

Ξυγ-χώρησις, ἡ (συγχωρῶ)=τὸ ἐπιτρέπειν, ἡ συγκατάθεσις, ἡ συναίνεσις, ὁμολογία.

Ξυγ-χωρῶ (-έω)=παραχωρῶ, ἐπιτρέπω· Ξυγχωρῶ τινί τι ἐς τιμὴν (Α 1,3)=τιμητικῶς παραχωρῶ τι εἰς τινα.

Ξυμ-βάλλω τί (τινί)=παραβάλλω τι μέ τι ἄλλο (κυρ. βάλλω τι μαζί μέ τι ἄλλο, κοντὰ εἶς τι ἄλλο, μέ τὴν πρόθεσιν τῆς συγκρίσεως).—Ξυμβάλλομαί τινί=παραβάλλομαι πρὸς τινα (ἢ πρὸς τι).

Ξύμ-μετρος (ἐπίθ. 2, πρβλ. μέτρον) = συμμετρικός, κατάλληλος.

Ξυμ-φωνῶ (-έω) τι=συνομολογῶ τι.

Ξυν-άγω τινά=συναθροίζω τινά, συνάζω τινά.

Ξυν-επι-σπόμενος (ἔπομαι) = συνακολουθήσας, παρακολουθήσας. Ἐν Β 3,4: Λέγεται Γόρδιον δεηθῆναι αὐτῆς ἐξηγήσασθαι αὐτὴν τὴν θυσίαν ξυνεπισπομένην οἷ=λέγεται ὅτι ὁ Γόρδιος παρεκάλεσεν αὐτὴν νὰ τῷ ὑποδείξῃ αὐτὴ τὸν τρόπον τῆς θυσίας, ἄφ' οὗ τὸν ἀκολουθήσῃ.

Ξυν-έχω τι=συγκρατῶ τι· **συνέχομα**=συγκρατοῦμαι, συνθοῦμαι.

Ξυν-ηνέχθη (πρβλ. φέρομαι)=συνέβη.

Ξύν-θημα, τὸ (συν-τίθημι)=συμπεφωνημένον σημεῖον, σύνθημα.

Ξυν-ίημι τι (ἢ ξυνίημι ὅτι...) =ἐννοῶ τι (ἢ ἐννοῶ ὅτι...).

Ξυν-ίσταται μάχη = συγκροτεῖται μάχη· **συνέστη μάχη**=συνεκροτήθη μάχη· **συνειστήκει μάχη**=συνεκροτήθη (εἶχε συγκροτηθῆ) μάχη.

Ξυ-σκοτάζω (σύν+σκοτάζω) =σκοτεινιάζω, ἀρχίζω νὰ σκοτεινιάζω.

Ξυστόν τὸ=μακρὸν καὶ σκληρὸν δόρυ.

Ο

οἷ (δοτική τοῦ γ'. προσ. (οὔ, οἷ, ἔ) τῆς προσωπ. ἀντων. ἐ γ ὤ)=αὐτῷ (ἢ: ἑαυτῷ, ἀναλόγως τῆς ἐννοίας). Ἄμα οἷ =σύν ἑαυτῷ, μεθ' ἑαυτοῦ.

οἷα+αἰτιολογικῆ μετοχ. =ἄτε+αἰτιολογικῆ μετοχ. =διότι πράγματι...

οἶκοθεν =ἐκ τοῦ οἴκου, ἐκ τῆς πατρίδος.

οἰμωγή, ἡ (πρβλ. οἶμοι, οἰμώζω)= ὄδυρμος, θρήνος.

ὀκνῶ (-έω) τι=φοβοῦμαι τι, φοβοῦμαι περί τινος.

ὀμο-λογηθέντα, τά=αἱ συμφωνίαι.

ὀμ-ορος (ἐπίθ. 2, ὀμοῦ+ὄρος, ὄριον)=γειτονικός.

ὀμό-τιμός (ἐπίθ. 2) ὀμότιμοι ἐκαλοῦντο παρὰ Πέρσαις οἱ μεγιστᾶνες, οἱ εὐγενεῖς (Β 11, 9).

ὄντα, τὰ=τὰ ἀληθῆ, τὰ πραγματικά.

ὄξύς (ἐπίθ. 3)=εὐερέθιστος, σκληρός· (κυρ. μυτερός).

ὄξυτης ἡ (πρβλ. ὄξυς) = ἀποφασιστικότης, προθυμία, ὀρμητικότης (:ὄ ξ ύ τ η ς ἔ ς τ ο ύ ς κ ι ν δ ύ ν ο υ ς). Ἐν Α 13,7: ποι ο ὕ μ α ι τ ο ὕ τ ο ο ὔ τ ε π ρ ὸ ς τ ῆ ς δ ὄ ξ η ς τ ῶ ν Μ α κ ε δ ὄ ν ω ν ο ὔ τ ε π ρ ὸ ς τ ῆ ς ἔ μ ῆ ς ὄ ξ ύ τ η τ ο ς ἔ ς τ ο ύ ς κ ι ν δ ύ ν ο υ ς=θεωρῶ ὅτι τοῦτο δὲν ἀρμόζει οὔτε εἰς τὴν δόξαν τῶν Μακεδόνων οὔτε εἰς τὴν ἰδικὴν μου ἀποφασιστικότητα κατὰ τοὺς κινδύνους.

ὀπίσω (ἐπίρ.)=1) ὀπίσω, πρὸς τὰ ὀπισθεν (ὡς ἐπίρ. τόπου). 2) πάλιν, ξανά, κατόπιν, ἔπειτα (ὡς ἐπίρ. χρόνου).

ὀπλιτικόν, τὸ (ἐνν. σ τ ρ ά τ ε υ μ α)=οἱ ὀπλιῖται, τὸ σύνολον τῶν ὀπλιτῶν.

ὀρμῶ (-έω)=ἀγκυροβολῶ (ἐν ᾧ: ὀ ρ μ ά ω -ᾶ =ἐφορμῶ ἐπιτίθεμαι).

ὀρῶν (τῶν)=τῶν ὀρέων (τὸ ὄρος).

ὅτι μὴ (Α 16,2)=εἰ μὴ=ἐκτὸς ἐάν.

ὄτου =οὔτινος.

οὔ (ἀναφορ. ἐπίρ.)=ἔπου.

Οὔξιοι, οἱ ὄρεινός λαὸς τῆς Σουσιανῆς, Β. τοῦ Περσικοῦ Κόλπου.

ὄφελος, τὸ = ἡ ὠφέλεια, κέρδος· ὅ, τ ι π ε ρ ὄ φ ε λ ο ς=οἱ ἄριστοι, τὸ ἄνθος.

ὄψις ἡ (πρβλ. ὄρῶ)=1) τὸ θέαμα, ἡ ὀπτασία· 2) ἡ μορφή τὸ ἐξωτερικόν, τὸ πρόσωπον.

Π

Πάγγαιον, τό ὄρος τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, παρὰ τὰ νότια παράλια τῆς Θράκης, μεταξύ τῶν ποταμῶν Στρυμόνος καὶ Νέστου. Περίφημον τὸ πάλαι διὰ τὰ ἐπ' αὐτοῦ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Ὑψος 1870 μ.

παιανίζω =ψάλλω παιᾶνα.

Παίονες, οἱ κάτοικοι τῆς Παιονίας, χώρας τῆς βορείου Μακεδονίας, μεταξύ Ἀξιοῦ καὶ Στρυμόνος.

Παιτική, ἡ χώρα τῶν νοτίων παραλίων τῆς Θράκης, κειμένη μεταξύ τῶν ποταμῶν Ἐβρου καὶ Μέλανος. Οἱ κάτοικοι: Παιτοί.

παίω=κτυπῶ (ἐκ τοῦ σύνεγγυς· ἐν ᾧ: βάλλω=κτυπῶ μακρόθεν).

παλτόν, τὸ =βραχὺ καὶ ἐλαφρὸν δόρυ· (πρβλ. πάλλω).

πάντη (ἐπίρ.)=κατὰ πάντα, παντελῶς.

παρ-άγω (ὡς ἀμετάβ.)=προχωρῶ, πορεύομαι.—**Παράγω τινὰ** (μεταβ.)=φέρω τινὰ πλησίον, τὸν μεταφέρω, τὸν μετατάσσω· ἐν Β 8,2: **παράγω ἄλλην καὶ ἄλλην τάξιον ὀπλιτῶν** =φέρω τὴν μίαν τάξιν παραπλευρῶς τῆς ἄλλης (διατάσσω νὰ βαδίξῃ ἢ μία τάξις παραπλευρῶς τῆς ἄλλης).

παράδεισος, ὁ=κῆπος.

παρ-αινῶ (-έω)=συμβουλεύω, παρακινῶ.

παρ-αιτοῦμαι (-έομαι) **τι=ζητῶ** τι παρακλητικῶς, ἐξιλέωνω τι (παραιτοῦμαι μῆνιν Πριάμου=ζητῶ, προσπαθῶ, νὰ ἐξιλέωσω τὴν ὀργὴν τοῦ Πριάμου).

παρα-καλῶ (-έω) **τινα**=καλῶ τινὰ πλησίον μου, προσκαλῶ τινὰ. **Παρακαλῶ τινὰ+ἀπαρ.**=παροτρύνω, παρακινῶ, διεγείρω, τινὰ νά...

παρά-κλησις, ἡ (πρβλ. παρακαλῶ)=παρόρμησις.

παρά-λογον, τὸ =τὸ ἀπροσδόκητον, ἡ ἀπροσδόκητος ἔκβασις· ἐν Α 16,2 **ἔμενε μᾶλλον τι ἐκπλήξει τοῦ παραλόγου ἢ λογισμῶ** βεβαίως=ἔμενε εἰς τὴν θέσιν τοῦ μᾶλλον ἀπὸ κάποιαν ἐκπληξιν διὰ τὴν ἀπροσδόκητον ἔκβασιν τοῦ ἀγῶνος παρὰ ἀπὸ σταθερὰν ἀπόφασιν (ἀπὸ ἀσφαλῆ ὑπολογισμὸν).

παρα-λύω τινὰ τινος=ἀπολύω, ἀπαλλάσσω, τινὰ ἀπὸ τινος.

παρ-αμείβω τι=ἀντιπαρέρχομαι τι, περνῶ δίπλα ἀπὸ τι. Ἐν Α 11,4: **παρήμειβε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὡς ἐπ' Ἀβδηρα**=παρακάμψας τὸ Πάγγαιον ὄρος ἐβάδιζε τὴν ὁδὸν τὴν ἀγούσαν εἰς Ἀβδηρα.

παρα-νομία, ἡ (πρβλ. νόμος, παράνομος)=ἡ παρὰ τοὺς νόμους (ἐν Στ. 29,1 θρησκευτικούς) πρᾶξις, ἀσέβεια, ἀνοσιούργημα.

Παραπαμισάδαι, οἱ· λαὸς κατοικῶν παρὰ τὸ ὄρος Παραπάμισον ἢ Ἰνδικὸν Καύκασον ἐν τῇ ἀνατολ. Περσίᾳ, ὅπου περὶ που κεῖται ἡ σημερινὴ Καβούλ.

παρα-πλήσιος (ἐπίθ. 3 καὶ 2)=παρόμοιος.

παρα-ρρήγνυμαι = διασπῶμαι, διασχίζομαι, διαχωρίζομαι (ὡς παθητ.) ἐν Α 16, 1: **π α ρ ε ρ ρ ῆ γ ν υ τ ο τ ἄ ἐ φ' ἐ κ ἄ τ ε ρ α τ ῆ ς ἴ π π ο υ**=εἶχον ἀποσπασθῆ (ἀπὸ τῆς ἄλλης παρατάξεως) ἀμφοτέραι αἰπτέρυγες τοῦ ἵππικοῦ.

παρά-ρρηξις, ἡ (πρβλ. παραρρήγνυμαι) = διάσπασις, ξέσπασμα.

παρ-τείνω τὴν ἴππον τῷ ποταμῷ κατὰ τὴν ὄχθην=παρατάσσω τὸ ἵππικὸν κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ παρὰ τὴν ὄχθην.

παρ-αυτικά (ἐπίρ. χρόν.)=αὐτίκα=ἀμέσως.

παρ-έλκω=παρασύρω ἢ παρ-εἴλκε τὸ ρεῦμα =ὅπου παρέσυρε τὸ ρεῦμα, κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ρεύματος.

παρ-ερρωγός (τὸ) τοῦ στρατεύματος=τὸ μέρος τοῦ στρατεύματος, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὑποστῆ ρῆγμα (πρβλ. παραρρήγνυμαι).

παρ-έρχομαι ἔς τι (μέρος)=φθάνω εἰς τι μέρος. **παρ-έρχομαι ἐπί τι** (σημεῖον)=διέρχομαι (μεταβαίνων εἰς τι μέρος), μετακινουῖμαι πρὸς τι μέρος.

παρ-έχω τινὶ = ἐπιτρέπω εἰς τινὰ. **παρ-έχει** ἄπαρ. (ὡς ἀπρόσ.)=εἶναι δυνατόν νά...

Παρθυαῖοι, οἱ· κάτοικοι τῆς Παρθυαίας, χώρας κειμένης ΝΑ. τῆς Κασπίας θαλάσσης.

παρ-ιππεύω = παρακολουθῶ ἔφιππος, περνῶ ἔφιππος, τρέχω ἔφιππος.

Παρμενίων, ὁ· εἷς ἐκ τῶν διασημοτέρων στρατηγῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου.

πάρ-οδος, ἡ=ἡ δίοδος, ἡ διάβασις, τὸ πέρασμα.

Πασαργάδαι, αἱ· ἀρχαιοτάτη πρωτεύουσα τῆς Περσίας, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου, κειμένη δὲ ΒΑ' τῆς Περσεπόλεως, ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ σημερινοῦ Μουργάβ.

πάτριος (ἐπίθ. 3, πρβλ. πατήρ)=πατροπαράδοτος.

Πάτροκλος, ὁ· ἐπιστήθιος φίλος τοῦ Ἀχιλλέως.

πέδη, ἡ = χειροπέδη ἢ πέδικλον· γενικῶς **πέδα** = δεσμά (ἐξ αὐτοῦ τό: **πέδιλον**).

πελάζω τινὶ (πρβλ. πέλας)=πλησιάζω πρὸς τινὰ.

πέλας (ἐπίρ.)=πλησίον. **Οἱ πέλας**=οἱ πλησίον.

πέραν (ἐπίρ. τόπου)=ἀπέναντι.

πέρας. τὸ=τὸ τέρμα.

περί-εimi τινος (εἰμι)=εἶμαι ὑπέρτερός τινος.

Περίνθιοι, οἱ· κάτοικοι τῆς Περίνθου. Ἡ δὲ Πέρινθος ἦτο πόλις Θρακικὴ εἰς τὴν Προποντίδα (ἡ σημερ. Ἑράκλεια),

Περκώτη, ἡ· πόλις τῆς Μυσίας, μεταξὺ Ἀβύδου καὶ Λαμψάκου, (ἡ σημερ. κόμη Βεργάζ).

περι-ορω (-άω)=1) βλέπω ὀλόγυρα· 2) βλέπω μετ' ἀδιαφορίας (διότι μόνον ὅταν ἀδιαφορῇ κανεὶς βλέπει κατὰ ὀλόγυρα καὶ οὐχὶ κατ' εὐθεῖαν)· 3) παραβλέπω (δηλ. βλέπω καὶ δὲν παρατηρῶ, κάνω πὼς δὲν βλέπω· 4) ἐπιτρέπω, ἀνέχομαι. Συντάσσεται μετὰ αἰτιατικῆς (προσώπου ἢ πράγματος) καὶ κατηγορ. μετοχῆς ἢ ἀπαρεμφάτου.

πέτρα, ἡ=βράχος (ἐν ᾧ: ὁ πέτρος=ὁ λίθος).

πεφοβημένως (ἐπίρ.)=μετὰ φόβου.

Πηλούσιον, τό· ὄχυρά πόλις κειμένη πλησίον τοῦ ἀνατολικωτάτου βραχίονος τοῦ Δέλτα τοῦ Νείλου, οὐχὶ μακρὰν τῆς θαλάσσης.

πήρωσις, ἡ (πρβλ. πηρός, ἀνάπηρος)=σωματικὴ βλάβη.

πίδαξ (ἡ)—τῆς πίδακος=πηγή.

Πίναρος, ὁ· ποταμὸς τῆς Κιλικίας, πηγάζων ἐκ τοῦ Ἀμανοῦ ὄρους, ῥέων ἀνατολικῶς τῆς Ἰσσοῦ καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἰσικὸν κόλπον.

πιστά, τὰ=τὰ ἐγγύα πίστεως, αἱ ἔνορκοι διαβεβαιώσεις.

πιστεύομαι=ἀπολαύω ἐμπιστοσύνης.

πίστις, ἡ=ἐμπιστοσύνη, πεποιθήσις.

πιστός (ἐπίθ. 3)=1) ἀξιόπιστος, πιστευτός· 2) ἔμπιστος, εἰλικρινής.

πλανήτης, ὁ=περιπλανώμενος.

πλεον-εξία, ἡ (πλέον ἔχω)=1) ἀπληστία· 2) ὑπεροχή, πλεονέκτημα.

πληγή, ἡ (πλήσσω)=τὸ κτύπημα. Τὸ κράνος ἔσχε τὴν πληγὴν=ἡ περικεφαλαία ἐκράτησεν (ἡμπόδισε) τὸ κτύπημα.

πόα, ἡ=χλόη.

πολυ-πραγμονῶ (-έω)=πολυεξετάζω.

πομπή, ἡ (πέμπω)=ἀποστολή.

πονοῦμαι (-έομαι)=μετὰ κόπου (κρατερῶς) ἀγωνίζομαι· πονοῦμαι ὑπό τινος=βασανίζομαι, στενοχωροῦμαι, ὑπό τινος.
πόντος, ὁ=θάλασσα.

πόρος, ὁ (περῶ)=διάβασις, πέρασμα (πόρος Ἑλλησπόντου)=τὸ στενὸν τοῦ Ἑλλησπόντου).

πόρρω τινός=μακρὰν τινος.

πορφύρα, ἡ=ἡ πορφυρᾶ χλαμύς· πορφύρας χρώμα =τὸ ἀνοικτὸν χρώμα.

Πράκτιος, ὁ· μικρὸς ποταμὸς τῆς Τρωάδος, ῥέων μεταξὺ Ἀβύδου καὶ Λαμψάκου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἑλλησποντον· πλησίον αὐτοῦ ἔκειτο ἡ Περκώτη.

πρεσβεύω· 1) ὡς ἀμετάβ.=εἶμαι πρεσβύτης, ἔχω τὰ πρωτεῖα, πρωτεύω.—2) ὡς μεταβατ.: α') πρεσβεύω τινὰ=δίδω τὰ πρεσβεῖα (πρωτεῖα) εἰς τινὰ, προτιμῶ τινὰ· β') τιμῶ τινὰ, λατρεύω τινὰ· πρεσβεύω πρὸς τινὰ=στέλλομαι ὡς πρέσβυς πρὸς τινὰ, διαπραγματεύομαι πρὸς τινὰ. Πρεσβεύομαι πρὸς τινὰ (μέσον)=στέλλω πρέσβεις πρὸς τινὰ. Πρεσβεύομαι ὑπό τινος (ὡς παθητ.)=τιμῶμαι ὑπό τινος.

Πρίαμος, ὁ· ὁ περίφημος βασιλεὺς τῆς Τροίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Τρωικοῦ πολέμου.

Πρίαπος, ἡ· πόλις κειμένη εἰς τὰ νότια παράλια τῆς Προποντίδος, πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Γρανικοῦ ποταμοῦ· ἀποικία τῶν Μιλησίων.

προ-άγω (ἀμεταβ.)=προχωρῶ· προάγω τινὰ=ὀδηγῶ τινὰ πρὸς τὰ ἐμπρός· προάγομαι=παρασύρομαι.

πρό-δρομοὶ ἵππεῖς=πρόσκοποι ἵππεῖς· οὕτω ὀνομάζοντο οἱ ἀποτελοῦντες τὸ ἐλαφρὸν ἵππικὸν τῶν Μακεδόνων.

προ-εμ-βάλλω ἐς τὸν ποταμὸν=ρίπτομαι (εἰσβάλλω) πρῶτος εἰς τὸν ποταμὸν.

προ-ιππεύω=προχωρῶ ἔφιππος.

προ-κατα-σκοπῶ (-έω, καὶ προκατασκοποῦμαι)=κατασκοπεύω (κατοπτεύω) πρότερον.—Οἱ προκατασκεψόμενοι τὰ τῶν πολεμίων=οἱ προαποσταλέντες, ἵνα κατοπτεύσωσι τὰς θέσεις τῶν πολεμίων.

- προ-κινδυνεύω**=μάχομαι ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ.
προ-κρίνομαι=προτιμῶμαι.
πρόνοιαν ἔχω τινός =προνοῶ περί τινος.
πρός+γεν. προσ. (πρός τινος)=ὑπό τινος· πρόσ
 †δοτ. (πρός τινι)=πλησίον τινός.
προσ-άγω (ὡς ἀμετάβ.) = πλησιάζω· προσάγω
 τινι=πλησιάζω τινά (ἤ τι).
πρόσ-βασις, ἡ (προσβαίνω)=ἀνάβασις.
προσ-γίγνομαι τινι=προστίθεμαι εἰς τινα, ἐνοῦμαι μετά
 τινος.
προσ-έχω τῇ ὄχθῃ = πλησιάζω τὴν ὄχθην (λέγεται καὶ
 προσίσχω).
προσ-θέσθαι ἐν Α, 12,10: λέγεται τοὺς Πέρ-
 σας προσθέσθαι Ἀρσίτην=λέγεται ὅτι οἱ Πέρ-
 σαι προσετέθησαν εἰς τὴν γνώμην τοῦ Ἀρσίτου.
προσ-μείγνυμι τινι=συμπλέκομαι μετά τινος.
προσ-μένω τινά=περιμένω, ἀναμένω, τινά.
πρόσ-οδος, ἡ=ἡ προσέλευσις, ἡ προχώρησις.
πρόσ-οικός (ἐπίθ. 2) τινός = ὁ οἰκῶν πλησίον τινός
 γείτων.
προσ-πίπτω τινι=ἐπιπίπτω κατὰ τινος.
πρόσ-χωρος (ἐπίθ. 2)=πλησιόχωρος, γειτονικός.
προ-τάσσομαι τινος=παρατάσσομαι ἔμπροσθέν τινος.
προυχώρει (ὡς ἀπρός.)= ἦτο δυνατόν· ἐν Α 15,8:
 ὅσοις προухώρει (ἐν ν. ἐκβαίνειν)=εἰς ὅσους
 ἦτο δυνατόν νὰ ἐξέρχωνται.
προ-φέρομαι τι=ἀναφέρω τι (πρός ὑποστήριξιν τῆς
 γνώμης μου), προβάλλω τι.
Πρωτεσίλαος, ὁ· μυθολογικός ἦρωσ τῶν Ὀμηρικῶν
 χρόνων· υἱὸς τοῦ Ἰφίκλου τοῦ βασιλέως τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φυ-
 λάκης· ὁ Ὀμηρὸς ἐν Ἰλιάδι Β 701 λέγει, ὅτι οὗτος ἀπεβιβάσθη
 πρῶτος εἰς τὴν Ἀσιατικὴν ἀκτὴν, ἀλλ' ἐφονεύθη ἀμέσως ὑπὸ τοῦ
 Ἑκτορος.
πταῖσμα, τὸ=ἀτύχημα, ἦττα.
Πτολεμαῖος ὁ Λάγου· ἰδρυτὴς τῆς δυναστείας
 τῶν Πτολεμαίων ἢ Λαγιδῶν, τῆς ὁποίας 13 μέλη ἐβασίλευσαν

ἐν Αἰγύπτῳ ἐπὶ 300 ἔτη, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 323 π.Χ. (ἀπὸ τοῦ θανάτου δηλ. τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου) μέχρι τοῦ 30 π.Χ., ὁπότε ἡ Αἴγυπτος ὑπεδουλώθη ὑπὸ τῆς Ῥώμης καὶ ἔγινε Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία. Ὁ ἴδιος ἐπωνομάσθη καὶ Σ ω τ ῆ ρ λόγῳ τῆς βοήθειας τὴν ὁποίαν παρέσχεν εἰς τοὺς Ῥοδίους ἐναντίον Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου (323) ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς Αἰγύπτου, γενόμενος βασιλεὺς αὐτῆς. Ἐδραν του καὶ πρωτεύουσαν τοῦ κράτους του ὠρίσε τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τὴν ὁποίαν πολλαπλῶς ἐξωραΐσε καὶ δὲν ἔπαυσε νὰ στολίζῃ μέχρι τοῦ θανάτου του (τῷ 284 π.Χ.)· αὐτὸς ἐθεμελίωσε καὶ τὴν περίφημον βιβλιοθήκην. Διάδοχός του ὑπῆρξεν ὁ υἱός του Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος.

Πυανεψιδών μῆν· ὁ τέταρτος Ἀττικὸς μῆν (15 Ὀκτωβρίου—15 Νοεμβρίου), κληθεὶς οὕτω ἔκ τινος ἑορτῆς, ἣτις ἐκαλεῖτο Π υ α ν ἔ ψ ι α καὶ ἐωρτάζετο πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος.

πύελος, ἡ = θήκη (νεκροῦ), λάρναξ, σαρκοφάγος.
πῶμα, τὸ = τὸ κάλυμμα.

Ρ

ραῖζω (πρβλ. ῥάων) = γίνομαι καλλίτερα, καλλιτερεύω, ἀναλαμβάνω ἀπὸ ἀσθένειαν.

ῥυμός, ὁ = μακρὸν ξύλον (σημερ. τιμόνι) ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ ἄξονος μέχρι τοῦ ζυγοῦ.

ῥυτήρ, ὁ = ὁ χαλινός· ἐ λ α ὕ ν ω ἀ π ὸ ῥ υ τ ῆ ρ ο ς = τρέχω με ἀφημένο τὸ χαλινάρι, («τρέχω στὰ τέσσερα»).

ῥώμη, ἡ (ῥώννυμι) = σωματικὴ δύναμις.

Σ

Σάκαι, οἱ· λαὸς Σκυθικῆς καταγωγῆς, κατοικῶν εἰς τὰ πρὸς Α. ὅρια τοῦ Περσικοῦ κράτους ἐν τῇ Βακτριανῇ καὶ Σογδιανῇ.

Σακεσῖναι, οἱ· λαὸς κατοικῶν τὰς νοτίας ὑπωρείας τοῦ Καυκάσου, παρὰ τὸν Ἀράξην ποταμὸν.

σαρισσο-φόροι (οἱ) ἰ π π ε ῖ ς = ἵππεῖς φέροντες σαρίσσας· ἦσαν δὲ αἱ σ ἄ ρ ι σ σ α ι μακρὰ δόρατα μήκους 14—16 ποδῶν διὰ τοὺς πεζοὺς καὶ κατὰ τι βραχύτερα διὰ τοὺς ἵππεῖς. Τοι-

Ἀρριανοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις

αὔτα δόρατα (σαρίσσας) ἔφερε μόνον ἡ Μακεδονικὴ φάλαγξ.

σέλας, τὸ=λάμψις, ἀστραπαί.

Σεμίραμις, ἡ μυθικὴ βασίλισσα τῆς Ἀσσυρίας, σύζυγος τοῦ Νίνου (περὶ τὸ ἔτος 2,182 π.Χ.).

σημαίνω=δίδω σημεῖον, διατάσσω διὰ σήματος.

σημεῖον (τὸ) **βασιλικόν**=σφραγίς βασιλική.

Σηστός, ἡ πόλις τῆς Θρακικῆς χερσονήσου ἐπὶ τῶν στενῶν τοῦ Ἑλλησπόντου, ἀπέναντι τῆς Ἀβύδου (ἦν βλ.)· περίφημος διὰ τὸν μῦθον Ἡροῦς-Λεάνδρου. Τὰ ἐρείπιά της παρὰ τὴν σημερινὴν Ἰάλοβαν.

Σίγειον, τὴ ἀρχαία πόλις τῆς Τροίας κειμένη παρὰ τὸ ὁμώνυμον ἀκρωτήριον.

Σιττακηνοί, οἱ λαὸς τῆς ἀνατολικωτάτης Ἀσσυρίας, παρὰ τὸν Τίγρητα.

σιτῶ (-έω) καὶ **σιτοῦμαίτι**=τρώγω τι (πρβλ. σῖτος).

σκευοφόρος (ἐπίθ. 2)=ὁ φέρων σκεύη· τὰ σκευοφόρα (δὴλ. ζῶα)=τὰ ζῶα τὰ φέροντα τὰ σκεύη τοῦ στρατοῦ· τὰ μεταγωγικά.

σκόλοψ (ὁ)—**τοῦ σκόλοπος**=πάσσαλος ἐμπετηγμένος.

σκοπὸς (σκοπῶ)=παρατηρητής, ἐξεταστής, φρουρός, κατὰσκοπος. **Σκοποὶ** ἐλέγοντο οἱ σημερινοὶ ἀνιχνευταί, ἦτοι στρατιῶται προπορευόμενοι πρὸς κατόπτεισιν.

Σογδιανοί, οἱ οἱ κάτοικοι τῆς Σογδιανῆς, ἣτις ἔκειτο μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ὠξου καὶ Ἰαξάρτου καὶ ἀπετέλει τὸ ΒΑ. ἄκρον τοῦ Περσικοῦ κράτους κειμένη πρὸς Β. τῆς Βακτριανῆς, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐχωρίζετο διὰ τοῦ ποταμοῦ Ὠξου.

Σουσιανοί (ἢ **Σοῦσιοι**), οἱ κάτοικοι τῆς Σουσιανῆς, χώρας κειμένης πρὸς Α. τῶν ἐκβολῶν τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ, ἐχούσης δὲ πρωτεύουσαν τὰ Σοῦσα.

σόφισμα, τὸ=τέχνασμα, ἐπινόημα· πανουργία.

σπασμός, ὁ (πρβλ. σπάω-ῶ)=σπασμωδικὴ κίνησις.

σπένδω=κάμνω σπονδῆν· χύνω οἶνον κατὰ τὴν θυσίαν· **σπένδομαί**=**ποιοῦμαι** **σπονδᾶς**=κάμνω συνθήκην.

σπονδή, ἡ (σπένδω)=θυσία (ὁ οἶνος ὁ χυνόμενος κατὰ

τάς θυσίας, ἣ καὶ αὐτὴ αὐτὴ ἢ πρᾶξις τοῦ χυσίματος. Σ π ο ν δ α ἰ=αἰ συνθῆκαι (διότι καὶ κατὰ τὴν σύναψιν τῶν συνθηκῶν ἐλάμβανε χώραν σπονδῆ).

σπουδῆ (ἐπίρ., πρβλ. σπεύδω)=μετὰ σπουδῆς, δρομαίως. σ π ο υ δ ῆ ἔ λ α ὕ ν ω=ἐν σπουδῆ (δρομαίως) τρέχω ἔφιππος.

στάδιον, τὸ (πληθ. τὰ στάδια καὶ οἱ στάδιοι)· μέτρον μήκους ἴσον πρὸς 185 μ. περίπου· 20 στάδια ἀντιπροσωπεύουσι πορείαν μιᾶς ὥρας περίπου.

στέλλομαι (ὡς μέσ.)=περιβάλλομαι, ἐνδύομαι. σ τ ἔ λ λ ο μ α ἰ ἔ κ τ ι ν ο ς (τόπου)=ἐκκινῶ, ἀποπλέω, ἔκ τινος τόπου.

στενό-πορος (ἐπίθ. 2, πρβλ. πόρος)=στενός, στενόχωρος.

στέρνον, τὸ=τὸ στῆθος.

στόλος, ὁ (στέλλω)=1) προετοιμασία πρὸς πόλεμον· 2) ἐκστρατεία κατὰ ξηρὰν (καὶ συνηθέστερον κατὰ θάλασσαν). Ἐ ν π α ρ α σ κ ε υ ῆ εἰ μ ι τ ο ὦ σ τ ὄ λ ο υ Α 1,3=παρασκευάζω τὴν ἐκστρατείαν.

στρατηγίς ναῦς=ναυαρχίς (διότι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ ὁ νχὺαρχος ἐκαλεῖτο στρατηγός).

στρατιὰ ἡ=1) στράτευμα· 2) ἐκστρατεία (ἀντὶ τοῦ: σ τ ρ α τ ε ἰ ᾶ· π.χ. ἡ ἐ π ἰ τ ο ὺ ς Π ἔ ρ σ α ς σ τ ρ α τ ι ᾶ =ἡ ἐναντίον τῶν Περσῶν ἐκστρατεία).

στρεβλῶ (-όω) τ ι ν α=βασανίζω τινά.

στρεπτός, ὁ=τὸ περιδέραιον.

στρογγύλα πλοῖα, τὰ· οὕτω ἐκαλοῦντο τὰ φορτηγὰ πλοῖα λόγῳ τοῦ σχήματός των· κατεσκευάζοντο δηλ. πολὺ πλατέα, ἵνα περιλαμβάνωσι πολὺ φορτίον. Ἀντιθέτως τὰ πολεμικὰ πλοῖα ὠνομάζοντο καὶ μ α κ ρ ᾶ, λόγῳ τοῦ σχήματός των καὶ αὐτά· διότι διὰ τὰ τελευταῖα ἐνδιέφερον ἡ ταχύτης καὶ οὐχὶ ἡ χωρητικότης.

Στρυμών, ὁ· ποταμὸς πηγάζων ἐκ τῶν ὄρεων τῆς Θράκης, διαρρέων ὀλόκληρον τὴν Μακεδονίαν, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Κερκινῆτιν λίμνην καὶ εἶτα εἰς τὸν Στρυμονικὸν κόλπον (ἐξ αὐτοῦ λαβόντα τὸ ὄνομα). Ἐχει μῆκος περίπου 365 χλμ.

συγ-γίγνομαι τ ι ν ι ἐ π ἰ γ ᾶ μ φ=νυμφεύομαι τινά.

συλῶ (-άω) τ ι=διαρπάζω τι.

συμμείγνυμι τ ι ν ι=συμπλέκομαι πρὸς τινά.

συν-θλώ (-άω) τ ι=συντρέβω τι.

συν-όντες (οί) Ἄ λ ε ξ ά ν δ ρ ω = οί συναναστρεφόμενοι, οί φίλοι τοῦ Ἀλεξάνδρου.

συν-τάσσω τινά = παρατάσσω τινά· σ υ ν τ ά σ σ ο μ α ί τ ι ν ι =τάσσομαι (παρατάσσομαι) μετά τινος.

συν-τεθέντα, τά'=αί συνθῆκαι.

Σύροι, οί· κάτοικοι τῆς Συρίας, χώρας κειμένης μεταξύ Παλαιστίνης καὶ Μεσοποταμίας. Τὸ τμήμα τῆς χώρας, τὸ κείμενον μεταξύ τῶν ὄροπεδίων τοῦ Λιβάνου καὶ Ἀντιλιβάνου, καλεῖται Κ ο ί λ η Σ υ ρ ί α.

σφαλερός (ἐπίθ. 3, πρβλ. σφάλλω)=ἐπικίνδυνος.

σφάλλω (ὡς ἀμετάβ.) = σκοντάφτω, ἀποτυγχάνω.—
Σ φ ά λ λ ω τ ι ν ά (ὡς μεταβ.)=κάμνω τινά νά παραπατήση, τὸν καταβάλλω, τὸν φθείρω.

σφάλμα, τὸ (σφάλλω)=ἀτύχημα.

σφυρ-ήλατος (ἐπίθ. 2, σφῦρα+ἐλαύνω)=ὁ διὰ σφύρας κατειργασμένος.

σχολαῖος (ἐπίθ. 3, πρβλ. σ χ ο λ ή) = βραδύς, ἀργός, ἀργοκίνητος.

T

ταλαιπωρῶ (-έω)=κακοπαθῶ (πρβλ. ταλαίπωρος, τάλας).

Τάναϊς, ὁ· ποταμὸς τῆς Ἀσίας, λεγόμενος ἄλλως καὶ Ἰ α ξ ά ρ τ η ς, πηγάζων ἐκ τῶν ὄρεων τῶν κειμένων ΒΑ. τοῦ Παραπαμίσου καὶ χυνόμενος εἰς τὴν Ὠξιανὴν λίμνην. Τάναϊς ἐπίσης ὑπάρχει καὶ ἐν Ῥωσσίᾳ (σημερ. Δόν).

ταξι-άρχης, ὁ =ὁ ἀρχηγὸς τάξεως, ἦτοι σώματος στρατοῦ ἀποτελουμένου ἐκ 1000 περίπου πεζῶν.

τάξις, ἡ (τάσσω) = τακτοποιήσις, παράταξις, τάγμα, τμήμα στρατοῦ. Διὰ τὸ ἐν Α 17,4: λ ο ξ ή τ ά ξ ι ς β λ. ἐν λ. λ ο ξ ή.

Τάπουροι, οί· λαὸς κατοικῶν τὰ νότια παράλια τῆς Κασπίας θαλάσσης.

Ταῦρος, ὁ· ὄροσειρὰ τῆς Μ. Ἀσίας, ἀποτελοῦσα τὰ πρὸς Β. σύνορα τῆς Κιλικίας. Διαιρεῖται εἰς Μ έ γ α ν Τ α ῦ ρ ο ν (ὅστις φθάνει μέχρις ὕψους 3.500 μ.) καὶ μ ι κ ρ ὸ ν Τ α ῦ ρ ο ν

ἡ Ἀντίταυρον κείμενον Α. τοῦ πρώτου καὶ χαμηλότερον ἐκεῖνου.

τεκμήριον, τὸ=ἀσφαλές σημεῖον, γνώρισμα, ἀπόδειξις.

τεκμηριοῦμαι (-όμαι) τι (καί: τεκμαίρομαι τι)=ἐκ τεκμηρίων, σημείων, εὐρίσκω, ἀναγνωρίζω, συμπεραίνω, τι (πρβλ. τεκμήριον).

τελευτῶ (-άω) τι=φέρω τι εἰς τέλος, τελειώνω τι.
τελευτῶ τὸν βίον=ἀποθνήσκω.

■ **Τελμισοεῖς**, οἱ κάτοικοι τῆς Τελμισσοῦ, πόλεως κειμένης εἰς τὰ παράλια τῆς Λυκίας.

τελῶ (-έω) φόρους τινὶ=πληρώνω, καταβάλλω, φόρους εἰς τινα.

τετρά-πεδος (ἐπίθ. 2)=τετράπλευρος (πρβλ. πέδον, πεδίον).

τέως=ἐπὶ τινα χρόνον (ἐπίρ. χρόνου).

Τίγρης (ὁ) ποταμός· πηγάζει ἐν Ἀρμενίᾳ, ἀποτελεῖ τὰ ἀνατολικά ὄρια τῆς Μεσοποταμίας, ῥέει διὰ μέσου τῆς Ἀσσυρίας καὶ Βαβυλωνίας, καὶ χύνεται εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον, ἐνούμενος πρὸ τῶν ἐκβολῶν του μετὰ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ.

τίθεμαί τι (τοιούτον ἢ τοιούτον)=θεωρῶ τι τοιούτον.

τιμή, ἡ=1) ἀντίτιμον, ἀξία· 2) ὑπόληψις, ἐκτίμησις, τιμή, σεβασμός.

τιμωροῦμαι (-έομαι) τινα = τιμωρῶ τινα, ἐκδικοῦμαι τινα.

τιτρώσκω τινά=πληγώνω τινά.

τοξότης, ὁ· βλ. λ. ψιλοί.

τρέπομαι (ὡς μέσ.) ἐπί τι=στρέφομαι πρὸς τι.
Τρέπομαί τινα (ἐνν. εἰς φυγήν)=τρέπω τινά εἰς φυγήν (ὡς ἐν Β 7,9).

τριακόντορος (ἡ· δηλ. ναῦς) = πλοῖον τριαντάκωπον (μὲ 30 κώπας.)

Τριβαλλοί, οἱ λαὸς κατοικῶν πρὸς Ν. τοῦ Δουνάβειος καὶ πρὸς Β. τῶν Μακεδόνων.

τριβή, ἡ (τρίβω)=παράτασις χρόνου, χρονοτριβή, ἀργοπορία· τριβάς ἐμποιῶ τινι=ἀργοπορίαν, χρονοτριβήν, προξενῶ εἰς τι, ἀναβάλλω τι.

τρι-ήρης, ἡ (τ ρ ε ῖ ς καὶ ἐκ ρίζ. ἐ ρ- τῆς ὑπαρχούσης εἰς τὰς λ. ἐρετμόν, ἐρέτης, τὰς ἐκ τοῦ ῥ. ἐ ρ ἔ σ σ ω=κωπηλατῶ· κατ' ἄλλους ἡ ἐπιθετικὴ του κατάληξις-ἡ ρ η ς παράγεται ἐκ τῆς ῥ. ἄ ρ-τοῦ ῥ. ἄ ρ α ρ ῖ σ κ ω=συναρμύζω)· πάντως ἡ λ. εἶναι κυρίως ἐπίθετον: ἡ τ ρ ι ἡ ρ η ς ν α ὕ ς=τὸ τρίπατον (τριώροφον) πλοῖον· τὸ ἔχον τρεῖς σειρὰς κωπῶν· πολεμικὸν πλοῖον διαφέρον ἀπὸ τὰ παλαιότερά του κατὰ τὸ ὅτι ἦτο ὑψηλότερον καὶ ἐπὶ ἐκάστης πλευρᾶς ἔφερε τρεῖς ἄλληπαλλήλους σειρὰς κωπῶν, ἐπομένως καὶ κωπηλατῶν. Ἐκ τούτων οἱ κατώτατοι ἐλέγοντο θ α λ α μ ῖ τ α ι (54 τὸν ἀριθμὸν), οἱ μέσοι ζ υ γ ῖ τ α ι (54 καὶ αὐτοί) καὶ οἱ τῆς ἄνω σειρᾶς θ ρ α ν ῖ τ α ι (62 τὸν ἀριθμὸν)· ἦτοι ἐν ὄλῳ 170 ἦσαν οἱ κωπηλάται. Βεβαίως ἡ διάταξις τῶν κωπῶν μεταξύ των θὰ ἦτο τοιαύτη, ὥστε πᾶσα ὑπερκειμένη κώπη νὰ ἀντιστοιχῇ πρὸς τὸ μέσον δύο ὑποκειμένων κωπῶν (δύο κωπῶν δηλ. τῆς κατωτέρας σειρᾶς), ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχηται σύγκρουσις μεταξύ τῶν κωπῶν (βλ. εἰκόνα).

τρυφῶ (-άω)=ζῶ βίον τρυφηλόν, μαλθακόν.

τύλος, ὁ=γόμφος, ξύλινον καρφίον μετὰ κεφαλῆς εἰς τὸ ἄκρον.

Τύρος, ἡ πόλις ἐκτισμένη ἐπὶ νησιῶδος τινος τῆς Φοινικικῆς παραλίας, πρὸς Ν. τῆς Σιδῶνος.

τῷ=τινί.

Υ

ὑακινθινο-βαφῆς (ἐπίθ. 2)=ὁ βεβαμμένος μετὰ χρωμα ὑακίνθου (ἦτοι βαθύ ἐρυθρόν).

Ὑδάσπηξ, ὁ· ποταμὸς πηγάζων ἐκ τοῦ Ἰνδικοῦ Καυκάσου καὶ χυνόμενος εἰς τὸν Ἀκεσίην ποταμόν, ὅστις πάλιν χύνεται εἰς τὸν Ἰνδόν.

Ὑδραώτης, ὁ· βλ. Ἀκεσίνης.

ὕδρευμαι=λαμβάνω ὕδωρ.

ὕει=βρέχει· ὕ ε τ α ι=βρέχεται.

ὑπ-αρχος, ὁ=ὑποσατράπης (ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ σατράπου).

ὑπ-άρχω = ἀρχίζω πρῶτος, κάμνω τὴν πρώτην ἀρχήν, κάμνω ἀρχήν.

ὕπ-ασπιστής, ὁ (πρβλ. ἀσπίς)= ὁ ἀσπιδοφόρος (ὠπλισμένος με ἀσπίδα, βραχὺ δόρυ, χιτῶνα, καὶ τὴν λεγομένην καύσιαν ἢ καυσίαν, εἶδος μαλλίνου σκιαδίου με πλατῦν γῦρον), δορυφόρος, σωματοφύλαξ βασιλέως ἢ στρατηγοῦ· ὕπασπιστὰι τῶν ἐταίρων σῶμα ἐλαφροῦ πεζικοῦ ἀντίστοιχον πρὸς τὸ σῶμα τῶν Ἑλλήνων πελταστῶν· οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἔφερον λινοῦν χιτῶνα, ἐλαφρὰν ἀσπίδα, βραχὺ δόρυ, καὶ ξίφος βραχύτερον ἀπὸ τὸ τῶν ὀπλιτῶν. Βλ. καὶ Εἰσαγωγὴν § 5 α'.

ὕπερ τινος· κεῖται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ· περὶ τινος.

ὕπερ-βάλλω τι=ὑπερβαίνω τι.

ὕπερ-δέξιος (ἐπίθ. 3 καὶ 2)=ὑπερύψηλος. Ἐν Α 14,4 ὕπερδέξια ἦν τὰ ὑπερτὴν ὄχθην χωρία=ὑπερύψηλα ἦσαν τὰ ὑπεράνω τῆς ὄχθης μέρη (τὸ ὑπεράνω τῆς ὄχθης ἔδαφος).

ὕπερ-ογκον, τὸ=ἡ ὑπερφάνεια (Γ 10,2).

ὕπερ-ορῶμαι (-άομαι) **πρὸς τινος**=καταφρονοῦμαι ὑπὸ τινος.

ὕπ-ηργμένα, τὰ (πρβλ. ὑπάρχω)=αἱ παρασχεθεῖσαι ἐκδουλεύσεις.

ὕπ-λαμβάνω=διακόπτων ἀπαντῶ.

ὕπ-λείομαι=μένω ὀπίσω, ἀπομένω.

ὕπ-ομιμνήσκω τινά τι (καί: τινά τινος)=ὑπενθυμίζω τινά τι (ἦ: τινά περὶ τινος)· ἐν Β 7,7: ὕπεμίμνησκεν (ἐν ν. αὐτοῦς) τῶν ἐς τὸ κοινὸν ξύνλαμπρότητι ἡδηπέπραγμένων=ὑπενθυμίζεν αὐτοὺς τὰς λαμπρὰς πράξεις, τὰς ὁποίας ἀπὸ κοινοῦ ἤδη εἶχον πράξει.

ὕπ-οπτον, τὸ=ὑποψία.

ὕπ-τίθεμαι=συμβουλευώ.

ὕπ-οφαίνω (ὡς ἀμετάβ.)=ἀρχίζω νὰ φαίνομαι, μισοφαίνομαι.

ὕπ-οφθάνω+μετοχ.=προλαμβάνω, προφθάνω, νὰ· ὕποφθάνω τινά=προφθάνω τινά.

Ἵρκάνιοι, οἱ· κάτοικοι τῆς Ἵρκανίας, χώρας κειμένης Ν. τῆς Κασπίας θαλάσσης.

Ἵφασίς, ὁ· βλ. Ἀκισίνης.

Φ

φαίνω τι=φανερώνω τι.

φάλαγξ, ἡ· σῶμα στρατιωτῶν πυκνῶς συμπαρατεταγμένων πρὸς μάχην· διὰ τὴν περίφρασιν: ἐπὶ φάλαγγοσ ἢ ἐν φάλαγγι βλ. μέτωπον. Φάλαγξ (πεζοὶ ἢ πεζέταιροι) κυρίως ἐλέγετο τὸ σύνολον τῶν βαρέως ὤπλισμένων πεζῶν Μακεδόνων, διηρεῖτο δὲ εἰς 6—9 τάξεις, ὧν ἐκάστη ἀπετελεῖτο ἐκ 3 περίπου λόχων (ἐκαστος λόχος ἠρίθμει 500 ἄνδρας). Οἱ φαλαγγῖται ἦσαν ὤπλισμένοι μεθ' ὠρακα, κνημῖδας, βραχὺ ξίφος, μεγάλην ἀσπίδα, καὶ μετὰ μακρὰν σάρισσαν, ἣτις ἦτο τὸ σπουδαιότερον ἐκ τῶν ὄπλων των. Ἦτο δὲ ἡ σάρισσα αὕτη δόρυ μήκους 14—16 ποδῶν, καὶ καθὼς ἡ φάλαγξ ἐτάσσετο συνήθως εἰς βάθος 16 ἀνδρῶν αἱ σάρισσαι τῶν 5 πρώτων σειρῶν προεξεῖχον τοῦ μετώπου καὶ ἀπετέλουν ἐν ἀδιάσπαστον τρόπον τινὰ τεῖχος κατὰ τῶν ἐφορμώντων, αἱ δὲ σάρισσαι τῶν ὑπολοίπων σειρῶν ἐστηρίζοντο ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν πρωτοστατῶν των, εἰς τρόπον ὥστε καὶ τὸ τεῖχος τῶν σαρισσῶν ἐνισχύετο καὶ ἡ φυγὴ τῶν εὐρισκομένων εἰς τὰς πρώτας σειρὰς καθίστατο ἀδύνατος. Ἐνίοτε ἡ λ. φάλαγξ ἐλέγετο ἀντὶ τῆς λ.: τὰξις=τάγμα (σημαίνουσα δηλ. τότε μέρος τῆς φάλαγγος). Διπλή φάλαγξ (καλουμένη καὶ διφαλαγγία) ἐλέγετο ἡ κατὰ μέτωπον παράταξις τοῦ ὅλου στρατοῦ διηρημένου εἰς δύο τμήματα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν ἐτάσσετο ὀπισθεν τοῦ ἄλλου ἕνεκα τῆς στενότητος τοῦ χώρου. Ἀμφίστομος φάλαγξ ἐλέγετο ὅταν ἡ φάλαγξ ἀπετελεῖτο ἐκ δύο παραλλήλων γραμμῶν, τῆς μιᾶς ὀπισθεν τῆς ἄλλης, εἰς τρόπον ὥστε, ὡσάντις ὁ ἐχθρὸς ἠπέλπει τὰ νῶτα τῆς φάλαγγος δι' ὑπερφάλαγγήσεως ἢ ἄλλως πως, ἡ δευτέρα γραμμὴ διὰ μιᾶς μεταβολῆς ἐλάμβανε μέτωπον κατὰ τῆς νέας ταύτης ἀπειλῆς, ἦτοι ἡ ὅλη φάλαγξ ἀπέκτα δύο μέτωπα. Βλ. καὶ εἰσαγωγὴν § 5 α.

φάος, τὸ (παρὰ ποιηταῖς) ἀντί: φῶς.

φάσμα, τὸ (πρβλ. φαίνω)=ὄπτασις.

φαῦλος (ἐπίθ. 3)=ἀσήμαντος.

φείδομαι τινος=λυποῦμαι τι (ἢ τινα).

φημι=λέγω· οὐ φημι=ἄρνούμαι.

φθόρος, ὁ (φθειρώ)=φθορά.

φοβερὸς (ἐπίθ. 3)=1) προξενῶν φόβον, τρομερός· 2) ὁ κατεχόμενος ὑπὸ φόβου, ὁ δειλός.

φοβοῦμαι (-έομαι)=τρέπομαι εἰς φυγὴν.

Φοινίκη, ἡ χώρα τῆς Συρίας ἐκτεινομένη παρὰ τὴν Μεσόγειον μεταξὺ Συρίας καὶ Αἰγύπτου, κληθεῖσα οὕτω εἴτε ἐκ τῶν φυομένων ἐκεῖ Φοινίκων, εἴτε ἐκ τῆς παραγομένης πορφύρας, ἐχούσης φοινικοῦν χροῖμα.

φοιτῶ (-άω)=1) φθάνω· 2) συχνάζω.

φράζω τί τι=λέγω, ὑποδεικνύω, τι εἰς τινα.

φρίσσει (ἡ φάλαγγξ τοῖς ξυστοῖς) τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος μετὰ τὰ δόρατα (τὰς σαρίσσας) φαίνεται ὡς κεφαλὴ μετὰ ἠνωρθωμένας τὰς τρίχας.

φυλακή, ἡ=1) φρουρήσις, ἐπαγρύπνησις, φρουρά· 2) βάρδια, νυκτοφυλακία (ἦτοι ὁ χρόνος τῆς νυκτός, καθ' ὃν ὁ στρατιώτης παρέμενε ὡς φρουρός μέχρι τῆς ἀλλαγῆς τῆς Φρουρᾶς. Οἱ Ἕλληνες διήρουν τὴν νύκτα εἰς 3 φυλακὰς τετραώρους, ἐν ᾧ οἱ Ῥωμαῖοι εἰς 4 τριώρους (ἀπὸ τῆς 6ης ἑσπερινῆς μέχρι τῆς 6ης πρωϊνῆς).

φυλάττομαί τινα=προφυλάσσομαι ἀπὸ τινα (προφυλάσσω ἑμαυτὸν ἀπὸ τινος).

φύομαι=γεννῶμαι.

X

Χαλδαῖοι, οἱ ἱερατικὴ τάξις ἐν Βαβυλῶνι· ἰδιαίτερος λαὸς τῆς Βαβυλωνίας, περίφημος διὰ τὰς ἀστρονομικὰς καὶ μαθηματικὰς του γνώσεις.

χαλεπὸς (ἐπίθ. 3)=δύσκολος, ἐπιζήμιος.

χάραξ, ὁ=τὸ χαράκωμα· χάρακα παρατεῖνω ὅχθη τινὶ=χαράκωμα τεντώνω (ἀνοίγω) κατὰ μῆκος ὅχθης τινός.

χαρίζομαί τι=προξενῶ εὐχαρίστησιν εἰς τινα, χαροποιῶ τινα.

χαριστήριον (δῶρον)=εὐχαριστήριον δῶρον· ἐν Β 3, 6 : (λέγεται ἢ λόγος κατέχει) Μίδαν ἀναθεῖναι τὴν ἄμαξαν χαριστήρια τῷ Διὶ=λέγεται ὅτι ὁ Μίδας ἀφιέρωσε τὴν ἄμαξαν ὡς εὐχαριστήριον

δῶρον εἰς τὸν Δία.

χθαμαλός (ἐπίθ. 3)=χαμηλός.

χιλός, ὁ=ὁ χόρτος.

χλαμύς, ἡ=βραχὺς μανδύας.

Χοράσμιοι, οἱ λαὸς τῆς ἄνω Ἀσίας, κατοικῶν ἐν Σογδιανῇ, παρὰ τὸν ποταμὸν Ὡξον.

χρῆ=εἶναι ἀνάγκη, εἶναι πεπρωμένον, πρέπει.

χρόα, ἡ=ἡ χροιά, τὸ χρώμα.

χωρίον, τό τοποθεσία, μέρος, τόπος, θέσις, χῶρος.
Ἐν Β 12,2 χ ω ρ ί ο ν=σημεῖον, ἄποψις.

Ψ

ψάμμος, ἡ=ἄμμος.

ψεύδομαι=λέγω ψεύματα, ψευδολογῶ. ψεύδομαί τι=λέγω ψεῦδος τι (ψεύδομαι ὡς πρὸς τι)· ψεύδομαί τινα=ἔξαπατῶ τινα· ψεύδομαί τινά τι=ἔξαπατῶ τινα ὡς πρὸς τι· ψεύδομαί πρὸς τινα=γίνομαι ψεύστης ἀπέναντί τινος· ψεύδομαί ὑπό τινος (ὡς παθητ.)=ἔξαπατῶμαι ὑπό τινος.

ψιλοί, οἱ οὕτω ὠνομάζοντο γενικῶς οἱ ἐλαφρῶς ὀπλισμένοι στρατιῶται· ἀναλόγως δὲ τοῦ ὀπλισμοῦ τῶν ὠνομάζοντο οὗτι εἰδικώτερον πελτασταί, τοξόται, σφενδονῆται, καὶ ἀκοντισταί. Οἱ ψιλοὶ ἐλέγοντο ἄλλως καὶ γυμνήτες. (βλ. λ.). Βλ. καὶ εἰσαγωγὴν § 5 α'.

Ω

ᾧδε=1) ὡς ἐξῆς (ὀπότε ἀναφέρεται εἰς τὰ ἐπόμενα)· 2) τοιουτοτρόπως, οὕτως (ὀπότε ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα).

ᾧσμός, ὁ (ᾧθῶ)=τὸ σπρώξιμον.

ᾧμος, ὁ ὅτι καὶ σήμερον ἐνοοῦμεν λέγοντες ᾧμον· ἐνίοτε σημαίνει καὶ τὸν βραχίονα, ὡς ἐν Α 15,8: ἀποκόπτει τὸν ᾧμον τοῦ Σπιθρ. σὺν τῇ κοπίδι.

ᾧξος, ὁ ποταμὸς πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Παραπαμίσου (Ἰνδικοῦ Καυκάσου) καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν.

ᾧπις, ἡ πόλις τῆς Βαβυλωνίας παρὰ τὸν Τίγρητα ποταμὸν.

ᾧρεῖται, οἱ (καὶ ᾧροι) λαὸς κατοικῶν τὰ βόρεια παράλια τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, Δ. τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἰνδοῦ.

ὡς ἐπὶ+αίτιατ. (τόπου τινός)=ἐπὶ=πρὸς· π.χ. ὡς ἐπ' Ἀμφίπολιν=πρὸς τὴν Ἀμφίπολιν.

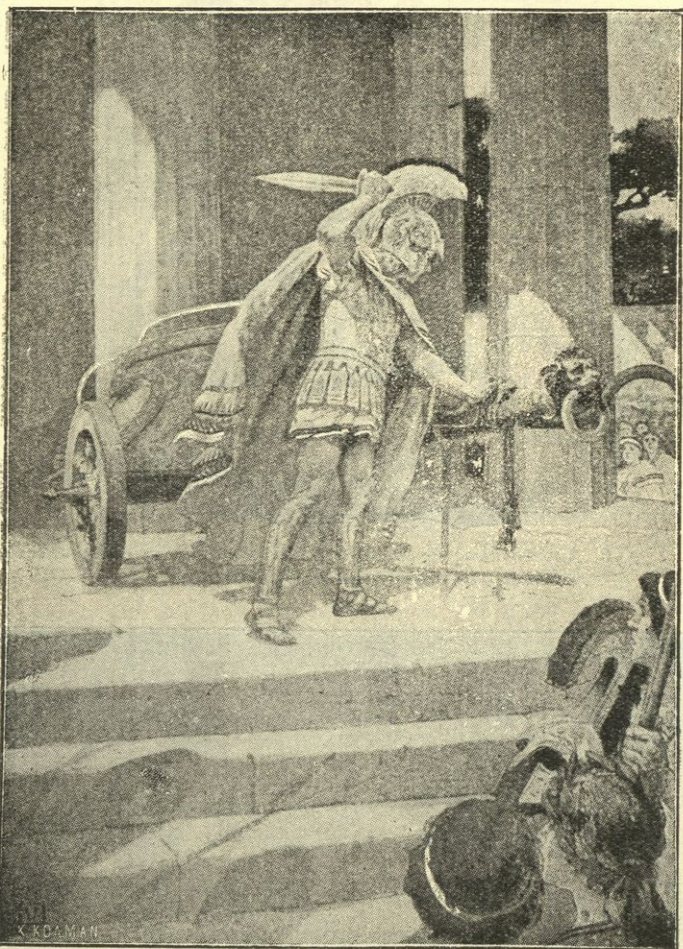
ΤΕΛΟΣ

Είξ. 1.—Ο Ἀριστοτέλης κατευοδώνει τὸν μαθητὴν τοῦ ἐκκινουῦντα διὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Ἀσίας.

Είξ. 2.—Ο Ἀλέξανδρος ἐπισκεπτεται τὸν φιλοσοφὸν Διογένην.

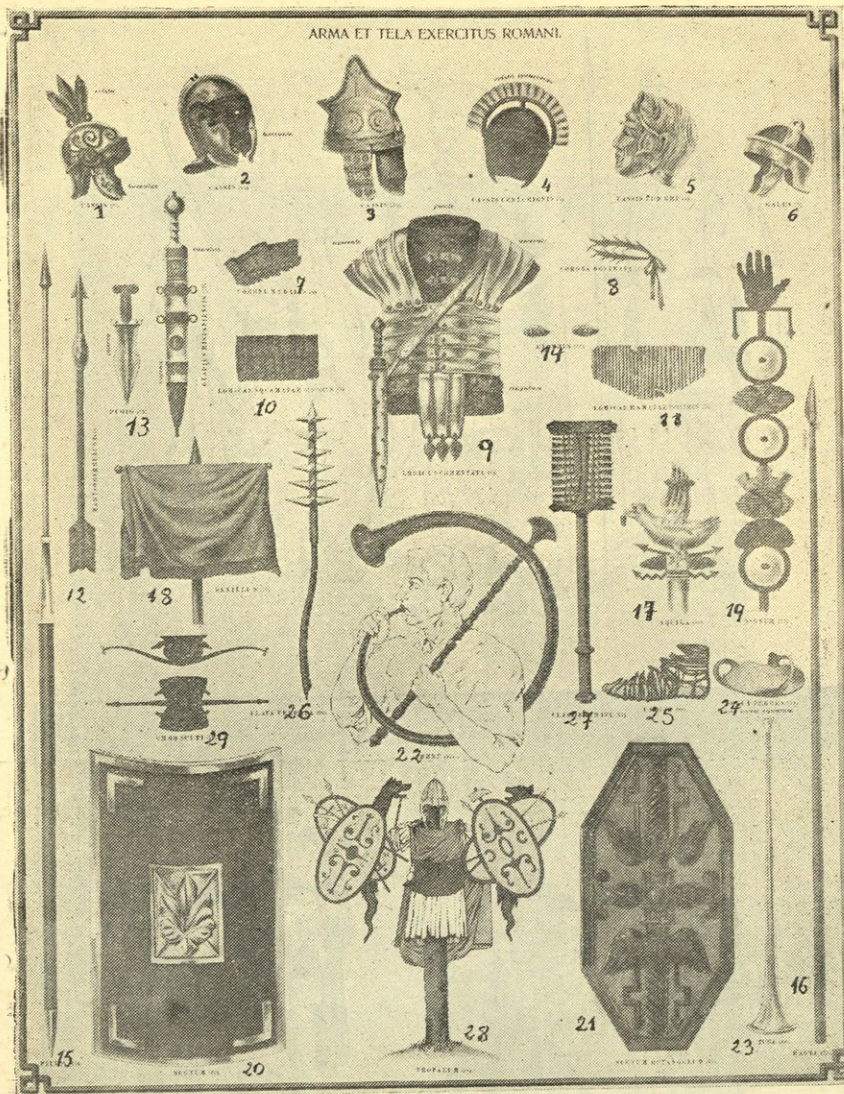
Ειχ. 3.—Ο Ἀλέξανδρος λύει τὸν Γόρδιον δεσμόν.

Εἰκ. 4.—Πέρσαι

Εἰκ. 5.—Ὁ Ἀλέξανδρος ἐπισκέπτεται τὴν οἰκογένειαν τοῦ Δαρείου.

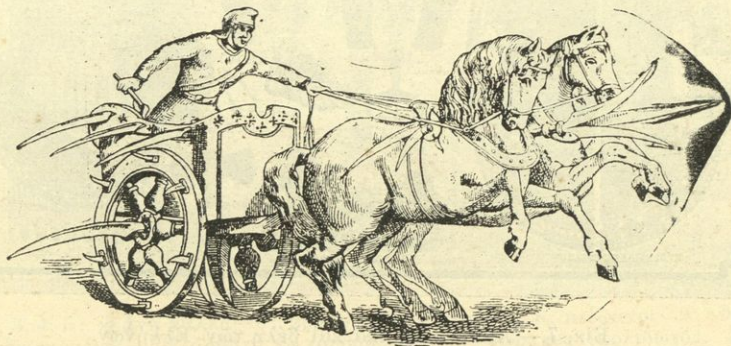

Εἰκ. 6.—Ἄμυντικά καὶ ἐπιθετικά ὄπλα τῶν Ῥωμαίων.

1, 2, 3, 4, 5: κράνη χαλκᾶ—6: κράνος δερμάτινον—7, 8: στέφανοι—9: θώραξ ἐνισχυμένος με ἐλάσματα ἐκ χουσοῦ—10, 11: θώρακες (φολιωτός, ἀγχιστροφός)—13: ἐγχειδίδιον—15: ἀκόντιον—16: δόρυ—17, 18, 19: εἶδη σημαίων—20: ἀσπίς τετράγωνος—21: ἀσπίς ὀκτάγωνος—22: κέρας—23: σάπιγξ—24: σιδηροῦν σανδάλιον—25: στρατιωτικὸν ὑπόδημα—26, 27: σιδηροῦν δόρατα—28: τρόπαιον—29: ὀμφαλὸς ἀσπίδος.

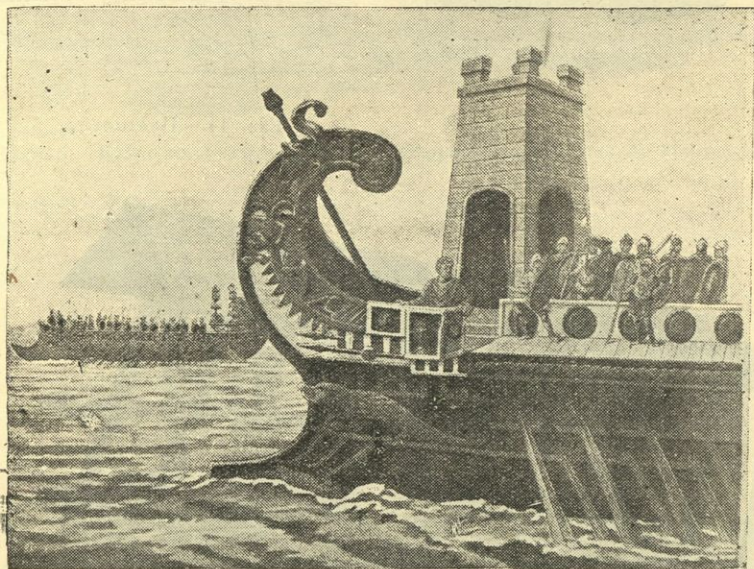
Εἰκ. 8.—Ἕλληνας στρατιῶται: Σκύθης τοξότης, Ὀπλίτης

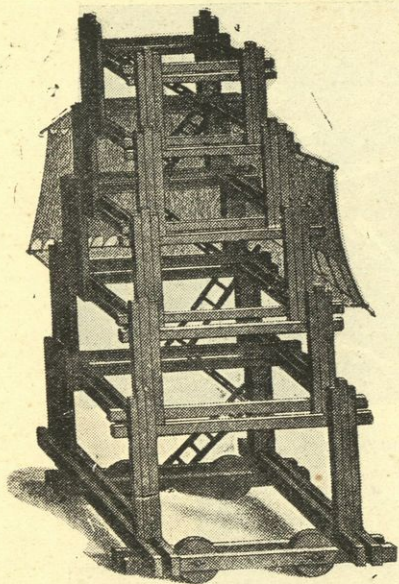
Εἰκ. 9.—Δρεπανηφόρον ἄρμα.

Εἰς. 10.—Ὅπλιται μαχόμενοι.

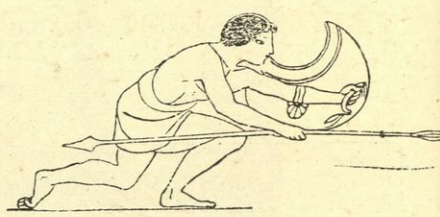
Εἰς. 11.—Πλοῖα: διήρης (δίξωπος) ναὺς πυργοφόρος

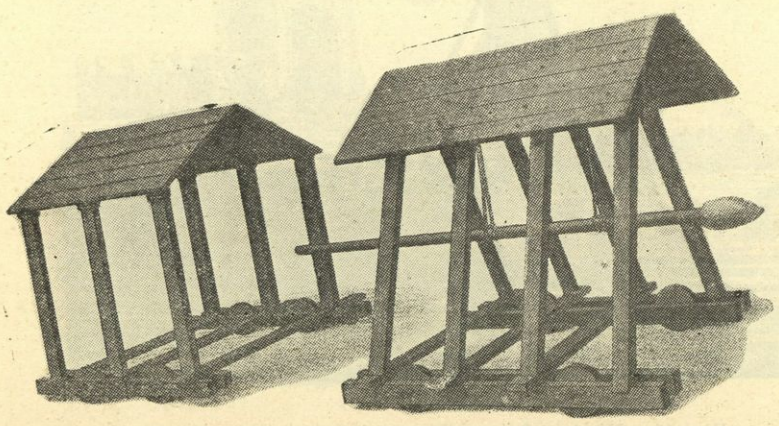
Είχ. 12.—Πολεμικά μηχανά—Πύργος

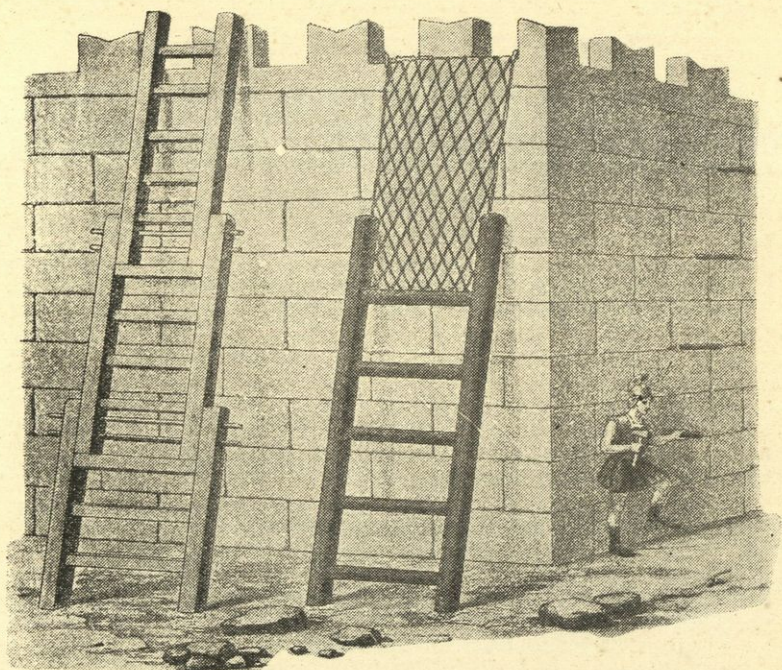
Είχ. 13.—Φίλιππος δ Β (πατήρ του Ἀλεξάνδρου)

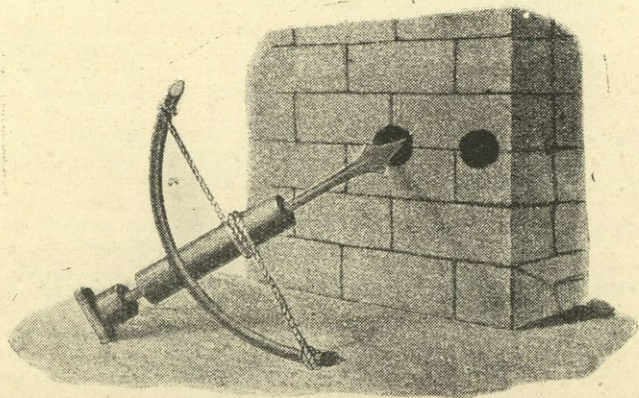
Είχ. 14.—Πελταστής.

Είχ. 15.—Πολεμικά μηχανά—Κριός.

Εἰξ. 16.—Κλίμαζες σύνθετοι. Κλίμαξ δεγματίνη μετὰ Δικτύου—Πάσσαλοι

Εἰξ. 17.—Πολεμικαὶ μηχαναί: Τρύπανον.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.

ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

(Βλέπε και έργα Ι. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ ἐν σελ. 2 τοῦ ἐξωφύλλου)

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑΙ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

	Δραχ.
Πλάτωνος Πολιτεία, Ἐπιμελεία Γ. Γαοδίκου.....	10.40
Λυσίου Λόγοι Ἐπιμελεία Ι. Σταματάκου.....	8.20
Ἄρριανου Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις » Βιβλία Α'—Β'.....	9.50
Θουκυδίδου Βιβλ. Α' Ἐπιμελεία Γ. Γαοδίκου.....	9.45
Ξενοφώντος Ἑλληνικά Βιβλ. Γ'—Δ' Ἐπιμελεία Ἐμμ. Πεζοπούλου.....	8.—
Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους—Λάχης Ἐπιμελεία Ἀχιλ. Τζαριζάνου ..	8.60
Πλάτωνος Γοργίας » » »	11.45
» Πρωταγόρας » » »	11.—
» Φαίδων » » »	15.—
Θεοφράστου Χαρακτήρες » » »	10.—
Λυκούργου κατὰ Λεωκράτους » » »	12.—
Δημοσθένους Λόγοι (Φιλιππικοί—Ὀλυνθιακοὶ κλπ.). Ι. Σταματάκου.	12.85
Δημοσθένους ὁ περὶ στεφανίου » » »	9.25
Ὀμήρου Ἰλιάς Ἐπιμελεία Α. Σακελλαρίου. Τεύχη 4..... Ἐκαστοὶ	12.05
Ὀμήρου Ὀδύσσεια » » » Α'—Ζ'.....	9.45
Πλουτάρχου Περὶ Παίδων Ἀγωγῆς Ἀχιλ. Τζαριζάνου.....	4.20
» Ἁγίς καὶ Κλεομένης καὶ Γ. Γράγγχι »	10.40
» Θεμιστοκλέους καὶ Ἀριστείδης »	8.60
» Σόλων καὶ Περικλέους »	8.35

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Λατίνων Συγγραφεῶν

Θουκυδίδου Δημηγοριῶν Μετάφρασις Β. Βοζίκη.....	25.—
» Βιβλίον Α' Ἱστορικὸν » » »	15.—
» » Β' » » »	15.—
Σοφοκλέους Οἰδίπους Τύραννος » » »	10.—
Αἰσχύλου Προμηθεὺς Δεσμώτης—Ἰκέτιδες μετάφρασις Ν. Γουπάρη.....	35.—
Δημοσθένους οἱ τρεῖς Ὀλυνθιακοὶ μετὰ πολλῶν ἔομην. σημειώσεων ὑπὸ Ν. Σκουροπονιάκου.....	15.—
Κέβητος Θηβαίου Πίναξ, κείμενον.....	5.—
Κορινθίους Νέπως, κείμενον καὶ σχόλια Ε. Κορινθιώτου.....	10.—
Λουκιανου Ἐνύπτιον, ἔκδ. Στεφάνουπος Ἐπιμελεία Π. Ἡρωιώτου.....	5.—
Σοφοκλέους Ἠλέκτρα, μετάφ. Ἡλ. Ζαλούχου.....	5.—
Θουκυδίδου, μετάφρασις καὶ Σχόλια ὑπὸ Ε. Α. Τσακαλώτου	
Βιβλ. Α'.....	25.—
» Β'.....	25.—
Εὐριπίδου Μήδεια, μεθ' ἔομηνείας ὑπὸ Γ. Σακοροράφου.....	25.—
Καίσαρος Ἀπομνημονεύματα. Περὶ τοῦ Γαλατικοῦ Πολέμου, βιβλία V—VIII ὑπὸ Ε. Α. Τσακαλώτου.....	12.—
Καίσαρος Ἀπομνημονεύματα. Περὶ τοῦ Γαλατικοῦ Πολέμου—Μετάφρασις ὑπὸ Ε. Α. Τσακαλώτου.....	15.—
Κικέρωνος Λόγοι Ἐκλεκτοί, μετὰ εἰσαγωγῆς καὶ σημειώσεων ὑπὸ Ε. Α. Τσακαλώτου Τεύχος Α' Pro lege Manilia καὶ Pro Archia Poeta.....	15.—
Κικέρωνος Λόγοι Ἐκλεκτοί, μετὰ εἰσαγωγῆς καὶ σημειώσεων ὑπὸ Ε. Α. Τσακαλώτου Τεύχος Γ' Philippica Prima.....	10.—
Κορινθίους Τακίτου Ἀγροκόλας, μεθ' ἔομηνείας ὑπὸ Ε. Α. Τσακαλώτου..	10.—
Τίτου Λιβίου Ἱστορ. μεθ' ἔομην. ὑπὸ Ε. Α. Τσακαλώτου Τεύχ. Α' Βιβλ. 21..	10.—
» » » » » » » » » » Β' » 32..	10.—
Ὄρατιου Ὁδαὶ ὑπὸ Κασσιδίου.....	15.—

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείον
Παιδείας και Θρησκευμάτων

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1930

Ἀριθ. πρωτ. 37434

Πρὸς

τὸν κ. Ἰωάννην Σταματάκον

καθηγητὴν τοῦ ἐν Πειραιεῖ Α' γυμνασίου ἁρρένων.

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν, ὅτι δι' ἡμετέρας ταυταρίθμου καὶ ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1930 πράξεως καταχωρισθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 86 τῆς 15 Ἰουλίου 1930 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Τεῦχος Β') ἐνεκρίθη συμφώνως τῷ νόμῳ 3438 τὸ ὑφ' ὑμῶν ὑποβληθὲν πρὸς κρίσιν διδακτικὸν βιβλίον. Ἰωάννου Σταματάκου «ΑΡΡΙΑΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ» διὰ τὴν τρίτην τάξιν τοῦ ἑξαταξίου γυμνασίου διὰ δύο σχολικὰ ἔτη, ἧτοι ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1930—31, ἕως τέλους τοῦ 1931—32 ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν αὐτοῦ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει καὶ ἐκτελεσθῶσιν αἱ ὑπὸ τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς ὑποδειχθεῖσαι τροποποιήσεις.

Ὁ Ὑπουργὸς

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Τὰ διδακτικὰ βιβλία τὰ πωλούμενα μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεώς των ἐπιτρέπεται νὰ πωλῶνται ἐπὶ τιμῇ ἀνωτέρα κατὰ εἴκοσι τοῖς ἑκατὸν τῆς κανονισθείσης, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης συσκευῆς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν (Ἄρθρον 9 Διατάγματος «περὶ τοῦ τρόπου τῆς διατιμῆσεως διδακτικῶν βιβλίων καὶ χορηγίας ἀδείας κυκλοφορίας αὐτῶν», τῆς 26 Ἰουλίου 1929).

